

Львівський державний університет
внутрішніх справ

Тарас Луцький

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ
В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Монографія

Львів
2022

УДК 343.6 (477)
Л86

Рекомендовано до друку
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 28 вересня 2022 року № 3)

Рецензенти:

З. А. Загиней-Заболотенко – доктор юридичних наук, професор;
В. О. Гацелюк – кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України.

Луцький Т. М.

Л86 Кримінальна відповідальність за необережне заподіяння смерті в Україні: теорія та практика: монографія. Львів. Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 544 с.

Досліджено кримінальну відповідальність за необережне заподіяння смерті в історичному розрізі, розглянуто абсолютно всі кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, проведено юридичний аналіз кожного з них, проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки; визначено проблеми кримінально-правової кваліфікації необережного заподіяння смерті іншій особі; проаналізовано санкції кримінальних правопорушень; вивчено судову практику з призначення покарань; на підставі аналізу 1701 судового вироку за 2019 рік встановлено частоту застосування конкретного виду покарання за вчинення кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі; запропоновано внести зміни до кримінального законодавства в частині кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі та обґрунтовано це необхідністю покращення правозастосування.

The monograph is studied criminal liability for causing death by negligence in the historical context; absolutely all criminal offenses that result in careless death of a person are investigated, a legal analysis of each of them is carried out, objective and subjective features are determined; the problems of criminal qualification of negligence causing death to another person are elucidated; the sanctions of the investigated criminal offenses are analyzed; the judicial practice in sentencing is studied; based on the analysis of court verdicts 1701 (2019), the frequency of application of a specific type of punishment for committing criminal offenses that result in negligence causing death to another person is established; amendments to the criminal legislation in terms of criminal liability for negligence causing death to another person in order to improve law enforcement are proposed.

Для науковців, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти юридичних факультетів та закладів освіти юридичного спрямування, а також практичних працівників органів Національної поліції.

For scientists, teachers, students and cadets of law faculties and legal education institutions, as well as law enforcement officials.

Видано в авторській редакції.

УДК 343.6 (477)

© Луцький Т. М., 2022
© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	5
ВСТУП	6
Розділ 1	
ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ ІНШІЙ ОСОБИ.....	9
1.1. Стан дослідження кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі.....	9
1.2. Розвиток українського законодавства щодо відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі	28
Висновки до першого розділу	49
Розділ 2	
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, НАСЛІДКОМ ЯКИХ Є НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ ІНШІЙ ОСОБИ.....	50
2.1. Об'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі	50
2.2. Суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі	125
Висновки до другого розділу:	161

Розділ 3

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, НАСЛІДКОМ ЯКИХ Є НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ ІНШІЙ ОСОБІ	163
3.1. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі	163
3.2. Особливості покарання за вчинення кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі	199
Висновки до третього розділу	236
ВИСНОВКИ	238
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	244
ДОДАТКИ	274

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВРУ – Верховна Рада України

ЄРДР – Єдиний реєстр досудових розслідувань

ЄДРСР – Єдиний державний реєстр судових рішень

ЗМІ – засоби масової інформації

ЗУ – Закон України

КК України – Кримінальний кодекс України

КПК України – Кримінальний процесуальний кодекс України

МВС України – Міністерство внутрішніх справ України

НПУ – Національна поліція України

ЄС – Європейський Союз;

КК – Кримінальний кодекс;

ПВС України – Пленум Верховного Суду України;

СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік;

УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка

ВСТУП

Актуальність проблеми кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, наслідками яких є необережне заподіяння смерті іншій особі обумовлюється інтенсивною технізацією всіх сфер людського життя, зростанням кількості джерел підвищеної небезпеки, зокрема транспортних засобів, та ускладненням вимог до осіб, які працюють з ними, поширенням використання у виробництві та побуті значного числа складних механізмів та пристроїв, порушення відповідних правил поведінки з ними – все це може спричинити шкоду, у вигляді смерті людини. А отже, проблема кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі, потребує реалізації цілого комплексу економічних, культурно-виховних, організаційно-технічних, правових та інших заходів на загальнодержавному рівні, а також, широкого наукового дослідження та впровадження нових ідей, винаходів та наукових праць в законодавство України через прийняття відповідних змін до законів, різних нормативно-правових актів та певних положень, до яких посилає бланкетна диспозиція статей Кримінального кодексу України, в яких одним із наслідків є необережне заподіяння смерті іншій особі або тяжкі наслідки у вигляді спричинення смерті іншій особі.

Із огляду на зазначене існує потреба у внесенні коректив до чинних редакцій статей КК України, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі.

У науці кримінального права значна увага приділена дослідженню питань кримінально-правового захисту життя

людини від протиправних посягань. У дослідженнях вітчизняних науковців, а саме О. В. Авраменка, М. І. Бажанова, Ю. В. Бауліна, С. Р. Багірова, Л. П. Брич, В. М. Бурдіна, О. В. Гороховської, В. О. Глушкова, В. К. Грищука, О. О. Дудорова, І. І. Карпеця, М. Й. Коржанського, О. М. Костенка, В. Н. Куца, О. К. Маріна, Т. М. Марітчака, В. А. Мисливого, Р. С. Орловського, В. О. Навроцького, О. С. Сотули, В. П. Тихого, М. І. Хавронюка, С. С. Яценка та інших знайшли своє відображення питання, що стосуються вивчення проблем кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі. Однак, не зважаючи на значну кількість наукових публікацій з окресленої тематики, на теперішній час у судовій практиці існують розбіжності щодо кваліфікації кримінальних правопорушень, де наслідком є необережне заподіяння смерті іншій особі та призначення за них покарань.

Мета монографії – аналіз норм КК України, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі, особливостей кваліфікації та покарання за кримінальні правопорушення, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі.

Для досягнення мети були окреслені такі завдання: з'ясувати стан теоретичного дослідження питань кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі у юридичній літературі; вивчити історію розвитку українського законодавства кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі, аналіз передумов його виникнення в вітчизняному кримінальному законі; визначити перелік кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі серед кримінальних правопорушень, що містяться в КК України; провести кримінально-правову характеристику об'єктивних ознак складів кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі; здійснити кримінально-правову характеристику суб'єктивних ознак складів кримі-

нальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі; визначити особливості кваліфікації та покарання за вчинення кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі; проаналізувати судову практику щодо призначення покарань за необережне заподіяння смерті іншій особі, визначити у відсотковому відношенні статистику їх застосування; обґрунтувати теоретичні положення та практичні рекомендації, спрямовані на подальший розвиток науки кримінального права, вдосконалення кримінального законодавства України та практики його застосування.

Науково-теоретичною основою дослідження є Конституція України, чинне кримінальне законодавство України, праці вітчизняних та зарубіжних учених, присвячені концептуальним проблемам кримінального права, кримінальним правопорушенням проти життя особи, кримінальній відповідальності за кримінальні правопорушення, що прямо чи опосередковано дотичні до необережного заподіяння смерті іншій особі, та інша спеціальна література.

Емпіричну базу дослідження становлять: статистично-довідкові матеріали, що стосуються теми дослідження, вирoki судів різних інстанцій за кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі, розміщені в ЄДРСР України за 2019 рік (всього проаналізовано 1701 вирок у справах про кримінальні правопорушення, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі), узагальненні дані практики.

Розділ 1

**ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ
КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ
ІНШІЙ ОСОБІ**

**1.1. Стан дослідження кримінальної відповідальності
за необережне заподіяння смерті іншій особі**

Увага наукової спільноти до проблем кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті особі багато в чому зумовлювалася не лише реформуванням кримінального законодавства, а й розвитком науки кримінального права.

Є очевидним, що наукові розвідки з питань кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі датуються і радянським, і навіть, дорадянським періодом. Водночас, не применшуючи їхнього значення, та навіть, використовуючи їх під час дослідження, у цій частині роботи ми не робитимемо їх наукового огляду, зважаючи на значні відмінності у тогочасному і теперішньому кримінально-правовому регулюванні у підходах до застосування заходів кримінальної репресії тощо.

Незважаючи на значну увагу, що традиційно приділяється науковцями питанням кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя людини, дослідженню кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті людини присвячено небагато праць.

Дотепер відсутні комплексні дослідження з питань необережного заподіяння смерті особі.

Аналіз наукової літератури засвідчив, що від проголошення незалежності України і до теперішнього часу, кількість праць, присвячених дослідженню вказаної проблеми включно з кандидатськими та докторськими дисертаціями, була дуже обмеженою та доводиться констатувати, що наявних ґрунтовних наукових досліджень фахівців різних галузей знань з цієї проблеми на сьогодні недостатньо. У зв'язку з цим, дослідження питання кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті особі необхідно розпочинати з аналізу стану наукової розробки означеної вище проблеми.

Видається за необхідне виділити три групи наукових досліджень, в ході яких розглядалась у різні часи зазначена проблема: 1 група – дослідження більш широкого спрямування, що стосуються необережної злочинності загалом; 2 група – наукові праці, які стосуються дослідження окремих складів кримінальних правопорушень, що характеризуються необережною формою вини щодо наслідків у вигляді смерті особи; які стосуються співвідношення складів кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі, конкуренції норм та проведення їх розмежування; 3 група – наукові праці, що присвячені проблемним аспектам кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі, визначенню окремих ознак елементів складів кримінальних правопорушень, їх кваліфікації та призначенню покарань.

Щодо науковців першої групи слід відзначити дисертаційне дослідження С. В. Гончаренка «Преступная небрежность: уголовно-правовой и криминологический аспекты»¹ у 1990 році, яке стало першою монографічною працею, присвяченою дослідженню злочинної необережності як ком-

¹ Гончаренко С. В. Преступная небрежность: уголовно-правовой и криминологический аспекты: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 1990. 20 с.

плексної кримінально-правової, кримінологічної та соціально-психологічної проблеми. Вчений дає характеристику злочинної необережності та розглядає її об'єктивний та суб'єктивний критерій.

У ході дисертаційного дослідження «Злочинна необережність: концепція, механізми і шляхи протидії» (2001 р.) С. І. Нежурбідою було зроблено спробу вирішити наступні завдання: простежити історію вчення про необережну вину; висвітлити соціально-етичні підстави кримінальної відповідальності за необережність і дати загальну характеристику необережності як форми вини; проаналізувати злочинну самовпевненість і недбалість як види злочинної необережності. Також автор виділяє чотири групи необережних злочинів: побутової, технічної, професійної та службової необережності¹.

У своїй дисертації «Причинний зв'язок у злочинах, що вчиняються через необережність» (2005 р.) С. Р. Багіров, досліджує комплекс проблем теоретичного і практичного характеру, пов'язаних із встановленням причинного зв'язку у кримінальних правопорушеннях, що вчиняються через необережність. У праці здійснено історико-критичний огляд концепцій причинного зв'язку стосовно необережних злочинів в науці кримінального права з XIX ст. і по теперішній час. Автором досліджено і встановлено закономірності розвитку причинного зв'язку в найбільш складних для теорії і практики ситуаціях. Особливу увагу приділено дослідженню проблем встановлення й оцінки причинного зв'язку у кримінальних правопорушеннях проти безпеки виробництва й у кримінальних правопорушеннях проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Запропоновано законодавче вирішення одного з аспектів проблеми необережного співзаподіяння в межах Особливої частини КК України. Сформульовано кримінально-правові норми, які передбачають

¹ Нежурбіда С. І. Злочинна необережність: концепції, механізми і шляхи протидії: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2001. С. 4–5.

відповідальність за порушення правил безпеки, що створює умови для настання тяжких наслідків¹.

В зазначених працях, науковцями розглядаються всі необережні кримінальні правопорушення, не залежно від наслідків, що настали. Тобто, разом із наслідками у вигляді смерті аналізуються і інші наслідки, що полягають у спричиненні фізичної та матеріальної шкоди.

Також, у одній з своїх робіт² С. Р. Багіров доводить, що кримінальне законодавство та судова практика провідних європейських країн використовують дуалістичну систему норм про участь у злочині кількох осіб. Ця система не виключає участі кількох осіб у вчиненні необережного злочину як співвиконавців. Водночас, співучасть у злочині розглядають як нетотожну виконавству виключно умисну діяльність, де немає місця необережній формі вини.

Поруч із працями С. Р. Багірова³, питання щодо вчинення необережного кримінального правопорушення декількома суб'єктами, в тому числі й кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком смерть особи, досліджувалися професором В. А. Мисливим⁴, а також Р. С. Орловським⁵ під час написання докторської дисертації.

¹ Багіров С. Р. Причинний зв'язок у злочинах, що вчиняються через необережність: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2005. 222 с.

² Багіров С. Р. Участь кількох осіб у вчиненні необережного злочину за законодавством деяких європейських держав. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2017. Т. 193. С. 81–85.

³ Багіров С. Р. Феноменологія та типологія необережних злочинів, вчинених кількома суб'єктами. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2019. Т. 3. С. 26–34; Багіров С. Р. Виїзд транспортного засобу за межі проїзної частини із заподіянням шкоди пішоходам унаслідок порушення правил дорожнього руху кількома водіями (аналіз каузальної структури пригоди). *Судова апеляція*. 2018. № 2 (51). С. 15–24.

⁴ Мисливий В. А. Співзаподіяння у злочині. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право. 2018. № 3. С. 133–137.

⁵ Орловський Р. С. Інститут співучасті в кримінальному праві України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х., 2019. С. 133.

Необхідно звернути увагу на те, що в Україні питання, які стосуються співучасті у необережному кримінальному правопорушенні, не були предметом окремого наукового дослідження, окрім праць зазначених вище вчених. Науковці, які здійснювали порівняльно-правове вивчення законодавства України та країн континентальної Європи, наприклад, П. П. Сердюк¹, М. І. Хавронюк² та деякі інші автори, питань, щодо необережного співзаподіяння окремо не розглядали.

Спостереження за судовою практикою у сфері відповідальності за необережні кримінальні правопорушення свідчить про існування особливого кримінально-правового явища, яке полягає у заподіянні злочинних наслідків через необережну поведінку одразу кількох (двох або більше) суб'єктів. Проте, у КК України й сьогодні, незважаючи на те, що існування необережного співзаподіяння підтверджують теорія і практика кримінального права, воно не регламентовано.

До другої групи наукових праць варто віднести монографію Гороховської О. В. «Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності» (2007 р.)³, в якій, автор досліджує комплекс проблем теоретичного та практичного характеру стосовно відповідальності за вбивство через необережність. У роботі проаналізовано зарубіжний досвід встановлення відповідальності за необережне позбавлення життя. Наведено кримінально-правову характеристику вбивства через необережність, розглянуто його об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Особливу увагу приділено кваліфікації даного злочину, питанням призначення пока-

¹ Сердюк П. П. Теорія кримінальної відповідальності в сучасному кримінальному праві: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2013. 40 с.

² Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. К.: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.

³ Гороховська О. В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності: монографія. К.: Паливода А. В., 2007. 180 с.

рання за його скоєння та відмежування від суміжних посягань. Розроблено пропозиції щодо удосконалення вітчизняного кримінального законодавства про встановлення відповідальності за скоєння вбивства через необережність, зокрема, запропоновано доповнити Загальну частину КК України статтею «Співзаподіяння у злочині». Досліджено проблеми пеналізації вбивства через необережність, розроблено рекомендації щодо вдосконалення кримінально-правових норм, закріплених у ст. 119 КК України.

У своїй праці, Гороховська О. В. аналізує критерії відмежування вбивства через необережність від умисного вбивства, умисного нанесення тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть потерпілого, необережного тяжкого тілесного ушкодження, правомірного ризику, позбавлення життя внаслідок порушення правил безпеки руху або експлуатації транспорту, службової недбалості та випадкового заподіяння смерті. При цьому, автор не проводить розмежування вбивства через необережність з іншими статтями КК України, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, не виділяє їх об'єктивних та суб'єктивних ознак, а ставить собі завдання проаналізувати лише певні склади злочинів та як на практиці можна виявити наявність тієї чи іншої форми вини. Як бачимо, вищезгаданими науковцями аналізувалися лише окремі часткові питання кримінально-правової охорони необережного заподіяння смерті особі в Україні.

Комплексно дослідження питань розмежування складів злочинів, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини проведено Л. П. Брич¹. У зазначеній праці встановлено закономірності, що характеризують співвідношення складів кримінальних правопо-

¹ Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. С. 554–590

рушень, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини, і визначають вибір правил кримінально-правової кваліфікації.

Автор переконана, що найважливішим критерієм, за яким класифікують злочини проти життя (убивства), передбачені в розділі 2 Особливої частини КК України, є форма вини. А також зазначає, що: «Роль форми вини в розмежуванні складів злочинів, у яких єдиним основним чи додатковим безпосереднім об'єктом є життя людини, не є однаковою щодо різних складів злочинів. Для складів злочинів з однаковою формою вини вона є спільною ознакою. Водночас форма вини є розмежувальною ознакою умисних і необережних злочинів, що заподіюють смерть людини»¹. Вчена наголошує, що спеціальними щодо загальної норми про вбивство через необережність (стаття 119 КК України) є норми, у складах закріплених злочинів яких життя особи виступає додатковим об'єктом, єдиним або в альтернативі з іншими особистими благами людини (здоров'ям тощо). Для цих складів злочинів властива однакова (необережна) форма вини, що характеризує суб'єктивне ставлення до всіх альтернативних наслідків. Це має місце як у тих випадках, коли смерть як обов'язкова ознака складу злочину в диспозиції відповідної статті (частини статті) Особливої частини КК України називається прямо (наприклад «загибель людей», «загибель кількох осіб»), так і в тих випадках, коли вона охоплюється поняттями «тяжкі наслідки», «інші тяжкі наслідки», «особливо тяжкі наслідки»².

¹ Брич Л. П. Розмежування складів злочинів, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини. *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць*. Серія «Юридична». 2008. Вип. 46. С. 182.

² Брич Л. П. Розмежування складів злочинів, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини. *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць*. Серія «Юридична». 2008. Вип. 46. С. 184.

Наявність спільної ознаки, тобто такої, яка має однакове значення у декількох складах кримінальних правопорушень, зумовлює необхідність теоретично з'ясувати відмінності між цими складами кримінальних правопорушень, а також розмежувати сферу застосування кожної з норм, що містять склади кримінальних правопорушень, ознакою яких є наслідки у вигляді необережного заподіяння смерті людині.

Питання розмежування конкретних складів кримінальних правопорушень, у яких життя людини є єдиним чи одним із кількох безпосередніх об'єктів, піднімались у кримінально-правовій літературі, як правило, в межах дослідження того чи іншого кримінального правопорушення, наслідком якого є смерть людини¹ і, як правило, лише щодо окремих аспектів проблеми², або фрагментарно³. Окремі автори, взагалі, не зачіпали проблему розмежування досліджуваних ними складів кримінальних правопорушень⁴.

¹ Гороховська О. В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності: монографія. К.: Паливода А. В., 2007. С. 106–121; Остапенко Л. А. Кримінально-правова характеристика умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах (статті 116, 117, 118 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. С. 7.

² Борисов В. И., Куц В. Н. Преступления против жизни и здоровья: вопросы квалификации. Х.: Консум, 1995. С. 6–49; Горб Н. О. Наруга над могилою: кримінально-правовий та кримінологічний аналіз. К., 2005. С. 5; Ярмиш Н. М. Проблеми відмежування вбивства від деяких суміжних злочинів. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. Х., 2005. Вип. 29. С. 114–118.

³ Остапенко Л. А. Кримінально-правова характеристика умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах (статті 116, 117, 118 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. 17 с.

⁴ Байлов А. В. Кримінальна відповідальність за посягання на життя та здоров'я особи, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2004. 20 с.; Гізімчук С. В. Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 1999. 208 с.; Мамчур В. М. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство особи або її близького родича у зв'язку з виконанням цієї особою службового або громадського обов'язку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2002. 20 с.

Досить комплексно розглянута проблема розмежування кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я особи та проти громадської безпеки В. П. Тихим¹. Однак, співвідношення названих груп складів кримінальних правопорушень, розглянуте В. П. Тихим, є лише однією з ланок у системі складів кримінальних правопорушень, що мають наслідком смерть людини.

Сукупність злочинів, що заподіюють смерть людині, досліджує вчений С. В. Бородин. Цей автор виділив чотири групи таких злочинів². Запропонована автором система злочинів, що охоплюється поняттям «вбивство як рід смерті» включає всі кримінальні правопорушення, котрі мають своїм наслідком смерть людини. Цей науковець зосередив свою увагу на критеріях, за якими можна правильно встановити і оцінити фактичні обставини справи³, що в свою чергу, має значення для розмежування відповідних кримінальних правопорушень в ході здійснення кваліфікації вчиненого діяння. Він не акцентував своє дослідження на типах співвідношення складів кримінальних правопорушень, що включають смерть особи як суспільно небезпечний наслідок, неврахування яких призвело до рекомендацій з кваліфікації відповідних діянь, що суперечать принципам кримінально-правової кваліфікації.

Також увагу розмежуванню досліджуваних злочинів приділяє Литвин О. П.⁴ та Гороховська О. В.⁵. В свою чергу,

¹Тихий В. П. Злочини проти життя і здоров'я особи та проти громадської безпеки: проблеми розмежування та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 35–38.

²Бородин С. В. Преступления против жизни. М.: Юристъ, 2000. С. 307–309.

³Бородин С. В. Преступления против жизни. М.: Юристъ, 2000. С. 312–332.

⁴Литвин О. П. Злочини проти життя: навчальний посібник. Київ: Європейський університет, 2002. С. 122–136.

⁵Гороховська О. В. Кримінальна відповідальність за вбивство через необережність: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. С. 13; Гороховська О. В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності: монографія. К.: Паливода А. В., 2007. С. 106–121.

Л. П. Брич, аналізуючи роботу О. В. Гороховської зазначає: «Оскільки умисне вбивство від вбивства через необережність відрізняється лише за однією ознакою – формою вини, а її можна встановити лише дослідивши фактичні обставини справи, то О. В. Гороховська всю свою увагу в роботі й зосередила на тому як на практиці можна виявити наявність тієї чи іншої форми вини. Проте розмежування злочинів не зводиться лише до дослідження фактичних обставин справи й не вичерпується лише ним»¹.

Незважаючи на значну увагу, що традиційно приділяється науковцями питанням кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя людини, дослідженню кримінально-правових проблем окремих видів необережного заподіяння смерті присвячено небагато праць.

Зокрема, варто відзначити працю О. С. Сотули², який у своїй докторській дисертації «Кримінально-правова охорона життя людини у країнах романо-германської правової сім'ї (порівняльне теоретико-правове дослідження), 2016 р.» досліджує ознаки та зміст об'єктивної та суб'єктивної сторін злочинів проти життя людини в країнах романо-германської правової сім'ї на прикладі «простого» умисного вбивства, необережного вбивства, доведення до самогубства, погрози вбивства», а також розмірковує над вживанням законодавцем у назві і тексті статті 119 КК України терміна «вбивство». Також проблему щодо використання терміну «вбивство» у кримінальних правопорушеннях, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті досліджував П. П. Черепій під час написання кандидатської дисертації

¹ Брич Л. П. Розмежування складів злочинів, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини. *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць*. Серія «Юридична». 2008. Вип. 46. С. 179.

² Сотула О. С. Кримінально-правова охорона життя людини у країнах романо-германської правової сім'ї: порівняльне теоретико-правове дослідження: дис. ... д.-ра юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2016. 424 с.

«Кримінальна відповідальність за умисне вбивство з особливою жорстокістю за законодавством України»¹.

Щодо науковців третьої групи варто відзначити дослідження професора В. О. Навроцького «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації»², яке безумовно стосується кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком смерть особи, праці А. М. Шульги «Злочини проти довкілля. Питання кваліфікації»³, О. К. Маріна «Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм»⁴, Т. М. Марітчака «Помилки у кваліфікації злочинів»⁵ та інші.

Враховуючи значну кількість теоретичних досліджень у науці кримінального права дотепер немає однакового підходу до вирішення окремих принципових питань, що стосуються конструювання складів кримінальних правопорушень, наслідком вчинення яких є необережне заподіяння смерті. Це пов'язано з відсутністю концепції багатооб'єктності кримінальних правопорушень, додатковим об'єктом яких визнається життя особи. Виокремлення основного блага людини та громадянина як додаткового об'єкта нівелює цінність цього блага та

¹ Черепій П. П. Кримінальна відповідальність за вбивство з особливою жорстокістю за законодавством України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2019; Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2019. С. 98–102.

² Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 47.

³ Шульга А. М. Злочини проти довкілля. *Питання кваліфікації: науково-практичне видання*. Х.: НікаНова, 2012. 192 с.

⁴ Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. К.: Атіка. 2003. 224 с.

⁵ Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2003. 237 с.

виводить його з переліку пріоритетних об'єктів кримінально-правової охорони. Вирішення окресленого питання слід визнати практично необхідним у зв'язку з тим, що виникає проблема кваліфікації та диференціації покарання за необережне заподіяння смерті.

Проблема ускладнюється тим, що законодавець відмовився від науково обґрунтованого його розв'язання та використовує усталені стереотипи при моделюванні кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті. Наявність у КК України кримінальних правопорушень, додатковим об'єктом яких є життя людини, свідчить про те, що наукові розробки з цих питань не знайшли свого відображення у чинних кримінально-правових нормах. Це в свою чергу ускладнює практику застосування норм кримінального права, що передбачають покарання за вчинення кримінальних правопорушень, наслідком в яких є шкода життю особи.

Як пише В. О. Навроцький, характер заподіяної шкоди є одним з найпоширеніших критеріїв, за якими формується версія кримінально-правової кваліфікації¹.

Очевидно, що найправильнішим шляхом законодавчого вирішення даної проблеми є позиція, яку пропонує професор В. О. Навроцький: «Відмова законодавця від вказівки на наслідки, які полягають у заподіянні смерті одній чи кільком особам в диспозиціях статей КК, котрі передбачені іншими розділами Особливої частини (крім розділу «Злочини проти життя і здоров'я»). Тоді заподіяння смерті завжди буде кваліфікуватись за сукупністю з відповідними статтями розділу II Особливої частини КК»². За існуючого у КК України стану речей цей вчений пропонує кваліфікувати діяння, що призвели до смерті однієї

¹ Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. К.: Атіка, 1999. С. 89.

² Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 47.

особи, за такими правилами: «Якщо поряд з наслідками у вигляді загибелі людей в КК передбачені інші тяжкі наслідки, то заподіяння смерті одному потерпілому слід оцінювати як ці наслідки; коли диспозиція статті не передбачає заподіяння інших тяжких наслідків, то скоєне потрібно кваліфікувати за сукупністю зі статтями про умисне чи вчинене через необережність вбивство однієї особи»¹. Це в свою чергу, дозволить подолати конкуренцію між загальною та спеціальними нормами при здійсненні кримінально-правової оцінки вчиненого.

Ще одним важливим аспектом для дослідження, вбачається необхідність звернути увагу на те, що однією з ключових проблем яка впливає на кваліфікацію досліджуваних нами кримінальних правопорушень є різноманітна кількість термінів, якими законодавець позначає наслідок у вигляді необережного заподіяння смерті особі в диспозиціях статей, та встановлення змісту таких оціночних понять як «тяжкі наслідки» та «загибель людей», щодо яких у науці кримінального права немає одностайності.

Проблемність такої законодавчої диференціації термінів достатньо повно показана у працях В. О. Навроцького², Р. І. Лемехи³, О. О. Дудорова та Р. О. Мовчана⁴, М.-М. Яциніної⁵, В. В. Ба-

¹ Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 47.

² Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 44–47.

³ Лемеха Р. І. Тяжкі наслідки як обставина, яка обтяжує покарання. *Форум права*. 2012. № 1. С. 546–552.

⁴ Дудоров О. О., Мовчан Р. О. Кримінально-правове поняття «інші тяжкі наслідки»: проблеми тлумачення та вдосконалення законодавства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. №1 С. 162–170.

⁵ Яциніна М.-М. Істотна шкода й тяжкі наслідки як ознаки складів злочинів, що передбачають відповідальність за службові зловживання. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 167–170.

лабко¹, М. І. Хавронюка², В. Є. Ясеницького³. Обґрунтовано й доцільність уніфікації термінологічного позначення суспільно небезпечних наслідків, що полягають у смерті однієї людини⁴.

Позиція щодо некоректності вживання законодавцем у назві і тексті статті 119 КК України терміну «вбивство», розкрита у працях О. С. Сотули⁵, В. К. Грищука⁶, Н. А. Дідківської⁷, О. І. Перепелиці⁸, А. В. Байлова⁹, В. Т. Дзюби¹⁰, Л. А. Остапен-

¹ Балабко В. В. Кримінальна відповідальність медичних працівників за злочини проти життя та здоров'я особи: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2012. 315 с.

² Хавронюк М. І. Довідник з Особливої частини кримінального кодексу України. К.: Істина, 2004. С. 42.

³ Ясеницький В. Є. Обсяг суспільно небезпечних наслідків у складі злочину «неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником». *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2013. Вип. 33. С. 282–294.

⁴ Денькович О. І. Деякі проблеми позначення наслідку у вигляді смерті у Кримінальному кодексі України. *Vivat justitia! Міжнародний студентський науково-юридичний альманах*. Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. Вип. 7. С. 93–98.

⁵ Сотула О. С. Кримінально-правова охорона життя людини у країнах романо-германської правової сім'ї: порівняльне теоретико-правове дослідження: дис. ... д.-ра юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2016. С. 14.

⁶ Грищук В. К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року. *Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права*. 2003. № 1. С. 118–128; Грищук В. К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія ПРАВО. 2002. Вип. 1. С. 147–153.

⁷ Дідківська Н. А. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2005. С. 72.

⁸ Перепелица А. И. Некоторые изменения в ответственности за посягательства на жизнь и здоровье личности по новому УК Украины. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22-23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 10.

⁹ Байлов А. В. Кримінальна відповідальність за посягання на життя та здоров'я особи, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2004. С. 5.

¹⁰ Дзюба В. Т. Деякі питання кримінальної відповідальності за вбивство за кримінальним законодавством України. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22-23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 75.

ко¹, Т. М. Луцького². Суть позиції науковців зводиться до того, що вбивство і необережне заподіяння смерті є поняттям різної якості, тому не можна, визначивши вбивство як умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині, в подальшому використовувати цей термін для позначення необережного діяння.

Очевидним є те, що питанням кримінально-правової характеристики та кваліфікації кримінальних правопорушень, що становлять науковий інтерес, приділяється значна увага в теорії кримінального права. Водночас, окремі питання залишаються недостатньо дослідженими або є дискусійними, внаслідок чого спостерігається неоднозначне тлумачення тих чи інших кримінально-правових норм, і тому постає необхідність поглибленого дослідження відповідного проблемного питання.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що проблеми, які виникають при кваліфікації необережного заподіяння смерті особі, висвітлювалися переважно в наукових статтях або ж розглядалися науковцями під час здійснення досліджень окремих складів злочинів. Зокрема, Д. С. Азаров, С. Р. Багіров, П. С. Берзін, В. М. Бурдін, Л. П. Брич, О. О. Володіна, О. В. Гороховська, В. К. Грищук, І. Б. Газдайка-Василишин, О. О. Дудоров, І. О. Зінченко, Т. М. Марітчак, В. А. Мисливий, М. І. Мельник, О. К. Марін, А. А. Музика, М. І. Панов, О. Ф. Пасека, О. Е. Радутний, А. В. Савченко, Т. І. Созанський, В. О. Навроцький, Г. З. Яремко та ін.

Особливої уваги заслуговує навчальний посібник І. О. Зінченко (2019 р.) «Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи»³, в якому всебічно розглянуто

¹ Остапенко Л. А. Кримінально-правова характеристика умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах (статті 116, 117, 118 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. С. 4.

² Луцький Т. М. Проблематика нормативного визначення поняття «Вбивство через необережність». *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 09 листоп. 2018 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2018. С. 123.

³ Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навч. посіб. / за заг. ред. М. І. Панова. Х.: Право, 2019. 248 с.

проблеми кваліфікації злочинів проти життя та здоров'я особи, особливості розмежування їх із суміжними складами кримінальних правопорушень та відмежування від діянь, що не є кримінально караними. Наводяться та аналізуються матеріали вітчизняної судової практики. В окремому підрозділі посібника аналізуються питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя у рішеннях Європейського суду з прав людини.

А також посібник «Основи кваліфікації злочинів» за редакцією М. І. Панова (2019 р.)¹, в якому приділено значну увагу аналізу кваліфікації злочинів за елементами й ознаками складу злочину: об'єктом, об'єктивною стороною, суб'єктом, суб'єктивною стороною злочину. Розглянуто спеціальні положення кваліфікації злочинів: залежно від стадій їх вчинення, співучасті, множинності злочинів; при конкуренції кримінально-правових норм.

Нинішнє кримінальне законодавство та пеналізаційна практика вимагають переосмислення сучасного механізму реалізації кримінальної заборони з тим, щоб підвищити ефективність кримінального примусу, справедливості та доцільності його застосування стосовно необережного заподіяння смерті.

Питання про те, яким має бути покарання за необережне заподіяння смерті, та як розподіляються види покарань серед усіх досліджуваних нами кримінальних правопорушень належать до недостатньо вивчених наукою кримінального права, а наукові уявлення про межі впливу держави на особу, яка припустилась у своїй поведінці необережності, чим заподіяла смерть потерпілого, є вельми поверхневими.

Варто зауважити, що наукове вивчення необережних злочинів здійснюється переважно в аспекті з'ясування підстав та меж криміналізації суспільно небезпечних діянь, які вчиняються з відповідною формою вини. При цьому пеналізація

¹ Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М. І. Панов, І. О. Зінченко, О. О. Володіна та ін.; за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 378 с.

необережних злочинів лишається чи не найменш вивченою сферою у наукових пошуках щодо правових наслідків вказаних діянь. Зазначене підтверджується як на законодавчому, так і на рівні правозастосування. Так, у чинному кримінальному законодавстві до сих пір спостерігається різнобій у санкціях за необережні злочини з однаковим характером суспільно небезпечних наслідків, що свідчить про відсутність науково обґрунтованого підходу до їх конструювання¹. Зазначене впливає на правозастосовну практику, в якій не спостерігається єдиного підходу в призначенні покарань щодо осіб, які необережно заподіяли смерть іншій особі за однакових або подібних обставин.

Кожна необережна смерть призводить до істотної руйнації суспільних відносин, які охороняються кримінальним законом, і лише обґрунтований та виважений підхід до визначення конкретного виду та розміру покарання, інших правових наслідків, які наставатимуть для особи у зв'язку з необережним заподіянням смерті, може забезпечити досягнення балансу між різними цілями покарання під час його призначення. Тому зазначимо, що деякі загальні питання караності злочинів, які мають відношення до необережного заподіяння смерті, тією чи іншою мірою в останні роки висвітлювались у науці кримінального права у працях присвячених безпосередньо покаранню – його поняттю, призначенню, цілям, функціям, системі, санкціям такими авторами, як Р. Ш. Бабанли, Ю. В. Баулін, В. О. Гацелюк, О. В. Євдокімова, К. П. Задоя, Т. А. Денисова, М. В. Карчевський, О. М. Костенко, О. О. Книженко, О. П. Рябчинська, Є. О. Письменський, Ю. А. Пономаренко, Д. В. Новохацька, К. А. Новікова, П. Л. Фріс, В. Б. Харченко, О. Г. Яновська та ін.

Серед зазначених науковців, слід відзначити кандидатську дисертацію Д. В. Новохацької «Покарання та його призначення за злочини, що вчиняються через необережність»

¹ Кочуріна Д. В. Покарання за злочини, що вчинені через необережність: огляд стану проблеми. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 3. С. 342–346.

(2019 р.)¹, а також, монографію Р. Ш. Бабанли «Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади» (2019 р.)².

У дослідженні Новохацької Д. В. узагальнено наукові підходи щодо законодавчого формулювання та практичного досягнення мети покарання за необережні злочини. Зокрема, встановлено, що існують підстави для твердження про дивергентні орієнтації законодавчої та судової влади на певні складові мети покарання за необережні злочини, а саме: законодавство орієнтується на загальну превенцію, правозастосовна практика – на спеціальну превенцію. Водночас з'ясовано, що передбачені кримінальним законом покарання за необережні злочини не можуть ефективно «спрацьовувати» у сфері загальної превенції і слугувати фактором, який запобігає необережній злочинності, запропоновано в якості орієнтиру для кримінальної політики держави дотримання принципу пріоритету ізоляції від діяльності над ізоляцією від суспільства.

Монографія Р. Ш. Бабанли присвячена системному аналізу стану призначення покарання в Україні через призму вивчення підходів до фактичної реалізації загальних засад, які мають враховуватися судом під час обрання виду та розміру покарання за конкретний злочин. Здійснено ґрунтовний аналіз поняття, основних ознак загальних засад призначення покарання та стану їх нормативного регулювання; узагальнено підходи зарубіжних держав до законодавчого визначення засад призначення покарання, а також до вирішення проблеми необґрунтованої різниці в покараннях; запропоновано бачення щодо перегляду усталених поглядів стосовно мети покарання, яка має бути визначальною в процесі призначення покарання. Ключове завдання дослідження передбачало формування теоретичних аспектів щодо деталізації меж суддівської дискреції для вирішення питання обрання виду та розміру покарання

¹ Новохацька Д. В. Покарання та його призначення за злочини, що вчиняються через необережність: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2018. 284 с.

² Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 488 с.

в межах санкції статті (частини статті) Особливої частини КК. Реалізація цієї мети зумовила необхідність встановлення критеріїв врахування тяжкості злочину, особи винного, обставин, які пом'якшують та які обтяжують покарання як чинників, що мають значення під час призначення покарання, визначення фундаментальних особливостей караності незакінченої злочинної діяльності та розробленні критеріїв призначення покарання за замах на злочин та готування до злочину. Особливу увагу зосереджено на відпрацюванні пропозицій, спрямованих на покращення стану реалізації правового механізму призначення більш м'якого покарання, ніж передбачене законом.

Дані праці можуть стати підґрунтям для формування системного підходу з метою вирішення проблем призначення покарання за необережне заподіяння смерті. Не применшуючи значення цих робіт, слід вказати, що дотепер в Україні відсутні комплексні монографічні дослідження кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті особі. Фрагментарне вивчення кримінальної відповідальності за окремі кримінальні правопорушення чи стосовно певної категорії кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва, проти безпеки руху та експлуатації транспорту, проти довкілля тощо не може дати повне уявлення про специфіку досліджуваних кримінальних правопорушень у цілому – від побудови диспозицій статей, їх розміщення в КК, об'єктивних та суб'єктивних ознак кримінальних правопорушень, побудови санкцій до кримінально-правової кваліфікації діяння та призначення покарання.

Питання відповідальності за необережне заподіяння смерті розглядалися лише на рівні певних дисертаційних досліджень окремих складів кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті людині, а також деякі питання досліджувалися науковцями під час написання наукових статей.

Все викладене вище дозволяє визнати, що теорія кримінального права має низку прогалин щодо кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, а пошук шляхів їх подолання є пріоритетом цього дослідження.

1.2. Розвиток українського законодавства щодо відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі

У період розбудови незалежної, демократичної, правової української держави та формування громадянського суспільства, історичне минуле і правова спадщина українського народу відіграють важливу роль. Вирішення актуальних проблем, пов'язаних з реформуванням та вдосконаленням кримінального законодавства сучасної України, у великій мірі залежить і від дослідження та засвоєння історичного досвіду, знань тих правотворчих процесів, які мали місце на території України раніше.

Усяке правове положення, що діє в даній державі, неодмінно бере витоки із минулого цього народу, а вивчення історії тієї або іншої заборони служить засобом розуміння чинного права¹. Так, якщо вивчається який-небудь юридичний інститут, що існує зараз, як підкреслює М. С. Таганцев, то для правильного його розуміння слід простежити його історичну долю, тобто той привід, у силу якого з'явився даний припис, і ті видозміни, яких він зазнав у своєму історичному розвитку².

Без вивчення історичного підґрунтя неможливо розробити ефективні механізми боротьби з окремими злочинами та злочинністю в цілому. На важливості такого дослідження наголошують учені. Зокрема, на думку В. В. Кузнецова, історико-правовий метод пізнання окремих явищ та інститутів взагалі є найважливішим у мето-

¹ Демидова Л. М. Проблеми кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди в Україні (майнова шкода як злочинний наслідок): теорія, закон, практика: монографія. Х.: Право, 2013. С. 92–93; Невідома Н. В. Вчинення злочину організованою групою: монографія. Х.: Право, 2017. С. 9.

² Таганцев Н. С. Курс уголовного права. Часть Общая. СПб: Тип. М. М. Спасюлевича, 1974. Кн. 1. С. 21; Невідома Н. В. Вчинення злочину організованою групою: монографія. Х.: Право, 2017. С. 9.

дології кримінально-правових досліджень¹, оскільки аналіз історичного досвіду минулого не лише сприяє глибшому розумінню проблем сучасності, а й дає змогу уникнути суттєвих помилок, які можуть знизити ефективність дії того чи іншого інституту.

Вважається, що такий підхід є правильним та виправданим, а виділення періодів, які характеризують еволюцію та криміналізацію необережного заподіяння смерті особі, у ході історичного розвитку кримінального законодавства України через становлення та розвиток історичних документів, правових актів та наукових поглядів, дозволить більш глибоко проаналізувати досліджувану нами тематику.

Проблемі історії становлення відповідальності за необережне заподіяння смерті особі в кримінальному законодавстві України приділено вкрай мало уваги з боку науковців. Деякі з них навіть вважають, що історії кримінального права України майже немає, вона дуже бідна². Але, звичайно, важко погодитися із останньою тезою.

В юридичній науці взагалі відсутня періодизація, яка б об'єднувала та торкалася всього періоду розвитку кримінального права на теренах нашої держави, немає єдиного погляду та підходу до трактування, переліку та змісту періодизації історії кримінального права та законодавства, оскільки вчені за різними критеріями проводять свої дослідження. Все ж таки, більшість науковців виділяють періоди залежно від розвитку державності на території України.

На основі архівних і літературних джерел вітчизняних та закордонних вчених, довідників, каталогів в історичному аспекті можна виділити чотири послідовних періоди розвитку законодавства щодо відповідальності за необережне запо-

¹ Кузнецов В. В., Сийплові М. В. Особливості періодизації історії кримінального законодавства України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2013. Вип. 3. Т. 2. С. 95–98.

² Кримінальне право і законодавство України. Загальна частина. Курс лекцій / за заг. ред. М. Й. Коржанського. К., Атіка, 2001. С. 8.

діяння смерті іншій особі, а саме: I період (XI–XVII століття) – давньоруський; II період (XVII століття – 1917 рік) – царсько-імперський; III період (1917–1991 роки) – радянський; IV період (1991 рік – до теперішнього часу) – період незалежної України.

I період (XI–XVII століття) – давньоруський. Історія становлення правової системи на території сучасної України бере початок, як і у переважній більшості інших держав, від звичаєвого права окремих племен. Але, оскільки ні писаних джерел права тих часів, ні інших більш-менш достовірних відомостей не збереглося, то ми почнемо дане дослідження із періоду Київської Русі та створення першого писаного джерела українського права – Руської Правди, яка є першим кодифікованим актом, в якому крім цивільних, шлюбно-сімейних норм були і норми кримінального права, які в подальшому впливали на історію формування сучасного кримінального права та послужили фундаментом для подальшого його розвитку.

Руська Правда у всіх своїх трьох редакціях (Коротка Правда, Розширена Правда, Скорочена Правда)¹ не містила окремої норми, яка б передбачала відповідальність за необережне заподіяння смерті особі.

Як зазначає Т.А.Пакліна, чіткого розмежування між вбивствами та іншими посяганнями на життя і здоров'я особи ще визначено не було. Норма конкретизувала відповідальність за вчинення вбивства на бенкеті, під час вчинення розбою тощо. Протягом того історичного періоду злочини пов'язувались лише з самим фактом спричинення смерті².

Варто підкреслити, що Руська Правда не робила принципівих відмінностей між умисним вбивством і необережним спричиненням смерті особі.

¹ Правда Руська Ярослава Мудрого: початок вітчизняного законодавства: навч. посіб. 2-ге вид., змін. та доповн. / уклад.: Г. Г. Демиденко, В. М. Єрмолаєв; вступ. сл. В. Я. Тація. Х.: Право, 2017. 392 с.

² Пакліна Т. О. Вбивство через необережність як юридикопсихологічна проблема. *Часопис Київського університету права НАН України*. 2015. Вип. 4. С. 307.

Більш детально регламентації правової відповідальності за заподіяння смерті було присвячено в пізніших законодавчих актах Київської Русі – у Руській Правді як Короткій, так і Розширеній¹. Крім того, у ст. 6 і 7 проглядалася чітка диференціація покарання за заподіяння смерті в залежності від обставин її спричинення та мотивів.

Разом з тим необхідно зауважити, що Руська Правда на нашій території діяла до XIV ст. поряд і з іншими нормативно-правовими документами, які передбачали кримінальну відповідальність за заподіяння смерті. Весь цей час Руська Правда постійно змінювалася та удосконалювалася в залежності від тих соціальних процесів, які проходили на той час у суспільстві. І заміна її проходила еволюційно та поетапно².

Історик І. Я. Терлюк вказує на те, що Руська Правда була одночасно зводом норм як матеріального, так і процесуального права³, що свідчить про їх диференціацію. Вчений робить висновок, що пануючим у праві Київської держави був принцип привілею, який означав, що система покарань була скерована головним чином проти феодално-залежного населення. Особа і майно холопа взагалі не захищалися. Натомість права пануючого класу відстоювали усі правотворчі спроби київських князів⁴. Це свідчить про таку особливість, як класовість права.

Другою особливістю феодалного права, що вбачається зі змісту Руської Правди, була відсутність розподілу правопору-

¹ Агафонов А. В. Уголовная ответственность за убийство: монография. М.: Юрлитинформ, 2011. С. 12; Отечественное законодательство XI – XX веков: пособие для семинаров. Ч. 1 (XI – XX вв.) / под ред. О. И. Чистякова. М.: Юристъ, 1999. С. 28-33.

² Лопашук Д. І. Убивство, вчинене на замовлення: кримінально-правова характеристика: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / ВНЗ «Нац. акад. управління». К., 2018. С. 38.

³ Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття: навч. посібник з історії держави і права України. Львів: Львівський інститут внутрішніх справ, 2013. С. 24.

⁴ Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття: навч. посібник з історії держави і права України. Львів: Львівський інститут внутрішніх справ, 2013. С. 24.

шень на кримінальні та цивільні. Терлюк І. Я в якості аргументу наводить те, що будь-яке правопорушення – чи це вбивство, чи несплата боргу – однаково називалися «обидою»¹. Припускаємо, що ці принципи діяли і при визначенні в Київській державі заходів, спрямованих на необережне заподіяння смерті.

В подальшому, за часів Галицько-Волинської держави продовжували діяти норми Руської Правди.

Після втрати політичної незалежності Київською Руссю українські землі увійшли до складу Литовського князівства, основним законодавчим актом якого був Литовський Статут у редакціях 1529, 1566, 1588.

Протягом кількох століть Литовський Статут був основним збірником права в Україні, навіть у тій частині, яка була приєднана до Польщі. Був головним джерелом українського права на Гетьманській Україні і становив основне джерело кодексу «Права, по которым судится Малороссийский народ». На Правобережній Україні Литовський Статут діяв аж до скасування указом царя Миколи Першого 25 червня 1840 року. Деякі закономірності Литовського Статуту були внесені до збірника законів Російської імперії і зберегли законну силу в Чернігівській і Полтавській губерніях аж до 1917 року².

У Литовському Статуті випадки заподіяння смерті особі поділялись на умисні й неумисні. До умисних належали ті, які скоєні за попереднім планом, тобто «позадуму», «зъ умислу». Необережне заподіяння смерті передбачено артикулами 10, 11, 15, 23 XI розділу Литовського Статуту 1588 року³.

¹ Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття: навч. посібник з історії держави і права України. Львів: Львівський ін-т внутрішніх справ, 2013. С. 24.

² Квачевский А. Литовский статут как источник местного права для губерний Черниговской и Полтавской. *Журнал гражданского и уголовного права*. 1876. Книжка четвертая. Июль–август. Книжка пятая. Сентябрь–октябрь. Книжка шестая. Ноябрь–декабрь. С. 222–255.

³ Макаренко О. В. Види злочинів за Литовським Статутом 1588 р. *Вісник Академії праці і соціальних відносин ФПСУ*. Серія: Право та державне управління. 2011. № 1. С. 40.

При необережному заподіянні смерті винний звільнявся від покарання, але зобов'язаний був сплатити родичам убитого годовщину. Суд повинен був враховувати і вік злочинця. Так, не несли кримінального покарання неповнолітні особи (за Статутом 1568 – які не досягли 14 років, а починаючи з 1580 не досягли 16 років)¹.

II період (XVII століття – 1917 рік) – царсько-імперський. Наприкінці XVI – першій половині XVII століття майже всі землі України опинилися в складі Речі Посполитої, однак, національно-визвольна боротьба українського народу, кульмінацією якої була національно-визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького, ліквідувала політичний режим Речі Посполитої в Україні. Згідно із Зборівським договором про мир три наддніпровських воєводства – Київське, Брацлавське та Чернігівське – залишилися під владою адміністрації Війська Запорізького².

З періоду Гетьманщини XVII –XVIII століття Україна не мала своєї державності: розділена між Росією і Австрією (Австро-Угорщиною) вона зазнавала усіх можливих утисків, зокрема, у сфері правового регулювання.

У середині XVIII століття Україна була розділена між двома імперіями: правобережна її частина разом з Києвом стає адміністративно-територіальною одиницею Російської, а лівобережна – Австро-Угорської. Протягом майже 150 років українці перебували під владою двох імперій: 80 % із них належали російським імператорам, решта – населяли імперію Габсбургів. Так на світанку новітньої доби українці опинилися у складі політичної системи, що радикально відрізнялася від устрою, до якого вони звикли³. У цей період у світі виникає живий інтерес до історії розвитку права кожної нації, викликаний творами

¹ Литовські статuti 1529, 1566, 1588 років. *Суспільно-політичні процеси*: науково-популярне видання Громадської організації «Академія політичних наук». К., 2016. Вип. 3. С. 212.

² Кузьминець О. А., Калиновський В. С., Дігтяр П. А. Історія держави і права України: навч. посіб. / за ред. Я. Ю. Кондратьєва. К.: Україна, 2000. С. 75–76.

³ Субтельний Орест. Україна: історія. 3-тє вид., перероб. і доповн. / пер. з англ. Ю. І. Шевчука; вст. ст. С. В. Кульчицького. К.: Либідь, 1993. С. 256.

засновників німецької історичної школи. Але, оскільки український народ не мав своєї державності, його правове минуле можна вивчати тільки як матеріал, який був складовою розвитку інших націй, перш за все Росії, Польщі та Австрії. Так, на Правобережжі діяла польсько-шляхетна судова система – поширення мали польські та литовські нормативні акти. Зокрема це опосередковано підтверджує у своїй книжці, виданій у Парижі в 1573 року, дослідник і археолог Блез де Віженер, указуючи на Правобережжя як «штати польського королівства»¹. У Північній Буковині (з 1775 р.), у Східній Галичині й Закарпатті діяла судова система Австрійської імперії. Оскільки в нас мізерні відомості про кримінальну систему цього державного утворення, тому ми не будемо відслідковувати, як проходила там криміналізація необережного заподіяння смерті особі.

Перехід Війська Запорізького під протекцію московських царів зумовив проникнення, а потім і поширення на українських землях російських правових норм. Певний вплив на території України мав перший в історії Московії систематизований кодекс законів «Соборное уложение» 1649 року, який визначав коло питань, що стосувалися, зокрема, кримінального права та судочинства.

Починаючи з 1687 року для Лівобережної України розпочався новий історичний період, який інколи називають московським періодом її існування (1687–1764 рр.).

Соборне уложення 1649 року складалося під суттєвим впливом правових ідей, запозичених у Литовських статутів та установлень церковно-слов'янського (візантійського права).

Варто звернути увагу, що третій Литовський Статут як кодекс права став першорядним юридичним збірником і багато в чому перевершив тодішні західноєвропейські кодифікації. Саме тому, «Уложення» царя Олексія Михайловича 1649 року було складено під впливом цього статуту.

На протигагу попереднім Судебникам, прийняте Земським собором «Уложення» 1649 року досить чітко підрозділяло

¹ Січинський В. Чужинці про Україну. Львів: Довіра, 1992. С. 36–47.

злочини проти життя на умисні та неумисні, а відповідальність – персоніфіковано: «...а хто яку вину заслуговує, його і карати самого по його вині...»¹. Цей розподіл запозичений з візантійського права, звичайно ж, з необхідними модифікаціями, обумовленими різними історичними епохами, що відповідали Соборному уложенню і його першоджерелам².

Говорячи про випадки необережного заподіяння смерті, Соборне уложення 1649 року підводило під категорію необережного заподіяння смерті дії, вчинені під впливом афекту, у бійці, і карає за них менш суворо, чим за умисні. Однак на відміну від візантійського права воно не давало загального поняття необережного заподіяння смерті, а говорило тільки про окремі випадки останнього, не робило відмінності між настанням смерті від удару якою-небудь річчю, і смертю від удару рукою, призначало за необережне заподіяння смерті покарання більш м'яке, чим візантійські джерела, але на відміну від них ставило тяжкість покарання в залежність не від ступеня небезпеки способу вчинення діяння, а від соціального стану винного (покарання батогом боярській людині або селянинові, тюремне ув'язнення синові боярському).

У Соборному уложенні 1649 року йшлося також про заподіяння смерті в результаті випадкового збігу обставин, простої забави, наприклад, при тренуванні у стрільбі: «а будет кто, стреляючи из пищали, или из лука... по примете» тощо (ст. 20 гл. XXII Соборного Уложення 1649 р.), коли запобіжні заходи могли та повинні були дотримуватися, так що в цьому випадку заподіяння смерті виходячи з форми провини було скоріше необережним, чим випадковим³.

¹ Владимирский-Буданов М. Ф. Хрестоматия по истории русского права. Изд. 4-е. СПб; К.: Изд.-во книгопродавца И. Я. Оглоблина, 1889. Вып. 1. VI. С. 55.

² Сидоркин А. И. Определение наказания за преступления против жизни и здоровья в Соборном уложении 1649 года. *Российский юридический журнал*. 2005. № 3. С. 138.

³ Тихомиров М. Н., Епифанов П. П. Соборное уложение 1649 года: учебное пособие для высшей школы. М.: Изд.-во МГУ, 1961. С. 291–292.

За необережне заподіяння смерті в залежності від соціального стану винного призначалися батоги, кийки, арешт у в'язниці або грошовий штраф. Пропонувалося тих, хто «вищий класом» за необережне вбивство тримати два тижні під арештом, інших, чиновників, поміщиків і купців тримати місяць у в'язниці та піддавати церковному покаянню, а «нижчих» сікти батогами, щоб і інші особи з більшою обережністю ставилися до своїх вчинків. Особи, які не досягли 15 річного віку звільнялися від смертної кари, їх поміщали в монастир на певний строк, а тих, хто не виправлявся – довічно.

Діяльність Петра Першого в галузі кримінального законодавства була досить інтенсивна. Тільки указів кримінально-правового характеру дослідники нараховують 392¹.

Одним з найбільш значних пам'яток права початку цього етапу – петровської епохи є Артикул військовий 1715 року. При цьому, він не заміняв собою Соборне уложення 1649 року, а діяв паралельно з ним. Зазначений документ призначався в першу чергу для військовослужбовців та повинен був застосовуватися військовими судами, однак на практиці нерідко використовувався і в цивільному судочинстві.

Артикул 158 Артикула військового 1715 року передбачав відповідальність за необережне вбивство. Інститут необережної вини найбільше чітко був визначений у тлумаченні до артикула шляхом наведення прикладу. Вбивство повинно було визначатися таким, що вчинено через необережність. наприклад, коли солдат, стріляючи, не передбачив можливості настання злочинного результату, але повинен був і міг його передбачити². Очевидно, для уточнення змісту необережної вини було зазначено й про умисне вбивство. Був розглянутий ще один випадок – вбивство під час бійки. При неможливості

¹ Ромашкин П. С. Основные начала уголовного и военно-уголовного законодательства Петра I / под ред. А. А. Герцензона. М., 1947. С. 16.

² Российское законодательство X–XX веков: В 9 т. Т. 4: Законодательство периода становления абсолютизма / под общ. ред. О. И. Чистякова; отв. ред. тома А. Г. Маньков. М.: Юридическая литература, 1986. С. 357.

встановити винного в вбивстві, усі учасники бійки підлягали рівній відповідальності, але не до смертної кари¹.

Артикул 159 Артикула військового 1715 відрізняв умисне та необережне вбивство від випадкового, визначеного досить чітко: «у которого никакой вины не находица»². Власне, мова йшла про дію, що мала зовнішні ознаки кримінального правопорушення, але була позбавлена елемента вини. У тлумаченні до артикула наводиться приклад, що добре розкриває зміст самого артикула. Точної термінології форм вини артикул не наводить, а випадкове вбивство називається неумисним та «ненарочным».

За необережне вбивство встановлювалося покарання у вигляді тюремного ув'язнення, штрафу або тілесного покарання, поєднаних із церковним поканням. До необережних вбивств відносилися, наприклад, вбивство в бійці (якщо не був установлений намір на вбивство) (ст. 337), заподіяння смерті внаслідок застосування неналежних ліків аптекарем або лікарем (ст. 344).

Торкаючись історичного аспекту теми дослідження, важливо зауважити, що засади караності необережних кримінальних правопорушень, передусім необережного заподіяння смерті, були закладені у відомій українській правовій пам'ятці «Права, за якими судиться малоросійський народ» (1743 р.). Артикул 45 глави 20 мав назву «Про випадкові вбивства та поранення». Його зміст дозволяє дійти висновку, що в Артикулі йдеться про необережні кримінальні правопорушення унинішньому розумінні, а не про випадкове заподіяння злочинних наслідків. Хоча варто зазначити, що у пам'ятці розмежування цих явищ, не проводиться.

¹ Российское законодательство X–XX веков: В 9 т. Т. 4: Законодательство периода становления абсолютизма / под общ. ред. О. И. Чистякова; отв. ред. тома А. Г. Маньков. М.: Юридическая литература, 1986. С. 357.

² Российское законодательство X–XX веков: В 9 т. Т. 4: Законодательство периода становления абсолютизма / под общ. ред. О. И. Чистякова; отв. ред. тома А. Г. Маньков. М.: Юридическая литература, 1986. С. 357.

Пункт 1 цього Артикулу передбачав: «Хто над ким учинить смертне вбивство без наміру (в оригіналі використано слово «ненарочно», неумисно і не від сваволі, але з якогось випадку, і це в суді достовірно і без сумніву за присягою того хто вбив, доведено буде, такого смертю не карати і нічим іншим не карати і нічим іншим не карати, лише платіж за голову за званням вбитого його спадкоємцям на ньому доправити, неумисні ж вбивства розуміються у таких пригодах, а саме: 1) якщо хтось у звіра, чи птицю, чи в ціль стріляв або кидав щось, а інший випадково під той постріл чи кидок підпав і до смерті вбитий був би; 2) якщо майстер, будуючи церкву або будинок, дерево або цеглину, або каміння небажано упустив, чим когось вбив; 3) якщо під час порубки дерева сокира з сокирища злетить і когось поранить і той від того поранення помре; 4) якщо хтось підрубить дерево і воно, падаючи, з нерозуміння того, хто підрубив, уб'є когось у смерть; 5) якби хтось конем чи возом, або саньми їхав між людьми і кричав, щоб береглись, але між тим поранив би когось або пошкодив до смерті; по цьому ж і в інших таких випадках не зі сварки ворожнечі або злоби, але таких, що без будь-якого наміру і умислу відбуваються, від яких комусь смерть настала, вчиняти треба»¹.

Показовим є те, що згідно з «Правами...» відповідальність за необережне заподіяння смерті мала відплатний характер, тобто тяжіла до цивільної відповідальності, у нашому сьогоdnішньому розумінні.

Наступний документ, який регулював питання кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті – Звіт законів російської імперії 1832 року (набрав чинності 1 січня 1835), в якому було чітко диференційовано покарання за умисне та необережне позбавлення життя (артикули 158–

¹ Кистяковский А. Ф. Права, по которым судится малороссийский народ, высочайшим всепресветлейшия, державнейшия великия государыни императрицы Елисавет Петровны. К.: Унив. топ. (И. И. Завадского). 1879. С. 633–634.

159). В Зводі законів 1832 року, було сформульовано два види необережного заподіяння смерті: якщо особа могла передбачити «протизаконні наслідки» або ж коли особа вчинила дії, «не заборонені законом, але повинна була бути обачною та передбачити наслідки, що настали». Необережне заподіяння смерті каралося «по ступені необережності» тюремним строком, штрафом, або «тілесною розправою» і у всіх випадках винний піддавався церковному покаянню.

Указом імператора від 15 серпня 1845 року було затверджено Уложення про покарання кримінальні та виправні, яке набуло чинності 1 травня 1846 року та фактично діяло в складі Зводу законів Російської імперії 1832 року до початку двадцятих років ХХ століття в редакціях 1857, 1866 і 1885 років. Уложення диференціювало випадки заподіяння смерті за ступенем небезпеки. Необережне заподіяння смерті, за ступенем небезпеки відносилось до менш небезпечних. До них відносилися: вбивство в бійці, що почалася «без усякого умислу на вчинення вбивства» (каралося ув'язненням на строк від восьми місяців до одного року й чотирьох місяців з позбавленням деяких особливих прав і переваг) (ст. 1936); необережне вбивство, тобто заподіяння смерті шляхом вчинення дії, що порушує постанови «що захищають особисту безпеку та громадський порядок» (каралося ув'язненням на строк від двох до чотирьох місяців) (ст. 1937).

Зокрема, професор М. С. Таганцев приводить приклади таких випадків необережного заподіяння смерті із судової практики свого часу: необережна їзда по місту, слідством чого була смерть потерпілого; недостатнє при кріплення вивіски, внаслідок чого, зірвавшись, вона заподіяла смерть перехожому; безладдя поруччя на сходах, відкритих для входу, наслідком чого настала смерть людини тощо¹.

¹ Уложение о наказаниях уголовных и исправительных 1885 года. 17-е изд., пересмотр. и доп., неофициальное. СПб: Издание Н. С. Таганцева, 1913. С. 846.

Також, відповідно до Уложення передбачалося покарання за залишення без допомоги людини вмираючої, коли «від цієї нечутливості і необережності залишеному без допомоги піде смерть...» (ст. 1521), та призначення для християн церковного покаяння.

До набрання чинності Уложенням 1845 року, спричинення смерті розглядалося не за мірою навмисності, а за мотивами і обстановкою.

Натомість в «Уложеннях про покарання» 1903 року законодавство окремо почало виділяти різні види необережного спричинення смерті, зокрема діянням, яке само по собі заборонене кримінальним законодавством¹; нанесення побоїв без умислу на вбивство, що спричинило смерть потерпілого, яке каралося тюремним терміном на строк від 8 місяців до двох років; вчинення не забороненого законом діяння, від якого неможливо очікувати наслідків, але яке являється необережним, що спричинило смерть по необережності, яке каралося тюремним терміном на строк від двох до чотирьох років, або арештом на строк від 3 днів до 3 місяців; скоєння діяння, що спричинило необережну смерть потерпілого, каралося тюремним строком від двох до чотирьох місяців².

Третій період (1917–1991 роки) – радянський. Після падіння Російської імперії, на території України в період українського державотворення 1917–1921 років широко застосовувалися норми кримінального законодавства Російської імперії.

Кримінальний кодекс УСРР 1922 року широко диференціював відповідальність за посягання на життя людини. Насамперед, злочини проти життя були розділені за об'єктом посягання. Якщо об'єктом злочину виступало лише життя людини, то цей злочин визнавався законодавцем вбивством. Коли крім життя злочин посягав і на інший об'єкт, то був відне-

¹ Уголовное уложение. Высочайше утвержденное 22 марта 1903 г. КнигаФонд. URL: <http://www.knigafund.ru/books/18301/read#page114>.

² Российское законодательство X–XX веков / под общ. ред. О. В. Чистякова. Т. 8. М., 1991. С. 496.

сений до відповідних статей. Такий підхід до відмежування вбивства від інших злочинів, що посягали одночасно з життям і на інші суспільні відносини, збережений і в чинному кримінальному законодавстві. Також, звертає на себе увагу первинність захисту держави, в даному кодексі, а не громадянина.

На його основі формувалися тексти кодексів інших союзних республік. Кримінальний кодекс УСРР у редакції 1922 р. був першим, у якому текст поділявся на дві частини: Загальну (ст. 1–56) та Особливу (ст. 54¹ – 206³¹), які в свою чергу поділялися на глави, а ті на під глави. В кодексі містилася загальна норма, що стосувалась необережного заподіяння смерті під назвою «Вбивство через необережність».

Кримінальний кодекс УСРР 1922 року визначав два види необережного вбивства: частина перша статті 147 КК УСРР 1922 року за необережне вбивство передбачала позбавлення волі або виправні роботи на строк до одного року; частина друга статті 147 КК УСРР 1922 року передбачала необережне вбивство, внаслідок свідомого порушення правил безпеки, за яке передбачалося покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років, а також, суд міг заборонити засудженому назавжди чи на деякий період здійснювати діяльність, при виконанні якої він заподіяв смерть.

Аналіз частин першої та другої цієї статті показує, що частиною першою була передбачена відповідальність за необережне вбивство через недбалість, коли особа не передбачала можливості заподіяння смерті потерпілому, хоча могла і повинна була її передбачити, а у частині другій – за необережне вбивство через злочинну самовпевненість, коли особа передбачала можливість настання смерті потерпілого внаслідок свого діяння чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на її попередження¹.

¹ Мальцев О. В., Саїнчин О. С., Сотула О. С. Теоретичні основи розслідування умисних вбивств: кримінально-правові, криміналістичні та психологічні аспекти. Психологічний портрет серійного вбивці: монографія. Ottawa, Ontario, Canada: Accent Graphics Communications & Publishing, 2019. С. 46; Зубрицький М. І. Загальна характеристика появи та розвитку законодавства про злочини проти життя. *Держава і право*. 2011. Вип. 53. С. 522.

Іншими злочинами, які своїм наслідком мали необережне заподіяння смерті були: 1) ч. 2 ст. 146 «Здійснення з згоди матері вигнання плоду або штучного переривання вагітності особами, що не мають для цього, належним чином засвідченої медичної підготовки або хоча б і маючими спеціальну медичну підготовку, якщо зазначені в цій статті діяння здійснюються в вигляді промислу або без згоди матері або мали своїм наслідком її смерть». Покарання за даний злочин було у вигляді позбавлення волі до 5 років; 2) ч. 2 ст. 149 «Умисне тяжке тілесне ушкодження, від якого настала смерть», за яке призначалося покарання не менше п'яти років позбавлення волі в умовах суворої ізоляції; 3) ст. 164 «Не повідомлення належним органам або особам про небезпечний для життя стан іншої особи, ненадання допомоги, яку можливо було надати, якщо внаслідок цього настала смерть чи тяжке тілесне ушкодження», каралося виправними роботами на строк до 6 місяців.

Ще у трьох злочинах в КК 1922 року необережне заподіяння смерті особи, на нашу думку, охоплювалось термінами «загибель ввірених озброєних сил» у ч. 2 ст. 209, а саме «Перевищення військовим начальником своїх повноважень чи його бездіяльність без злісного умислу, що потягнуло за собою загальну дезорганізацію ввірених йому озброєних сил і матеріальних засобів чи військовий бунт, чи відсутність належного спорядження, чи загибель цих сил і засобів, чи розголошення таємниць, стратегічних планів і другі особливо важливі наслідки», каралося позбавленням волі на строк до п'яти років в умовах суворої ізоляції; «особливо важливі наслідки» у ч. 2 ст. 217² «Порушення встановлених законом чи обов'язковими постановами правил, охороняючи народне здоров'я, під час епідемії чи на територіях де оголошено загрозу епідемії, чи що потягнуло за собою особливо важливі наслідки», каралося штрафом до 500 рублів, виправними роботами на термін не менше трьох місяців, чи позбавленням волі на строк до одного року; «особливо тяжкі наслідки» у ч. 2 ст. 105 «Зловживання

владою..., що потягнуло за собою особливо тяжкі наслідки, чи були вчинені посадовими особами в корисливих чи інших особистих цілях» каралося позбавленням волі на строк не менше одного року в умовах суворої ізоляції.

У цілому кількість злочинів, присвячених кримінальній відповідальності за необережне заподіяння смерті особі, склала вісім.

Як вбачається з аналізу зазначених злочинів, що покарання за необережне заподіяння смерті в усіх випадках суттєво відрізняється одне від одного, як в виді покарання, в терміні його застосування, від обставин заподіяння смерті, а також від суб'єкта злочину.

Кримінальний кодекс УСРР 1927 року мав суттєві відмінності порівняно з КК УСРР 1922 року з точки зору як законодавчої техніки, так і юридичного змісту, і був кроком вперед у розвитку українського кримінального законодавства. З метою порівняння зазначимо, що в КК УСРР 1927 р. кількість злочинів, присвячених кримінальній відповідальності за необережне заподіяння смерті особі було вже десять.

Кримінальний кодекс УСРР 1927 року визначав загальну норму за необережне заподіяння смерті передбачену ст. 144 КК, яка використовувала термін «вбивство» та складалася з двох частин. Частина перша статті 144 КК УСРР за вбивство з необережності передбачала покарання у вигляді позбавлення волі на реченець до одного року або примусова праця; частина друга статті 144 КК року – якщо необережне вбивство сталося внаслідок свідомого правил обережності, за яке передбачалося покарання у вигляді позбавлення волі на реченець строк до трьох років.

Іншими злочинами, які своїм наслідком мали необережне заподіяння смерті були: 1) ч. 2 ст. 143 КК «Здійснення з згоди матері зігнання плоду або штучну перерву вагітності особами, що не мають належно засвідченої медичної підготовки або навіть і ті, що мають її, якщо ці чинності робилися в характері промислу або без згоди матері чи наслідком їх сталася її

смерть»¹. Покарання за даний злочин було у вигляді позбавлення волі на реченець до 5 років; 2) ч. 2 ст. 146 КК «Умисне тяжке тілесне ушкодження, від якого настала смерть», за яке призначалося покарання до вісьмох років позбавлення волі; 3) ст. 159 КК «За нез'явлення особою належним установам або особам про небезпечний для життя стан іншої особи, за неподання цій особі допомоги, що її вона б могла подати, коли внаслідок цього сталася смерть або тяжкі ушкодження на тілі», каралося примусовою працею на реченець до 6 місяців; 4) ч. 3 ст. 174 за розбій, це б то за явний, щоб заволодіти чужим майном напад поодинокі особи, поєднаний з насильством, що спричинило смерть каралося позбавленням волі з цілковитою ізоляцією на реченець до десятиох років з конфіскацією майна, а якщо суд, визнає особу, що заподіяла злочин за особливо-соціально небезпечну, то підвищуючи аж до розстрілу; 5) ч. 3 ст. 189 КК за навмисне знищення або пошкодження майна, що належить приватним особам, що спричинили людські жертви або громадські злигодні, каралося позбавленням волі на реченець до десятиох років.

Ще у трьох злочинах, необережне заподіяння смерті особи на нашу думку охоплювалось термінами «тяжкі наслідки» та «інша тяжка втрата». А саме у ч. 2 ст. 75 КК за умисне знищення або пошкодження майна, належного державним, громадським та кооперативним установам чи підприємствам, а також електропроводок, засобів зв'язку і інше, якщо встановлено неодноразове їх заподіяння, або якщо результатом їх сталося зупинення чи перерва виробництва, або вчинено іншу тяжку втрату. Покаранням за даний злочин було позбавлення волі на реченець до п'яти років, з конфіскацією майна або без неї; ст. 96 КК за

¹ Уголовный кодекс УССР. В редакции 1927 года. 2-е издание официальное. Х.: Юрид. изд-во НКЮ УССР, 1927. 135 с.

невиконання в процесі будівельних робіт, установлених в законі або в наказі влади, будівельних, санітарних або протипожежних правил, а також правил про гірничу промисловість, встановлених у законі або обов'язковій постанові для охорони порядку й безпеки в процесі робіт, а також за зламання зазначених правил, якщо це спричинило тяжкі наслідки – каралося позбавленням волі на реченець до трьох років або штраф до трьох тисяч карбованців; ч.2 ст. 98 КК «За надужиття влади або службових повноважень..., якщо надужиття влади виявилось в насильстві, вживанні зброї або болісних чи образливих для особистої гідності покривдженого вчинках, або супроводжувалось ними, або спричинило тяжкі наслідки покривдженому» каралося позбавленням волі на реченець не менше як три роки, підвищуючи за особливо обтяжуючих обставинах аж до розстрілу.

Як вбачається з аналізу досліджуваних злочинів, що їх кількість поступово збільшується.

28 грудня 1960 року було прийнято Кримінальний кодекс Української РСР, який було введено в дію з 1 квітня 1961 року. Він визначав загальну норму за необережне заподіяння смерті передбачену ст. 98 КК, в якій використовувався термін «вбивство» та складалася вона лише з однієї частини. При цьому, таке вбивство каралося позбавленням волі на строк до трьох років або виправними роботами на строк до одного року. А якщо необережне заподіяння смерті сталося внаслідок порушення певних правил, то такі діяння підпадали під ознаки окремих спеціальних складів злочинів. У цілому кількість злочинів, присвячених кримінальній відповідальності за необережне заподіяння смерті особі, вже склала сорок два.

Кримінальні кодекси 1922 та 1927 років, окрім простого виду необережного вбивства, передбачали ще й більш тяжкий, саме той, де необережне заподіяння смерті було наслідком свідомого недотримання правил обереж-

ності (ч. 2 ст. 147 у кодексі 1922 року та ч. 2 ст. 144 у кодексі 1927 року). Натомість КК 1960 року усі випадки порушення певних правил чи обов'язків виводить під спеціальні норми, закріплюючи їх законодавчо у вигляді окремих спеціальних норм (н-д: ч. 1 ст. 77, ч. 2 ст. 135, ч. 2 ст. 145, ч. 3 ст. 215, ч. 2 ст. 216 та інші).

Таким чином, випадки необережного заподіяння смерті, які сталися від порушення обов'язків, в ході здійснення певного роду діяльності, були виділені в окремі склади злочинів, до яких застосовувалось більш суворе покарання ніж за загальну норму, що в свою чергу потягнуло за собою підвищення репресії до винних осіб. При цьому мало значення ким було допущено необережність, за яких умов, в ході здійснення якого виду діяльності (чи це лікар випадково переплутав ліки, в результаті чого помер пацієнт, чи це зробила особа, яка доглядала за хворим; яким видом транспорту було здійснено порушення що потягнуло за собою людські жертви і т. д.).

IV період (1991 рік – до теперішнього часу) – період незалежної України. КК 1960 року продовжував діяти на території незалежної України в період з 1991 року по 1 вересня 2001 року. При цьому, деякі статті змінювали своє формулювання, стаття 216 була виключена з КК, натомість появилось двадцять одна нова стаття, наслідком яких могло бути необережне заподіяння смерті особі. До зазначених злочинів законодавець відніс ч. 2 ст. 118, ч. 2 ст. 123¹, ч. 2 ст. 189⁵, ч. 2 ст. 206¹, ст. 215², ст. 215⁴, ч. 2 ст. 217¹, ч. 3 ст. 217², ч. 3 ст. 220¹, ч. 2 ст. 221¹, ч. 2 ст. 227¹, ч. 2 ст. 227², ч. 2 ст. 228², ч. 2 ст. 228⁵, п. в ст. 238, п. б ст. 245¹, п. в ст. 245¹, п. б ст. 254, п. в ст. 254, п. в ст. 254¹, п. г ст. 254¹ і станом на 25 серпня 1991 року таких злочинів налічувалося вже шістдесят два.

5 квітня 2001 року було прийнято новий КК України, який набрав чинності з 1 вересня 2001 року. Розділ 2 якого

має назву «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи». На сьогоднішній день стаття 119 КК «Вбивство через необережність», на відміну від статті 98 КК УРСР 1960 року, посилила покарання: нині особу можна позбавити волі на строк від трьох до п'яти років або призначити їй виправні роботи на той самий термін. Відмінністю цієї статті від відповідної у КК УРСР 1960 року є також поява в ній другої частини, яка передбачає необережне вбивство двох або більше осіб, за яке винна особа може бути засуджена до позбавлення волі на строк від п'яти до восьми років.

Власне, на нашу думку, суттєва неточність, про яку часто говорять, однак законодавець на це не звертає уваги, полягає у використанні в цій статті слова «вбивство». Адже при вбивстві особа прагне й бажає настання суспільно небезпечного наслідку у формі смерті іншої особи. Та чи прагне вона до чогось подібного в цьому юридичному складі злочину? Відповідь: однозначно ні. У цьому разі смерть є неочікуваним наслідком. Тому доцільно було б замінити слово «вбивство» на вираз «необережне заподіяння смерті іншій особі».

Крім цього, необережне заподіяння смерті на момент прийняття КК було загалом ознакою 108 складів злочинів, натомість станом на червень 2020 року вже у 23 статтях воно було ознакою основного складу злочину та у 114 диспозиціях статей КК України ознакою кваліфікованого складу злочину. Детальний аналіз яких буде проведено у другому та третьому розділах нашого дослідження.

Збільшення кількості складів кримінальних правопорушень та поява нових інститутів необережного заподіяння смерті для вітчизняного кримінального права (зокрема, поява ст. 137, яка в ч. 2 передбачає відповідальність за неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей, якщо внаслідок цього сталася смерть особи; ст. 141, що встановлює відпові-

дальність за смерть особи при порушенні прав пацієнта та ін.) безумовно, засвідчує намір законодавця посилити охорону людського життя як найвищої соціальної цінності, але в поєднанні з прагненням подальшої гуманізації кримінального законодавства загалом та популізмом певної частини законодавчої гілки влади, практичне втілення цих намірів, що стосується виділення великої кількості норм, які мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті з урахуванням різних обставин, чи, що вчинюються певною категорією осіб (спеціальними суб'єктами) в залежності від виду діяльності призводить деколи до наслідків парадоксальних. Адже більшість складів кримінальних правопорушень, наявних у КК, на практиці майже не зустрічаються.

Натомість, враховуючи зміни до КК України, які набрали чинності 01.07.2020 року один із аналізованих нами кримінальних правопорушень взагалі тепер відноситься до кримінальних проступків. Мова йде про ст. 247 КК України, в якій одним можливим наслідком є настання саме тяжких наслідків, що є оціночним поняттям. Звичайно, на практиці малоімовірною є ситуація коли порушення правил, установах для боротьби зі шкідниками і хворобами рослин та інших вимог законодавства про захист рослин може мати своїм наслідком саме заподіяння смерті особі, в першу чергу через проблеми у встановленні причинного зв'язку, однак ми не виключаємо такий випадок та те, що в цій статті під тяжкими наслідками може виступати смерть особи. Досить абсурдною є позиція законодавця, який заподіяння тяжких наслідків (у різних його трактуваннях) не відносить до категорії злочинів, а відносить до кримінальних проступків. Причиною цього є класифікація кримінальних правопорушень в залежності від розміру санкцій. Однак, в свою чергу, більшість санкції не відповідають реальному ступеню суспільної небезпеки, яка може бути заподіяна конкретним кримінальним правопорушенням.

Висновки до першого розділу

Короткий огляд наукової кримінально-правової літератури засвідчив, що питання кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі недостатньо вивчені та висвітлювалися науковцями переважно в наукових статтях або ж розглядалися ними під час досліджень окремих складів кримінальних правопорушень. Тому, під час вивчення стану наукового дослідження кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі, праці вчених в ході яких розглядалась зазначена проблема було систематизовано та здійснено їх розподіл на 3 групи (категорії).

На основі аналізу пам'яток вітчизняного кримінального законодавства встановлено, що кримінально-правова протидія випадкам необережного заподіяння смерті забезпечувалась на всіх етапах розвитку суспільства. Кримінальне законодавство України отримало у спадок велику історію, що слугувало підставою до розвитку нових кримінально-правових норм, які передбачають кримінальну відповідальність за необережне заподіяння смерті.

Дослідження витоків та сучасного стану кримінально-правової охорони життя людини дозволило вести мову про їх певні періоди: давньоруський (XI-XVII століття), царсько-імперський (XVII століття – 1917 рік), радянський (1917–1991 роки) та незалежної України (1991 рік – до теперішнього часу).

Розділ 2

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, НАСЛІДКОМ ЯКИХ Є НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ ІНШІЙ ОСОБІ

2.1. Об'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі

У ст. 2 Кримінального кодексу України зазначено, що підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад кримінального правопорушення, передбаченого цим Кодексом¹. У ч. 1 ст. 12 КК зазначено, що кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини. Відомо, що елементами як злочину так і кримінального проступку є: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона.

Перш ніж переходити безпосередньо до аналізу складів кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі, потрібно зазначити, що їх кількість станом на момент дослідження в КК України становить 137 складів кримінальних правопорушень (Додаток Б).

Відповідні посягання лише у 23 диспозиціях статей є ознакою основного складу кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 119, ст. 138, ч. 1 ст. 140, ст. 141, ст. 145, ст. 166, ст. 196, ст. 236, ст. 237, ст. 247, ст. 264, ст. 287, ст. 288, ст. 291, ст. 380, ч. 1 ст. 403, ч. 1 ст. 415, ст. 416, ст. 417, ч. 1 ст. 418, ч. 1 ст. 419, ч. 1 ст. 420 та ч. 1 ст. 421 КК України) а у 114 диспозиціях

¹ Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

статей КК України ознакою кваліфікованого складу кримінального правопорушення. Такі склади кримінальних правопорушень знаходяться майже у всіх розділах Особливої частини КК України, окрім розділу 16 (Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем та комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку) та розділу 17 (Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг).

До об'єктивних ознак складу кримінального правопорушення відносять об'єкт і об'єктивну сторону. Кожне кримінальне правопорушення, проявляється воно у діях чи в бездіяльності, завжди посягає на певний об'єкт. Невід'ємним елементом будь-якого складу кримінального правопорушення, в тому числі кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті людині, є об'єкт кримінального правопорушення. Саме він дозволяє розкрити соціальну сутність кримінального правопорушення, з'ясувати його суспільно небезпечні наслідки, сприяє правильній кваліфікації діяння та відмежуванню його від суміжних суспільно небезпечних посягань.

Наукою кримінального права закріплено положення, згідно з яким те, на що спрямований злочин, є його об'єктом¹. Така позиція справедлива і не викликає жодних сумнівів. І як вірно зазначає А. Н. Трайнін, злочину, який ні на що не посягає, в природі не існує².

Об'єкт має важливе та багатопланове значення, а головне – він є власним елементом юридичної підстави кримінальної відповідальності, тобто складу кримінального

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів юридичних вузів / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Беньківський та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. С. 123.

² Трайнін А. Н. Состав преступления по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1951. С. 174.

правопорушення. За допомогою об'єкта кримінального правопорушення розкривається зміст характеру та ступеня суспільної небезпечності, а відповідно, й сутність самого діяння. Він пов'язаний з предметом кримінального правопорушення, іншими елементами складу кримінального правопорушення (як об'єктивними, так і суб'єктивними) та їх окремими ознаками (суспільно небезпечними наслідками, суспільною небезпечністю). За об'єктом кримінального правопорушення в першу чергу здійснюється кваліфікація кримінального правопорушення, проводиться розмежування між суміжними складами кримінальних правопорушень тощо. Проблема об'єкту кримінального правопорушення є однією з найбільш складних та спірних у кримінальному праві. Вчені й досі проводять дискусії, стосовно того, що потрібно визнати об'єктом кримінального правопорушення.

Розробка проблеми об'єкта кримінального правопорушення почалася у юридичній науці після того, як наприкінці XVIII ст. поняття «склад злочину», припинив мати початкове, процесуальне значення та отримав статус однієї із найважливіших категорій кримінального права.

Наукою кримінального права закріплено положення, згідно з яким те, на що спрямоване кримінальне правопорушення, є його об'єктом.¹ Така позиція справедлива і не викликає жодних сумнівів.

У науці є принаймні п'ять сформованих і більш-менш теоретично обґрунтованих концепцій щодо визначення змісту об'єкта кримінального правопорушення: «об'єкт кримінального правопорушення – блага»², «об'єкт криміналь-

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів юридичних вузів / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Беньківський та ін.; За ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. С. 123.

² Гавриш С. Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні: Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства / Верховна Рада України. Інститут законодавства. К., 2002. С. 265.

ного правопорушення – людина»¹, «об'єкт кримінального правопорушення – цінності»², «об'єкт кримінального правопорушення – правовідносини»³, «об'єкт кримінального правопорушення – суспільні відносини».⁴ При цьому, як зазначає С. Я. Лихова, жодна із цих теорій не може претендувати на універсальність визначення такого поняття як об'єкт кримінального правопорушення.⁵

Як зазначив П. С. Матишевський, «людина як самостійна і найвища цінність не може бути зведена до носія суспільних відносин. Вона має природне, невід'ємне і невідчужуване право на життя, здоров'я, честь і гідність».⁶ Лише

¹ Новоселов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты. М., 2001. С. 43–66.

² Фесенко Є. Ф. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони: монографія. К.: Атіка, 2004. С. 51–52; Фесенко Є. Цінності як об'єкт злочину. *Право України*. 1999. №6. С. 75–79; Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2001. С. 68; Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів юридичних вузів / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Беньківський та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. С. 124.

³ Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. С. 43–79; Медіна Л. П. Кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих прав громадян України (ст. ст. 157, 158, 159 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К., 2004. С. 6.

⁴ Кримінальне право України: Загальна частина: підручник для студ. вищ. навч. закл. освіти / за ред. професорів М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.: Юрінком Інтер; Х.: Право, 2002. С. 89; Брайнін Я. М. Основні питання загального вчення про склад злочину. К.: Видавництво Київського ун-ту, 1964. С. 70; Коржанський М. Й. Уголовне право України. Частина Загальна: курс лекцій. К.: Наукова думка та Українська видавнична група, 1996. С. 106.

⁵ Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. С. 78.

⁶ Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2001. С. 68.

в процесі свого розвитку та соціалізації вона стає суб'єктом суспільних відносин. Є. В. Фесенко пропонує для визначення об'єкта кримінального правопорушення використовувати категорію цінностей: «Саме цінності (особисті, суспільні, державні) повинні визнаватись об'єктом кримінального правопорушення»¹. Він зазначає, що цінності – це різноманітні об'єкти матеріального світу, в тому числі і людина, які мають суттєве позитивне значення для окремих осіб чи суспільства в цілому. Найважливіші цінності бере під захист кримінальне законодавство. Будь-яке кримінально-протиправне діяння, спрямоване проти цих найважливіших цінностей, створює загрозу заподіяння або спричиняє їм шкоду, тому вони і є об'єктом кримінального правопорушення. Велике значення, на думку автора, має визначення структури цінностей.

Розглядаючи поняття об'єкта кримінального правопорушення інші вчені вважають, що об'єктом кримінального правопорушення є не абстрактні суспільні відносини, а охоронювані кримінальним законом соціально значимі людські, суспільні або державні цінності, інтереси, блага, на які посягає особа, що скоює кримінальне правопорушення, і яким у результаті вчиненого суспільно небезпечного діяння заподіяна або може бути заподіяна істотна шкода.²

Дещо іншої точки зору дотримувався М. І. Загородников. Досліджуючи кримінальні правопорушення проти життя, він доходить такого висновку: «При деяких діяннях найбільш

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак. / за ред. П. С. Матишевського, П. П. Андрушка, С. Д. Шапченко. К.: Юрінком Інтер, 1997. С. 127; Фесенко Є. В. Цінності як об'єкт злочину. *Право України*. 1999. №6. С. 75.

² Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів юрид. вузів і фак. / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Беньківський та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1997. С. 124; Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2000. С. 68–69.

виразно виступає як об'єкт кримінального правопорушення саме індивідуум, людина та її інтереси. До того ж визначальними ознаками об'єкта таких кримінальних правопорушень залишаються соціалістичні суспільні відносини»¹. У тому ж зв'язку М. К. Аніянц пише: «Кожне кримінальне правопорушення посягає на суспільні відносини... в той же час на учасників цих відносин. ... Однак це зовсім не означає, що безпосереднім об'єктом даних кримінальних правопорушень є тільки особистість, її життя. Разом з особистістю людини об'єктом цих кримінальних правопорушень є суспільні відносини»².

Традиційною щодо оцінки об'єкта кримінального правопорушення є точка зору, згідно з якою об'єктом кримінального правопорушення є суспільні відносини, тобто відносини між людьми у процесі їх спільної діяльності чи спілкування, які охороняються нормами права. Ця позиція домінувала у вітчизняній кримінально-правовій доктрині. Вона зберігає свою значущість і сьогодні, її підтримує більшість учених³.

Вчені розглядали суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення з різних точок зору.

А. А. Піонтковський, визнаючи суспільні відносини об'єктом кримінального правопорушення, вважав, що в окремих випадках ним можуть бути не самі суспільні

¹ Загородников Н. И. Объект преступления и проблемы совершенствования уголовного закона. *Актуальные проблемы уголовного права*. М., 1988. С. 23–28; Загородников Н. И. Преступления против жизни по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1961. С. 29.

² Аниянц М. К. Ответственность за преступления против жизни по действующему законодательству союзных республик. М.: Юрид. лит., 1964. С. 18.

³ Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Атіка, 2002. С. 115–119; Кримінальне право України. Загальна частина / за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.; Х.: Юрінком Інтер – Право, 2002. С. 89; Навроцький В. О. Злочини проти особи: лекції. Львів: Львів. держ. ун-т, 1997. С. 5.

відносини, а їхні елементи, що виступають «матеріальним вираженням» останніх, тобто предмет впливу злочинця (майно, здоров'я, тілесна недоторканність тощо)¹.

М. Й. Коржанський, розглядаючи проблему об'єкту кримінального правопорушення, наголошував: «ним виступають тільки ті суспільні відносини, які знаходяться під охороною кримінального закону від злочинних посягань».² Подібної точки зору дотримувався і В. Я. Тацій³.

На погляд Я. М. Браїніна, у всіх випадках об'єктом кримінального правопорушення є суспільні відносини, і завданням є те, щоб вірно, на підставі ознак, виражених в кримінальному законі, визначити його⁴. Пізніше він уточнював: «злочин, який посягає на ті чи інші суспільні відносини, об'єктивно не знищує та не змінює їх, але заподіює шкоду лише окремим елементам цих відносин»⁵.

Натомість, Б. С. Нікіфоров вважав, що «вивчення структури конкретних суспільних відносин дозволить дослідити «механізм» заподіяння шкоди цим відносинам і на підставі цього вирішити питання про безпосередній об'єкт злочину, визначити види об'єктів та їх співвідношення між собою».⁶

Разом з тим, слід зазначити, що не всі вчені визнають суспільні відносини об'єктом кримінального правопорушення. А. В. Наумов зазначає, що в ряді випадків теорія

¹ Курс советского уголовного права. Часть общая / А. А. Пионтковский; ред. кол.: А. А. Пионтковский, П. С. Ромашкин, В. М. Чхиквадзе. М.: Наука, 1970. Том II. Преступление. С. 116–120.

² Коржанський М. Й. Уголовне право України. Частина Загальна: курс лекцій. К.: Наукова думка та Українська видавнича група, 1996. С. 106.

³ Тацій В. Я. Объект и предмет преступления в советском уголовном праве. Х.: Вища школа, 1988. 198 с.

⁴ Браїнин Я. М. Уголовная ответственность и ее основания в советском уголовном праве. М.: Юрид. лит., 1963. С. 169.

⁵ Браїнин Я. М. Уголовная ответственность и ее основания в советском уголовном праве. М.: Юрид. лит., 1963. С. 169.

⁶ Никифоров Б. С. Объект преступления по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1960. 229 с.

об'єкта кримінального правопорушення як суспільних відносин «не спрацьовує», особливо це відноситься до кримінальних правопорушень проти особи, і в першу чергу до убивства. У зв'язку з цим теорія об'єкта кримінального правопорушення як суспільних відносин не може бути визнана загальною універсальною теорією¹.

Цікавим з цього питання є погляд Г. П. Новосьолова. Він гадає, що об'єктом будь-якого кримінального правопорушення виступають особи, які в одних випадках виступають як окремі фізичні особи, в інших – певного роду численність осіб, у яких або є, або відсутній статус юридичної особи, у третіх – як соціум (суспільство)². В. Т. Дзюба називає об'єктом кримінального правопорушення блага, цінності, інтереси та права, які вказані в диспозиціях статей Особливої частини КК і яким заподіюється шкода³.

Протилежної точки зору дотримується С. Б. Гавриш, який стверджує, що кримінальне правопорушення посягає не на суспільні відносини, а на правове благо як певну цінність з умов життя суспільства сьогодні, яке охороняється кримінально-правовою нормою.⁴

Проблема полягає лише в тому, що саме розуміти під поняттям «об'єкт кримінального правопорушення», оскільки єдиної точки зору з цього питання так і не вироблено.

У науці є принаймні п'ять сформованих і більш-менш теоретично обґрунтованих концепцій щодо визначення

¹ Наумов А. В. Российское уголовное право. Общая часть: курс лекций. М.: Изд-во БЕК, 1999. С. 157.

² Новоселов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты. М.: Изд-во НОРМА, 2001. С. 60.

³ Дзюба В. Т. Проблема потерпілого від злочину в кримінальному праві України. *Теорет.-правові пробл. протидії організованим злочинності та злочинам терористичної спрямованості*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 8–9 квіт. 2005 р.). Ч. 1. С. 151.

⁴ Гавриш С. Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні. Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства. К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2002. С. 55–57.

змісту об'єкта злочину: «об'єкт злочину – блага»¹, «об'єкт злочину – людина»², «об'єкт злочину – цінності»³, «об'єкт злочину – правовідносини»⁴, «об'єкт злочину – суспільні відносини»⁵. При цьому, як зазначає С. Я. Лихова, жодна із

¹ Гавриш С. Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні: Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства / Верховна Рада України. Інститут законодавства. К., 2002. С. 265.

² Новоселов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты. М., 2001. С. 43–66.

³ Фесенко Є. Ф. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони: монографія. К.: Атіка, 2004. С. 51–52; Фесенко Є. Цінності як об'єкт злочину. *Право України*. 1999. № 6. С. 75–77; Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2001. С. 68; Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів юридичних вузів / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Беньківський та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. С. 124.

⁴ Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. С. 43–79; Медіна Л. П. Кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих прав громадян України (ст. ст. 157, 158, 159 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2004. С. 6.

⁵ Кримінальне право України: Загальна частина: підручник для студ. вищ. навч. закл. освіти / за ред. професорів М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.: Юрінком Інтер; Х.: Право, 2002. С. 89; Курс советского уголовного права (Часть Общая): в 2 т. / Ленинградский гос. ун-т им. А. А. Жданова / Н. А. Беляев (отв. ред.), М. Д. Шаргородский (отв. ред.). Л.: Издательство Ленинградского ун-та, 1970. Т. 1. С. 68–105; Брайнін Я. М. Основні питання загального вчення про склад злочину. К.: Видавництво Київського ун-ту, 1964. С. 70; Гельфер М. А. Объект преступления. М., 1960. С. 3; Дурманов Н. Д. Понятие преступления. М.; Л.: Издательство Академии наук СССР, 1948. С. 96; Загородников Н. И. Значение объекта преступления для определения меры наказания по советскому уголовному праву. *Труды ВЮА*. 1949. Вып. X. С. 12; Коржанський М. Й. Уголовне право України. Частина Загальна: курс лекцій. К.: Наукова думка та Українська видавнична група, 1996. С. 106; Сташис В. В., Панов Н. И. Непосредственный объект и его значение для квалификации преступления. *Проблемы правоведения*. 1989. Вып. 50. С. 83; Полянский К. К. Уголовное право и уголовный суд Англии. М.: Юрид. лит., 1969. С. 123.

цих теорій не може претендувати на універсальність визначення такого поняття як об'єкт злочину¹.

Таким чином, єдиного підходу до визначення об'єкта складу кримінального правопорушення в теорії кримінального права немає, а проведений аналіз різних точок зору щодо поняття об'єкта у теорії кримінального права дозволяє зробити висновок, що під об'єктом складу кримінального правопорушення вчені вважають «суспільні відносини», «цінності», «інтереси», «особу» або «правове благо» і кожна з наведених вище теорій має право на існування та заслуговує на увагу.

Тому, на нашу думку, слід погодитися з тими вченими, які під об'єктом кримінального правопорушення розуміють суспільні відносини, що охороняються кримінальним законом. Таке розуміння об'єкта кримінального правопорушення витікає з ч. 1 ст. 11 КК України, відповідно до якої кримінальним правопорушенням є передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення. Коло суспільних відносин, охоронюваних кримінальним законом, що визначаються безліччю факторів, у тому числі економічними та соціальними умовами. Оскільки суспільні відносини – це відносини між двома і більше людьми, стосовно реалізації своїх прав та обов'язків пов'язаних з діяльністю та поведінкою, кожна з яких має соціальну позицію та здійснює свою соціальну роль. Людина не може існувати самотійно. Кожного дня, в процесі життєдіяльності з метою забезпечення нормального існування та життя людина зустрічається з іншими людьми та існує в суспільстві. Під час здійснення життєдіяльності людина спілкується з іншими людьми, вступає з ними у різного роду відносини, набуває певних прав та

¹ Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. С. 78.

обов'язків, володіє та розпоряджається майном, здійснює певну діяльність (в т. ч. професійну) та ін.

Не всі суспільні відносини охороняються кримінальним законом, а тільки найбільш важливі для суспільства в певному етапі розвитку. Ця обставина враховується законодавцем при криміналізації окремих діянь шляхом визнання їх суспільно небезпечними або навпаки, декриміналізації окремих діянь, що вважалися раніше суспільно небезпечними.

Об'єкти складу кримінального правопорушення можуть бути класифіковані за різними підставами, але найбільш розповсюдженою є класифікація «по вертикалі» та «по горизонталі». При класифікації «по вертикалі» виокремлюють загальний, родовий (груповий) і безпосередній об'єкти складу кримінального правопорушення.

Загальний об'єкт кримінального правопорушення – це сукупність усіх суспільних відносин, які перебувають під охороною КК України. Ним охоплюються різні за соціальною значущістю сфери дії та рівні узагальненості суспільних відносин.

Під родовим (груповим) об'єктом кримінальних правопорушень розуміють об'єкт, яким охоплюється певне коло тотожних чи спільних за своєю економічною і соціальною суттю суспільних відносин, які, враховуючи це, повинні охоронятися одним єдиним комплексом взаємозалежних кримінально-правових норм.

Безпосереднім об'єктом кримінального правопорушення є ті конкретні суспільні відносини, які поставлені законодавцем під охорону певною статтею Особливої частини КК і яким в результаті вчинення кримінального правопорушення завдається шкода, що підпадає під ознаки конкретного складу злочину чи кримінального проступку.

У теорії кримінального права широко відома класифікація об'єктів «за горизонталлю». Безпосередній об'єкт буває основним і додатковим, останній, у свою чергу, поділяється на два види – додатковий обов'язковий і додатковий факульт-

тативний. Необхідність наведеної класифікації виникає в тому разі, коли передбачене кримінальним законом кримінальне правопорушення одночасно завдає або може завдати шкоди двом і більше безпосереднім об'єктам.

Основний безпосередній об'єкт завжди перебуває в площині родового об'єкта. Додатковим безпосереднім об'єктом є тільки ті суспільні відносини, яким завжди завдається шкода (додатковий обов'язковий об'єкт) або ж виникає загроза заподіяння такої шкоди (додатковий факультативний об'єкт). Важливо підкреслити, що таким об'єктом можуть бути тільки ті відносини, які перебувають під охороною кримінального закону, тобто визначені як об'єкт самим законодавцем¹.

В контексті зазначеного слід вказати, що кожне кримінальне правопорушення посягає на певний об'єкт, заподіює йому істотної шкоди або ставить його під загрозу заподіяння такої шкоди. Виходячи з цього, необхідно констатувати загальноновизнаний факт, що злочинне діяння неможливе без об'єкта, проти якого воно спрямоване. Тому, користуючись триступеневою класифікацією об'єктів кримінальних правопорушень, якої ми дотримуємося, приступимо до визначення місця норм, що досліджуються, у системі Особливої частини КК України, їх значення, кваліфікації вказаних діянь. Це все стає можливим, якщо ми вірно встановимо родовий і безпосередній об'єкти складу кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті особі.

Незважаючи на значну кількість теоретичних досліджень у науці кримінального права дотепер немає однакового підходу до вирішення окремих принципових питань, що стосуються конструювання складів кримінальних правопорушень наслідком вчинення яких є необережне заподіяння смерті. Це пов'язано з відсутністю концепції багатооб'єктності

¹ Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України: навч. посібник. Х.: УкрЮА, 1994. С. 70–74.

кримінальних правопорушень додатковим об'єктом яких визнається життя особи. Виокремлення основного блага людини та громадянина як додаткового об'єкта нівелює цінність цього блага та виводить його з переліку пріоритетних об'єктів кримінально-правової охорони. Вирішення окресленого питання слід визнати практично необхідним у зв'язку з тим, що виникає проблема кваліфікації та диференціації покарання за необережне заподіяння смерті.

Як зазначає М. Й. Коржанський, що згідно зі структурою кримінального законодавства при пошуку родового об'єкта злочину можна користуватися таким правилом – діяння, які містяться в одному розділі КК України, посягають на той самий родовий об'єкт¹. За таких умов, у першу чергу, слід визначити, у яких розділах Особливої частини КК України передбачені кримінальні правопорушення, які регламентують кримінальну відповідальність за необережне заподіяння смерті особі (виражені в диспозиції статті у вигляді тяжких наслідків, а також, що спричинили смерть/загибель потерпілого або загибель людей).

Назва відповідного розділу вказує на зміст родового об'єкта складу кримінального правопорушення, правильність визначення якого має важливе значення при вирішенні питань розмежування вбивства через необережність із іншими складами кримінальних правопорушень, в яких наслідком є необережне заподіяння смерті особі (особам).

Визначення і детальний розгляд змісту об'єкта кримінального правопорушення дозволяє з'ясувати сутність соціальних цінностей, що забезпечуються суспільними відносинами та перебувають під охороною закону про кримінальну відповідальність, суб'єктів, які безпосередньо заінтересовані в їх охороні, та соціального зв'язку між особами, що є учасниками таких відносин. Окрім того,

¹ Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Атіка, 2002. С. 83.

характеристика об'єкта кримінального правопорушення може сприяти уточненню встановлених законодавцем обмежень і, відповідно, дії кримінально-правової норми, розмежуванню злочинного від незлочинного в поведінці конкретної особи, а також служити у правозастосовній діяльності орієнтиром для правильної кваліфікації вчиненого діяння і його наслідків.

Перш ніж перейти до аналізу об'єктивних ознак усіх складів кримінальних правопорушень, що становлять науковий інтерес, вважаємо за необхідне зазначити, про об'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 119 КК України, «Вбивство через необережність», враховуючи що дана норма є загальною по відношенню до інших кримінальних правопорушень. Об'єктом даного кримінального правопорушення є життя особи. Об'єктивна сторона характеризується: 1) діянням – будь-якою дією чи бездіяльністю у вигляді посягання на життя іншої людини¹; 2) наслідками у вигляді її смерті; 3) причинним зв'язком між вказаними діянням і наслідками. Суб'єкт – загальний. З суб'єктивної сторони кримінальне правопорушення характеризується необережністю: злочинною самовпевненістю або злочинною недбалістю. Кваліфікуючою ознакою кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 119) є вбивство через необережність двох або більше осіб.

Аналізуючи вище вказані статті, у ч. 3 ст. 110 та ч. 2 ст. 114-1 КК України родовим об'єктом є основи національної безпеки, її конституційного ладу, суверенітету українського народу, територіальної недоторканості, обороноздатності; у ч. 1 та ч. 2 ст. 119 КК України та ч. 2 ст. 121 КК України родовим об'єктом є суспільні відносини, що забезпечують безпеку життя людини; у ч. 3 ст. 133; ч. 3 ст. 134; ч. 134; ч. 3 ст. 135; ч. 3 ст. 136; ч. 2 ст. 137; ст. 138; ч. 2 ст. 139; ч. 1 та ч. 2

¹ Кримінально-правова характеристика злочинів проти особи: навч. посібник у схемах / В. К. Гришук, Т. М. Луцький, О. Ф. Пасека, М. В. Самарчук. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. С. 13.

ст. 140, ст. 141, ст. 145 КК України суспільні відносини, що забезпечують безпеку здоров'я особи; суспільні відносини з приводу забезпечення охорони волі особи, а також, як правило, її честі та гідності являються родовим об'єктом ч. 3 ст. 146; ч. 2 ст. 147; ч. 3 ст. 149; ч. 2 ст. 151; ч. 4 ст. 152; ч. 3 ст. 153; ч. 2 ст. 155 КК України; відносини нормального існування та розвитку дитини у ст. 166 КК; відносини права власності у ч. 2 ст. 194; ч. 3 ст. 194-1; ст. 196 КК України; відносини господарської діяльності у ч. 3 ст. 204; ч. 3 ст. 206; ч. 3 ст. 206-2; екологічна безпека у ст. 236, ст. 237, ч. 2 ст. 238; ч. 2 ст. 239; ч. 3 ст. 2391; ч. 3 ст. 239-2; ч. 4 ст. 240; ч. 2 ст. 241; ч. 2 ст. 242; ч. 2 ст. 243; ч. 2 ст. 245; ст. 247; ч. 2 ст. 252; ч. 2 ст. 253; громадська безпека у ч. 2 ст. 258; ч. 3 ст. 258-5; ч. 5 ст. 260; ст. 264; ч. 3 ст. 265; ч. 3 ст. 265-1; ч. 2 ст. 267; ч. 4 ст. 267-1; ч. 2 ст. 269; ч. 2 ст. 270; ч. 3 ст. 270-1; безпека виробництва у ч. 2 ст. 271; ч. 2 ст. 272; ч. 2 ст. 273; ч. 2 ст. 274; ч. 2 ст. 275; безпека руху та експлуатації всіх видів транспорту, шляхових споруд у ч. 2 ст. 276; ч. 3 ст. 277; ч. 3 ст. 278; ч. 3 ст. 279; ч. 3 ст. 280; ч. 3 ст. 281; ч. 3 ст. 282; ч. 2 ст. 283; ч. 2 ст. 286; ч. 3 ст. 286; ст. 287; ст. 288; ст. 291; ч. 3 ст. 292; громадський порядок та моральність у ч. 2 ст. 294; ч. 4 ст. 297; ч. 4 ст. 303; здоров'я населення та встановлений порядок, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів у ч. 3 ст. 314; ч. 3 ст. 321-1; ч. 3 ст. 321-2; ч. 4 ст. 323; ч. 2 ст. 325; ч. 2 ст. 326; ч. 2 ст. 327; суспільні відносини, що забезпечують збереження державної таємниці у ч. 2 ст. 328; ч. 2 ст. 329; авторитет органів державної влади, відносини, що забезпечують додержання нормативно визначеного порядку здійснення журналістом законної професійної діяльності, встановлений порядок виконання цивільно-правових зобов'язань у ч. 2 ст. 347; ч. 2 ст. 347-1; ч. 2 ст. 352; ч. 3 ст. 355; встановлений законом порядок здійснення правосуддя та безпека особи, взятої під захист у ч. 3 ст. 371; ч. 2 ст. 374; ч. 2 ст. 375; ч. 2 ст. 378; ст. 380; ч. 2 ст. 381; ч. 3 ст. 399; встановлений порядок несення військової служби

у ч. 2 ст. 402; ч. 1 та ч. 2 ст. 403; ч. 3 ст. 403; ч. 2 ст. 404; ч. 3 ст. 404; ч. 4 ст. 404; ч. 3 ст. 406; ч. 2 ст. 411; ч. 3 ст. 411; ч. 4 ст. 411; ч. 2 ст. 412; ч. 2 ст. 414; ч. 3 ст. 414; ч. 1 та ч. 2 ст. 415; ст. 416; ст. 417; ч. 1 ст. 419; ч. 2 ст. 419; ч. 3 ст. 419; ч. 1 ст. 420; 2 ст. 420; ч. 3 ст. 420; ч. 1 ст. 421; ч. 2 ст. 421; ч. 3 ст. 421; ч. 3 ст. 422; ч. 3 ст. 426-1; ч. 4 ст. 426-1; ч. 5 ст. 426-1; безпека людства та суспільні відносини з приводу забезпечення міжнародного правопорядку у ч. 2 ст. 439; ч. 2 ст. 446; ч. 3 ст. 447.

Щодо безпосередніх об'єктів зазначених кримінальних правопорушень, то – це ті конкретні суспільні відносини, що порушуються в результаті вчинення конкретного кримінального проступку чи злочину. Не викликає заперечень той факт, що безпосередній об'єкт є обов'язковою ознакою будь-якого складу кримінального правопорушення, без точного встановлення якого суттєво ускладнюється, а то й унеможлиблюється надання кримінально-правової оцінки вчиненому.

Безпосередній об'єкт співвідноситься з родовим як частина та ціле. При цьому родовий об'єкт покладений в основу побудови Особливої частини КК України, а безпосередній – має значення, насамперед, під час здійснення кримінально-правової кваліфікації і проведення розмежування складів кримінальних правопорушень.

Серед науковців відсутня єдність у поглядах на безпосередній об'єкт злочину, передбаченого ч. 3 ст. 110 КК України. Так, П. С. Матишевський називав безпосереднім об'єктом територіальний устрій України, який ґрунтується на засадах цілісності її території та державних кордонів¹. У свою чергу, О. А. Чуваков також називає безпосереднім об'єктом суспільні відносини, але вже у сфері безпеки держави в частині забезпечення територіальної цілісності

¹ Матишевський П. С. Злочини проти держави / *Кримінальне право України. Особлива частина*: підруч. / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, С. Я. Лихова та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. С. 59.

і недоторканності державних кордонів¹. На думку деяких вчених безпосереднім об'єктом є безпека держави в політичній і війсьній сферах, яка полягає у відсутності загрози порушення встановлених Конституцією, законами України і міжнародними правовими актами територіальної цілісності України та порядку визначення її території². Однак, видається за вірне погодитися з думкою Ю. Ю. Коломієць, який вважає що безпосереднім об'єктом посягання на територіальну цілісність та недоторканність України виступають суспільні відносини щодо забезпечення територіальної цілісності й недоторканності України в межах установлених кордонів, як невід'ємної складової її самостійності та незалежності³.

Розглядаючи безпосередній об'єкт злочину, передбаченого ч. 2 ст. 114¹ КК України, В. Г. Кундеус зазначає, що ним є національна безпека України⁴. У Висновку Головного наукового експертного Управління Апарату ВРУ від 01.04.2014 року визначено, що об'єктом цього злочину буде не національна безпека України як така, а законна діяльність Збройних Сил України та інших військових формувань, до якої належить зокрема й господарська діяльність. При цьому, укладачі Висновку відсилають до ст. 14 ЗУ «Про Збройні Сили України»

¹ Чуваков О. А. Преступления против основ национальной безопасности Украины. *Уголовное право Украины. Общая и Особенная части*: учеб. / отв. ред. Е. Л. Стрельцов. Х.: Одиссей, 2006. С. 279.

² Кузнецов В. О., Гіжевський В. К. Кримінальне право України (повн. курс у схемах та табл.): навч. посіб. К.: Кондор, 2005. С. 122; Сливич І. І., Ступник Я. В. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. Ужгород: Гельветика, 2014. С. 45.

³ Коломієць Ю. Ю. Злочини проти основ національної безпеки України. *Кримінальне право України*: навч.-метод. посіб. / за ред. д. ю. н., проф. В. О. Тулякова. Одеса: Фенікс, 2011. С. 93–94.

⁴ Кундеус В. Г. Правові підстави кримінальної відповідальності за перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. *Науково-практична Інтернет-конференція*. 08.10.2014. Секція № 5. URL: http://legactivity.com.ua/index.php/ru/-2011/index.php?catid=107:5-1014&id=887:240914-10&Itemid=132&lang=ru&option=com_content&view=article

та ЗУ «Про господарську діяльність у Збройних Силах України»¹. Здається, що автори Висновку не звернули увагу на специфіку діяння, що криміналізується – його вчинення в особливий період. Тому, ми вважаємо, що безпосереднім об'єктом виступають суспільні відносини, що забезпечують основи національної безпеки України у військовій сфері в особливий період.

Детальний розгляд сутності безпосереднього об'єкта складу злочину, передбаченого ч. 3 ст. 133 КК України, дозволяє зробити висновок, що специфіка відносин, які поставлені під захист даною нормою, обумовлена дещо відмінними від загальних вимог охорони життя і здоров'я особи. Передусім ці вимоги звернені до носіїв венеричних хвороб. Зокрема, учасники розглядуваних суспільних відносин повинні враховувати стан свого здоров'я і визначати власну поведінку таким чином, щоб їх вільне перебування у суспільстві, спілкування з іншими людьми не створювало для останніх загрози поширення венеричного захворювання. Тому, ми вважаємо, що безпосереднім об'єктом злочинного посягання, передбаченого ч. 3 ст. 133 КК, є суспільні відносини, що забезпечують стан душевного та соціального благополуччя людини стосовно її здоров'я.

Що стосується визначення безпосереднього об'єкта у ч. 3 та ч. 5 ст. 134 КК України, то потрібно погодитись з думкою К. О. Черевко, що основним безпосереднім об'єктом незаконного проведення абортів є суспільні відносини, що забезпечують вагітній жінці право користуватися таким благом, як здоров'я². Павленко І. В. звужує його та вважає, що ним є суспільні відносини в галузі медицини, які забезпечують вагітній жінці встановлені законом умови,

¹ Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=50384

² Черевко К. О. Кримінально-правова характеристика незаконного проведення абортів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2011. 20 с.

правила та порядок проведення операції штучного переривання вагітності¹. Важко погодитися з думкою останньої, оскільки переривання вагітності може бути проведено не лише в медичній установі медичним працівником, а й іншими особами, які не володіють відповідними знаннями в галузі медицини поза межами такої установи.

Стосовно безпосередніх об'єктів злочинів передбачених ч. 3 ст. 135 КК та ч. 3 ст. 136 КК України існує певна дискусія. Так, Ш. С. Рашковська² вважала, що безпосереднім об'єктом є життя і здоров'я особи, а на думку П. І. Орлова, ним є суспільні відносини взаємодопомоги, які існують у відповідності з об'єктивною необхідністю забезпечити життя безпорадної особи³. Ми вважаємо, що безпосередній об'єкт у даних злочинах більш конкретизований – суспільні відносини, які забезпечують умови (стосунки) з охорони життя та здоров'я людини, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжиття заходів до самозбереження.

Вчена Є. М. Товмазова безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ч. 2 ст. 137 КК України, пропонує визнавати життя та здоров'я вагітної жінки⁴. Така позиція визнається дещо не зрозумілою, так як життя та здоров'я вагітної жінки захищені іншими нормами КК України, і ми вважаємо, що безпосереднім об'єктом даного складу злочину потрібно визнавати лише життя і здоров'я дитини (неповнолітнього), а також нормальний фізичний, психічний і моральний розвиток дитини.

¹ Павленко І. В. Безпосередній об'єкт незаконного проведення абортів. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2012. № 2 (10). С. 70.

² Рашковская Ш. С. Преступления против жизни, здоровья, свободы и достоинства личности. М.: ВЮЗИ, 1959. С. 46.

³ Орлов П. И. Уголовная ответственность за оставление в опасности потерпевшего при автопроисшествии: учебное пособие. Х.: Юрид. ин-т, 1982. С. 17–18.

⁴ Товмазова Є. М. Об'єкт кримінально-правової охорони неналежного виконання обов'язків щодо охорони життя і здоров'я дітей. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2014. № 1 (43). С. 108.

Науковець К. В. Кульчі визначив основним безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 138 КК України – сукупність суспільних відносин, що забезпечують охорону життя і здоров'я пацієнта від некваліфікованої лікувальної діяльності¹. Глушков В. О. визначив безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ч. 3 ст. 139 КК України – відношення, покликані забезпечити реалізацію права громадян на охорону здоров'я в системі охорони здоров'я згідно з принципами кваліфікованості, обов'язковості та повсюдності надання медичної допомоги². О. С. Парамонова безпосередній об'єкт злочину, передбаченого ст. 140 КК України, визначає, як суспільні відносини, що забезпечують право громадян на кваліфіковану медико-санітарну допомогу³.

Ми вважаємо, що безпосередній об'єкт складів злочинів, передбачених ст. ст. 138, 139, 140, 141 КК України можна визначити як суспільні відносини у сфері медичного обслуговування, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, а кримінального правопорушення у ст. 145 КК України – суспільні відносини, що забезпечують нерозповсюдження інформації, що становить лікарську таємницю.

Переходячи до розгляду характеристик безпосередніх об'єктів злочинів проти волі, честі та гідності особи, наслідком в яких може виступати необережне заподіяння смерті особі, наголосимо, що Т. Н. Ануфрієва визначає об'єктом незаконного позбавлення волі суспільні відносини, що охороняють свободу особи⁴, а безпосереднім об'єктом

¹ Кульчі К. В. Незаконна лікувальна діяльність (ст. 138 КК України). Деякі питання кваліфікації. URL: <http://liber.onued.ua:8080/bitstream/handle/123456789/9984/144-146.pdf?sequence=1&isAlbwed=y>

² Глушков В. А. Ответственность за преступления в области здравоохранения. К.: Вища школа, 1987. С. 19.

³ Парамонова О. С. Родовий та безпосередній об'єкти злочину, передбаченого ст. 140 КК України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. Вип. 55. С. 246.

⁴ Ануфрієва Т. Н., Ходусов А. А. Уголовно-правовая защита прав и свобод личности: учеб. пособие. М.: Междунар. юрид. ин-т, 2011. С. 102.

викрадення людини виступають суспільні відносини у сфері охорони свободи людини¹. Разом із тим, на нашу думку в ч. 3 ст. 146 КК України безпосереднім об'єктом є порядок суспільних відносин, що забезпечує гарантування і реалізацію особистої волі особи та недоторканності в контексті свободи безперешкодного та вільного пересування, або ж вільного вибору місця перебування.

У юридичній літературі неодноразово висловлювалася позиція щодо невіднесення злочину передбаченого ст. 147 КК України до злочинів проти волі особи. Так, на думку О. О. Володіної – єдиний злочинний умисел захоплення заручників як злочин посягає перш за все на громадську безпеку². Черних С. А. вважає, що захоплення заручників слід відносити до злочинів терористичного характеру³. Оскільки цей злочин неможливо вчинити, не обмеживши свободу конкретної людини, вважаємо, що розміщення його у розділі кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи є правильним, і безпосереднім об'єктом даного злочину є воля особи та її особиста свобода, тому що від злочину, передбаченого ст. 146 КК України, розглядуваний злочин відрізняється переважно за спеціальною метою. Обов'язкова ознака у вигляді спеціальної мети відноситься до суб'єктивної сторони складу злочину та водночас виступає тією відмінною ознакою, за якою законодавцем проведена диференціація кримінальної відповідальності.

У юридичній літературі зазначається, що основним безпосереднім об'єктом торгівлі людьми є честь та гідність особи, а також – крім випадків, коли угода, об'єктом якої є

¹ Ануфриева Т. Н., Ходусов А. А. Уголовно-правовая защита прав и свобод личности: учеб. пособие. М.: Междунар. юрид. ин-т, 2011. С. 97.

² Володіна О. О. Щодо питання про об'єкт захоплення заручників. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 6. С. 175.

³ Черных С. А. Борьба с захватом заложника: отечественный и зарубежный опыт. *Пробелы в российском законодательстве*. 2009. № 1. С. 150.

людина, укладається за згодою цієї ж особи, – воля особи¹. Іскров К. М. до безпосереднього об'єкта злочину «торгівля людьми» відносить людину, її свободу². Ми вважаємо, що безпосереднім об'єктом злочину, який полягає у торгівлі людьми, виступають суспільні відносини, які забезпечують реалізацію волі особи, її особистої свободи та недоторканності, а також честь та гідність особи.

Щодо об'єкту злочину, передбаченого ст. 151 КК України, то А. В. Андрушко визначає його як свободу, честь та гідність особи в їх сукупності³, із твердженням якого ми погоджуємось повністю.

Характеризуючи безпосередні об'єкти злочинів, передбачених розділом 4 КК України, важко не погодитись з твердженням О. О. Дудорова, про те, що безпосереднім об'єктом зґвалтування (ст. 152 КК)⁴, сексуального насильства (ст. 153 КК України)⁵ залежно від того, хто є потерпілим від цього злочину, слід визнавати статеву свободу чи статеву недоторканість особи, основним безпосереднім об'єктом статевих зносин з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК) – статеву недоторканість особи

¹ Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 7-ме вид., перероб. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Юрид. думка, 2010. С. 359.

² Іскров К. М. Об'єкт злочину «торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини (стаття 149 Кримінального кодексу України). *Правова держава*. 2009. № 11. С. 115.

³ Андрушко А. В. Об'єкт незаконного поміщення в психіатричний заклад. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Юридична». 2014. № 7. С. 174.

⁴ Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики: практич. порадник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Северодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. С. 7.

⁵ Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики: практич. порадник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Северодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. С. 51.

і належний фізичний, психічний і соціальний розвиток неповнолітніх¹.

Безпосереднім об'єктом злісного невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування (ст. 166 КК) є всебічний (фізичний, психічний і соціальний) розвиток дитини або особи, стосовно якої встановлена опіка чи піклування, а також встановлений порядок догляду за такими особами.

На наш погляд, основним безпосереднім об'єктом умисного знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК) та необережного знищення або пошкодження майна (ст. 196 КК) виступають суспільні відносини власності.

Стосовно визначення основного безпосереднього об'єкта умисного пошкодження об'єктів електроенергетики (ст. 194¹ КК) думки науковців розходяться. О. П. Дячкін визначив його як безпека функціонування об'єктів електроенергетики та зв'язку, як складову частину громадської безпеки², оскільки це забезпечує безпеку невизначеного кола осіб, І. Б. Газдайка-Василишин – як відносини експлуатації об'єктів електроенергетики та ліній зв'язку³. Слід погодитись із думкою останньої та заперечити твердження О. П. Дячкіна, тому що, керуючись логікою, якщо діянням створюється небезпека невизначеному колу осіб – то безпосереднім об'єктом в першу чергу виступає громадська безпека, тоді у розділі 9 КК України мали б бути розміщені всі кримінальні правопорушення, що посягають на націо-

¹ Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики: практ. порадник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Северодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. С. 68.

² Дячкін О. П. Кримінально-правова охорона об'єктів електроенергетики та зв'язку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2009. С. 9.

³ Газдайка-Василишин І. Б. Некорисливі злочини проти власності за кримінальним правом України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2011. С. 9.

нальну безпеку, довкілля, безпеку виробництва, безпеку руху та експлуатацію транспорту, деякі кримінальні правопорушення проти громадського порядку, тощо.

Щодо розгляду безпосередніх об'єктів злочинів у сфері господарської діяльності то у злочині передбаченому ч.3 ст.204 КК України одні науковці під ним розуміють запроваджений з метою захисту системи оподаткування порядок виробництва й обігу підакцизних товарів¹, другі – суспільні відносини у сфері господарської діяльності з підакцизними товарами, що забезпечують: дотримування встановленого порядку виробництва й обігу підакцизних товарів та обов'язкову сплату акцизного податку, охорону життя та здоров'я споживачів підакцизних товарів та їх законні інтереси², треті – запроваджений з метою захисту економічних інтересів держави порядок виробництва й обігу підакцизних товарів³, четверті – переконані, що основним безпосереднім об'єктом цього злочину, є встановлений законодавством України порядок виготовлення й іншого поводження з підакцизними товарами⁴.

З вище приведених суджень, на наш погляд, можна зупинитись на тому, що основним безпосереднім об'єктом цього злочину слід визнати суспільні у сфері обігу підакцизних товарів.

¹ Дудоров О. О. Злочини в сфері господарської діяльності. *Кримінальне право України. Особлива частина*: підручник. вид. 2-ге, переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. К.: Атіка, 2008. С. 231.

² Тацій В. Я., Киричко В. М. Перепилиця О. І. Злочини у сфері господарської діяльності (ст. ст. 199-201, 2031-206, 209, 213, 216, 219, 222, 2221,2231-224, 227, 229, 231-2322). *Кримінальний кодекс України*: науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 2: Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна та ін. Х.: Право, 2013. С. 204.

³ Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Коментар до ст. 204 КК України. *Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року* / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Каннон, А.С.К., 2001. С. 526.

⁴ Момотенко О. П. Кримінально-правова характеристика складу злочину, передбаченого статтею 204 КК України. *Вісник Запорізького національного університету*. Серія: Юридичні науки. 2014. Вип. 6-1. Т. 3. С. 149.

Стосовно безпосереднього об'єкта злочину, передбаченого ч. 3 ст. 206 КК, як і більшість науковців, вважаємо таким суспільні відносини у сфері забезпечення вільного здійснення господарської діяльності.

Досліджуючи склад злочину, передбаченого ч. 3 ст. 206² КК, Грищенко Н. М. стверджує, що об'єктом цього злочину є право власності, тобто право володіння, право розпорядження і право користування майном¹. Натомість, Федулова І. М. вважає, що безпосереднім об'єктом зазначеного злочину є охоронювані кримінальним законом суспільні відносини у сфері реалізації юридичними особами права володіння своїм майном².

Ми вважаємо, що саме право власності не може виступати об'єктом, оскільки воно є непорушним, тому не погоджуємося з думкою Н. М. Грищенко. На наш погляд, об'єктом виступають суспільні відносини господарської діяльності (в тому числі відносини власності), пов'язані з реалізацією підприємствами, установами, організаціями своїх прав на господарську діяльність, у тому числі прав на їхнє майно.

Переходячи до аналізу злочинів проти довкілля, хочемо звернути увагу, на те, що у науковій літературі поширеним є твердження, відповідно до якого до екологічних злочинів необхідно зарахувати діяння, що безпосереднім об'єктом мають навколишнє природне середовище (окремі природні об'єкти)³. Якщо керуватись таким критерієм, то до екологічних злочинів не можна зарахувати, наприклад, приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворю-

¹ Грищенко Н. М. Особливості об'єкта протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 4. С. 146.

² Федулова І. М. Характеристика об'єкта злочину, передбаченого статтею 206-2 Кримінального кодексу України. *Проблеми законності*. Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2017. Вип. 136. С. 222.

³ Архипов О. М. Загальнотеоретичні проблеми системи екологічних злочинів. *Правова держава*. 2005. № 8. С. 113.

ваність населення (ст. 238 КК України), адже зазначені діяння не спрямовані безпосередньо на жоден із природних об'єктів. Саме тому, під час визначення безпосередніх об'єктів у злочинах проти довкілля, в яких наслідком може виступати необережне заподіяння смерті особі, враховуючи їх значну кількість, доцільно провести групування безпосередніх об'єктів, де основою виступатимуть суспільні відносини екологічної безпеки у певній сфері залежно від виду локального природного об'єкта, на який спрямоване посягання: у сфері екологічної безпеки довкілля (ст. 236, 237, 238, 253 КК України); у сфері охорони земель (ст. ст. 239, 239¹, 239² КК України); у сфері охорони надр (ст. 240 КК України); у сфері охорони вод (ст. ст. 242, 243 КК України); у сфері охорони атмосферного повітря (ст. 241 КК України); у сфері охорони рослинного світу (ст. ст. 245, 247 КК України); у сфері охорони природних комплексів, що складаються з різноманітних природних об'єктів (ст. 252 КК України).

Проводячи характеристику безпосередніх об'єктів злочинів проти громадської безпеки, дотримуючись поділу на групи, яку використовує В. П. Тихий¹, у злочинах наслідком в яких буде необережне заподіяння смерті іншій особі об'єктом буде виступати: 1) безпека від соціальних джерел загальнопідвищеної небезпеки: терористичний акт (ст. 258 КК), фінансування тероризму (ст. 258-5 КК) та створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (ст. 260 КК); 2) безпека деяких об'єктів: умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства (ст. 270-1 КК); 3) безпека від незаконного (нелегального поводження) зі зброєю та іншими предметами, що становлять загальнопідвищену небезпеку для оточення: незаконне поводження з радіоактивними матеріалами (ст. 265 КК), незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою, що розсіює

¹ Тихий В. П. Відповідальність за злочини проти громадської безпеки. *Науковий вісник Сіверщини*. Серія: Право. 2017. № 1 (1). С. 151–152.

радіоактивний матеріал або випромінює радіацію (ст. 265-1 КК), незаконне пересилання вибухових, чи легкозаймистих, чи їдких речовин або радіоактивних матеріалів (ч. 2 ст. 267 КК), незаконне переведення на повітряному судні вибухових чи легкозаймистих речовин (ст. 269 КК); 4) безпека від порушення правил поводження зі зброєю або предметам, що становлять підвищену небезпеку для оточення: недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів (ст. 264 КК), 5) порушення вимог режиму радіаційної безпеки (ст. 267-1 КК); 6) пожежна безпека – порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки (ст. 270 КК).

Слушною також є точка зору професора В. Я. Тація, з якою ми погоджуємося, щодо наступної їх класифікації: безпека особи, суспільства і держави від проявів тероризму (ст. 258, 258-5); безпека від діяльності непередбачених законами України воєнізованих або збройних формувань (ст. 260); безпека в частині дотримання встановлених правил зберігання зброї або бойових припасів (ст. 264); безпека в частині убезпечення, від шкоди якою загрожують радіоактивними матеріалами (ст. ст. 265, 265-1); безпека в частині убезпечення від порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267); безпечна експлуатація повітряних суден (ст. 269); пожежна безпека, в частині попередження виникнення і поширення пожеж (ст. 270)¹. Однак, враховуючи те, що ним не зазначено безпосередній об'єкт в ст. 267-1 КК України, в четвертій частині якої наслідком може бути загибель людей, вважаємо, що за доцільне визначити основним безпосереднім об'єктом громадську безпеку в частині убезпечення від порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та

¹ Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 9-те вид., перероб. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка; К.: Юридична думка, 2012. С. 791–810.

їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами, стосовно ст. 270-1 КК України визнавати ним відносини у сфері забезпечення громадської безпеки.

Переходячи до аналізу кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва, О. О. Бухаринська визначає, що безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 271 КК, є безпека праці, як соціальна цінність, що являє собою вираз соціального зв'язку між учасниками правовідносин у сфері забезпечення конституційного права громадян на належні, безпечні та здорові умови праці¹. Ми погоджуємось із даною позицією, так як безпечні умови праці є конституційним правом людини і громадянина.

Що стосується об'єкта злочину, передбаченого ст. 272 КК, то ним є суспільні відносини, що забезпечують безпеку виконання робіт з підвищеною небезпекою, тобто такий технічний стан, за якого мінімізується можливість уражаючого впливу на людей, власність і довкілля небезпечних та шкідливих виробничих факторів². У ст. 273 КК – суспільні відносини у сфері безпеки на вибухонебезпечних підприємствах чи вибухонебезпечних цехах.

У ст. 274 КК Пашенко О. О. безпосереднім об'єктом визначає ядерну та радіаційну безпеку виробництва³, однак, ми, як і більшість авторів⁴ дотримуємося позиції з дещо іншим формулюванням, що об'єктом виступає безпека виробництва

¹ Бухаринська О. О. Кримінально-правова характеристика порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України): автореф. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2007. С. 5.

² Борисов В. І., Крайник Г. С. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: монографія. Х.: Юрайт, 2012. С. 31, 41.

³ Пашенко О. О. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: соціальна обумовленість і склад злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2004. С. 5.

⁴ Коментар до ст. 274 КК України. Порушення правил ядерної та радіаційної безпеки. URL: <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/kodeks/024/271.php>

на якому використовуються радіоактивні матеріали, у ст. 275 КК (Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд) – безпека використання промислової продукції та безпечне використання будівель і споруд.

Безпосередні об'єкти окремих транспортних злочинів лежать у площині родового об'єкту, хоч і мають свої особливості. Вони залежать, насамперед, від видів транспорту, якими можуть вчинятися ці злочини, а також від характеру об'єктивної сторони та кваліфікуючих обставин.

В цілому можна виділити дві позиції авторів стосовно неоднозначного визначення безпосередніх об'єктів. Перша група авторів стверджувала, що поряд з безпекою руху та експлуатацією транспорту об'єктами злочину виступали життя, здоров'я, власність особи (в тих транспортних злочинах, де ці блага пошкоджувались). Друга група авторів вважала, що життя, здоров'я, власність не впливає на сутність транспортного злочину, хоча вони і пошкоджувались.

Розглядаючи позиції першої групи авторів, В. І. Касинюк акцентував увагу на тому, що транспортні злочини посягають на безпечну роботу транспорту в сфері його руху і експлуатації. При цьому зауважував, що «статті Особливої частини КК, в яких передбачено відповідальність за транспортні злочини, покликані охороняти від найбільш небезпечних посягань життя і здоров'я людей, матеріальні цінності, шкода яким може бути спричинена внаслідок виходу транспортних засобів з-під контролю людини»¹. С. В. Гізімчук основним безпосереднім об'єктом злочину (ст. 288 КК України 2001 р.) визнає суспільні відносини по забезпеченню безпеки дорожніх умов руху транспортних засобів². В. А. Мисливий об'єктом злочинів

¹ Касинюк В. И. Уголовная ответственность за транспортные преступления. К.: Вища школа, 1977. С. 3–4.

² Гізімчук С. В. Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 1999. 208 с.

проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту визнає суспільні відносини з приводу безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, спрямовані на захист здоров'я, життя, власності учасників дорожнього руху та інших фізичних та юридичних осіб¹. Я. В. Матвійчук основним безпосереднім об'єктом порушення правил дорожнього руху або експлуатації транспорту вважає безпеку дорожнього руху². С. В. Бабанін вважає основним безпосереднім об'єктом порушень чинних на транспорті правил суспільні відносини, які убезпечують рух залізничного, водного, повітряного, автомобільного або електричного транспорту³.

Щодо позиції другої групи авторів, К. В. Кичигіна щодо об'єкту автотранспортних злочинів зауважувала, що «...при розгляді конкретного злочинного порушення правил безпеки руху автотранспорту може створитися враження про наявність в числі безпосередніх об'єктів, поряд з безпекою руху, також особистості або майна. Але це не так». Автор допускає, що при посяганні на одні суспільні відносини певною мірою зачіпаються й інші суспільні відносини, пов'язані з першими. Причому, в залежності від обставин справи, вони можуть змінюватися. Шкода може бути заподіяна особі або власності. Проте завжди заподіюється шкода безпеці руху автотранспорту⁴. Б. О. Куринов писав, що при визначенні суспільної небезпеки всіх транспортних злочинів на першому місці серед шкідливих наслідків стоять не матеріальні збитки, а нещасні

¹ Мисливий В. А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: монографія. Дніпропетровськ: Юрид. акад. МВС, 2004. С. 109.

² Матвійчук Я. В. Кримінальна відповідальність за порушення правил дорожнього руху або експлуатації транспорту (порівняльно-правове дослідження): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К.: КНУВС, 2009. С. 8.

³ Бабанін С. В. Кримінальна відповідальність за порушення чинних на транспорті правил: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2008. С. 9.

⁴ Кичигіна Е. В. Ответственность за нарушения безопасности движения городского транспорта. М.: Юрид. лит, 1966. С. 27.

випадки з людьми. Іншими словами, на перше місце держава ставить безпеку людей¹. О. С. Кузьміна заперечувала проти визнання основним безпосереднім об'єктом автотранспортних злочинів ще й життя та здоров'я. Вона зауважувала, що ці правопорушення пов'язані тільки з діяльністю автотранспорту, і особа, що їх вчинила, не переслідує мети використовувати транспортний засіб для нанесення шкоди здоров'ю громадян або спричинення майнових збитків. Життя і здоров'я людини, а також власність можуть лише виступати як додатковий безпосередній об'єкт, який жодною мірою не визначає правову природу автотранспортного злочину. В той же час даний автор підкреслювала, що при порушенні правил безпеки руху і експлуатації транспорту може бути спричинено шкоду особі або власності, але у всіх цих випадках шкода завдається в першу чергу безпеці руху автотранспорту. Шкода особі або власності не визначає соціально-політичне значення діянь. О. С. Кузьміна також зауважувала, що посилання окремих авторів на те, що без вказівки в законі на наслідки немає і самого злочину, є неправильним в плані вирішення питання про безпосередній об'єкт. На користь своєї позиції – що життя і здоров'я людини, а також власність не визначають правову природу автотранспортного злочину, О. С. Кузьміна висувала такі аргументи: 1) особа, що вчинила транспортні злочини, не переслідує мети використовувати транспортний засіб для нанесення шкоди здоров'ю громадян або спричинення майнового збитку; 2) у всіх випадках вчинення транспортних злочинів шкода завдається в першу чергу безпеці руху автотранспорту; 3) що саме ради правового забезпечення охорони відносин безпеки руху і прийняті норми, в яких передбачена відповідальність за транспортні злочини; 4) що вказівка на наслідки злочинного діяння в нормах

¹ Куринов Б. А. Автотранспортные преступления (квалификация и наказание). М.: Юрид. лит., 1970. С. 20.

Особливої частини КК само по собі не обумовлює вирішення питання про об'єкт злочину¹.

Відносини, що забезпечують безпеку руху або експлуатації транспорту в контексті кримінально-правової охорони нерозривно пов'язані з відносинами, що забезпечують здоров'я або життя, безпеку, волю людини, власність, екологічну безпеку, громадську безпеку, права і законні інтереси підприємств, установ, організацій та громадян.

В цілому ж для безпосереднього об'єкта злочинів даної категорії визначальними, як на наш погляд, є те, що: безпека руху та експлуатації транспорту (завжди виступає в якості основного безпосереднього об'єкта злочину), та життя, здоров'я, особиста безпека, воля людини, власність, екологічна безпека, громадська безпека, права і законні інтереси підприємств, установ, організацій та громадян, які виступають в якості додаткових (обов'язкових чи факультативних) безпосередніх об'єктів злочину. Тому, аналізуючи вище зазначені позиції науковців, вважаємо, що безпосереднім об'єктом складу злочину, передбаченого ч.3 ст. 276 КК, є суспільні відносини з приводу безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту, у ч. 3 ст. 277 КК – суспільні відносини з приводу безпеки використання шляхів сполучення і транспортних засобів всіх видів транспорту, крім трубопровідного; у ч.3 ст. 278 КК – відносини з приводу контрольованого використання засобів залізничного, водного і повітряного транспорту; у ч.3 ст. 279 КК – відносини з приводу нормальної роботи транспорту, контрольованого використання стаціонарних транспортних об'єктів, а також безпеки функціонування транспортних комунікацій, руху та експлуатації транспорту, безпеки експлуатації всієї транспортної системи; у ч. 3 ст. 280 КК – суспільні відносини з приводу,

¹ Кузьмина А. С. Об объекте автотранспортных преступлений. *Проблемы борьбы с преступностью*: труды Омской высшей школы милиции. Омск: Омская высшая школа милиции МВД СССР, 1976. С. 60–66.

встановленого законом, порядку виконання працівниками транспорту своїх службових обов'язків, нормальна робота транспорту, безпека його руху та експлуатації; у ч. 3 ст. 281 КК – суспільні відносини з приводу безпеки руху на повітряному транспорті; у ч. 3 ст. 282 КК – безпека використання повітряного простору України; у ч. 2 ст. 283 КК – безпека руху та експлуатації залізничного транспорту; у ч. ч. 2, 3 ст. 289 КК – безпека руху й експлуатації автомобільного та деяких інших видів транспорту; у ст. 287 КК – безпека експлуатації транспортних засобів; у ст. 288 КК – безпека експлуатації дорожніх споруд; у ст. 291 КК – безпека руху та експлуатації всіх видів транспорту від неправомірних дій пасажирів та інших осіб; у ч. 3 ст. 292 КК – безпека експлуатації трубопровідного транспорту.

Щодо безпосередніх об'єктів у кримінальних правопорушеннях проти громадського порядку та моральності при вчиненні масових заворушень (ст. 294 КК) основним безпосереднім об'єктом, якому заподіюється шкода, на думку В. І. Боярова є громадський порядок та громадська безпека¹. На думку М. О. Дячкіна ним є суспільна безпека². Однак, ми погоджувачись з думкою інших науковців³, вважаємо що ним виступає лише громадський порядок, який розглядається, як урегульована нормами права та взята під охорону закону про кримінальну відповідальність, сукупність суспільних відносин, що формуються у сфері

¹ Бояров В. Масові заворушення: особливості кваліфікації. *Национальный юридический журнал: теория и практика. Jurnalul juridic national: teorie și practică*. Іуніє 2017. С. 104.

² Дячкін М. О. Об'єкт та предмет злочину «масові заворушення». *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 3. С. 234.

³ Тараненко М. М. Об'єкт масових заворушень. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право: збірник наукових праць*. 2012. № 1 (13). С. 167–173; Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 3-тє вид., переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Атіка, 2005. С. 694.

забезпечення нормальних умов відпочинку, праці, побуту і спокою громадян.

Безпосереднім об'єктом складу злочину, передбаченого ст. 297 КК, на думку С. Ф. Денисова та Н. О. Горб виступають принципи загальнолюдської моралі в частині шанування пам'яті померлих і охорони спокою в місцях їх захоронення¹. На нашу думку, окрім зазначених принципів загальнолюдської моралі, необхідно, також, віднести цінності у сфері духовного і культурного життя суспільства.

Основним безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ч. 4 ст. 303 КК, є моральні засади суспільства в частині вільного задоволення статевих потреб.

На думку Ю. Г. Пономаренка, безпосереднім об'єктом усіх злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів є суспільні відносини, які забезпечують установлений порядок виробництва, виготовлення наркотичних засобів і психотропних речовин та їх обіг і охорону таким чином здоров'я населення².

Стосовно злочину, передбаченого ч. 3 ст. 314 КК, то на думку одних авторів³ особливість безпосереднього об'єкта цього злочину становлять соціальні зв'язки – порядок введення в організм іншої особи наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, установлений з метою перекриття шляхів поширення наркоманії. На думку інших⁴,

¹ Денисов С. Ф., Горб Н. О. Співвідношення наруги над могилою з іншими суміжними складами злочинів. URL: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2002-s/2002-5s/DenisovGorb02-5.pdf>

² Пономаренко Ю. Г. Кримінологічна характеристика та попередження злочинів у сфері незаконного наркообігу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х.: НУВС, 2005. С. 26.

³ Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 314). URL: <https://scicenteronline.ugobvnoe-pravo-ukrainyi-scicenter/452-nezakonne-vvedennya-organizm-narkotichnih-173349.html>

⁴ Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник (в схемах) / О. В. Авраменко, С. Я. Бурда, та ін.; за ред. В. К. Грищука, Т. І. Созанського. Львів, 2017. С. 319.

ним являється порядок введення в організм іншої особи наркотичних засобів або психотропних речовин, встановлений з метою охорони здоров'я населення. Ми розділяємо дані погляди, та вважаємо, що даний порядок спрямований в першу чергу на забезпечення здоров'я населення, а лише після цього на перекриття шляхів поширення наркоманії.

За визначенням, пропонованим І. І. Митрофановим, А. М. Притулою та Є. Л. Стрельцовим, безпосереднім об'єктом злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення, що порушують право населення на якісне забезпечення лікарськими засобами, є суспільні відносини, що виникають у разі фальсифікації лікарських засобів або у сфері незаконного обігу фальсифікованих лікарських засобів¹.

На думку І. А. Коваленко у ст. 321¹ КК об'єктом є суспільні відносини, які виникають у сфері кримінального фармацевтичного ринку². Почкун Г. В. безпосереднім об'єктом злочину визначає порядок обігу лікарських засобів, встановлений законодавством з метою забезпечення охорони здоров'я людей³.

Стосовно ст. 321² КК, на думку І. А. Коваленко, це – суспільні відносини, які складаються під час доклінічного вивчення, клінічних випробувань лікарських засобів, а також державної реєстрації лікарських засобів⁴. Натомість В. О. Гаце-

¹ Митрофанов І. І., Притула А. М., Стрельцов Є. Л. Злочини проти здоров'я населення, що порушують право на якісне забезпечення лікарськими засобами: монографія / за заг. ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса: Фенікс, 2015. С. 38-39.

² Коваленко І. А. Фальсифікація лікарських засобів та обіг фальсифікованих лікарських засобів: склад злочину. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Юриспруденція». 2014. № 7. С. 180.

³ Почкун Г. В. Кримінально-правова характеристика фальсифікації лікарських засобів або обігу фальсифікованих лікарських засобів. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2012. № 2. С. 135.

⁴ Коваленко І. А. Фальсифікація та обіг фальсифікованих лікарських засобів: кримінально-правове дослідження: монографія / за наук. ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 139.

люк вважає, що в процесі порушення порядку клінічних випробувань лікарських засобів ймовірним об'єктом є здоров'я (або навіть життя) людини, який є більш цінним, ніж будь-який правовий порядок і вимагає розміщення норми, спрямованої на його охорону, у Розділі II Особливої частини КК¹.

Виходячи з диспозицій ст. ст. 321¹ та 321² КК України безпосереднім об'єктом даних злочинів виступають суспільні відносини, що складаються у сфері забезпечення нормального функціонування фармацевтичних, науково-дослідних, лікувальних та інших установ і підприємств, що виключає вихід в обіг фальсифікованих лікарських засобів. Цей порядок встановлюється, в першу чергу, Законом України «Про лікарські засоби»². Тобто, безпосереднім об'єктом кримінально-правової охорони за цими нормами є саме порядок обігу лікарських засобів; у ст. 323 КК – встановлений в суспільстві порядок, спрямований на недопущення вживання неповнолітніми допінгу, та їх здоров'я; у ст. 325 КК – встановлений порядок для попередження епідемічних та інших заразних хвороб і боротьби з ними; у ст. 326 КК – порядок поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами та здоров'я населення; у ст. 327 КК – захист здоров'я населення від шкідливого впливу радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції.

Як вважає О. Семенюк, безпосереднім об'єктом якому завдається шкода внаслідок розголошення державної таємниці (ст. 328 КК) та втрати документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК) є умови безпечного існування

¹ Гацелюк В. О. До питання про об'єкт дослідження проблем криміналізації. *Кримінальний кодекс України 2001 р.: проблеми застосування і перспективи удосконалення: тези доповідей та повідомлень учасників Міжнародного симпозіуму* (м. Львів, 21–22 верес. 2012 р.). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. С. 53–54.

² Про лікарські засоби: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 22. Ст. 86. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80>

людини, суспільства та держави¹. П. С. Матишевський під безпосереднім об'єктом розголошення державної таємниці розуміє цінність держави у виді таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку і становить державну таємницю², Я. О. Лантіонов – суспільні відносини, що забезпечують громадську безпеку³, Д. С. Усов – режим державної таємниці⁴.

Будучи солідарним з позицію А. М. Шульги, В. І. Павликівського та Ю. А. Вапсва, які безпосереднім об'єктом визнають відносини в сфері забезпечення охорони державної таємниці⁵, вважаємо, що дані відносини щодо охорони державної таємниці стосуються різних сфер діяльності держави, в тому числі відносин інформаційної безпеки.

На думку В. А. Горбунова, головним об'єктом злочину передбаченого ст. 347 КК є відносини, які забезпечують можливість безперешкодно здійснювати свої службові обов'язки під час реалізації функцій правоохоронного органу⁶. В. І. Осадчий зазначає, що в цьому випадку особливе місце посідає не власність, а безпека потерпілих. Аргументує він це тим, що знищення майна створює небезпеку для

¹ Семенюк О. Кримінальна відповідальність за розголошення державної таємниці та втрату документів, що містять таку інформацію. *Юридична Україна*. 2016. № 5–6. С. 37.

² Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. 2-ге вид., переробл. та доповн. / відп. ред. С. С. Яценко. К.: А.С.К., 2002. С. 745.

³ Лантіонов Я. О. Основні склади злочинів: навч. посіб. для самостійної підготовки. Х.: НТМТ, 2009. С. 339.

⁴ Усов Д. С. До проблеми об'єкта розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України). *Форум права*. 2012. № 2. С. 723.

⁵ Шульга А. М., Павликовський В. И., Вапсва Ю. А. Уголовное право Украины: основные вопросы и ответы: пособие. Х.: Берека-Нова, 2008. С. 381.

⁶ Горбунов В. А. Кримінальна відповідальність за знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Х., 2012. 200 с.

правоохоронців, що досягається «руйнуванням» безпеки як такого стану, коли людині ніщо не загрожує¹. Ми вважаємо, що основним безпосереднім об'єктом даного злочину, а також злочину, передбаченого ст. 352 КК, є авторитет органів державної влади, оскільки характер суспільної небезпеки цих злочинів не дає змоги ототожнити їх зі злочинами проти власності. У цих випадках посягання є лише одним із варіантів заподіяння шкоди відносинам, які забезпечують нормальне здійснення правоохоронної діяльності працівниками правоохоронних органів або службової та громадської діяльності особами, які виконують громадський обов'язок, відносинам із забезпечення авторитету цих органів. Шкода, завдана відносинам власності в зазначених випадках, виступає лише в ролі засобів впливу на працівника правоохоронного органу або на особу, яка виконує громадський обов'язок (поряд з іншими подібними засобами, зокрема такими як посягання на здоров'я чи волю правоохоронця). Значення в даному випадку має саме діяльність особи, майну якої заподіюється шкода. Склад злочину, передбаченого ст. 347 КК України, наявний лише в разі, якщо шкода завдається майну правоохоронця у зв'язку зі здійсненням ним своїх службових повноважень, а ст. 352 КК України, якщо шкода завдається майну, що належить службовій особі чи громадянину, який виконує громадський обов'язок, у зв'язку з їхньою службовою діяльністю. У протилежному випадку порушуватимуться лише відносини власності, що може бути кваліфіковане за ст. 194 КК України.

Основним безпосереднім об'єктом злочинного посягання, передбаченого 347¹ КК України, виступають охоронювані кримінальним законом суспільні відносини, що забезпечують безперешкодне здійснення журналістом законної професійної діяльності. На це прямо вказується в диспозиції зазначеної

¹ Осадчий В. І. Проблеми кримінально-правового захисту правоохоронної діяльності. К., 2004. С. 108-109.

норми. Стосовно ст. 355 КК, то ми вважаємо, що ним виступає передбачений законом, порядок виконання цивільно-правових зобов'язань. Такої ж позиції дотримуються й інші науковці¹.

Можемо констатувати, що кримінальні правопорушення проти правосуддя посягають не тільки безпосередньо на нормальну діяльність суду по відправленню правосуддя, а й перешкоджають виконанню функцій тими органами, установами та окремими особами, уповноваженими законом, які сприяють здійсненню судочинства. Виходячи із зазначеного, усі передбачені у цьому Розділі кримінальні правопорушення, професор В. І. Борисов та професор В. І. Тютюгін за їх безпосередніми об'єктами поділяють на певні групи².

Дотримуючись позиції запропонованої В. І. Борисовим та В. І. Тютюгіним, визначимо безпосередній об'єкт, злочинів розміщених у розділі 13 КК України, в яких наслідком може бути необережне заподіяння смерті іншій особі.

Кримінальні правопорушення, які посягають на встановлений порядок відправлення правосуддя в Україні та конституційні принципи діяльності органів дізнання, досудового слідства, прокуратури та суду, до яких належать: завідомо незаконні затримання, привід, арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України); порушення права на захист (ст. 374 КК України); постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ст. 375 КК України).

Кримінальні правопорушення, які посягають на встановлений законом порядок здійснення правосуддя, який забезпечує незалежність суддів, а також їх життя, здоров'я, особисту безпеку, власність суддів, народних засідателів,

¹ Газдайка-Василишин І. Б. Кримінально-правова характеристика примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових договорів. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2014. Вип. 35. С. 186.

² Злочини проти правосуддя: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. І. Борисова, проф. В. І. Тютюгіна. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2011. С. 8–9.

присяжних та інших учасників судочинства і до яких віднесено: умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного (ст. 378 КК України); умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи (ст. 399 КК України).

Кримінальні правопорушення, які посягають на відносини, що забезпечують своєчасне розкриття та присічення злочинних посягань. До них віднесено: невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист (ст. 380 КК України); розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист (ст. 381 КК України).

Розглядаючи систему військових кримінальних правопорушень М. І. Панов¹, передбачає групування військових кримінальних правопорушень залежно від направленості й змісту безпосередніх об'єктів, які знаходяться в межах родового об'єкта, проте мають свої особливості. Зокрема, серед кримінальних правопорушень, наслідком яких може бути необережне заподіяння смерті іншій особі, можна віднести до групи: проти порядку підлеглості та військової гідності (ст. ст. 402, 403, 404, 406); кримінальні правопорушення проти порядку збереження та користування військовим майном (статті 411–412); кримінальні правопорушення проти порядку експлуатації військової техніки (статті 414–417); кримінальні правопорушення проти порядку несення бойового чергування та інших спеціальних служб (статті 419–421); кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці (стаття 422); військові службові злочини (ст. 426¹).

Частково не погоджуючись із вказаним групуванням військових кримінальних правопорушень, а саме з визначенням безпосередніх об'єктів, наведемо власне їх бачення для конкретних складів кримінальних правопорушень проти

¹ Панов М. І. Поняття, система і види військових злочинів. *Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)*: навчальний посібник / Г. М. Анісімов, Ю. П. Дзюба, В. І. Касинюк та ін.; за ред. М. І. Панова. Х.: Право, 2011. С. 20–21.

встановленого порядку несення військової служби. Таким чином, безпосередніми об'єктами кримінальних правопорушень, передбачених статтями 402 КК та 403 КК, є суспільні відносини, посягання на які передбачає порушення встановленого порядку підлеглості, що створює неорганізованість та безлад у військових підрозділах, негативно позначається на їхній боєготовності та боєздатності.

Безпосереднім об'єктом злочинів, передбачених статтею 404 КК, є порядок військової підлеглості, який забезпечує нормальну службову діяльність командирів (начальників) чи інших осіб, що виконують обов'язки з військової служби, а також життя й здоров'я вказаних осіб, тому що опір і примушування можуть супроводжуватися насильством над їх особистістю, у статті 406 КК, – це суспільні відносини, що забезпечують умови з охорони порядку взаємовідносин між військовослужбовцями, що не знаходяться між собою у відносинах підлеглості, закріплених в статутах Збройних Сил України, інших актах військової сфери, у статтях 411 КК, 412 КК – відносини власності щодо військового майна.

Безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 414 КК України, є суспільні відносини, які захищають порядок поводження (зберігання, використання) зі зброєю, речовинами й предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточуючих або довкілля.

Тому варто погодитися з М. І. Пановим в тому, що порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами й предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення, може бути розцінене певною мірою як порушення порядку експлуатації військової техніки¹. Разом із тим необхідно зазначити, що зміст понять «зброя» й «військова техніка» відрізняється.

¹ Панов М. І. Поняття, система і види військових злочинів. *Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)*: навчальний посібник / Г. М. Анісімов, Ю. П. Дзюба, В. І. Касинюк та ін.; за ред. М. І. Панова. Х.: Право, 2011. С. 20.

Безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого статтею 415 КК, є суспільні відносини, що забезпечують встановлений порядок водіння та експлуатації бойових, спеціальних чи транспортних машин, у ст. 416 КК – відносини, що забезпечують встановлений для військовослужбовців порядок польотів та підготовки до них, а також порядок експлуатації літальних апаратів, у ст. 417 КК – порядок кораблеводіння, якого мають дотримуватись військові кораблі, у ст. 419 КК – відносини, що забезпечують встановлений порядок несення прикордонної служби, у ст. 420 КК – відносини, що забезпечують встановлений порядок несення бойового чергування, у ст. 421 КК – відносини, що забезпечують встановлений статутами порядок внутрішньої служби, у ст. 422 КК – є встановлений порядок збереження державної таємниці у військовій сфері, у ст. 426¹ КК – відносини, що забезпечують встановлений законом порядок виконання військовими службовими особами своїх службових повноважень.

Стосовно злочинів, передбачених розділом 20 КК України, то безпосереднім об'єктом ст. 439 КК виступає безпека людства, у ст. 446 КК – суспільні відносини з приводу забезпечення безпеки міжнародного судноплавства, а у ст. 447 КК – виступають суспільні відносини з приводу забезпечення миру та міжнародного правопорядку.

Переходячи до визначення предмета злочину, перш за все необхідно сказати, що предмет злочину – це матеріальні цінності (котрі людина може сприймати органами чуття чи фіксувати спеціальними технічними засобами), з приводу яких та шляхом безпосереднього впливу на які (або без такого впливу) вчиняється злочинне діяння¹. Якщо об'єкт завжди виступає в якості суспільних відносин, завжди є обов'язковим (необхідним) елементом кожного складу злочину, то предмет – це речі (фізичні утворення) мате-

¹ Музика А. А., Лашук Є. В. Предмет злочину: теоретичні основи пізнання: монографія. К., 2011. С. 110.

ріального світу, з приводу яких чи у зв'язку з якими вчиняється кримінальне правопорушення; це – факультативна ознака складу кримінального правопорушення, яка виявляється не в усіх кримінальних проступках та злочинах.

Якщо злочин має свій предмет, його називають предметним злочином. Предмети виготовляють, перевозять, зберігають, знищують, збувають, вилучають тощо. Предмету злочину притаманні численні ознаки: матеріальність, структура, стан, кількість, якість предмета злочину, його соціальне значення, вартість, характер зв'язку з іншими ознаками складу злочину, юридичні ознаки тощо¹.

Виходячи з позиції, що предмет – це річ матеріального світу, на які безпосередньо спрямовано злочинне діяння. Тому визначимо, що ж може виступати предметами вчинення кримінальних правопорушень, наслідком в яких може виступати необережне заподіяння смерті іншій особі.

Ними виступають: матеріали із закликами до зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України у ч. 3 ст. 110 КК; ембріон або плід у ч. 3 ст. 134 КК; лікарські засоби у ст. 141 КК; відомості, що становлять лікарську таємницю у ст. 145 КК; чуже рухоме чи нерухоме майно у ст. ст. 194, 196 КК; об'єкти електроенергетики у ст. 194¹ КК; алкогольні напої, тютюнові вироби та інші підакцизні товари у ст. 204 КК; майно підприємства, установи, організації, у тому числі частки, акції, паї їх засновників, учасників, акціонерів у ст. 206² КК; верхній шар земної поверхні у ст. 239, ст. 239¹ КК ; поверхневий ґрунтовий шар земель водного фонду у ст. 239² КК; корисні копалини у ст. 240 КК; атмосферне повітря у ст. 241 КК; водні об'єкти поверхневих чи підземних вод і водоносних горизонтів, джерел питних і лікувальних вод у ст. 242 КК; внутрішні

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: конспект лекцій / А. А. Вознюк; вступне слово д.ю.н., проф. О. О. Дудорова. К.: Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. С. 65.

морські води, територіальні води України, води виключної (морської) економічної зони України, відкрите море у ст. 243 КК; лісові масиви, зелені насадження навколо населених пунктів, уздовж залізниць, стерня, сухі дикоростучі трави, рослинність та її залишки на землях сільськогосподарського призначення у ст. 245 КК; рослини у ст. 247 КК; території, взяті під охорону держави та об'єкти природно-заповідного фонду у ст. 252 КК; проекти, інша аналогічна документація, в якій відсутні дані про обов'язкові інженерні системи захисту довкілля для споруд, що вводяться в експлуатацію, а також споруди без зазначених систем у ст. 253 КК; будь-які предмети, що перебувають у межах спеціально виділених зон у ст. 267¹ КК; вибухові та легкозаймисті речовини у ст. 269 КК; об'єкти житлово-комунального господарства у ст. 270¹ КК; автомобільні дороги, вулиці, залізничні переїзди, інші дорожні споруди у ст. 288 КК; магістральні нафто-, газо- та нафтопродуктопроводи та відводи від них, а також об'єкти і споруди, технологічно пов'язані з магістральними нафто-, газо- та нафтопродуктопроводами, засоби автоматики, зв'язку, сигналізації у ст. 292 КК; могила, склеп, урна з прахом, предмети, що знаходяться в могилі або на ній: труп, одяг на ньому, ордени і медалі, коштовності, пам'ятник, зображення на ньому, огорожа, вінки у ст. 297 КК; фальсифіковані лікарські засоби у ст. 321¹ КК; мікробіологічні або інші біологічні агенти чи токсини, визначені законодавством у ст. 326 КК; радіоактивно забруднені продукти харчування чи інша продукція у ст. 327 КК; відомості, що становлять державну таємницю, у ст. 328; документи, та інші матеріальні носії секретної інформації, що містять державну таємницю, а також предмети, відомості про які становлять державну таємницю у ст. 329 КК; майно працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця, їхніх близьких родичів у ст. 347 КК; майно журналіста, його близьких родичів чи членів сім'ї у ст. 347¹ КК; майно службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок,

або майно їх близьких родичів у ст. 352 КК; вирок, рішення, ухвала або постанова, що виносяться суддею або суддями у ст. 375 КК; майно, яке належить судді, народному засідателю, присяжному або їхнім близьким родичам у ст. 378 КК; відомості про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист у ст. 381 КК; майно захисника чи представника особи, а також їхніх близьких родичів у ст. 399 КК; зброя, бойові припаси, засоби пересування, військова і спеціальна техніка, інше військово майно (крім окремих його видів, знищення чи пошкодження яких передбачено іншими статтями Особливої частини КК, як спеціальний вид знищення чи пошкодження майна) у ст. ст. 411, 412 КК; зброя, боєприпаси, вибухові та інші речовини і предмети, радіоактивні матеріали, що становлять підвищену небезпеку для оточення у ст. 414 КК; відомості військового характеру, що становлять державну таємницю та документи, матеріали, що містять відомості військового характеру, які становлять державну таємницю, а також предмети, відомості про які становлять державну таємницю у ст. 422 КК; зброя масового знищення, що заборонена до застосування міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана ВРУ у ст. 439 КК; морське чи річкове судно у ст. 446 КК.

Можна зробити висновок, що у тому випадку, коли на предмет злочину чи проступку здійснюється вказівка в законі про кримінальну відповідальність, він є необхідним (обов'язковим) для відповідного складу кримінального правопорушення елементом. Відповідний склад кримінального правопорушення, є предметним складом злочину чи кримінального проступку. Коли на предмет кримінального правопорушення такої вказівки в законі про кримінальну відповідальність немає, то він не входить до числа обов'язкових (необхідних) елементів цього складу кримінального правопорушення, тому такий склад кримінального правопорушення, на нашу думку, є безпредметним. Отже, предмет займає в структурі складу кримінального правопорушення позицію самостійного обов'язкового для всіх злочинів та кримінальних проступків, але

необхідного для предметних злочинів чи проступків, елемента складу кримінального правопорушення.

Поняття об'єкта при необережному заподіянні смерті іншій особі пов'язано з важливою ознакою об'єктивної сторони цього злочину – суспільно небезпечним наслідком у вигляді смерті потерпілого.

Оскільки об'єктом необережного заподіяння смерті – є життя, велике практичне і наукове значення має визначення початкового його моменту та кінцевого моменту.

Треба сказати, що умисне умертвіння дитини до пологів шляхом безпосереднього впливу на його організм, з погляду чинного законодавства, не може визнаватися як вбивство, а є перериванням вагітності. І такий підхід, на думку багатьох вітчизняних і зарубіжних авторів, не можна визнати слушним¹. На думку професора О. М. Попова, «законодавець зробив тільки півкроку у кримінально-правовій охороні життя, не пов'язавши відповідальність за такий злочин із кримінально-правовою охороною життя дитини, що перебуває в утробі матері»².

Слушною видається позиція професора Н. М. Ярмиш, яка звертає увагу на те, що «... умертвіння дитини навіть в утробі матері за умов, що пологи розпочались, а строк вагітності складає хоча б двадцять два тижні – це вбивство»³.

Відповідно, внутрішньоутробне позбавлення життя плоду до початку пологового процесу залежно від сукуп-

¹ Орлеан А. М. Початок кримінально-правової охорони життя людини. *Вісник Академії правових наук України*. Х.: Право, 2012. № 4 (71). С. 299; Шарапов Р. Начало уголовно-правовой охраны жизни человека. *Уголовное право*. М.: АНО «Юридические программы». 2005. № 1. С. 75.

² Попов А. Н. Убийства при отягчающих обстоятельствах. СПб: Юрид. центр Пресс, 2003. С. 346.

³ Ярмыш Н. М. Содержание ст. 117 УК Украины как источник информации о начале жизни человека. *Аеро-2011. Повітряне і космічне право: матеріали II Міжнар. наук. конф. «Становлення держави та права в умовах глобалізації: теоретичний і практичний аспект»* (м. Київ, Нац. авіац. ун-т, 24 лют. 2012 р.). Ніжин: Вид. ПП Лисенко М. М., 2012. С. 462.

ності наявних об'єктивних та суб'єктивних ознак може кваліфікуватись як незаконне проведення абортів (ст. 134 КК України) або тяжке тілесне ушкодження (статті 121, 123, 124, 128 КК України). Тобто, згідно із вітчизняним законодавством повноцінну кримінально-правову охорону життя людина має або з моменту початку фізіологічних пологів (незважаючи на місце перебування плоду: в утробі матері або зовні), або з моменту штучного вивільнення плоду з утробы матері внаслідок кесарева розтину. До цього моменту життя ембріона (плоду) людини може бути лише додатковим факультативним об'єктом у складах злочину, спрямованих на захист життя та здоров'я вагітної жінки¹, або, взагалі, «випадає» із зони дії кримінального закону.

Для правильної кваліфікації злочину, досить важливим є правильне визначення моменту (часу) народження і смерті людини. Зокрема таким, що народився живим, є новонароджений, у якого наявна хоча б одна з таких ознак: дихання; серцебиття; пульсація судин пуповини; рухи скелетних м'язів².

Час незворотної смерті людини визначається моментом смерті головного мозку. Під смертю мозку розуміється повна і незворотна втрата головним мозком людини всіх його функцій³. Принагідно хочемо відзначити, що у кримінально-правовій літературі серед авторів наукових досліджень немає єдності думок відносно того, коли має місце початок життя, тобто коли життя особи потребує самостійної

¹ Орлеан А. М. Початок кримінально-правової охорони життя людини. *Вісник Академії правових наук України*. Х.: Право, 2012. № 4 (71). С. 306.

² Про затвердження Інструкції з визначення критеріїв перинатального періоду, живонародженості та мертвнонародженості, Порядку реєстрації живонароджених і мертвнонароджених: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2006 року № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0427-06#Text>.

³ Про встановлення діагностичних критеріїв смерті мозку та процедури констатації моменту смерті людини: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 вересня 2013 року № 821. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1757-13#Text>.

кримінально-правової охорони та коли має місце кінець життя, тобто коли особа вважається померлою.

З медичної точки зору смерть розглядається не як одиничний акт, а як певний процес, який має два етапи: клінічну смерть і біологічну. Клінічна смерть – це відворотний етап вмирання, який має місце впродовж 5–7 хвилин після припинення кровообігу і дихання. Протягом цього періоду ще зберігається робота нервових клітин головного мозку, після чого настає біологічна смерть, коли внаслідок кисневого голодування (гіпоксії) гинуть нервові клітини головного мозку і настає невідворотне припинення фізіологічних процесів у клітинах і тканинах, при якому заходи по оживленню організму залишаються безрезультатними. Розмежування клінічної і біологічної смерті має важливе практичне значення, оскільки в стані клінічної смерті особа є суб'єктом права, зокрема права на життя, по відношенню до якого медичні працівники несуть обов'язок по наданню медичної допомоги¹.

Традиційно в науці кримінального права об'єкт злочину досліджується крізь призму його структури. Отже, комплексна кримінально-правова характеристика потерпілого від злочину обумовлює необхідність з'ясування місця потерпілого в цій структурі.

Показовим є те, що КК України, на відміну від КПК України, не містить роз'яснення терміну «потерпілий від кримінального правопорушення». Разом із тим, поняття «потерпіла особа» чи «потерпілий» неодноразово зустрічаються у кримінально-правових нормах.

У кримінальному праві поняття потерпілого від злочину присутнє виключно в теорії, яка, своєю чергою, роль потерпілого ставить далеко не на останнє місце, хоча,

¹ Каранікола О. П. Поняття та ознаки вбивства. *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки»*. 2013. Т. 26 (65). № 1. С. 391.

як справедливо зазначається в сучасних наукових джерелах, проблема потерпілого від злочину у кримінальному праві має комплексний і міжгалузевий характер та розроблена ще недостатньо¹.

У теорії кримінального права при дослідженні будь-якої ознаки складу злочину одним з основних є питання, який елемент злочину (об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону) характеризує ознака потерпілого. В юридичній літературі щодо потерпілого висловлюються різні думки. Одні вчені стверджують, що потерпілий характеризує об'єкт злочину². Другі вважають, що потерпілий і об'єкт злочину – це практично тотожні за змістом поняття (Г. Новосолов)³. З точки зору третіх, потерпілого слід відносити до ознак об'єктивної сторони складу злочину⁴.

Вчений, М. В. Сенаторов, з'ясовуючи місце потерпілого від злочину серед його елементів, насамперед пов'язує вирішення цього питання із потребою встановлення змісту поняття «об'єкт злочину». Так, якщо визначати об'єкт як певну взаємодію між соціальними суб'єктами, як суспільне відношення, на яке посягає злочин, то, вочевидь, потерпілий є ознакою, яка характеризує таке відношення, розкриває його зміст. Якщо ж стверджувати, що об'єктом злочину є люди (окремі фізичні особи або ж певна множинність осіб),

¹ Кузьмін С. А. Кримінальна відповідальність учасників організованих груп корисливо-насильницької спрямованості: монографія. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2011. С. 55.

² Фролов Е. А. Объект уголовно-правовой охраны и его роль в организации борьбы с посягательствами на социалистическую собственность: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Свердловск. юрид. ин-т. Свердловск, 1971. 446 с.

³ Новосолов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты. М., 2001. 208 с.

⁴ Радутний О. Е. Кримінальна відповідальність за незаконне збирання, використання та розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю (аналіз складів злочинів): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2002. С. 164.

яким злочин заподіює чи створює загрозу заподіяння шкоди, то поняття об'єкта і потерпілого найімовірніше співпадуть. Якщо вважати, що об'єкт – це благо, суб'єктивне право чи інтерес, на який посягає злочин, то потерпілого як володільця блага, суб'єктивного права чи інтересу необхідно відносити до ознак об'єктивної сторони злочину¹.

Поділяючи думку про те, що об'єктом злочину є суспільні відносини, то логічним вбачається вивчення потерпілого як елемента об'єкта. У науковій літературі переважає думка про те, що структура об'єкта злочину містить три елементи: учасники суспільних відносин; соціальний зв'язок між ними; предмет, з приводу якого існують відносини. Проаналізувавши дослідження вчених-юристів з цього питання, можна стверджувати, що всі вони визнають обов'язковим елементом суспільних відносин їхніх суб'єктів (учасників). В. Я. Тацій зазначає, що безсуб'єктних суспільних відносин не існує. Якщо немає суб'єктів відносин, то, очевидно, не існує й самих відносин, які завжди є певним зв'язком між певними суб'єктами².

Зміст більшості визначень потерпілого від злочину, що використовуються вченими, які досліджують таку проблематику у кримінальному праві, як правило, варіюється в межах переліку певного кола правосуб'єктів. Учасники (сторони) будь-яких суспільних відносин є носіями відповідних охоронюваних законом прав, обов'язків та інтересів, що існують з приводу тих чи інших благ (предметів відносин). Залежно від того, з якого боку вони виступають у відносинах як носії прав чи обов'язків, суб'єктів суспільних відносин можна поділити на дві групи. До першої належать суб'єкти, які мають юридичні обов'язки, а до другої –

¹ Сенаторов М. В. Потерпілий від злочину в кримінальному праві: монографія / за ред. В. І. Борисова. Х.: Право, 2006. С. 111-112.

² Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України: навч. посібник. Х.: УкрЮА, 1994. С. 21.

суб'єкти, які володіють певними благами, правами та відповідними інтересами. Суб'єкти суспільних відносин, що перебувають під охороною кримінального закону, які мають певні блага, права та інтереси, у разі вчинення злочинів виступають потерпілими від них.

Науковці А. А. Музика та Є. В. Лащук у своїх працях, присвячених предмету злочину, пропонують виділяти поняття загального потерпілого від злочину, яким є людина, стосовно якої у тексті кримінального закону використовується термін «потерпілий». Якщо правове становище (статус), вік, стать чи інші ознаки людини у кримінальному законі виділено спеціальним терміном, таку людину слід називати спеціальним потерпілим від злочину¹. Як правило, кримінальні правопорушення зі спеціальним потерпілим відрізняються підвищеним ступенем суспільної небезпечності. У деяких випадках спеціальні ознаки потерпілого є кваліфікуючими ознаками кримінального правопорушення. Цікаво, що вказівкою на потерпілого ніколи не характеризується знижена суспільна небезпечність кримінального правопорушення, тобто потерпілий не може бути ознакою складу кримінального правопорушення, яка пом'якшує відповідальність.

Заслугує на увагу формулювання поняття «спеціальний потерпілий» на прикладі «спеціального суб'єкта», оскільки воно дозволяє розмежовувати суміжні склади кримінальних правопорушень. Спеціальним потерпілим є фізична особа, для якої характерні у момент вчинення злочину спеціальні ознаки, визначені у диспозиціях статей Особливої частини КК України. Зазвичай фізичні (стать, вік, інвалідність, вагітність, хвороба), соціальні (соціальне походження, національність, посада), правові (громадянин України, іноземець) характеристики особи не мають значення для визначення поняття «потерпілий», але кожна з них у окремих випадках відіграє важливу роль при

¹ Музика А. А., Лащук Є. В. Предмет злочину: теоретичні основи пізнання: монографія. К., 2011. С. 69.

встановленні ознак конкретного складу кримінального правопорушення, де наслідком є необережне заподіяння смерті особі та впливає на кримінально-правову кваліфікацію діяння. Спеціальний потерпілий потенційно є системно вираженою ознакою кваліфікованих складів злочинів. Враховуючи зазначене, приходимо до висновку, що спеціальний потерпілий – це потерпілий, що наділений кримінальним законом додатковими спеціальними ознаками, лише за наявності яких діяння винної особи може кваліфікуватися за тією чи іншою спеціалізованою нормою кримінального закону.

У диспозиціях статей Особливої частини КК об'єкти злочинів описуються через вказівки на матеріальні чи нематеріальні блага, суб'єктивні права, юридичні обов'язки, інтереси, регулятивні норми. До цих ознак належить й потерпілий від злочину.¹

З'ясування потерпілого дозволяє чітко встановити ті суспільні відносини, на які посягає злочин, що має наслідком необережне заподіяння смерті особі. Завдяки вказівці на потерпілого законодавець визначає об'єкти злочинів (основні та додаткові).

Наприклад, аналіз ч. 3 ст. 134 КК України дає підстави дійти висновку, що потерпілим від цього злочину може бути лише особа, яка наділена спеціальними ознаками, а саме потерпілим може бути лише жінка, яка знаходиться у стані вагітності. Тобто, у даному випадку спеціальною ознакою є стан вагітності. Вчиняючи злочин, передбачений ч. 3 ст. 134 КК України, винний посягає не лише на здоров'я особи, але й на її життя. Також у контексті складу злочину, передбаченого ст. 140 КК України, слід говорити про спеціального потерпілого – хворого, про якого йдеться у ч. 1 цієї статті, та спеціального потерпілого – неповнолітнього хворого (ч. 2

¹ Сенаторов М. В. Об'єкт злочину та його відображення в законі про кримінальну відповідальність. *Питання боротьби зі злочинністю*: збірник наукових праць. Х.: Право, 2003. Вип. 7. С. 133–145.

вказаної статті). Разом із тим потерпілим може бути не будь-яка людина, а лише та, яка перебуває у певних правових відносинах із суб'єктом злочину, тобто медичним працівником. У ч. 2 ст. 140 КК України деталізовано ознаки потерпілої від злочину особи, а саме – визначається настання більш репресивної кримінальної відповідальності за аналогічний злочин, вчинений стосовно неповнолітньої особи, що свідчить про більшу суспільну небезпечність злочину. Таким чином, вік потерпілого у складі злочину, що розглядається, є кваліфікуючою ознакою. З огляду на специфіку кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я людини у медичній сфері очевидним стає той факт, що потерпілим у зазначеній категорії злочинів виступає особа, якій надають медичну допомогу. Так, наприклад, ознакою складу злочину, передбаченого у ч. 2 ст. 271 КК, є норма, а саме – законодавчий та інший нормативно-правовий акт про охорону праці. Завдяки вказівці на цю норму охарактеризований об'єкт злочину, тобто суспільні відносини, що забезпечують безпеку праці на виробництві. Відомо, що такі відносини складаються між суб'єктами, які певним чином пов'язані з виробництвом. Отже, потерпілими від даного злочину, можуть бути лише ті особи, які безпосередньо працюють на виробництві, прибули у відрядження, на практику або стажування, та інші суб'єкти, що мають зв'язок з виробництвом. Потерпілими від злочину, передбаченого ч. 3 ст. 314 КК, на ряду з іншими суб'єктами, є неповнолітні особи, про яких йдеться у диспозиції зазначеної норми. З цього випливає, що об'єктом злочину (додатковим) є суспільні відносини, що забезпечують нормальний розвиток неповнолітніх. Крім того, потерпілий та об'єкт злочину мають і зворотний зв'язок. З'ясування інших (крім потерпілого) ознак об'єкта злочину, визначення суспільного відношення, яке зазнає шкоди у разі вчинення злочину, дозволяє встановити й потерпілого від злочину.

Тому, доцільно зазначити, в яких із розглядуваних кримінальних правопорушень наявний спеціальний потер-

пілий (Додаток В): ч. 3 ст. 134 (тільки вагітна жінка), ч. 2 ст. 137, ч. 2 ст. 140 КК, ч. 4 ст. 323 КК (неповнолітня особа); ст. 138, ч. 2 ст. 139, ч. 1 ст. 140 КК (тільки хвора особа), ст. 141 (пацієнт, неповнолітня чи недієздатна особа); ч. 2 ст. 155 (особа, яка не досягла 16 річного віку); ст. 166 (діти, а також особи, стосовно яких встановлена опіка чи піклування); ч. 2 ст. 271 (працівник підприємства, установи або організації); ч. 3 ст. 280 (працівник транспорту та близькі йому особи); ч. 2 ст. 347 КК (працівник правоохоронного органу, органу державної виконавчої служби, приватний виконавець або їхні близькі родичі); ч. 2 ст. 347¹ КК (журналіст або його близькі родичі чи члени сім'ї); ч. 2 ст. 352 КК (службова особа чи громадянин, який виконує громадський обов'язок, чи їх близькі родичі); ч. 3 ст. 355 КК (особа, яка має цивільно-правове зобов'язання, а також її близькі родичі); ч. 3 ст. 371 КК (підозрюваний або обвинувачений, у випадках незаконного приводу також можуть бути свідок і потерпілий); ч. 2 ст. 374 КК (підозрюваний або обвинувачений); ч. 2 ст. 378 КК (суддя, народний засідатель, присяжний та їхні близькі родичі); ст. 380 КК (працівники суду, правоохоронних органів або особи, які беруть участь у кримінальному провадженні, члени їхніх сімей та їхні близькі родичі); ч. 2 ст. 381 КК (особа взята під захист); ч. 2 ст. 399 КК (захисник чи представник особи або їх близькі родичі); ч. 2 ст. 446 КК (члени екіпажу, пасажери судна чи корабля).

У статтях (наприклад у ч. 2 ст. 147, ч. 3 ст. 149, ч. 4 ст. 303, ч. 3 ст. 314), де кваліфікованим видом злочину виступає вчинення його відносно малолітнього або неповнолітнього, вважаємо за доцільне визнавати, що потерпілим від вказаних злочинних посягань можуть бути й інші особи, а вчинення їх щодо даних категорій громадян є кваліфікуючою ознакою злочину. Тому в даних злочинних посяганнях буде загальний потерпілий, а не спеціальний.

Наступним елементом складу кримінального правопорушення є об'єктивна сторона, яка без перебільшення є однією із

найбільш інформативних, оскільки безпосередньо визначає діяння, яке законодавцем визначено як злочинне.

У теорії кримінального права домінує позиція щодо розуміння змісту об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, згідно якої вона визначається як зовнішнє вираження кримінального правопорушення, що характеризується суспільно небезпечним діянням (дією чи бездіяльністю), суспільно небезпечними наслідками, причинним зв'язком між діянням та суспільно небезпечними наслідками (у кримінальних правопорушеннях з матеріальним складом), місцем, часом, способом, обстановкою, знаряддями та засобами вчинення кримінального правопорушення¹.

Об'єктивна сторона будь-якого злочину, відповідальність за вчинення якого передбачена КК, являє собою сукупність ознак, якими воно характеризується з зовнішньої сторони, з точки зору послідовного розвитку тих подій і явищ, які починаються із суспільно небезпечного діяння (дії, бездіяльності) і завершуються заподіянням шкоди об'єкту посягання або створенням загрози заподіяння такої шкоди. Оскільки злочин вчиняється за певних умов, з об'єктивної сторони він також характеризується часом і місцем, притаманним способом заподіяння шкоди або створення загрози заподіяння шкоди охоронюваним кримінальним законом суспільним відносинам, знаряддями та засобами, використання яких мало місце при вчиненні посягання. Встановлення і законодавче закріплення ознак об'єктивної сторони злочину, насамперед, визначає межі дії кримінально-правової заборони, сприяє правильній кваліфікації вчиненого діяння, розмежуванню діяння від суміжних злочинів, а також проведенню профілактичних

¹ Кримінальне право України: Загальна частина / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; за ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.; Х.: Юрінком Інтер Право, 2001. С. 103; Кримінальне право України. Загальна частина / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Бенківський та ін. К.: Юрінком Інтер, 1997. С. 133.

заходів щодо усунення причин і умов, які сприяють вчиненню злочину.¹

До обов'язкових ознак об'єктивної сторони складів кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особи, відносяться: 1) суспільно небезпечне діяння, що виражається у конкретній формі; 2) суспільно небезпечні наслідки у вигляді заподіяння потерпілому смерті через злочинну недбалість або злочинну самовпевненість; 3) причинний зв'язок між діянням і передбаченими в законі наслідками.

В залежності від конструкції складу кримінального правопорушення у доктрині кримінального права розмежовують кримінальні правопорушення з матеріальним та кримінальні правопорушення з формальним складом.

Щодо характеристики такої обов'язкової ознаки об'єктивної сторони аналізованих кримінальних правопорушень, як суспільно небезпечне діяння, то слід зазначити, що кримінальні правопорушення, визначені у цьому дослідженні можуть вчинятись:

1) дією (у 60 складах кримінальних правопорушень): ч. 3 ст. 110 КК (у формах: дії, публічних закликів до вчинення дій та розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення дій, метою яких є зміна меж території або зміна державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України), ч. 3 ст. 133; ч. 3 та ч. 5 ст. 134; ст. 138 КК (у формі зайняття лікувальною діяльністю без спеціального дозволу та без належної медичної освіти); ст. 141 КК (у формі проведення клінічних випробувань лікарських засобів); ст. 145 КК (дії, що полягають у розголошенні лікарської таємниці); ч. 3 ст. 146 КК (у формах незаконного позбавлення волі та викраденні людини); ч. 2 ст. 147 КК

¹ Борисов В. И., Гизимчук С. В. Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, обеспечивающих безопасность дорожного движения. Х.: Консум, 2001. С. 59.

(у формах захоплення особи як заручника та триманні особи як заручника); ч. 3 ст. 149 КК (у формі торгівлі людьми або здійсненні іншої незаконної угоди щодо людини); ч. 2 ст. 151 КК (у формі незаконного поміщення в психіатричний заклад завідомо психічно здорової людини); ч. 5 ст. 152 КК (у формі вчинення дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним, анальним або оральним проникненням в тіло іншої особи з використанням геніталій або будь-якого іншого предмета, без добровільної згоди потерпілої особи); ч. 5 ст. 153 КК (дії сексуального характеру, не пов'язанні із проникненням в тіло іншої особи); ч. 2 ст. 155 КК (у формі природних або неприродних статевих зносин з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку); ч. 2 ст. 194 КК (дії, які полягають у знищенні або пошкодженні майна); ч. 3 ст. 194¹ КК (дії, які полягають у пошкодженні чи руйнуванні об'єктів електроенергетики); ч. 3 ст. 204 КК (діями у формі виготовлення з недоброякісної сировини або збуту незаконно виготовлених алкогольних напоїв, тютюнових виробів або інших підакцизних товарів); ч. 3 ст. 206 КК (у формі пред'явлення протиправної вимоги щодо припинення займатися господарською діяльністю чи обмежити її, укласти угоду, або не виконувати укладену угоду); ч. 3 ст. 206² (дією у вигляді протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації шляхом вчинення правочинів з використанням підроблених або викрадених документів, печаток, штампів підприємства, установи, організації); ч. 2 ст. 239 КК (у формі забруднення або псування земель); ч. 3 ст. 239¹ КК (у формі незаконного заволодіння поверхневим шаром (у т. ч. ґрунтовим покривом) земель); ч. 3 ст. 239² КК (у формі незаконного заволодіння поверхневим (ґрунтовим) шаром земель водного фонду); ч. 2 ст. 241 КК (у формі забруднення або іншій зміні природних властивостей атмосферного повітря); ч. 2 ст. 245 КК (у формі знищення або пошкодження відповідних об'єктів рослинного світу); ч. 2 ст. 252 КК (у формі знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та

об'єктів природно-заповідного фонду); ч. 2 ст. 253 КК (у формі розробки і здачі проектів, іншої аналогічної документації замовнику без обов'язкових інженерних систем захисту довкілля або введення (прийом) в експлуатацію споруд без такого захисту); ч. 3 ст. 258 КК (у формі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, а також погроза вчинення зазначених дій); ч. 3 ст. 258⁵ КК (у формі фінансування та матеріального забезпечення тероризму); ч. 5 ст. 260 КК (у формі участі у діяльності воєнізованих формувань або участі в непередбачених законом збройних формувань); ч. 3 ст. 265¹ КК (у формі незаконного виготовлення); ч. 4 ст. 267¹ КК (у формах переміщення, придбання збуту); ч. 2 ст. 269 КК (у формі перевезення); ч. 3 ст. 270¹ КК (у формі знищення чи пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства); ч. 3 ст. 278 КК (у формі угону або захоплення); ч. 3 ст. 280 КК (у формі примушування); ч. 2 ст. 294 КК (у формі організації бо активної участі в масових заворушеннях); ч. 4 ст. 297 КК (у формі наруги над могилою, іншим місцем поховання, над тілом (останками, прахом) померлого або над урною з прахом померлого, а також у формі незаконного заволодіння тілом (останками, прахом) померлого, урною з прахом померлого, предметами, що знаходяться на (в) могилі, в іншому місці поховання, на тілі (останках, прахові) померлого); ч. 4 ст. 303 КК (у формі втягнення, примушування до зайняття проституцією, сутенерства); ч. 3 ст. 314 КК (у формі незаконного введення); ч. 4 ст. 323 КК (у формі спонукання); ч. 2 ст. 327 КК (у формах заготівлі, перероблення, збуту); у ч. 2 ст. 347, ч. 2 ст. 347¹, ч. 2 ст. 352, ч. 2 ст. 378, ч. 3 ст. 399, ч. 2, ч. 3 та ч. 4 ст. 411 КК України (у формі знищення або пошкодження майна); ч. 3 ст. 355 КК (у формі примушування до виконання чи невиконання); ч. 3 ст. 371 КК (у формі незаконного затримання, приводі, домашньому арешті, триманні під

вартою); ч. 2 ст. 375 КК (у формі постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови); ч. 2, ч. 3 та ч. 4 ст. 404 КК (у формі опору та примушування); ч. 3 ст. 406 КК (у формі порушення статутних правил); ч. 2 ст. 439 КК (у формі застосування зброї масового знищення); ч. 2 ст. 446 КК (у формі використання судна); ч. 3 ст. 447 КК (у формі вербування, фінансування, матеріального забезпечення, навчання, використання найманців);

2) бездіяльністю (лише 9 складів кримінальних правопорушень): ч. 3 ст. 135 (у формі залишення без допомоги); ч. 3 ст. 136 (у формах ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, при можливості надати таку допомогу та повідомлення належним установам чи особам про знаходження іншої особи в небезпечному для життя стані); ч. 2 ст. 139 (у формі ненадання допомоги хворому медичним працівником); ч. 1, ч. 2. та ч. 3 ст. 303 КК (у формі невиконання наказу); ч. 3, ч. 4 та ч. 5 ст. 426¹ КК (у формі перевищення влади чи повноважень);

3) як дією, так і бездіяльністю (68 складів кримінальних правопорушень) у ч. 2 ст. 114¹ КК (які полягають у перешкоджанні законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань України в особливий період); ч. 1 та ч. 2 ст. 119 КК; ч. 2 ст. 137 (які полягають в невиконанні або неналежному виконанні професійних чи службових обов'язків щодо охорони життя та здоров'я неповнолітніх); ч. 1 та ч. 2 ст. 140 КК (у формі невиконання чи неналежного виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбало чи несумлінного ставлення до них); ст. 166 КК (у формі злісного невиконання встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування); ст. 196 КК; ст. 236 КК (у формі порушення порядку здійснення оцінки впливу на довкілля, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуа-

тацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів); ст. 237 КК (у формі ухилення від проведення або неналежне проведення на території, що зазнала забруднення небезпечними речовинами або випромінюванням, дезактиваційних чи інших відновлювальних заходів щодо ліквідації або усунення наслідків екологічного забруднення); ч. 2 ст. 238 КК (у формі приховування або умисного перекручування службовою особою відомостей про екологічний, в тому числі радіаційний стан, або стан захворюваності населення в певних районах); ч. 4 ст. 240 КК (у формі порушення встановлених правил охорони надр, використання надр, незаконного видобування корисних копалин загальнодержавного значення); ч. 2 ст. 242 КК (у формі порушення правил охорони вод); ч. 2 ст. 243 КК (у формі порушення спеціальних правил, а також незаконне скидання чи поховання в межах внутрішніх морських чи територіальних вод України або у відкритому морі матеріалів, речовин і відходів шкідливих для життя чи здоров'я людей або живих ресурсів моря); ст. 247 КК (у формі порушення правил та інших вимог законодавства про захист рослин); ст. 264 КК (у формі недбалого зберігання); ч. 3 ст. 265 КК (у формі придбання, носіння, зберігання, використання, передачі, видозмінення, знищення, розпилення або руйнування радіоактивних матеріалів без передбаченого законом дозволу); у ч. 2 ст. 267 КК (у формі порушення правил зберігання, використання, обліку, перевезення вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або інших правил поводження з ними, у формі незаконного пересилання поштою або вантажем цих речовин чи матеріалів, а також легкозаймистих або ідких речовин); ч. 2 ст. 270 КК (у формі порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки); ч. 2 ст. 271 КК (у формі порушення законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці); ч. 2 ст. 272 КК, ч. 2 ст. 273 КК, ч. 2 ст. 274 КК, ч. 2 ст. 275 КК (у формі порушення правил

безпеки); ч. 3 ст. 276 КК (у формі порушення правил безпеки руху або експлуатації транспорту та у формі недоброякісного ремонту транспортних засобів, колій, засобів сигналізації та зв'язку); ч. 3 ст. 277 КК (у формі руйнування, пошкодження, а також інших дій спрямованих на приведення шляхів сполучення, споруд на них, рухомого складу або суден, засобів зв'язку чи сигналізації); ч. 3 ст. 278 КК (у формі блокування або захоплення); ч. 3 ст. 281 КК (у формі порушення правил безпеки польотів); ч. 3 ст. 282 КК (у формі порушення правил використання повітряного простору в ході пуску ракет, проведення всіх видів стрільби, вибухових робіт або вчинення інших дій у повітряному просторі); ч. 2 ст. 283 КК (у формі самовільного без нагальної потреби зупинення поїзда); ч. 2 та ч. 3 ст. 286 КК (у формі порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту); ст. 287 КК (у формі випуску в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуску до керування транспортним засобом особи та іншого грубого порушення експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух); ст. 288 КК (у формі порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху); ст. 291 КК (у формі порушення чинних на транспорті правил, що забезпечують рух, а також правил виготовлення, переобладнання, ремонту транспортних засобів); ч. 3 ст. 292 КК (у формі пошкодження або руйнування); ч. 3 ст. 321¹ КК (у формі виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання, збуту фальсифікованих лікарських засобів); ч. 3 ст. 321² КК (у формі порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань лікарських засобів, фальсифікації їх результатів, а також порушення встановленого порядку державної реєстрації лікарських засобів); ч. 2 ст. 325 КК (у формі порушення санітарних правил і норм); ч. 2 ст. 326 КК (у формі порушення правил: зберігання, використання, обліку, перевезення мікробіологічних або інших біологічних агентів чи токсинів,

інших правил поведження з ними); у ч. 2 ст. 328 КК, ч. 2 ст. 381 КК (у формі розголошення відомостей); ч. 2 ст. 329 КК (у формах порушення порядку поведження та втраті документів); ч. 2 ст. 374 КК (у формі недопущення чи ненадання своєчасно захисника, або іншому грубому порушенні права на захист); ст. 380 КК (у формі неприйняття, несвоєчасного прийняття, прийняття недостатньо обґрунтованих рішень, невжиття або несвоєчасне вжиття достатніх заходів безпеки); ч. 2 ст. 381 КК (у формі розголошення відомостей); ч. 2, ч. 3 та ч. 4 ст. 402 КК (у формі відкритої відмови виконати наказ начальника та іншого умисного невиконання наказу); ч. 2 та ч. 3 ст. 414 КК (у формі порушення правил); ч. 1 та ч. 2 ст. 415 КК (у формі порушення правил водіння та експлуатації); ст. 416 КК (у формі порушення правил польотів або підготовки до них, а також порушення правил експлуатації повітряних апаратів); ст. 417 КК (у формі порушення правил кораблеводіння); ч. 1, ч. 2 та ч. 3 ст. 418 КК (у формі порушення статутних правил); ч. 1, ч. 2 та ч. 3 ст. 419 КК (у формі порушення правил несення прикордонної служби); ч. 1, ч. 2 та ч. 3 ст. 420 КК (у формі порушення правил несення бойового чергування); ч. 1, ч. 2 та ч. 3 ст. 421 КК (у формі порушення статутних правил внутрішньої служби); ч. 3 ст. 422 КК (у формі розголошення відомостей та втрати документів).

Проведений аналіз кримінально-правових конструкцій кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі, дозволив нам констатувати, що в багатьох із них зазначені наслідки характеризуються розмаїттям термінів, таких як: смерть пацієнта; смерть потерпілого; смерть неповнолітнього; смерть хворого; смерть особи; загибель людей; загибель кількох осіб; загибель потерпілого; загибель людини; тяжкі наслідки.

Звичайно, якщо в диспозиції статті міститься конкретна вказівка на суспільно небезпечний наслідок, у вигляді смерті це дозволяє уникати проблем у правозастосуванні, пов'язаних із встановленням цієї ознаки. Проте, труднощі з'являються

тоді, коли законодавцем наслідки визначені за допомогою оціночних понять. Така ситуація змушує правозастосувача порівнювати норми, аналізувати санкції норм, що містять оціночні ознаки та інших пов'язаних із ними норм, вирішувати питання про можливість кваліфікації за сукупністю, тощо. Врешті-решт, це все призводить до потенційного різного застосування норм у подібних випадках і, як наслідок, до порушення прав людини.

Використання такої оціночної ознаки як «тяжкі наслідки» для характеристики суспільно небезпечних наслідків в рамках значної кількості складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями різних розділів КК, створює очевидні труднощі для розуміння того, які ж наслідки слід вважати тяжкими.

Постановою Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень» під «тяжкими наслідками» від 26 грудня 2003 р. № 15 визнаються заподіяння потерпілому тяжких тілесних ушкоджень або смерті, доведення його до самогубства, спричинення матеріальних збитків, які у 250 і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян, розвал діяльності підприємства, установи, організації, їх банкрутство, створення аварійної ситуації, що потягла людські жертви, тощо.¹ Щодо кримінальних правопорушень, які в чинному КК передбачені статтями розділу «Кримінальні правопорушення проти довікля», ПВС України, не диференціюючи поняття «тяжкі наслідки» та «інші тяжкі наслідки», роз'яснює їх як єдине поняття: «...загибель чи масове захворювання людей, істотне погіршення екологічної обстановки, в тому чи іншому регіоні (місцевості); зникнення, масові загибель чи тяжкі захворювання об'єктів тваринного і рослинного світу; неможливість відтворити протягом тривалого

¹ Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упор. П. С. Берзін. К.: Видавничий дім «Скіф», 2010. С. 156.

часу ті чи інші природні об'єкти або використовувати природні ресурси в певному регіоні; відтворити протягом тривалого часу ті чи інші природні об'єкти або використовувати природні ресурси в певному регіоні; генетичне перетворення тих чи інших природних об'єктів; заподіяння матеріальної шкоди в особливо великих розмірах тощо».¹

Отже, ПВС України у роз'ясненнях щодо тлумачення оціночного поняття «тяжкі наслідки», виходить із широкого розуміння цих понять як таких, що охоплюють як фізичну шкоду людині, так і шкоду іншого характеру.

Законодавча невизначеність оціночного поняття «тяжкі наслідки» дозволяє з рівною мірою обґрунтованості судити про його обсяг. Використовуючи такий підхід, можна з однаковим успіхом доводити що необережне заподіяння смерті охоплюється таким поняттям (оскільки, в законі не написано протилежного), так і те, що вона ним не охоплюється (з тих же міркувань). В свою чергу, ми схилиємося до тієї позиції, що в чинній на теперішній час редакції КК України у нормах, які мають в своїх диспозиціях оціночне поняття «тяжкі наслідки», необережне заподіяння смерті охоплюється цим поняттям.

Під загибеллю людей відповідно до позиції закріпленої у п. 21 Постанови ПВС України слід розуміти смерть однієї людини чи декількох людей. В ній зазначено: «Загибель людей» – це випадки смерті однієї або кількох осіб».² Однак, вважаємо за потрібне, що в даному випадку слід погодитися із думкою В. О. Навроцького, який аналізуючи зміст поняття «загибель людей», вважає, що під загибеллю людей «слід визнавати лише заподіяння смерті двом чи більше особам». З погляду науковця, правильність цієї пози-

¹ Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упор. П. С. Берзін. К.: Видавничий дім «Скіф», 2010. С. 178.

² Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 № 7. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>.

ції підтверджується такими аргументами: 1) з граматичної точки зору слово «людей» однозначно означає множину, загибель людей передбачає наявність двох або більше потерпілих, яким заподіяно смерть; 2) для вказівки на заподіяння смерті одній особі законодавець використовує інші терміни (смерть потерпілого тощо); 3) термін «загибель кількох осіб», який за змістом рівнозначний терміну «загибель людей», однозначно вказує на заподіяння смерті двом чи більше потерпілим. На користь же протилежної позиції, коли під загибеллю людей пропонують розуміти заподіяння смерті хоча б одній особі, в літературі, на його думку, досі не наведено жодного не лише вагомого, а й будь-якого доводу¹. Тому в конструкціях диспозицій, де поруч із загибеллю людей є інші тяжкі наслідки – смерть однієї особи, необхідно відносити до оціночного поняття «тяжкі наслідки», а смерть двох і більше осіб – до загибелі людей.

Проблемність такої законодавчої диференціації термінів достатньо повно показана у кримінально-правовій літературі, зокрема В. О. Навроцьким². Обґрунтовано й доцільність уніфікації термінологічного позначення суспільно небезпечних наслідків, що полягають у смерті однієї людини³.

¹ Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 47.

² Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 44–47.

³ Денькович О. І. Деякі проблеми позначення наслідку у вигляді смерті у Кримінальному кодексі України. *Vivat justitia! Міжнародний студентський науково-юридичний альманах*. Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. Вип. 7. С. 93–98.

Враховуючи те, що законодавцем чітко не визначено в яких злочинах оціночні поняття «тяжкі наслідки» включають в себе смерть особи, а в яких не включають, під час аналізу кримінальних правопорушень, наслідком в яких може бути необережне заподіяння смерті особі, тому є необхідним проаналізувати усі склади кримінальних правопорушень, в яких під поняттям «тяжких наслідків» можна розуміти такі наслідки. (Під час дослідження гіпотетично відносимо до них, навіть, малоймовірні випадки (ситуації), в яких може настати смерть особи. Наприклад, під час повалення пам'ятника на могилі, той падає на голову одному з співучасників наружи над могилою та смертельно травмує його).

Смерть особи є наслідком, що має незворотний характер. Таким чином, склади розглядуваних кримінальних правопорушень наслідком в яких є необережне заподіяння смерті завжди будуть кримінальними правопорушеннями з матеріальним складом і встановлення всіх трьох ознак об'єктивної сторони є обов'язковим для кваліфікації кримінального правопорушення як закінченого. Відсутність хоча б однієї з них свідчить про відсутність складу кримінального правопорушення, як підстави кримінальної відповідальності.

Місце, час, спосіб, знаряддя, засоби та обстановка вчинення кримінальних правопорушень, в деяких розглядуваних нами кримінальних правопорушеннях, виступають не факультативними, а обов'язковими ознаками об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, і встановлення цих ознак впливає на кваліфікацію діянь, має значення для кримінально-правової характеристики визначення змісту його суспільно небезпечного діяння і наслідків, а також для усунення помилок, що виникають у слідчо-судовій практиці при розмежуванні одних кримінальних правопорушень від інших.

Дотримуючись загальноприйнятої концепції, що часом вчинення кримінального правопорушення є певний часовий період, протягом якого воно вчиняється; засобами виступають речі, предмети, речовини, які істотно полегшують

вчинення кримінального правопорушення, та за їх допомогою створюються умови для вчинення кримінального правопорушення; знаряддям вчинення кримінального правопорушення є предмети матеріального світу, які застосовуються злочинцем при вчиненні суспільно-небезпечного діяння або те, за допомогою чого здійснюється вплив на потерпілого або на предмет кримінального правопорушення; способом є форма прояву суспільно небезпечного діяння; місцем – певна територія, на якій вчинюється кримінальне правопорушення; обстановкою є об'єктивні умови, в яких вчиняється кримінальне правопорушення; визначимо серед досліджуваних нами складів кримінальних правопорушень, для яких такі ознаки є обов'язковою ознакою об'єктивної сторони:

час: ч. 2 ст. 114¹ КК, ч. 3 ст. 402 КК, ч. 3 ст. 403 КК, ч. 3 ст. 404, ч. 3 ст. 411, ч. 2 ст. 418, ч. 2 ст. 419, ч. 2 ст. 420, ч. 2 ст. 421, ч. 4 ст. 426¹ КК (особливий період). Особливий період (у контексті об'єктивної сторони розглядуваних кримінальних правопорушень) є комбінованою (складеною) ознакою та одночасно є часом та обстановкою. Особливий період – період функціонування національної економіки, органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, сил цивільного захисту, підприємств, установ і організацій, а також виконання громадянами України свого конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, який настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій (ст. 1 ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»)¹. Дещо простіше визна-

¹ Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3543-12>

чення дається в ст. 1 ЗУ «Про оборону України», де зазначено, що особливий період – період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій¹. Таким чином, для притягнення до кримінальної відповідальності потрібно встановити, що перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань відбулося під час мобілізації, у воєнний час або частково відбудовний період після закінчення воєнних дій.

Засоби вчинення кримінального правопорушення: у ч. 3 ст. 110 КК (матеріали-письмові чи зафіксовані на іншому носіїві); ч. 3 ст. 206² (використанням підроблених або викрадених документів, печаток, штампів підприємства, установи, організації); ч. 2 ст. 239 КК (речовини, відходи чи інші матеріали шкідливі для життя, здоров'я людей або довкілля); ч. 2 ст. 241 КК (шкідливі для життя, здоров'я людей або для довкілля речовини, відходи або інші матеріали промислового чи іншого виробництва); ч. 2 ст. 243 КК (відходи, матеріали чи речовини шкідливі для життя чи здоров'я людей);

Знаряддям вчинення кримінального правопорушення: у ч. 3 ст. 146 КК, ч. 3 ст. 258 КК (зброя); у ст. 264 КК (вогнепальна зброя, в тому числі гладкоствольна мисливська і бойові припаси до неї, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої); у ч. 5 ст. 260 КК (зброя, боєприпаси, вибухові речовини чи військова техніка); у ст. 264 КК (вогнепальна зброя або бойові припаси); у ч. 3 ст. 265 КК (радіоактивні матеріали (джерела іонізуючого випромінювання, радіоактивні речовини або ядерні матеріали, що перебувають у будь-якому фізичному стані в установці або

¹ Про оборону України: Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1932-12/print1432712888934665>

виробі чи в іншому вигляді)); у ч. 3 ст. 265¹ КК (ядерний вибуховий пристрій чи пристрій, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію і може через свої властивості спричинити загибель людей, шкоду здоров'ю людей, майнову шкоду у великому розмірі або значне забруднення довкілля); у ч. 2 ст. 267 КК (вибухові, легкозаймисті та їдкі речовини, а також радіоактивні матеріали); ч. 2 ст. 269 КК (повітряне судно); ч. 3 ст. 276 КК (залізничний, водний або повітряний транспорт); ч. 2 та ч. 3 ст. 286 КК (транспортні засоби); ч. 2 ст. 294 КК (зброя або інші предмети, які використовувалися як зброя); ч. 3 ст. 314 КК (наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги); ч. 2, ч. 3 та ч. 4 ст. 404 КК, ч. 3 ст. 406 КК (зброя); ч. 2 та ч. 3 ст. 414 КК (зброя, боєприпаси, вибухові та інші речовини і предмети, радіоактивні матеріали); ч. 1 та ч. 2 ст. 415 КК (бойова, спеціальна чи транспортна машина); ст. 416 КК (повітряні апарати); ст. 417 КК (корабель); ч. 3, ч. 4 та ч. 5 ст. 426¹ КК (зброя); ч. 2 ст. 439 КК (зброя масового знищення);

Спосіб: ч. 3 ст. 146 КК (способом, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого або із застосуванням зброї); ч. 3 ст. 149 КК (використання обману, шантажу чи уразливого стану особи); ч. 2 ст. 194 (шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом); ч. 2 ст. 194¹ (загальнонебезпечним способом); ч. 3 ст. 206² (шляхом вчинення правочинів); ч. 3 ст. 239¹ (вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом); ч. 4 ст. 240 КК (шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом); ч. 2 ст. 245 КК (вогнем чи іншим загальнонебезпечним способом); ч. 2 ст. 252 КК (шляхом підпалу або іншим загальнонебезпечним способом); ч. 3 ст. 258 КК (застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків); ч. 4 ст. 267¹ КК (будь-який спосіб); ч. 3 ст. 270¹ КК (загальнонебезпечним способом); ч. 3 ст. 279 КК

(шляхом влаштування перешкод, відключення енергопостачання чи іншим способом, яке порушило нормальну роботу транспорту, або створювало небезпеку для життя людей, або настання інших тяжких наслідків); ч. 3 ст. 280 КК (шляхом погрози вбивством, заподіянням тяжких тілесних ушкоджень або знищенням майна працівника транспорту чи близьких йому осіб); ч. 2 ст. 283 КК (стоп-краном чи шляхом роз'єднання повітряної гальмової магістралі або іншим способом); ч. 3 ст. 292 КК (загальнонебезпечним способом); ч. 4 ст. 303 КК (із використанням обману, шантажу, чи уразливого стану особи); ч. 3 ст. 314 КК (будь-яким способом); у ч. 2 ст. 347, ч. 2 ст. 347¹, ч. 2 ст. 352, ч. 2 ст. 378, ч. 3 ст. 399 КК України (шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом); ч. 3 ст. 355 КК (поєднане з насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я); ч. 3 ст. 406 КК (знущання або глумлення над військовослужбовцем); ч. 2 ст. 411 КК (підпал або інший загальнонебезпечний спосіб);

Місце: ч. 3 ст. 146 КК (виражається у триманні особи в місці, де вона не бажає перебувати, або приміщення особи в таке місце); ч. 2 ст. 238 КК (місцевості, оголошеній зоною надзвичайної екологічної ситуації); ч. 3 ст. 239¹ КК (землі різного цільового призначення (крім земель водного фонду)); ч. 3 ст. 239² КК (землі водного фонду); ч. 4 ст. 240 КК (території чи об'єкти природно-заповідного фонду); ч. 2 ст. 245 КК (лісові масиви, зелені насадження навколо населених пунктів, вздовж залізниць, а також на землях сільськогосподарського призначення); у ч. 2 ст. 272 КК (виробництва або будь-які підприємства, що виконують роботи з підвищеною небезпекою); ч. 2 ст. 273 КК (вибухонебезпечні підприємства або вибухонебезпечні цехи); у ч. 2 ст. 274 КК (виробництво);

Обстановка: у ч. 2 ст. 272 КК (діяння має місце в ході виконання робіт з підвищеною небезпекою); ч. 4 ст. 402 КК, ч. 4 ст. 403 КК, ч. 4 ст. 404, ч. 4 ст. 411, ч. 3 ст. 418, ч. 3 ст. 419, ч. 3 ст. 420, ч. 3 ст. 421, ч. 5 ст. 426¹ КК (воєнний стан або бойова обстановка).

Необхідно також звернути увагу на проблематику нормативного визначення при побудові назви статті 119 КК України «Вбивство через необережність». Спричинення смерті у разі вчинення умисного діяння та у випадку необережності є різними кримінально-правовими явищами за правовим змістом. Для кожного характерним є один вид суспільно-небезпечного наслідку – смерті людини, але діяння, які призводять до нього, є істотно різними, що є визначальним для недопустимості позначення позбавлення життя з необережності терміном «вбивство».

Н. І. Загородніков зазначав, що «протиправне умисне чи необережне позбавлення життя іншої людини» підпадає під визначення не лише вбивства, але й, в деяких випадках, – терористичного акту, бандитизму, тяжких тілесних ушкоджень, що потягли за собою смерть потерпілого, порушення правил безпеки дорожнього руху тощо. В усіх подібних випадках життя людини є додатковим об'єктом і охоплюється (крім бандитизму) диспозиціями відповідних статей. На думку вченого, таке визначення вбивства не дозволяє відмежувати його від суміжних складів злочинів, у яких передбачена смерть потерпілого в якості суспільно-небезпечних наслідків. У зв'язку з цим, Н. І. Загородніков запропонував наступне визначення: «вбивство – це протиправне умисне чи необережне позбавлення життя іншої людини, коли заподіяння смерті є підставою кримінальної відповідальності»¹.

Професор В. К. Гришук вбачає два можливі виходи з ситуації, що склалася через помилку законодавця: а) визначити у ч. 1 ст. 115 КК України вбивство як винне протиправне заподіяння смерті іншій людині, або б) змінити назву і текст ст. 119 КК України, виключивши з цього поняття «вбивство» та замінивши його на поняття «позбавлення життя», що, на його думку, видається більш доцільним. Тоді і в назві і в тексті

¹ Загородніков Н. И. Преступления против жизни по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1961. С. 103.

ст. 119 КК буде словосполучення «позбавлення життя через необережність», що цілком узгоджуватиметься з поняттям вбивства, закріпленим у ч. 1 ст. 115 КК України¹.

Науковець А. В. Байлов вважає, що із назв і диспозицій ст. ст. 115–118 КК необхідно вилучити слово «умисне», за винятком ч. 1 ст. 115 КК, а діяння, передбачені ст. 119 КК, визначити як заподіяння смерті іншій людині через необережність². В. Т. Дзюба пропонує назву ст. 119 КК України сформулювати як «Необережне заподіяння смерті»³. Такої ж думки дотримується Л. А. Остапенко, яка пише, що «законодавче визначення поняття вбивства не охоплює випадків необережного позбавлення життя іншої людини (ст. 119 КК України), тому цей злочин більш правильно назвати заподіянням або спричиненням смерті через необережність»⁴.

Також змінити назву і зміст ст. 119 КК України пропонують О. В. Гороховська⁵, Н. А. Дідківська⁶, О. І. Перепелиця⁷.

¹ Гришук В. К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія ПРАВО. 2002. Вип. 1. С. 147.

² Байлов А. В. Кримінальна відповідальність за посягання на життя та здоров'я особи, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2004. С. 5.

³ Дзюба В. Т. Деякі питання кримінальної відповідальності за вбивство за кримінальним законодавством України. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матер. наук.- практ. конф. (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.)*. К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 75.

⁴ Остапенко Л. А. Кримінально-правова характеристика умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах (статті 116, 117, 118 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. С. 4.

⁵ Гороховська О. В. Кримінальна відповідальність за вбивство через необережність: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. С. 4.

⁶ Дідківська Н. А. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2005. С. 72.

⁷ Перепелиця А. И. Некоторые изменения в ответственности за посягательства на жизнь и здоровье личности по новому УК Украины. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.)*. К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 10.

Не тільки через редакційну неточність, допущену законодавцем у ч. 1 ст. 115 КК України, а й у зв'язку з принциповим баченням ознак вбивства як виду злочину, визначає його лише як умисне діяння В. М. Мамчур. На його думку, вбивство має бути визначено в законі лише як умисне позбавлення життя іншої людини. А в тій статті КК, яка передбачає відповідальність за необережне позбавлення життя іншої людини, необхідно вжити формулювання «заподіяння смерті» замість терміну «вбивство»¹.

М. І. Хавронюк зазначає, що проблема тут полягає не стільки у правилах законодавчої техніки, скільки у різному правовому змісті двох зазначених кримінально-правових явищ. Для обох характерним є один вид суспільно небезпечного наслідку – смерті людини, але діяння, які призводять до нього, є істотно різними. Власне останнє, а не правила законодавчої техніки, є визначальними щодо недопустимості позначення позбавлення життя з необережності терміном «вбивство»².

Крім того, окремі науковці вважають недоцільним саме існування у кримінальному законі загальної норми, яка передбачає відповідальність за вбивство через необережність. Зокрема, М. П. Короленко, аналізуючи КК України 2001 р., з метою перешкодження уникнення законного покарання особами, які будуть використовувати недосконалість нового КК України, запропонував виключити з нього ст. 119 «Вбивства через необережність» як зайву і шкідливу для розвитку правової держави³.

¹ Мамчур В. Проблема визначення поняття вбивства в кримінальному праві України. *Право України*. 1999. № 3. С. 73.

² Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. К.: Юрисконсульт, 2006. С. 652.

³ Короленко М. П. Кваліфікація умисних вбивств за обтяжуючих обставин: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. С. 168.

На думку О. П. Литвина, ст. 119 КК України є надлишковою, оскільки, до прикладу, «подібні вбивства передбачені у ч. 3 ст. 276 КК України, які спричиняються внаслідок порушень правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Іншими словами, не слід говорити про вбивство з необережності, коли такий результат є ознакою інших злочинів, відповідальність за вчинення яких передбачена в інших статтях КК України (наприклад, ч. 2 ст. 194, 196, ч. 3 ст. 277–282, ч. 2 ст. 283 КК України та ін.)». З огляду на це, вчений вважає, що «не слід залишати ст. 119 «Вбивство з необережності» у КК України, тому що ця обставина, наявна в ній, є такою, яка пом'якшує відповідальність, у той час як ч. 3 ст. 276 виступає як кваліфікуюча обставина»¹. Враховуючи те, що в КК України наявні спеціальні норми, які передбачають кримінальну відповідальність за окремі випадки необережного заподіяння смерті, О. П. Литвин робить висновок про недоцільність збереження загальної норми. На нашу думку, його аргументація є непереконливою, зважаючи на те, що, ст. 119 КК України не містить жодних обставин, що пом'якшують покарання, і у разі виключення ст. 119 КК України з кодексу, випадки необережного заподіяння смерті, які не охоплюються спеціальними нормами, залишаться поза кримінально-правовим регулюванням, що, у свою чергу, не сприятиме виконанню завдання по охороні життя людини як найбільшої цінності у суспільстві.

Підводячи підсумки аналізу, можна вказати, що усі науковці, погоджуються з тим, що вбивство – це позбавлення життя або заподіяння смерті іншій людині. Однак, частина авторів вважають вбивство як умисним, так і необережним діянням, а частина – наполягає, що цим

¹ Литвин О. П. Злочини проти життя: навчальний посібник. К.: Європейський університет, 2002. С. 179–180.

терміном охоплюються та позначаються лише випадки умисного заподіяння смерті.

Враховуючи те, що злочинні наслідки у вигляді заподіяння смерті іншій особі (декільком особам) є ознакою об'єктивної сторони багатьох складів кримінальних правопорушень за КК України, то не всі такі посягання можуть розцінюватися як вбивства. Тому, було б доцільно терміном «вбивство» позначати лише випадки заподіяння смерті, що передбачені у Розділі 2 Особливої частини КК України, та посягання на життя так званих «спеціальних потерпілих», а існування у кримінальному законі ст. 119 КК України, однозначно, вказує на можливість необережної вини при спричиненні смерті. Зміна назви і диспозиції цієї норми на «Необережне заподіяння смерті особі» може змінити багато чого в правовому регулюванні питання кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті та здійсненні кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, а також вирішить проблему щодо термінології та буквального тлумачення понять у випадку необережного заподіяння смерті.

Цей погляд знайшов підтримку в кримінальному законодавстві деяких пострадянських республік, зокрема в ст. 144 КК Республіки Білорусь та ст. 109 КК Російської Федерації називаються «Заподіяння смерті з необережності». Кримінальні кодекси Республік Казахстан (ст. 101) та Узбекистан (ст. 102), Пенітенціарний кодекс Естонської республіки (ст. 105) також не охоплюють поняттям «вбивство» заподіяння смерті з необережності.

Що стосується кваліфікованого складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 119 КК, то позицію щодо нього буде викладено у наступному розділі.

2.2. Суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі

Склад кримінального правопорушення визначається як сукупність, встановлених у кримінальному законодавстві, об'єктивних та суб'єктивних правових ознак, які характеризують певне суспільно небезпечне діяння як кримінальне правопорушення. Як уже зазначалося у попередньому підрозділі, склад кримінального правопорушення утворюють чотири групи ознак, які характеризують чотири його елементи: об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону. Ознаки, що характеризують суб'єкта та суб'єктивну сторону кримінального правопорушення називають суб'єктивними. Такі ознаки визначають хто саме може вчинити дане кримінальне правопорушення та яке власне психічне – суб'єктивне ставлення особи до вчиненого нею діяння та його наслідків.

В свою чергу, Є. Л. Стрельцов зазначає, що для кримінально-правової оцінки суспільно небезпечної поведінки людини потрібно встановлювати низку обов'язкових ознак, що характеризують деліктоздатність конкретної особи, у першу чергу, розкривають її осудність та відображають її внутрішнє ставлення до дій, котрі вона вчиняє. Перша група досліджується при аналізі суб'єкта злочину, друга – при аналізі суб'єктивної сторони.¹

Невстановлення ознак суб'єкта злочину виключає наявність складу злочину і зумовлює відсутність підстав для притягнення особи до кримінальної відповідальності. Варто зазначити, що суб'єкт злочину – це не абстрактне юридичне поняття, що є поза часом і простором, а людина, що живе

¹ Стрельцов Є. Л. Суб'єктивна сторона злочину. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2013. №1 (1). С. 160.

в суспільстві і вчиняє злочинні дії¹. За чинним кримінальним законодавством України суб'єктом кримінального правопорушення є фізична осудна особа, яка вчинила кримінальне правопорушення у віці, з якого, відповідно до КК, може наставати кримінальна відповідальність (ст. 18 КК).

Поняття і ознаки суб'єкта кримінального правопорушення вченими в галузі кримінального права визначаються по різному. Так, наприклад, ще М. С. Таганцев писав: «...в юридичному розумінні фізична особа може бути суб'єктом злочину, коли вона характеризується сукупністю біологічних ознак, які визначають її осудність чи неосудність»².

Науковці Н. П. Грабовська та Н. С. Лейкіна розглядали як суб'єкта злочину фізичну осудну особу, яка досягла певного віку³. Відзначивши необхідність наявності в суб'єкта таких ознак як осудність і досягнення віку настання кримінальної відповідальності, вони не позначили їх зв'язок з можливістю вчинення злочинного діяння.

На думку окремих вчених, суб'єктом злочину в кримінальному праві є фізична особа, яка вчинила передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне діяння і яка характеризується визначеними в законі ознаками⁴. Варто відзначити, що дане визначення також не безспірне. Оскільки, незрозуміло якими ознаками повинен володіти суб'єкт, адже диспозиції багатьох кримінально-правових норм містять ознаки, властиві не всім, а тільки окремим категоріям осіб.

¹ Марко С. І. Кримінально-правова характеристика виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збуту підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів, 2009. С. 122.

² Таганцев Н. С. Русское уголовное право. Часть Общая. Тула: Автограф, 2001. Т. 1. С. 78.

³ Уголовное право России: Общая часть: учебник / под ред. А. И. Рагога. М.: Триада ЛТД, 1997. С. 56.

⁴ Курс советского уголовного права: Общая часть. М.: Наука, 1968. Т. 1. С. 87.

Ще одне визначення дає С. В. Бородін: «суб'єктом злочину може бути не будь-яка особа, а тільки та, яка відповідно до кримінального закону характеризується певними ознаками»¹. До них відносяться, встановлені законом, вік, при досягненні якого можлива кримінальна відповідальність і осудність. Дійсно, адже, не будь-яка особа може бути суб'єктом кримінального правопорушення, а тільки та, яка не тільки володіє певними ознаками, які визначені в законі, але й вчинила, передбачене кримінальним законом, суспільно небезпечне діяння.

Вчені Ю. М. Ткачевський та Н. Ф. Кузнецова визнають суб'єктом злочину особу, яка вчинила умисне чи необережне суспільно небезпечне діяння, передбачене кримінальним законом, яка досягла встановленого віку, осудна, а в окремих випадках наділена спеціальними ознаками, які зазначені у відповідній нормі². Недоліком даного визначення є те, що воно містить ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Суб'єктом злочину, за визначенням П. С. Матишевського, вважається фізична особа, яка вчинила заборонене кримінальним законодавством діяння у віці, з якого може настати кримінальна відповідальність, і яка усвідомлювала суспільну небезпечність такого діяння та керувала ним³. Аналогічного погляду щодо поняття суб'єкта злочину дотримуються В. Я. Тацій, М. Й. Коржанський та інші автори⁴.

¹ Багрий-Шахматов Л. В. Социально-правовые проблемы уголовной ответственности и форм ее реализации. Одесса: Юридична література, 2000. Ч. 2. С. 67.

² Кузнецова Н. Ф. Перспективы совершенствования УК РФ. *Государство и право на рубеже веков: материалы Всероссийской конференции. Криминология, уголовное право, судебное право.* М., 2001. С. 69.

³ Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2001. С. 123.

⁴ Тацій В. Я. Кримінальне право України. Загальна частина. К.: Юрінком Інтер-право, 2002. С. 67; Коржанський М. Й. Уголовне право України. Частина Загальна: курс лекцій. К.: Наукова думка та Українська видавнича група, 1996. С. 79.

Відповідно до чинного кримінального законодавства, юридична особа не може бути суб'єктом кримінального правопорушення. Це положення окрім ст. 18 КК, фактично закріплено й в статтях 6, 7, 8 КК, де говориться, що нести кримінальну відповідальність можуть громадяни України, іноземці та особи без громадянства. Але, необхідно зауважити, що деякі автори при дослідженні зазначеного елемента складу злочину розглядали питання кримінальної відповідальності юридичних осіб. Останніми дослідженнями кримінальної відповідальності юридичних осіб в Україні займалися такі дослідники, як О. Ф. Пасека¹, О. О. Михайлов². Враховуючи те, що розкриття зазначеного вище проблемного питання науки кримінального права не є безпосередньою метою нашого дослідження, тому буде доцільно зазначити, що ми підтримуємо позицію вчених, які вважають, що суб'єктом кримінального правопорушення може бути лише фізична особа, оскільки, при передбаченні у кримінальному законодавстві відповідальності юридичних осіб буде порушений основний принцип кримінального права – особистої відповідальності. Це прямо випливає зі статті 61 Конституції України: ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення. А також виходячи з того, що положення ст. 96³ КК України не передбачає застосування заходів кримінально-правового характеру, у разі якщо діяльність уповноваженої особи від імені та в інтересах юридичних осіб заподіяла смерть через необережність, тому дослідження даного питання не є доцільним в зазначеній роботі.

Утім, не всяка фізична особа може виступати суб'єктом кримінального правопорушення, оскільки відповідати за свої вчинки, у т. ч. і кримінально значимі, особа може лише за

¹ Пасека О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2010. С. 11.

² Михайлов О. О. Юридична особа як суб'єкт злочину: іноземний досвід та перспективи його застосування в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2008. С. 12.

наявності певного рівня свідомості. Досягнення певного рівня свідомості, як зазначає Т. А. Леснієвські-Костарева, настає лише у конкретному віці. Малолітні і деякі категорії неповнолітніх не усвідомлюють юридичного і соціального значення своїх вчинків, а іноді – і фактичного їх значення, тому вони принципово не підлягають кримінальній відповідальності¹.

Тому, невід'ємною ознакою суб'єкта є також вік з якого може наставати кримінальна відповідальність. В основу визначення цього віку повинна бути закладена здатність особи усвідомлювати суспільну небезпеку свого діяння, його протиправність, яка всупереч кримінально-правовим заборонам свідомо обирає саме протиправну поведінку.

На думку М. Й. Коржанського, вік – визначений за документами юридичний період життя людини, який вимірюється часом. За наявності документів вік особи визначається документами, у разі їх відсутності – судово-медичною експертизою².

При встановленні віку кримінальної відповідальності законодавець виходить із відповідних історичних умов розвитку суспільства та кримінально-правової політики держави на відповідному етапі її розвитку. При цьому обов'язково враховуються дані таких наук, як медицина, психологія, фізіологія та педагогіка³. В основі визначення такого віку, як правильно зазначає В. Г. Павлов, полягає, як правило, рівень свідомості неповнолітнього, тобто здатність такої особи практично усвідомлювати те, що відбувається в об'єктивному світі та, у відповідності до цього, свідомо та цілеспрямовано вчинювати ті чи інші дії, а також вчинки⁴.

¹ Уголовное право: Словарь-справочник / авт.-сост. Т. А. Лесниевски-Костарева. М.: Изд. группа НОРМА – ИНФРА•М, 2000. С. 312.

² Кримінальне право і законодавство України. Загальна частина: курс лекцій / за заг. ред. М. Й. Коржанського. К.: Атіка, 2001. С. 216.

³ Михайлова В. А. К вопросу о возрасте уголовной ответственности. *Вісник Луганського інституту внутрішніх справ МВС України імені 10-річчя незалежності України*. Луганськ: РВВ ЛІВС. 2001. № 1. С. 73.

⁴ Павлов В. Г. Суб'єкт преступления в зарубежном уголовном праве. *Правоведение*. 1996. № 3. С. 169.

На сьогодні в Україні ведеться активна робота щодо удосконалення кримінального законодавства, уточнюються та деталізуються багато його інститутів, і, зокрема, питання, пов'язані з притягненням особи до кримінальної відповідальності.

Відповідно до ч. 1 ст. 22 КК кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення кримінального правопорушення виповнилось шістнадцять років. Разом з тим, за вчинення окремих кримінальних правопорушень з більшим ступенем суспільної небезпеки, перелічених у ч. 2 ст. 22 КК, вік кримінальної відповідальності зменшений до 14 років. Це пов'язано з тим, що у цьому віці неповнолітні вже можуть розуміти і оцінювати свої вчинки, у тому числі, й злочинні, хоча психіка їх ще не зовсім сформована.

Суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 119 КК, згідно з положеннями ст. 22 КК, є фізична осудна особа, якій до вчинення кримінального правопорушення виповнилось шістнадцять років. Це відповідає тяжкості і суспільній небезпеці цього злочину. Однак, у дванадцяти складах злочинів наслідком в яких може бути заподіяно смерть особі через необережність суб'єктом є фізична особа, якій до вчинення кримінального правопорушення виповнилось чотирнадцять років. Вказаними злочинами серед аналізованих є: умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121); вчинення терористичного акту, що призвело до загибелі людини (ч. 3 ст. 258); захоплення заручників, якщо при цьому настали тяжкі наслідки у вигляді смерті особи (ч. 2 ст. 147); згвалтування, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 5 ст. 152); сексуальне насильство, що спричинило тяжкі наслідки (ч. 5 ст. 153); умисне знищення або пошкодження чужого майна, що спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 194); умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного

виконавця, що спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 347); умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок, що спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 352); умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного, що спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 378); умисне знищення чи пошкодження майна захисника чи представника особи, що спричинило загибель людей чи настання інших тяжких наслідків (ч. 3 ст. 399); умисне пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів, якщо це спричинило загибель людей (ч. 3 ст. 277); угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна, що спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 278 КК).

Тобто, з зазначеного стає зрозумілим, що позиція законодавця не завжди однакова, стосовно діянь, в яких наслідок може бути виражений у вигляді необережного заподіяння смерті іншій особі. Справа в тому, що за деякі кримінальні правопорушення, не оговорені в законі, кримінальна відповідальність може наступати з 18 років або з 30 років. Наприклад, у випадку статевих зносин з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку, якщо такі дії спричинили тяжкі наслідки у вигляді смерті – суб'єктом виступає лише повнолітня особа, яка досягнула 18 років, що зазначено безпосередньо в диспозиції ст. 155 КК. У випадку постановлення суддею завідомо неправосудного вироку, що спричинило тяжкі наслідки у вигляді смерті – суб'єктом виступає лише особа, яка досягнула 30 річного віку. Відповідно до ч. 1 ст. 69 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».¹ У випадку порушення працівником залізничного,

¹ Про судоустрій і статус суддів в Україні: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

водного або повітряного транспорту правил безпеки руху або експлуатації транспорту, а також недоброякісний ремонт транспортних засобів, колій, засобів сигналізації та зв'язку, якщо це спричинило загибель людей – суб'єктом злочину може бути особа, яка досягла 18 річного віку, згідно з чинними правилами руху й експлуатації залізничного, водного, повітряного транспорту та ремонту його об'єктів до відповідних видів робіт допускаються лише особи, які досягли 18 річного віку. У випадку спонукання неповнолітніх до застосування допінгу – суб'єктом злочину може бути тільки повнолітня особа. Дане положення реалізується, коли мова йде про спеціальний суб'єкт злочину. В цьому зв'язку виникає необхідність привести в кримінальному законі конкретний перелік норм, що передбачають настання кримінальної відповідальності з 18 або з 30 років.

Аналізуючи питання встановлення віку для притягнення до кримінальної відповідальності за розглядувані кримінальні правопорушення, можна дійти висновку про обґрунтованість та виправданість дій законодавця стосовно встановлення такого з шістнадцяти років у більшості кримінальних правопорушень.

Встановлення кримінальної відповідальності з 14 років за окремі кримінальні правопорушення пояснюється такими обставинами, як здатність особи у цьому віці усвідомлювати характер та значення вчинку, підвищена суспільна небезпечність кримінального правопорушення, а також його поширення серед неповнолітніх. Вчинення кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті іншій особі, не є характерними для осіб у віці від 14 до 16 років. Однак, і такі випадки бувають. Наприклад, ухвалою Вишницького районного суду Чернівецької області від 04.04.2019 року до малолітньої особи, яка не досягла віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність застосовано примусовий захід виховного характеру у виді передачі його під нагляд батькам, враховуючи те, що він,

взявши у свого брата без дозволу пневматичну гвинтівку, привів її у бойовий стан, діючи необережно і не передбачаючи настання суспільно-небезпечних наслідків, хоча повинен був і міг їх та передбачити, здійснив постріл та влучив у свого неповнолітнього товариша, який від отриманих тілесних ушкоджень помер¹. Інший випадок трапився 7 серпня 2019 року в місті Сарни Рівненської області, легковий автомобіль Skoda Octavia під керуванням 15-річного підлітка, який не маючи водійського посвідчення та перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, збив на смерть 34-річного велосипедиста². Вважаємо, що таким подіям можна було запобігти, якби дорослі особи, на яких покладено обов'язок виховання дітей, а також особи, які були власниками у першому випадку гвинтівки, а у другому автомобіля дотримувались правил поведження та зберігання зброї, а також правил дорожнього руху в частині не допущення до керування транспортним засобом 15 річної особи, яка не має водійського посвідчення.

Якщо особа, у віці до 16 років вчинила кримінальне правопорушення, наслідком якого є необережне заподіяння смерті особі, суперечливою є можливість усвідомлення нею об'єктивної сторони злочину та протиправності своїх дій. У юридичній літературі підкреслюється, що особа у 14-річному віці розуміє зміст та значення лише тих злочинів, котрі тісно пов'язані із повсякденним життям, з елементарними відносинами між людьми³. Тому встановлення віку кримінальної відповідальності з 16 років є цілком обґрунтованим кроком законодавця. Уже з цього віку фізична особа усвідомлює те, які суспільно небезпечні діяння вона вчиняє та шкідливість

¹ Ухвала Вижицького районного суду Чернівецької області від 04.04.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80996671>

² П'яний підліток на батьківській машині збив на смерть велосипедиста в Сарнах. URL: https://ukr.lb.ua/society/2019/08/08/434266_pyaniy_pidlitok_batkivskiy.html

³ Лазарев А. М. Суб'єкт преступления. М.: ВЮЗИ, 1981. С. 26.

їх наслідків, здатна належним чином сприймати кримінальне покарання, щоб воно могло досягти своєї мети.

Це зумовлено й тим, що, основними критеріями під час встановлення віку, з якого настає відповідальність за необережне заподіяння смерті, є ступінь тяжкості (серед аналізованих злочинів, 39 належать до нетяжких злочинів), поширеності злочину, а також ступінь фізичного і психічного розвитку, що дає змогу усвідомлювати суспільну небезпеку та протиправність вчинюваного діяння.

Іншою ознакою суб'єкта злочину є осудність. «Поза осудністю, – справедливо писав А. Н. Трайнін, – не може бути самого питання про склад злочину та його елементи»¹.

Сама формула неосудності традиційно розглядається в кримінальному праві як сукупність медичного і юридичного критеріїв, що характеризують психічний стан особи під час вчинення нею суспільно небезпечного діяння, з яким закон пов'язує виключення кримінальної відповідальності². Юридичний критерій осудності характеризують три ознаки: інтелектуальна, вольова і емоційна. Інтелектуальна ознака розглядається як здатність особи в момент вчинення злочину усвідомлювати фактичний характер і суспільну небезпечність вчинюваного діяння, а вольова ознака юридичного критерію – як здатність особи під час вчинення злочину керувати своїми діями, тобто керувати своєю волею за внутрішнім переконанням і бажанням. Разом з тим, емоційна ознака у формулу осудності не включається, але повинна враховуватись в обов'язковому порядку при встановленні даного стану особи при вчиненні злочину³. Медичний критерій осудності, як правило, характеризує психічний

¹ Трайнін А. Н. Состав преступления по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1951. С. 218.

² Павлов В. Г. Субъект преступления. СПб: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. С. 62.

³ Михеев Р. И. Проблемы вменяемости и невменяемости в советском уголовном праве. Владивосток: Изд-во Дальневост. ун-та, 1983. С. 61–62.

стан (здоров'я) особи під час вчинення ним суспільно небезпечного діяння. Ця ознака є показником такого стану психіки особи, коли вона знаходиться при здоровому глузді і розуміє свої дії і при незначному розладу в психіці, що не виключає осудність. Тобто, медичний критерій, який завжди враховується, повинен розглядатися у сукупності з юридичним критерієм, утворюючи у такому поєднанні саму формулу осудності. Медичний критерій представлений наявністю чотирьох груп психічних хвороб: 1) хронічного психічного розладу; 2) тимчасового психічного розладу; 3) недоумства; 4) іншого хворобливого стану психіки¹.

Стосовно осудності особи, яка через власну необережність заподіює смерть іншій особі, то необхідно встановити її здатність усвідомлювати свої діяння. Крім цього здатність усвідомлювати свої діяння при необережному заподіянні смерті, пов'язується з здатністю особи керувати ними.

Особа, яка під час необережного заподіяння смерті іншій особі перебувала в стані неосудності, тобто не могла усвідомлювати свої дії та керувати ними внаслідок хронічного психічного захворювання, тимчасового розладу психічної діяльності, недоумства або іншого хворобливого стану психіки, не підлягає кримінальній відповідальності. Таке твердження ґрунтується на вимогах, закріплених у ч. 2 ст. 19 КК України.

Слід зауважити, що чинне кримінальне законодавство України імплементувало інститут так званої «зменшеної», тобто обмеженої осудності. Як впливає з ч. 1 ст. 20 КК обмежено осудною визнається особа, яка під час вчинення кримінального правопорушення, через наявний у неї психічний розлад, не була здатна повною мірою усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними. Проте, обмежена осудність не виключає осудності як обов'язкової

¹ Енциклопедія уголовного права. Т. 4. Состав преступления. СПб, 2005. С. 539.

ознаки суб'єкта, а тому, і не виключає кримінальної відповідальності за вчинене.

Таким чином, особа яка під час необережного заподіяння смерті через наявний у неї психічний розлад, не була здатна повною мірою усвідомлювати свої дії або керувати ними, згідно ч. 1 ст. 20 КК, визнається обмежено осудною, що не виключає притягнення її до кримінальної відповідальності за вчинення кримінального правопорушення, наслідком якого є необережне заподіяння смерті іншій особі.

Іноді для визнання особи суб'єктом кримінального правопорушення загальних ознак недостатньо, адже кримінальний закон встановлює для такої особи додаткові спеціальні ознаки, які стосуються її службового становища, професії, заняття певною діяльністю, статі тощо. Наявність цих вимог у тій чи іншій статті Особливої частини КК України свідчить про те, що склад описаного нею кримінального правопорушення передбачає ознаки спеціального суб'єкта.

Якщо суб'єкт наділений хоча б однією додатковою ознакою, він зараховується до розряду так званих спеціальних суб'єктів. Відповідно до ч. 2 ст. 18 КК, ним є фізична осудна особа, яка вчинила у віці, з якого може наставати кримінальна відповідальність, кримінальне правопорушення, суб'єктом якого може бути лише певна особа.

Таким чином законодавець, конкретно вказуючи ознаки суб'єкта злочину, підкреслює, що останнім може бути не будь-яка особа взагалі, а тільки та, що володіє певними властивостями або ознаками. Отже, з усіх властивостей суб'єкта, законодавець виділяє тільки ті, які свідчать про його здатність вступати в кримінальні правовідносини з державою та нести кримінальну відповідальність¹.

Розподіл суб'єктів на загальний та спеціальний проводиться формально, а саме за наявності чи відсутності хоча б

¹ Магарін М. С., Бараненко Д. В. Суб'єкт злочину за новим кримінальним законодавством України: монографія / за ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса: Астропринт, 2001. С. 6.

однієї обставини, яка б доповнювала обов'язковий перелік основних ознак суб'єкта кримінального правопорушення, тобто особа повинна бути «фізичною», осудною і досягти певного віку. Але такий підхід є дещо спрощеним. Наявність якоїсь додаткової обставини в характеристиці суб'єкта не завжди автоматично перетворює його із загального на спеціальний. Не винятком є і посягання на життя особи, де поряд із загальним законодавцем передбачена можливість існування спеціальних суб'єктів. У більшості випадків ознаки спеціального суб'єкта прямо вказані у кримінальному законі при описуванні основного складу кримінального правопорушення. Ознаки спеціального суб'єкта є обмежувальними, бо вони визначають, що той чи інший злочин може вчинити не будь-яка особа, а тільки та, яка має ці ознаки. Тому особи, які не мають таких ознак, взагалі не несуть кримінальної відповідальності або відповідають тільки за кримінальне правопорушення, що може скоїти будь-яка особа (загальний суб'єкт).

Аналіз положень закону про кримінальну відповідальність дозволяє виділити окремі категорії осіб, що є спеціальними суб'єктами у конкретних, аналізованих нами, складах кримінальних правопорушень:

– особливий стан (викликаний наявністю захворювання) визначає суб'єкта такого злочину, як зараження венеричною хворобою (ч. 3 ст. 133 КК);

– особливе відношення до потерпілого (зв'язок з потерпілим) характеризує суб'єктів таких злочинів як залишення в небезпеці (ч. 3 ст. 135 КК) та злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками, встановлених законом, обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки (ст. 166 КК).

– особа, на якій не лежить правовий обов'язок надання допомоги або яка не поставила іншу особу в небезпечний для життя стан (ч. 3 ст. 136); особа, яка не має належної медичної освіти (ст. 138);

– лише повнолітні особи: спонукання неповнолітніх до застосування допінгу (ч. 4 ст. 323);

– виконання професійних чи службових обов'язків є необхідною ознакою суб'єктів таких злочинів: неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей (ч. 2 ст. 137 КК), ненадання допомоги хворому медичним працівником (ч. 2 ст. 139 КК); неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ч. 1 та ч. 2 ст. 140 КК); порушення прав пацієнта (ст. 141 КК); незаконне розголошення лікарської таємниці (ст. 145 КК); незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги (ч. 2 ст. 151 КК);

– особа, на яку покладено правовий обов'язок дотримуватись, виконувати та не порушувати відповідних приписів, правил законодавства у статтях: порушення правил екологічної безпеки (ст. 236); нежиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення (ст. 237); приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення (ч. 2 ст. 238); забруднення або псування земель (ч. 2 ст. 239); незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель (ч. 3 ст. 239¹); незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах (ч. 3 ст. 239²); забруднення атмосферного повітря (ч. 2 ст. 241); забруднення моря (ч. 2 ст. 243); проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля (ч. 2 ст. 253); порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ч. 2 ст. 267); порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки (ч. 2 ст. 270); порушення вимог законодавства про охорону праці (ч. 2 ст. 271); порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ч. 2 ст. 272); порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах (ч. 2 ст. 273); порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ч. 2 ст. 274); порушення

правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ч. 2 ст. 275); порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ч. 3 ст. 276); порушення правил повітряних польотів (ч. 3 ст. 281); порушення правил використання повітряного простору (ч. 3 ст. 282); випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації (ст. 287); порушення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху (ст. 288); порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів (ч. 3 ст. 321²); порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням (ч. 2 ст. 325); розголошення державної таємниці (ч. 2 ст. 328); втрата документів, що містять державну таємницю (ч. 2 ст. 329);

– наявність або відсутність у винного службових повноважень під час вчинення пов'язаного з ними злочину (за наявності інших необхідних умов) визначає суб'єктів злочинів проти правосуддя: завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ч. 3 ст. 371); порушення права на захист (ч. 2 ст. 374); постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ч. 2 ст. 375); невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист (ст. 380); розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист (ч. 2 ст. 381);

– військова служба чи статус військовослужбовця визначає коло суб'єктів кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень) (Розділ XIX).

Спеціальні (додаткові) ознаки суб'єкта впливають на кваліфікацію вчиненого, на вид та розмір покарання, що може бути призначене за вчинене діяння, або істотно змінюють ступінь його суспільної небезпеки, а також визначають характер кримінальної відповідальності.

Сучасний стан необережної злочинності та відповідний розвиток наук кримінально-правового спрямування змушують по-новому підійти до розв'язання багатьох проблем, що накопичились у правозастосовній діяльності.

Однією з них є недостатність теоретичних напрацювань доктрини кримінального права щодо вирішення складних ситуацій у правозастосуванні, коли небезпечні для суспільства наслідки завдаються необережною поведінкою кількох суб'єктів. Спроби вивчення правових наслідків збігу необережності кількох осіб у заподіянні спільної для них шкоди наочно висвітлюють низку питань, що не отримали належного опрацювання в науці. В сучасних умовах ми спостерігаємо підвищення активності наукових досліджень щодо кримінально-правової оцінки необережного злочину, який вчиняють кілька суб'єктів. Загалом, ці дослідження стосуються вивчення необережного співзаподіяння як складової загальної проблеми багатосуб'єктних злочинів у кримінальному праві. Серед багатьох теоретичних і прикладних проблем, що супроводжують необережне співзаподіяння, спостерігається наявність різних підходів до форм і меж карального впливу на суб'єктів співзаподіяння.

Водночас правильне розуміння суті суспільної небезпеки, необережного злочину вчиненого кількома суб'єктами, постає важливим науковим завданням, оскільки порівняльна характеристика такої небезпеки з небезпекою інших кримінально-деліктних проявів (співучастю, одноособовим злочинном тощо) дасть змогу краще усвідомити об'єктивні властивості та юридичну природу необережного співзаподіяння¹.

Наукові праці С. Р. Багірова, В. І. Борисова, О. В. Гороховської, В. А. Мисливого, В. О. Навроцького вказують на необхідність коригування законодавчого підходу щодо

¹ Багіров С. Р. Суспільна небезпека необережного злочину, що вчиняється кількома суб'єктами. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. №3. С. 140.

спільної необережної злочинної поведінки, незважаючи на те, що існування необережного співзаподіяння підтверджують теорія і практика кримінального права, воно не регламентовано в КК України.

Все частіше доводиться зустрічатися з випадками, в яких заподіяння смерті особі настає через поєднання порушення правил дорожнього руху, правил безпеки і т. д. з боку кількох осіб. Як приклад наведемо справу, яка набула резонансного розголосу: 18 жовтня 2017 року о 20:43 год. Водій Дронов, керуючи автомобілем «Volkswagen Touareg», рухався по пл. Конституції з боку вул. Римарської у напрямку перехрестя вул. Сумської та пров. Мечникова у м. Харкові, зупинився перед зазначеним перехрестям за світлофором на забороняючий рух червоний сигнал. Після чого, діючи необережно, відновив рух автомобіля на забороняючий рух транспорту червоний та жовтий сигнал світлофора і почав перетинати перехрестя у вказаному напрямку, не переконавшись у безпеці своїх дій, проявив неуважність, своєчасно не виявив небезпеку, що являв собою автомобіль «Lexus RX 350» під керуванням водія Зайцевої, яка рухалась по пл. Конституції справа наліво по ходу руху його автомобіля, не зменшив швидкості аж до зупинки транспортного засобу, внаслідок чого сталося зіткнення вказаних автомобілів. У цей же час Зайцева, керуючи автомобілем «Lexus RX 350», рухалась по пл. Конституції з боку вул. Короленка у напрямку вул. Сумської, наближаючись до перехрестя вул. Сумської та пров. Мечникова з перевищенням дозволеної швидкості для руху (не менше 80 км/год.), діючи необережно, не вжила своєчасних заходів для зменшення швидкості руху транспортного засобу аж до його зупинки, при включенні для неї жовтого, а потім червоного забороняючих рух сигналів світлофору, в'їхала на перехрестя, де відбулося зіткнення з автомобілем Дронова. Від зіткнення автомобіль «Lexus RX 350» виїхав на тротуар, де відбувся наїзд на пішоходів. Внаслідок дорожньо-транспортної події загинуло шість пішоходів, трьом іншим потерпілим було заподіяно тяжкі

тілесні ушкодження та ще трьом тілесні ушкодження середньої тяжкості. Згідно з вироком суду водій Дронов своїми діями грубо порушив вимоги п. п. 8.7.3 (є), 8.10, 10.1 Правил дорожнього руху (далі – ПДР), а водій Зайцева грубо порушила п. п. 8.7.3 (г) та (е), 8.10, 8.11 та 12.4 ПДР. Зазначені порушення вказаних водіїв знаходяться в причинному зв'язку з виникненням даної дорожньо-транспортної події та її наслідків. Обоє водіїв було визнано винними у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 286 КК України, та призначено покарання у вигляді 10 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на 3 роки кожному¹.

Потрібно погодитись з В. А. Мисливим², що суд обґрунтовано визнав обоє водіїв винними у злочині, передбаченому ч. 3 ст. 286 КК України. На наш погляд, наведений висновок суду у даному випадку є беззаперечним. При цьому, у вирокі констатується, що саме «спільні, протиправні, винні дії водіїв Дронова і Зайцевої з рівним ступенем участі призвели до вищезазначених суспільно небезпечних наслідків». Констатація судом спільності вчинення вказаного діяння обома підсудними, а також їх винності у кримінальному правопорушенні, передбаченому ч. 3 ст. 286 КК України, показує не лише визнання судом існування на практиці співзаподіяння у необережному злочині, але й свідчить про те, що це юридично виважене, відповідальне і своєчасне рішення правосуддя слугуватиме більш активній імплементації в кримінально-правову теорію і кримінальне законодавство положень інституту співзаподіяння у необережному злочині.

Цей приклад з судової практики підтверджує позицію С. В. Гончаренка про те, що для відповідальності за необе-

¹ Вирок Київського районного суду м. Харкова від 26.02.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80092400>.

² Новітні кримінально-правові дослідження – 2019: альманах наукових досліджень / за ред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. Миколаїв: СПД Румянцева Г. В., 2019. С. 28.

режне співзаподіяння не є обов'язковим виконання кожним суб'єктом усіх ознак об'єктивної сторони складу злочину. Досить лише, по-перше, щоб діяння, які заподіюють суспільно небезпечний наслідок, завдяки своїй взаємозумовленості та взаємодоповнюваності мали характер інтегрального цілого і, по-друге, щоб психічне ставлення кожного суб'єкта до діяння та його наслідків характеризувалося необережною виною¹. У плані каузальності це означає, що дії кожного окремо взятого суб'єкта необхідні, але не достатні для настання наслідків; і лише взяті в сукупності – і необхідні, і достатні для цього².

Іншим прикладом де в результаті необережних діянь двох суб'єктів злочину настали наслідки у вигляді смерті великої кількості осіб є «Скнилівська трагедія», що сталась 27 липня 2002 року на військовому авіаційному шоу на аеродромі «Скнилів» поблизу м. Львів, де літак СУ-27УБ впав у натовп глядачів і вибухнув, внаслідок чого загинуло 77 людей, а загалом постраждала 241 особа. Суд визнав винними у вчиненні злочину, передбаченого ст. 416 (Порушення правил польотів або підготовки до них) КК України, і засудив обох членів екіпажу літака – В. Топоняра до 14 років позбавлення волі, а Ю. Єгорова до 8 років позбавлення волі, військова колегія Верховного Суду України залишила цей вирок у силі.

Про ставлення у вину тяжких наслідків, спричинених через необережність, особам, які у співучасті виконали основний склад злочину, що є формальним, йдеться у вироку Жовківського районного суду Львівської області від 11 грудня 2015 р.³. Цим вирокком Купецького і Гейко суд визнав співвиконавцями завідомого залишення без допомоги особи,

¹ Гончаренко С. В. Про поняття необережного спів заподіяння. *Радянське право*. 1989. № 10. С. 65.

² Лановенко И. П., Лопушанский Ф. А., Костенко А. Н. Преступная неосторожность (уголовно-правовое и криминологическое исследование). К.: Наукова думка, 1992. С. 85-86.

³ Вирок Жовківського районного суду Львівської області від 11.12.2015 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/54230750>.

яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження внаслідок безпорадного стану, що спричинило смерть потерпілого, і кваліфікував їх дії за ч. 3 ст. 135 КК, а залишення в небезпеці, вчинене за попередньою змовою групою осіб, урахував при призначенні покарання як обставину, що його обтяжує, на підставі п. 2 ч. 1 ст. 67 КК.

Слід погодитися з А. І. Рарогом, що ставлення у вину спричинених через необережність кваліфікуючих наслідків умисного злочину, вчиненого декількома особами, повинно визначатися за правилами не про співучасть, а про необережне співзаподіяння. У такому випадку, на думку вченого, необережне спричинення таких наслідків повинно кваліфікуватися самостійно при оцінці кожного з учасників злочину. Науковець виокремлює такі ознаки необережного співзаподіяння: 1) множинність суб'єктів злочину; 2) спільність їх дій, яку слід розуміти як наявність об'єктивного взаємозв'язку і взаємозумовленості протиправних дій кожного із суб'єктів; 3) необережне ставлення кожного із співзаподіювачів до суспільно небезпечних наслідків, що настали¹.

Аналізуючи вище зазначену судову практику та позиції науковців, приходимо до висновку, що «необережна співучасть», так зване «співзаподіяння» можливе у злочинах, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі. У ситуаціях при спільному заподіянні наслідку необережною поведінкою кількох осіб – необхідно враховувати ступінь участі кожного із суб'єктів у заподіянні єдиного злочинного результату, тобто, якщо декілька суб'єктів вчиняють один і той самий злочин через необережність, має місце необережне співзаподіяння або співвиконання, що дає підстави для кваліфікації діяння щодо кожного суб'єкта як самостійного злочину, вчиненого через необережність. Підхід, коли виз-

¹ Рарог А. И. Проблемы квалификации преступлений по субъективным признакам: монография. М.: Проспект, 2015. С. 201–202.

нається наявність причинного зв'язку між вчиненням злочину з боку кожного суб'єкта і спільним для них злочинним результатом, є таким, що ґрунтується на положеннях теорії матеріального кримінального права та не суперечить йому¹.

Сучасною доктриною кримінального права не заперечується факт відсутності усвідомлення суспільної небезпеки своєї поведінки з боку суб'єкта злочинної недбалості в момент вчинення діяння. На цьому акцентує увагу, В. О. Навроцький: «Щодо цього виду необережності українські вчені, по суті, однотайні у тому, що при недбалості особа не усвідомлює суспільно небезпечного характеру своєї дії або бездіяльності»². Варто зауважити, що, згідно з дослідженнями вчених, деякі необережні злочини взагалі вчиняються переважно через недбалість. Наприклад, у результаті аналізу О. В. Гороховською судової практики щодо суб'єктивної сторони вбивства через необережність (ст. 119 КК України) встановлено, що в 95% винна особа діє зі злочинною недбалістю й лише в 5% – зі злочинною самовпевненістю³. Цікавим є той факт, що інші емпіричні дані були отримані В. А. Нерсесяном стосовно авто-транспортних злочинів. Досліджені свого часу цим автором 675 справ про злочини, вчинені на автотранспорті, дали змогу дійти висновку, що в 75,2% ставлення винуватих до наслідків характеризувалося самовпевненістю, а в 24,8% – недбалістю⁴.

Водночас у теорії кримінального права триває дискусія щодо того, чи усвідомлює суспільну небезпеку своєї пове-

¹ Луцький Т. М. Практичні аспекти щодо можливої «співучасті» у злочинах, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 08 листоп. 2019 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2019. С. 106.

² Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В. О. Навроцького. К.: Юрінком Інтер, 2013. С. 286.

³ Гороховська О. В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності: монографія. К.: Паливода А. В., 2007. С. 88.

⁴ Нерсесян В. А. Некоторые проблемы неосторожной формы вины. *Советское государство и право*. 1989. № 3. С. 111.

дінки суб'єкт під час вчинення необережного діяння через злочинну самовпевненість. Ця дискусія не є завершеною, і тому можна дійти висновку про формування двох протилежних позицій щодо вирішення цієї проблеми¹. Враховуючи, що це питання потребує самостійного дослідження, наведемо лише аргумент представників одного з поглядів, які видаються нам найбільш обґрунтованими. Свого часу відомий дослідник необережних злочинів П. С. Дагель зазначив, що особа, яка вчиняє те чи інше діяння, розуміє й передбачає, що своїми діями створює певну небезпеку для охоронюваних законом інтересів. Науковець порушує питання: чи означає це, що при самовпевненості винуватий усвідомлює суспільно небезпечний характер своєї дії або бездіяльності? Дослідник давав таку відповідь: «Предбачення суспільно небезпечних наслідків при самовпевненості аж ніяк не є рівнозначним усвідомленню суспільної небезпеки вчинюваного діяння, оскільки воно нейтралізується впевненістю в ненастанні цих наслідків. Усвідомлення суспільної небезпеки діяння – це усвідомлення, що діяння спричиняє шкоду суспільству, причому це усвідомлення певного характеру шкоди, яка завдається суспільним інтересам (що визначається тими суспільно небезпечними наслідками, які особа не виключає – бажає або свідомо допускає). Будучи впевненим у відверненні небезпечних наслідків, суб'єкт впевнений у тому, що його діяння не спричинить шкоди суспільству, тобто не усвідомлює його суспільно небезпечного характеру»².

Німецькі вчені неодноразово наводили як у монографіях, так і в підручниках приклади з практики, в яких суспільно небезпечні наслідки наставали через поєднання необережної поведінки кількох осіб. Так, М. Бурі та Т. Р. Шютце аналізують

¹ Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В. О. Навроцького. К.: Юрінком Інтер, 2013. С. 286–287.

² Дагель П. С. Проблемы вины в советском уголовном праве. *Ученые записки ДВГУ*. Вып. 21. Ч. 1. Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1968. С. 107–108.

ситуацію, коли дві няньки – А. і В. перебували з дитиною на березі річки. До них приходять їхні хлопці і запрошують на місцевий танцювальний майданчик. Посадивши дитину неподалік від води, няньки йдуть танцювати, в цей час дитина, залишившись без догляду, доповзає до річки, падає у воду і тоне¹.

Зауважимо, що найпошлідовнішим прихильником можливості співучасті у необережних злочинах можна визнати професора М. Д. Сергеевського. Вчений обстоював думку, що відповідальність кількох осіб за один наслідок можлива не лише під час умисної діяльності, а й необережної, інакше кажучи, що поняття співучасті, на підставі загальних положень про причинний зв'язок, на противагу пануючим поглядам, цілком може застосовуватись до необережних діянь².

Слід погодитись з точкою зору С. Р. Багірова, що яку б позицію не обирав той чи інший науковець – або позицію прихильників співучасті в необережних злочинах, або їх опонентів – у будь-якому разі існування факту вчинення злочину збігом необережної поведінки двох або більше осіб не заперечується спеціалістами з кримінального права. Водночас констатація існування певного правового явища потребує відповідного реагування на нього, застосування заходів правового впливу. Заходи впливу, у свою чергу, мають застосовуватись раціонально, на підставі виявлених наукових закономірностей і згідно з ними.³

Наступним обов'язковим елементом складу кримінального правопорушення, який потребує розгляду, є суб'єктивна сторона кримінального правопорушення, у якій зна-

¹ Колоколов Г. Е. О соучастии в преступлении. М.: Университетская типография, 1881. С. 50.

² Сергеевский Н. Д. О значении причинной связи в уголовном праве. Ярославль: Типо-Литография Г. Фальк, 1880. Ч. I, II. С. 81.

³ Багіров С. Р. Вчення про *concurso incautus* у теорії кримінального права: минуле та сучасність. *Новітні кримінально-правові дослідження*. 2016. Миколаїв: Ліон, 2016. С. 62.

ходить своє відображення та розвиток один із основоположних принципів кримінального права – принцип вини (принцип відповідальності лише за наявності вини, принцип винності або винуватості), який передбачений в ч. 1 ст. 62 Конституції України. Відповідно до якого кримінальна відповідальність настає лише тоді, коли буде доведено вину особи у вчиненні злочину. Своє нормативне закріплення він отримав у ч. 2 ст. 2 КК України: «Особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду».

З точки зору принципу вини людина може бути притягнута до кримінальної відповідальності лише тоді, коли суспільно небезпечне діяння було не тільки «справою її рук», але й результатом її волі і свідомості.

Науковці стверджують, що суб'єктивна сторона кримінального правопорушення – це його внутрішня сторона, тобто психічна діяльність особи, що характеризує ставлення її свідомості і волі до вчинюваного нею суспільно небезпечного діяння і до його наслідків. Вина – це обов'язкова ознака будь-якого злочину, відсутність якої виключає кримінальну відповідальність. До факультативних ознак суб'єктивної сторони відноситься мотив, мета та емоційний стан, які в передбачених законом випадках, можуть виступати ознаками основного або кваліфікованого складів, а також впливати на кримінальну відповідальність як обставини, що обтяжують або пом'якшують покарання.

Суб'єктивна сторона, як і всі інші елементи складу досліджуваних нами кримінальних правопорушень, входить до підстави кримінальної відповідальності, а тому, підлягає обов'язковому доказуванню в кримінальному провадженні (входить до предмету доказування) й обов'язково встановлюється при кваліфікації кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі.

Зі ст. 11 КК випливає, що ознакою, яка характеризує психічний зміст будь-якого кримінального правопорушення, є вина. Відповідно до ст. 23 КК України виною є психічне ставлення особи до вчинюваної дії чи бездіяльності, передбаченої кримінальним законом, та її наслідків, виражене у формі умислу або необережності. Таким чином, вина являє собою певний психічний зв'язок між суб'єктом кримінального правопорушення та вчиненим ним діянням.

Крім того, у юридичній літературі відзначається, що форма вини має різноманітне юридичне значення: по-перше, вона є суб'єктивною межею, яка відрізняє злочинну поведінку від не злочинної; по-друге, форма вини визначає кваліфікацію злочинів, якщо законодавець диференціює кримінальну відповідальність за вчинення суспільно небезпечних діянь, суміжних за об'єктивними ознаками, однак різних за формою вини; по-третє, форма вини обумовлює умови відбування покарання у виді позбавлення волі; по-четверте, окремі інститути кримінального права (готування, замах, співучасть, рецидив) пов'язані лише з умисною формою вини; по-п'яте, наявність умисної форми вини обґрунтовує, а необережної форми виключає постановку питання про злочинні мотиви та мету¹.

Слід зазначити, що у вчиненні будь-якого суспільно небезпечного діяння знаходить своє відображення певна спрямованість волі особи. Однак, волю особи не можна розглядати в якості певної психологічної здатності, що виступає відірвано від процесу усвідомлення тих умов, у яких діє особа. При цьому, така особливість має рівне безпосереднє відношення як до правомірних дій, так і до неправомірних. У силу цього, поняття вини повинно включати в себе сукупність двох моментів: вольового та інтелектуального, при цьому, саме сукупність цих моментів може розглядатись як критерій кримінально-правової вини.

¹ Рарог А. И. Субъективная сторона и квалификация пре ступлений. М.: ООО «Профобразование», 2001. С. 18.

Інтелектуальний момент – включає усвідомлення (або можливість усвідомлення) винним суспільно небезпечного характеру свого діяння та передбачення (можливість передбачення) його суспільно небезпечних наслідків. Закон обмежує інтелектуальний момент усвідомленням лише суспільної небезпечності діяння та не вимагає усвідомлення винним його протиправності¹.

Вольовий момент – включає бажання винним настання суспільно небезпечних наслідків, або байдуже відношення до їх настання, або легковажно недбале відношення до можливості настання цих наслідків за відсутністю бажання до їх настання.

При цьому, саме співвідношення інтелектуального та вольового моментів при скоєнні особою певного злочину і дає підстави для виділення форм вини – умисної та необережної.

Кримінальне правопорушення вважається вчиненим умисно, якщо особа, яка його скоїла, усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння, передбачала його суспільно небезпечні наслідки та бажала або свідомо припускала настання цих наслідків.

Відповідно до ч. 1 ст. 24 КК України, умисел поділяється на прямий і непрямий. Отже, умисне кримінальне правопорушення передбачає сукупність того, що суб'єкт, який його скоїв: 1) усвідомлював суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності); 2) передбачав суспільно небезпечні наслідки свого діяння і бажав їх настання (прямий умисел). Або не бажав, але свідомо припускав настання таких наслідків (непрямий умисел).

Усвідомлення суспільно небезпечного характеру вчиненого діяння означає, що винна особа розуміє не лише

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Вид. 3-тє, переробл. та доп. / Ю. В. Александров, В. І. Антипов, М. В. Володько та ін.; за ред. М. І. Мельника, В. А. Климентя. К.: Юридична думка, 2004. С. 114.

фактичні обставини, що стосуються об'єкта та об'єктивної сторони складу певного злочину, але й усвідомлює його суспільну небезпечність.

При вчиненні умисного кримінального правопорушення особа передбачає наслідки свого діяння як тоді, коли вони неминуче настануть, так і тоді, коли вона передбачає реальну можливість їх настання.

Вольова ознака прямого умислу визначається спрямованістю кримінального правопорушення на певний об'єкт і передбачає цілеспрямованість дій винного. Умисел повинен бути спрямованим на вчинення саме того кримінального правопорушення, що інкримінується особі.

Підставою розмежування зазначених двох видів умислу є те, що при прямому умислі винна особа бажає настання суспільно небезпечних наслідків, а при непрямому – виявляє байдужість до таких наслідків, тобто не бажає спеціально, але свідомо допускає їх настання.

У контексті аналізу зазначених складів кримінальних правопорушень актуальною є проблема правильного встановлення психічного ставлення винного до вчиненого ним діяння. З урахуванням зазначеного у першу чергу необхідно з'ясувати форму вини кримінальних правопорушень, наслідком в яких є заподіяння смерті через необережність.

В тому випадку, коли особа діє необережно до діяння, а також необережно до наслідків, то в цілому таке кримінальне правопорушення вчиняється з необережною формою вини. Натомість, коли в особи було умисне ставлення до діяння і необережне ставлення до наслідків, то необхідно говорити про змішану форму вини. Тому, загалом аналізовані кримінальні правопорушення за формою вини можна поділити на:

1) кримінальні правопорушення, які характеризуються виключно необережною формою вини як щодо діяння, так і щодо наслідків;

2) кримінальні правопорушення, які характеризуються подвійною формою вини.

Щодо першої виділеної вище групи слід зазначити, що багатьма науковцями підтримується позиція, як видається не безпідставно, згідно якої окремі кримінальні правопорушення можуть бути вчинені лише з необережності, чим, відповідно, виключають можливість їх вчинення з прямим чи непрямим умислом.

Виключно з необережності можуть вчинятись кримінальні правопорушення, передбачені статтями (ч. 1 та ч. 2 ст. 119; ч. 2 ст. 137; ч. 1 та ч. 2 ст. 140; ст. 196; ст. 264; ст. 380; ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 403; ч. 2 ст. 412 КК України) КК України. Суб'єктивна сторона кримінальних правопорушень, передбачених усіма іншими статтями, як розділу II, так і інших розділів Особливої частини, до наслідків у вигляді смерті, що виступають ознакою основного чи кваліфікованого складу злочину, характеризується лише необережною формою вини.

З урахуванням зазначеного до другої групи аналізованих кримінальних правопорушень за формою вини відносяться: ч. 3 ст. 110; ч. 2 ст. 114¹; ч. 2 ст. 121; ч. 3 ст. 133; ч. 3 ст. 134; ч. 5 ст. 134; ч. 3 ст. 135; ч. 3 ст. 136; ст. 138; ч. 2 ст. 139; ст. 141; ст. 145; ч. 3 ст. 146; ч. 3 ст. 147; ч. 3 ст. 149; ч. 2 ст. 151; ч. 5 ст. 152; ч. 5 ст. 153; ч. 2 ст. 155; ст. 166 ; ч. 2 ст. 194; ч. 3 ст. 194¹; ч. 3 ст. 204; ч. 3 ст. 206; ч. 3 ст. 206²; ст. 236; ст. 237; ч. 2 ст. 238; ч. 2 ст. 239; ч. 3 ст. 239¹; ч. 3 ст. 239²; ч. 4 ст. 240; ч. 2 ст. 241; ч. 2 ст. 242; ч. 2 ст. 243; ч. 2 ст. 245; ст. 247; ч. 2 ст. 252; ч. 2 ст. 253; ч. 3 ст. 258; ч. 3 ст. 258⁵; ч. 5 ст. 260; ч. 3 ст. 265; ч. 3 ст. 265¹; ч. 2 ст. 267; ч. 4 ст. 267¹; ч. 2 ст. 269; ч. 2 ст. 270; ч. 3 ст. 270¹; ч. 2 ст. 271; ч. 2 ст. 272; ч. 2 ст. 273; ч. 2 ст. 274; ч. 2 ст. 275; ч. 3 ст. 276; ч. 3 ст. 277; ч. 3 ст. 278; ч. 3 ст. 279; ч. 3 ст. 280; ч. 3 ст. 281; ч. 3 ст. 282; ч. 2 ст. 283; ч. 2 ст. 286; ч. 3 ст. 286; ст. 287; ст. 288; ст. 291; ч. 3 ст. 292; ч. 2 ст. 294; ч. 4 ст. 297; ч. 4 ст. 303; ч. 3 ст. 314; ч. 3 ст. 321¹; ч. 3 ст. 321²; ч. 4 ст. 323; ч. 2 ст. 325; ч. 2 ст. 326; ч. 2 ст. 327; ч. 2 ст. 328; ч. 2 ст. 329; ч. 2 ст. 347; ч. 2 ст. 347¹; ч. 2 ст. 352; ч. 3 ст. 355; ч. 3 ст. 371; ч. 2 ст. 374; ч. 2 ст. 375; ч. 2 ст. 378; ч. 2 ст. 381; ч. 3 ст. 399; ч. 2 ст. 402; ч. 3 ст. 402; ч. 4 ст. 402; ч. 2 ст. 404; ч. 3 ст. 404; ч. 4

ст. 404; ч. 3 ст. 406; ч. 2 ст. 411; ч. 3 ст. 411; ч. 4 ст. 411; ч. 2 ст. 414; ч. 3 ст. 414; ч. 2 ст. 415; ст. 416; ст. 417; ч. 1 та ч. 2 ст. 418; ч. 3 ст. 418; ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 419; ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 420; ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 421; ч. 3 ст. 422; ч. 3 ст. 426¹; ч. 4 ст. 426¹; ч. 5 ст. 426¹; ч. 2 ст. 439; ч. 2 ст. 446; ч. 3 ст. 447 КК України.

Залежно від психічного змісту необережність поділяється на два види: а) кримінально протиправна самовпевненість; б) кримінально протиправна недбалість (ч. 1 ст. 25 КК). Для кваліфікації вчиненого суб'єктом кримінального правопорушення із кримінальною протиправною самовпевненістю необхідно встановити, що особа: 1) передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності) (передбачала абстрактну можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння, що означає передбачення цих наслідків відірвано від даної конкретної ситуації, тобто абстрактно, стосовно не цієї, а іншої, подібної ситуації) але 2) легковажно розраховувала на їх відвернення (розраховувала на певні реальні об'єктивні та (або) суб'єктивні обставини, які, на її думку, допоможуть уникнути суспільно небезпечних наслідків від її діяння в даному конкретному випадку. Вольова ознака самовпевненості характеризується також тим, що розрахунок на вказані обставини є легковажним, тобто, суб'єкт неправильно оцінив чи переоцінив їх значення, внаслідок чого такі обставини «не спрацювали» або спрацювали недостатньо, і суспільно небезпечні наслідки все ж настали. Тобто, розрахунок на відвернення наслідків виявляється безпідставним, поверхневим, легковажним, як зазначає закон) (ч. 2 ст. 25 КК).

Для кваліфікації вчиненого суб'єктом кримінального правопорушення із кримінальною протиправною недбалістю необхідно встановити, що особа: 1) не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності) (в особи відсутнє передбачення навіть абстрактної можливості настання суспільно небезпечних наслідків від вчинюваного нею суспільно небезпечного

діяння. У такому разі суб'єкт кримінального правопорушення може: а) усвідомлювати, що порушує певні правила обережності, але вважає це порушення несуттєвим та нездатним набути характеру суспільно небезпечного; б) не усвідомлювати, що порушує певні правила безпеки, але здійснювати при цьому вольовий вчинок, спрямований на їх порушення; в) свідомо не контролювати вчинюване діяння, проте якщо контроль було втрачено з вини самого суб'єкта) та 2) хоча повинна була і могла їх передбачити (дана ознака інтелектуального моменту кримінальної протиправної недбалості характеризується двома критеріями: об'єктивним – особа повинна була передбачати можливість настання суспільно небезпечних наслідків своєї дії чи бездіяльності та суб'єктивним – особа мала можливість передбачати ці наслідки) (ч. 3 ст. 25 КК). Вольова ознака кримінальної протиправної недбалості безпосередньо у КК не передбачена, водночас вона характеризується відсутністю в суб'єкта мобілізації своїх психічних здібностей з тим, щоб не вчинити суспільно небезпечне діяння, передбачене КК.

Ці інтелектуальні та вольові ознаки особи, яка умисно заподіює смерть, відсутні у особи, яка заподіює смерть іншій людині через необережність. У цьому випадку настання смерті людини носить у значній мірі вірогідний характер – настання такого наслідку не залежить від прямого волевиявлення суб'єкта. У таких випадках особа взагалі не бажає заподіяти смерть іншій людині. Вона, порушуючи певні правила обережності, або не передбачає можливості настання смерті іншої людини, хоча повинна була й могла їх передбачити, або розраховує на якісь конкретні обставини, які відвернуть настання такого наслідку.

Слід звернути увагу на те, що окремими фахівцями окреслюється суть законодавчої характеристики кримінальних правопорушень з двома формами вини. Так, В. Д. Іванов та С. Х. Мазуков зазначають: «Особливість злочинів, що розглядаються, є в тому, що при їх вчиненні спостерігається

неоднорідне психічне відношення особи до вчинених дій (бездіяльності) і настанню наслідків у матеріальних складах злочинів, які містять наслідки в якості самостійної ознаки об'єктивної сторони¹. Тому подібні судження, за своєю суттю, являють собою повернення до надто широкої трактовки концепції, так званої, змішаної форми вини, оскільки вірним буде твердження не про однорідне відношення до вчиненої дії (бездіяльності) і його суспільно небезпечних наслідків, а про різне психологічне відношення до різних юридично значимих об'єктивних ознак складу кримінального правопорушення. У цьому сенсі існують кримінальні правопорушення з двома формами вини і всі вони сконструйовані таким чином, що утворюють кримінальне правопорушення з двома вказаними в законі і такими, що мають неоднакове юридичне значення, наслідками (тут мова йде про кваліфіковані склади кримінальних правопорушень, основний склад яких є матеріальним, а в ролі кваліфікованої ознаки виступають більш тяжкі наслідки, чим наслідки, які є обов'язковою ознакою основного складу кримінального правопорушення). Важливо, що кваліфікуючі наслідки, як правило, проявляються в завданні шкоди іншому, а не тому безпосередньому об'єкту, на який посягає основний склад кримінального правопорушення. У нашому випадку це стосується усіх кримінальних правопорушень, які віднесені до другої групи.

Як відомо суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення містить ряд факультативних ознак, до яких належать: мета, мотив та емоційний стан. Під метою кримінального правопорушення у теорії кримінального права пропонують розуміти той уявний і бажаний особою кінцевий результат, якого вона прагне досягнути, вчиняючи суспільно небезпечне діяння, тобто те, заради чого особа

¹ Иванов В. Д., Мазуков С. Х. Субъективная сторона преступления. Ростов-на-Дону, 1999. С. 23–24.

вчиняє кримінальне правопорушення. Мотив натомість визначається, як внутрішнє спонукання, рушійна сила вчинку людини, що визначає його зміст, допомагає глибше розкрити психічне ставлення особи до вчиненого¹, тобто мотив відповідає на питання, чому особа вчиняє кримінальне правопорушення. Під емоційним станом, який має значення лише у кримінальних правопорушеннях, передбачених ст. ст. 116, 117, 123 КК України, та відповідно ця факультативна ознака суб'єктивної сторони для аналізованих у цій роботі кримінальних правопорушень ніякого змістовного навантаження не зумовлює, у теорії кримінального права пропонують розуміти особливий юридично значущий психологічний стан особи, який впливаючи на її волю і свідомість, взаємодіє із ознаками складу кримінального правопорушення (насамперед суб'єктивною стороною), і визначає таким чином особливості кримінально-правової оцінки діяння, передбаченого відповідною статтею Особливої частини КК України, а також впливає на вирішення питань, пов'язаних із індивідуалізацією покарання.

Мета, як бажаний для злочинця результат його діяння, має значення для кваліфікації лише у разі, якщо вона прямо зазначена у статті Особливої частини КК України. З огляду на зміст аналізованих статей очевидним є те, що зазначена ознака має значення у таких складах:

1) ч. 3 ст. 110 КК – з метою зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;

2) ч. 2 ст. 147 КК – з метою спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника;

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для юридичних вузів і факультетів / за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Х.: Право, 1997. С. 146.

3) ч. 3 ст. 149 КК – вчинені з метою експлуатації (мета має значення лише для таких форм об'єктивної сторони, як вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини);

4) ч. 3 ст. 258 КК – з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста);

5) ч. 3 ст. 258⁵ КК – з метою фінансового або матеріального забезпечення окремого терориста чи терористичної групи (організації), організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, сприяння вчиненню терористичного акту, створення терористичної групи (організації);

6) ч. 4 ст. 267¹ КК – з метою використання або збуту об'єктів, визначених у частині першій цієї статті (має значення лише для такої форми об'єктивної сторони, як придбання), а також з метою збуту (у формі переміщення);

7) ч. 3 ст. 321¹ КК – з метою збуту;

8) ч. 2 ст. 325 КК – з метою запобігання епідемічним та іншим інфекційним захворюванням, а також масовим неінфекційним захворюванням (отруєнням) і боротьби з ними;

9) ч. 2 ст. 327 КК – з метою збуту;

10) ч. 2 ст. 446 КК – з метою одержання матеріальної винагороди або іншої особистої вигоди;

11) ч. 3 ст. 447 КК – з метою використання у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, перешкоджання діяльності

органів державної влади чи порушення територіальної цілісності.

Окремої уваги потребує необґрунтованість та відсутність логічної конструкції при побудові статей 265 та 265¹ КК України, які, свого роду, слугують як привілейовані види вбивств (оскільки санкція статті менш суворіша ніж в умисному вбивстві).

Відповідно до диспозиції ч. 1 ст. 265 КК кримінально-караним є придбання, носіння, зберігання, використання, передача, видозмінення, знищення, розпилення або руйнування радіоактивних матеріалів (джерел іонізуючого випромінювання, радіоактивних речовин або ядерних матеріалів, що перебувають у будь-якому фізичному стані в установці або виробі чи в іншому вигляді) без передбаченого законом дозволу. В ч. 2 ст. 265 КК обов'язковою ознакою є мета спричинення загибелі людей. Очевидно, що дана мета при вчиненні таких дій є ознакою, що кваліфікує діяння, а також свідчить в першу чергу про готування (в формі придбання, носіння, зберігання), або про замах (у формі використання, передачі, видозмінення, знищення, розпилення, руйнування) на умисне вбивство двох або більше осіб, при цьому способом небезпечним для життя багатьох осіб.

А в ч. 3 ст. 265 КК зазначено, що «Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей». Ми не погоджуємося з позицією Л. П. Брич¹, на думку якої, даний злочин характеризується лише умисною формою вини. На наш погляд, в третій частині законодавець передбачив кримінальну відповідальність за вже закінчений злочин, в якому ставлення

¹ Брич Л. П. Преступления против здоровья и против безопасности жизни и здоровья по законодательству Украины. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. С. 83-84.

до наслідків у вигляді загибелі людей може бути як необережним (у випадку вчинення дій, без мети спрямованої на загибель людей) так і умисним (у випадку вчинення дій з метою загибелі людей, як це зазначено в частині другій цієї статті).

Відповідно до диспозиції ч.1 ст. 265¹ КК кримінально-караним є незаконне виготовлення будь-якого ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію і може через свої властивості спричинити загибель людей, шкоду здоров'ю людей, майнову шкоду у великому розмірі або значне забруднення довкілля. В ч. 2 ст. 265¹ КК наявна вказівка на спеціальну мету, а в ч. 3 ст. 265¹ КК – діяння передбачені частиною першою або другою, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей, майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки. Тобто, маємо ситуацію аналогічну зі статтею 265 КК України.

Для того, щоб уникнути проблем при розмежуванні та при кваліфікації складів кримінальних правопорушень наслідком в яких є заподіяння смерті особі (в тому числі при виникненні дискусій стосовно того, чи може вина при ставленні особи до наслідку у вигляді загибелі людей виражатися у формі необережності) вважаємо за необхідне виключити ч. 2 та ч. 3 ст. ст. 265, 265¹ КК, а якщо дії, передбачені в перших частинах даних статей, вчиняються з метою загибелі людей, додатково кваліфікувати за сукупністю із ст. 14 або ст. 15 – п. 1, 5 ч. 2 ст. 115 КК (як готування або замах до умисного вбивства двох або більше осіб, вчиненого способом небезпечним для життя багатьох осіб).

Якщо ж наслідки у вигляді загибелі людей настали з необережності, то кваліфікувати такі діяння за сукупністю ч. 1 ст. 265 КК + ст. 119 КК України.

Звертаємо увагу не те, що в кримінальних правопорушеннях, які в межах цього дослідження мають науковий інтерес, мотив виступає лише як факультативна ознака суб'єктивної сторони, якщо при вчиненні даних кримінальних правопорушень настали наслідки у вигляді смерті особи. Якщо ж наслідки у вигляді необережного заподіяння смерті не настали, то в окремих складах злочинів (ч. 2 ст. 121 – мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості; ч. 2 ст. 146, ч. 2 ст. 258⁵ – з корисливих мотивів; ч. 3 ст. 297 – з корисливих чи хуліганських мотивів) мотив виступає як ознака, що кваліфікує злочин, та являється однією із альтернативних ознак, що відрізняє кваліфікований вид злочину від основного його складу, при цьому істотно змінюючи рівень суспільної небезпеки основного складу злочину.

Встановлення мети та мотиву в аналізованих нами кримінальних правопорушеннях, відіграє важливу роль у з'ясуванні психічного ставлення винної особи до вчиненого діяння, однак вони на кваліфікацію вчиненого не впливають, а лише можуть бути враховані судом під час призначення покарання. Як із цього приводу відзначає А. В. Савченко, з'ясування мотиву злочину сприяє правильному й точному уявленню про мотиваційну сферу особи винного, його життєві принципи, установки, звички, схильності тощо.¹

Мотив впливає на кваліфікацію лише деяких (ч. 2 ст. 121; ч. 2 ст. 146; ч. 2 ст. 258⁵; ч. 3 ст. 297) кримінальних правопорушень, але лише в тому випадку, якщо не настали наслідки у вигляді смерті особи.

¹ Савченко А. В. Мотив і мотивація злочину: монографія. К.: Атіка, 2002. 44 с.

Висновки до другого розділу

Проведено аналіз КК України та визначено 137 складів кримінальних правопорушень, що можуть мати своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі. Встановлено, що відповідні посягання лише у 23 (16,8 %) диспозиціях статей є ознакою основного складу кримінального правопорушення та у 114 (83,2 %) диспозиціях статей КК України ознакою кваліфікованого складу кримінального правопорушення. Визначено родовий та безпосередні об'єкти досліджуваних кримінальних правопорушень.

Встановлено, що серед аналізованих кримінальних правопорушень предметними є 44 кримінальних правопорушення, а кількість кримінальних правопорушень в яких наявний спеціальний потерпілий становить 23.

Визначено форми, в яких виражається об'єктивна сторона досліджуваних складів кримінальних правопорушень, та встановлено, що 60 кримінальних правопорушень можуть вчинятись дією, 9 бездіяльністю, а ще 68 як дією, так і бездіяльністю.

Визначено, що такі факультативні ознаки об'єктивної сторони як час, є обов'язковою ознакою у 10 складах кримінальних правопорушень, серед досліджуваних складів кримінальних правопорушень, (у контексті об'єктивної сторони розглядуваних кримінальних правопорушень ознака яка характеризує час є комбінованою (складеною) ознакою та одночасно є як часом, так і обстановкою), засоби у 5, знаряддя у 28, спосіб у 26, місце у 9, обстановка у 10 складах кримінальних правопорушень.

Спеціальними суб'єктами є категорії осіб, яких характеризує: особливий стан у одному кримінальному правопорушенні; особливе відношення до потерпілого (зв'язок з потерпілим) у двох; особа, на якій не лежить правовий обов'язок надання допомоги у двох; лише повнолітні особи

в одному; виконання професійних чи службових обов'язків у семи; особа, на яку покладено правовий обов'язок дотримуватись, виконувати та не порушувати відповідних приписів, правил законодавства у двадцяти п'яти; наявність або відсутність у винного службових повноважень під час вчинення, пов'язаного з ними, кримінального правопорушення у п'яти; військова служба чи статус військовослужбовця у тридцяти шести складах кримінальних правопорушеннях.

На прикладах судової практики доведено факт існування «необережного співзаподіяння», тобто наявності випадків коли одне кримінальне правопорушення, що має наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі, вчиняється декількома суб'єктами.

Аналізовані кримінальні правопорушення за формою вини поділено на дві групи: 1 – кримінальні правопорушення, які характеризуються виключно необережною формою вини як щодо діяння, так і щодо наслідків; 2 – кримінальні правопорушення, які характеризуються подвійною формою вини.

При цьому встановлено, що виключно з необережності можуть вчинятись лише 12 з досліджуваних складів кримінальних правопорушень (ч. 1 та ч. 2 ст. 119; ч. 2 ст. 137; ч. 1 та ч. 2 ст. 140; ст. 196; ст. 264; ст. 380; ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 403; ч. 2 ст. 412 КК України), а всі решта характеризуються подвійною формою вини.

З огляду на зміст аналізованих статей доведено, що мета має значення для кваліфікації у 11 складах кримінальних правопорушень, а саме у: ч. 3 ст. 110 КК; ч. 2 ст. 147 КК; ч. 3 ст. 149 КК; ч. 3 ст. 258 КК; ч. 3 ст. 258⁵ КК; ч. 4 ст. 267¹ КК; ч. 3 ст. 321¹ КК; ч. 2 ст. 325 КК; ч. 2 ст. 327 КК; ч. 2 ст. 446 КК; ч. 3 ст. 447 КК. Мотив в досліджуваних складах кримінальних правопорушень на кваліфікацію не впливає.

Розділ 3

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, НАСЛІДКОМ ЯКИХ Є НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ ІНШІЙ ОСОБІ

3.1. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі

У процесі застосування кримінально-правової норми судовий розгляд справи посідає основне місце, адже саме за результатами його здійснення виноситься остаточне рішення у справі. Застосування кримінального закону стосується вирішення двох основних питань: кваліфікації діяння та визначення його кримінально-правових наслідків¹. Кримінально-правова кваліфікація діяння у часі передує призначенню покарання за вчинене діяння або визначенню заходів кримінально-правового характеру щодо особи і є правовою основою здійснення останнього.

Вчений П. Л. Фріс, розглядаючи питання реалізації кримінально-правової політики через застосування кримінального права, наголошує, що саме кваліфікація злочину в будь-якому випадку є відправною точкою усього процесу застосування².

Якщо кримінальний закон у загальному визначає, які діяння є кримінальними правопорушеннями, тобто створює

¹ Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2006. С. 370.

² Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю і права людини. Надвірна: Вид-во ЗАТ «Надвірнянська друкарня», 2009. С. 59.

законодавчу абстракцію, то виключно на основі кваліфікації можна визначити, чи є кримінальним правопорушенням конкретне діяння, що мало місце в реальному житті. Таким чином, кваліфікація кримінального правопорушення є тією ланкою, що дозволяє безпосередньо реалізувати державно-політичну волю в конкретній життєвій ситуації.

Кваліфікація злочинів є підставою для призначення покарання, звільнення від кримінальної відповідальності і від покарання, застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх та частково і опосередковано застосування примусових заходів медичного характеру. Це дозволяє констатувати, що кваліфікація злочинів є основоположною, фундаментальною, центральною, стрижневою частиною, ядром застосування кримінального закону в слідчій та судовій практиці¹. У кваліфікації кримінального правопорушення знаходить вияв принцип персональної відповідальності особи за конкретне діяння, передбачене законом. Звідси випливає, що лише правильна кваліфікація є однією з гарантій здійснення правосуддя відповідно до закону².

Найбільш відоме визначення кваліфікації кримінального правопорушення належить В. М. Кудрявцеву, який визначає її як встановлення і юридичне закріплення точної відповідності між ознаками вчиненого діяння і ознаками складу кримінального правопорушення, передбаченого кримінально-правовою нормою³. Правильна кваліфікація кримінального правопорушення – це єдиний можливий варіант кримінально-правової оцінки діяння, це повне, вичерпне застосування всіх статей, частин і пунктів закону про кримінальну відповідальність, що охоплюють дане суспільно

¹ Гаухман Л. Д. Квалификация преступлений: закон, теория, практика. М.: АО «Центр ЮрИнфоР», 2001. С. 10.

² Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. М.: Юридическая литература, 1972. С. 28.

³ Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. М.: Юридическая литература, 1972. С. 7–8.

небезпечне діяння¹. На досягнення правильної кваліфікації спрямована вся діяльність компетентних органів держави, оскільки вона є ідеальною моделлю правозастосовної діяльності в галузі кримінального права².

Неухильне дотримання принципів кримінально-правової кваліфікації, виконання її правил, вироблених теорією кримінального права та апробованих на практиці, забезпечують правильні результати відповідної правозастосовної діяльності. Однак поряд із правильною кримінально-правовою кваліфікацією, нерідко допускаються і помилки та зловживання при її проведенні. Неправильна кримінально-правова кваліфікація становить відносно поширене явище. Про її наявність і масштаби свідчать, насамперед, випадки зміни кваліфікації в ході кримінального процесу та прийняті у зв'язку з цим процесуальні документи.³

Одним із найважливіших аспектів проблеми правильності кваліфікації кримінальних правопорушень є питання про помилки у кваліфікації. Якщо кримінальний закон установлює такі заходи впливу, які є найбільш ефективними в боротьбі з певною категорією кримінальних правопорушень, то помилки у кваліфікації послаблюють ефективність цієї боротьби.

Помилки у кваліфікації можуть спричиняти не лише неправильне призначення розміру покарання, але й безпідставне застосування чи, навпаки, незастосування інших правових обмежень щодо особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (призначення більш суворого чи більш м'якого виду режиму відбування покарання, застосування чи незастосування амністії, незастосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, неправильне обчислення

¹ Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів: монографія. К.: Атіка, 2004. С. 46–47.

² Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посібник. К.: Юрінком Інтер, 2006. С. 366.

³ Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посібник. К.: Юрінком Інтер, 2006. С. 363.

строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, строків погашення судимості тощо).

Аналіз спеціальної літератури, судової та слідчо-прокурорської практики дозволяє вирізнити декілька причин, які породжують помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень. Вирішальними серед них, як справедливо зазначає Т. Марітчак, є неясність і суперечливість законодавства, а також відсутність стабільної юридичної практики¹. Негативні наслідки, які настають через дію цих причин, мають досить широкий спектр: це і неправильна оцінка доказів, і недосягнення істини під час досудового слідства та безпосередньо при судовому розгляді кримінальних проваджень, і неоднакове застосування норм кримінального закону тощо. Дана закономірність поширюється й на розглядувані нами кримінальні правопорушення.

Помилки у кваліфікації злочинів мають особливу сферу буття – сферу індивідуального правового регулювання. Вони спотворюють владну державну волю, яка концентрується в нормативних актах, при переводі її в площину конкретних правових відносин, що є негативним результатом при проведенні кваліфікації діяння. Тим самим зменшуються правозабезпечувальні можливості правових норм у регулюванні суспільних відносин, точність їх дії у кожному окремому випадку. Характерна риса індивідуального правового регулювання – спрямованість на забезпечення неухильної і точної дії права щодо конкретних суб'єктів і фактів життя. Тому помилка у кваліфікації злочинів порушує коло генетичного зв'язку нормативних та індивідуальних приписів, їх відношення субординації та взаємообслуговування. Таким чином створюється розрив між нормативним правовим регулюванням і індивідуальним, між можливістю і дійсністю у процесі застосування норм права та при кваліфікації злочинів².

¹ Марітчак Т. Причини помилок у кваліфікації злочинів: результати соціологічного дослідження. *Право України*. 2001. № 7. С. 48–49.

² Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів: монографія. К.: Атіка, 2004. С. 35.

Важливою властивістю помилки у кваліфікації є її офіційний характер, тобто така помилка може бути встановлена виключно в порядку, визначеному законом, а факт встановлення закріплений у відповідному офіційному документі. Помилка ж, яка офіційно не встановлена, вважається неіснуючою¹. Вимога офіційного встановлення помилки впливає із важливої властивості правозастосовних актів – їх заперечності. Саме заперечність судових рішень дозволяє зробити висновок про їх правильність та виправити допущені помилки шляхом оскарження та перегляду². При цьому, у випадку відсутності оскарження відповідного судового рішення діє презумпція його правильності. Навіть рішення щодо кримінально-правової кваліфікації, яке очевидно не відповідає встановленим фактичним обставинам справи і закону, буде чинним і повинно визнаватися правильним. Таким чином, презумпція правильності кваліфікації може перерости у фікцію правильності кваліфікації³.

Для того, щоб дати правильну кримінально-правову оцінку вчиненому, необхідно при виявленні ознак, властивих виключно скоєному діянню, відмежувати останнє від усіх інших. Лише тоді можна дійти єдиної сукупності ознак, яка, з одного боку, характеризуватиме саме це кримінальне правопорушення, а з іншого – відрізнятиме його від усіх інших⁴.

Правильна кваліфікація кримінально караного діяння має вирішальне значення, оскільки, як зазначає В. О. Навроцький, від правильної кваліфікації вчиненого діяння,

¹ Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів: монографія. К.: Атіка, 2004. С. 31.

² Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів: монографія. К.: Атіка, 2004. С. 34.

³ Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посібник. К.: Юрінком Інтер, 2006. С. 367.

⁴ Благоев Е. В. Применение уголовного права (теория и практика). СПб.: Изд-во «Юридический центр «Пресс», 2004. С. 116.

залежить уся організація розкриття і розслідування злочину, об'єктивне та справедливе покарання винних¹.

Перш за все, необхідно зазначити, що особа, яка застосовує до потерпілого будь-яке фізичне насильство, повинна нести відповідальність за всі його наслідки в межах необережної форми вини.

Видається за правильне, що на таку особу покладається обов'язок передбачати всі можливі наслідки насильницьких дій аж до найбільш «несподіваної» шкоди. Для ілюстрації вказаного на прикладі вироку Кузнецовського міського суду Рівненської області від 29 жовтня 2019 року, коли обвинувачений, нанісши два удари внутрішньою частиною долоні правої руки по лівій половині обличчя потерпілої, будучи необізнаним про те, що у потерпілої, від хронічного алкоголізму, зменшився об'єм головного мозку, збільшився простір між поверхнею мозку та кістками черепа, що призвело до переростягання дрібних судин між черепом і поверхнею мозку, що у свою чергу значно полегшило можливість розриву цих судин (навіть при невеликому зусиллі), виходу крові під тверду оболонку мозку (субдуральна гематома), діючи з необережністю у виді злочинної недбалості, тобто не передбачаючи можливості настання суспільно небезпечних наслідків своїх дій, хоча повинен був і міг їх передбачити, в результаті двох своїх ударів заподіяв їй смерть, яка настала у внаслідок зміщення і стиснення головного мозку лівобічною субдуральною гематомою.

Допитаний у судовому засіданні експерт пояснив, що самі по собі тілесні ушкодження, нанесені підозрюваним в область голови потерпілій, є легкими. Проте, стан органів мозку, серця та печінки свідчив про те, що потерпіла хворіла на алкоголізм, що призвело до зменшення в об'ємі головного

¹ Навроцький В. О. Злочини проти громадської безпеки, громадського порядку та народного здоров'я: лекції для студентів юридичного факультету. Львів: Львів. держ. ун-т. ім. Івана Франка, 1997. С. 3.

мозку та переростягання судин між головним мозком та черепом. За таких обставин удар незначної сили, проте різкий, може призвести до розриву судини між черепом та мозком, що у свою чергу призводить до крововиливу. У період до стискання мозку людина не відчуває біль. За таких обставин смерть може наставати від декількох десятків хвилин до декількох місяців з залежності від швидкості виливання крові¹.

В даній ситуації фактично забій м'яких тканин голови спричинив крововилив у мозок та настання смерті. Оскільки між ударами в ділянку голови та настанням смерті був встановлений причиновий зв'язок, обвинувачений абсолютно обґрунтовано був притягнутий судом до відповідальності за вбивство через необережність.

На нашу думку, особа, яка є осудною і досягла віку кримінальної відповідальності, умисно застосовуючи противоправний фізичний вплив на організм іншої людини, в апріорі може і повинна передбачати всі можливі негативні наслідки для здоров'я та життя потерпілого. Отже, у наведеному вище прикладі наявний не тільки причиновий зв'язок між ударами у ділянку голови та настанням смерті, а й вина – злочинна недбалість.

Проблемні питання при кваліфікації діянь також виникають в разі необхідності розмежування умисного нанесення тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК) та вбивства через необережність (ст. 119 КК). Критерієм розмежування складів зазначених злочинів є суб'єктивна сторона – ставлення обвинуваченого до наслідків своїх дій – в разі умисного заподіяння тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, має місце умисел на заподіяння лише тілесних ушкоджень, тоді як смерть потерпілого не

¹ Вирок Кузнецовського міського суду Рівненської області від 29.10.2019. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85246623>.

охоплюється умислом обвинуваченого, а в разі вбивства через необережність, умисел взагалі відсутній, а має місце злочинна самовпевненість або злочинна недбалість¹.

Зокрема, Жовтневим районним судом м. Харкова не обґрунтовано засуджено особу за ч. 1 ст. 119 КК та відповідно не правильно кваліфіковано дії обвинуваченого, який відчуваючи особисту неприязнь до співмешканки, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, став наносити їй удари кулаками та долонями рук по обличчю, не менше двох ударів, а також два удари кулаками рук по тулубу справа та зліва нижнього відділу тулубу².

В результаті вищезазначених злочинних дій у потерпілої виникли наступні тілесні ушкодження: закрыта тупа травма живота у вигляді одномоментного травматичного розриву селезінки з масивним крововиливом в черевну порожнину та синців на лівій боковій поверхні грудної клітини з вогнищевим крововиливом в підлеглі м'які тканини, має ознаки тяжких тілесних ушкоджень, за критерієм небезпеки для життя; забійна рана слизової оболонки верхньої губи з крововиливом в підлеглі м'які тканини, садна на фоні синців на червоній каймі губ, садна на волосистій частині голови та на підборідді, синці: на попередній поверхні правого стегна у середині третині, на передній поверхні правої гомілки у верхній третині та на внутрішній поверхні проекції лівого ліктьового суглобу, садно на тлі синця на попередній поверхні проекції лівого колінного суглобу, а також садно, на попередній поверхні проекції

¹ Луцький Т. М. Щодо проблем кримінально-правової кваліфікації вбивства через необережність та умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого (на прикладі судової практики за 2019 рік). *Інформаційний бюлетень з проблем діяльності підрозділів Національної поліції*. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 45–46.

² Вирок Жовтневого районного суду м. Харкова від 04 листопада 2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85375162>.

правого колінного суглобу, вказані ушкодження утворилися при життєво, незадовго до настання смерті, в результаті багатократної, ударно-травматичної дії, дії удару-тертя та травматичної дії-тертя тупих твердих предметів (предмета), індивідуальні властивості травмуючої поверхні котрих (котрого) в ушкодженнях не відобразилися, по ступеню тяжкості тілесних ушкоджень, носять ознаки легких тілесних ушкоджень за критерієм тривалості розладу здоров'я. Причиною смерті стала вище згадана закрита тупа травма живота, яка в своїй течії призвела до розвитку крововтрати, що і стало безпосередньою причиною смерті потерпілої особи.

На прикладі даного вироку, необхідно звернути увагу, на те, що обвинувачений, наносячи удари з такою силою (що аж настав розрив селезінки) достеменно усвідомлював суспільно небезпечний характер своїх дій і передбачав, що внаслідок такої його поведінки буде заподіяно шкоду здоров'ю потерпілого. Водночас, цілеспрямовано наносячи удари (натомість не один удар, а декілька) по обличчю та по тулубу, особа не конкретизує у своїй свідомості, яку ж саме шкоду здоров'ю (тяжкість тілесних ушкоджень) буде фактично спричинено ним потерпій особі. Тобто в даному випадку така особа діє із невизначеним (неконкретизованим) умислом, за якого вона, хоча і бажає спричинити або свідомо припускає спричинення шкоди здоров'ю потерпілого, але при цьому не конкретизує точними межами у своїй свідомості тяжкість цієї шкоди.

У таких випадках особа має відповідати за той результат (шкоду), який фактично було заподіяно – умисне заподіяння тяжких ушкоджень. Що стосується смерті потерпілого, то в її настанні присутня лише необережна форма вини, бо хоча він і не бажав цього настання і, навіть, свідомо не допускав його, але повинен був і міг передбачити, що внаслідок його злочинних дій може настати і такий наслідок, як смерть потерпілого. Якщо смерть потерпілого настала від тяжкого ушкодження, заподіяного сильним ударом кулака, то такого характеру діяння винуватого мають розцінюватись як

заподіяння тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, та кваліфікуватися за частиною другою статті 121 КК лише за наявності умислу винуватого щодо тяжких тілесних ушкоджень і необережності щодо смерті (тобто при змішаній формі вини)¹.

Проаналізовані фактичні обставини зазначеного судового провадження підтверджують неправильність кваліфікації дій обвинуваченого за ст. 119 КК, оскільки природа його діянь (насильства), спрямованість та зміст умислу не дають підстав вважати, що він діяв необережно стосовно самого діяння і тих наслідків, що наступили. Відтак можна говорити про конкуренцію «цілого» (ч. 2 ст. 121 КК) та «частини» (ч. 1 ст. 119 КК), яка відповідно до традиційних підходів теорії кримінального права² та правозастосовчої практики (див. абз. 1, 2 п. 11 постанови Пленуму ВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» від 4 червня 2010 р. № 7) має вирішуватись на користь ч. 2 ст. 121 КК.

Крім цього, на практиці досить поширеним є неправильне застосування закону, коли під час розбійного нападу було умисно заподіяно тяжкі тілесні ушкодження, внаслідок якого настала смерть потерпілого.

У тих же випадках, коли законодавець включив до юридичних складів деяких інших складених насильницьких кримінальних правопорушень ознаку «заподіяння тяжкого

¹ Правовий висновок Верховного Суду України у справі про перегляд судового рішення з підстав неоднакового застосування судом касаційної інстанції норми частини другої статті 121 КК України щодо подібних суспільно небезпечних діянь, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень від 04 вересня 2015 року. URL: <https://mn.te.court.gov.ua/sud1911/pres-centr/news/198989/>

² Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Юристъ, 2004. С. 226; Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. К.: Атіка. 2003. С. 196; Иногамова-Хегай Л. В. Конкуренция уголовно-правовых норм при квалификации преступлений: учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2002. С. 105.

тілесного ушкодження» (ч. 4 ст. 187, ч. 4 ст. 189 КК), скоєне традиційно кваліфікується за сукупністю кримінальних правопорушень – ч. 2 ст. 121 КК та відповідною статтею Особливої частини КК.

Право застосовними орієнтирами у цьому випадку є абз. 3 п. 11 ППВСУ «Про судову практику у справах про злочини проти власності» від 6 листопада 2009 р. № 10 та абз. 3 п. 11 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» від 4 червня 2010 р. № 7. Дану позицію підтримує професор М. І. Мельник, який вважає за необхідне кваліфікувати діяння, якщо в процесі розбою було умисно заподіяно тяжке тілесне ушкодження, внаслідок якого настала смерть потерпілого, за сукупністю злочинів передбачених ч. 4 ст. 187 і ч. 2 ст. 121 КК¹.

Однак, І. І. Давидович та К. П. Задоя вважають більш коректним підхід, відповідно до якого кваліфікація даних ситуацій має здійснюватися за сукупністю злочинів, передбачених ч. 1 ст. 119 КК та статтею Особливої частини КК, в якій встановлено відповідальність за відповідний складений насильницький злочин. На їхню думку, це дає змогу уникнути подвійного інкримінування суб'єкту одних і тих самих обставин спричинення умисного тяжкого тілесного ушкодження, а «принесення у жертву» точності кримінально-правової кваліфікації (при подібному підході «губиться» специфіка механізму спричинення шкоди життю та здоров'ю потерпілого) є необхідним, але виправданим «злом».²

Натомість, В. О. Навроцький вважає, що «кваліфікуючі ознаки тяжкого тілесного ушкодження (вказані в ч. 2 ст. 121

¹ Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 10-те вид., переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: ВД «Дакор», 2018. С. 582.

² Давидович І. І., Задоя К. П. Загальні правила кваліфікації насильницьких злочинів. *Адвокат*. 2012. № 11. С. 16.

КК) в будь-якому разі не охоплюються кваліфікованими чи особливо кваліфікованими видами злочинів»¹.

Як приклад невірної кваліфікації розглянемо вирок Овідіопольського районного суду Одеської області від 12 лютого 2019 року², на підставі якого особу було визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч. 2 ст. 121 та ч. 4 ст. 187 КК України за наступних обставин: обвинувачений, знаходячись у стані алкогольного сп'яніння, умисно, з корисливих мотивів, з метою заволодіння чужим майном, шляхом вижиму руками, не запертих на замки дверей, зайшов у будинок, де побачивши особу похилого віку та маючи намір на спричинення тілесних ушкоджень, умисно наніс останній декілька ударів кулаками в область голови, тулуба та кінцівок, в результаті чого спричинив потерпілій тяжкі тілесні ушкодження, від яких остання померла на місці. Далі, обшукавши зазначений будинок заволодів грошовими коштами у сумі 200 грн.

За зазначеного підходу до кваліфікації, можна уявити ситуацію, коли злочинець під час розбійного нападу проникає до будинку потерпілої особи та заподіює їй умисне тяжке тілесне ушкодження, після чого залишаючи будинок умисно заподіює тяжкі тілесні ушкодження, що спричинили смерть випадковому очевидцеві його протиправних дій. В такому випадку фактично потерпілими виступають двоє осіб, а кваліфікація діянь буде такою ж. На нашу думку це не відповідає принципам кримінально-правової кваліфікації.

Вважаємо ж за правильну позицію, що у випадку вчинення особою розбійного нападу або вимагання під час яких було заподіяно тяжкі тілесні ушкодження, що спричинили смерть особи, такі дії необхідно кваліфікувати за

¹ Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2006. С. 468.

² Вирок Овідіопольського районного суду Одеської області від 12.02.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79781746>.

частиною першою, другою або третьою ст. 187 або ст. 189 КК за сукупністю із ч. 2 ст. 121 КК¹.

За частиною четвертою ст. 187 або ст. 189 КК за сукупністю із ч. 2 ст. 121 КК кваліфікувати лише в тому випадку, якщо розбій був спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах або вчинений організованою групою. А також, якщо в результаті вимагання було завдано майнової шкоди в особливо великих розмірах або воно було вчинено організованою групою.

Що стосується необережного заподіяння смерті особі під час розбійного нападу чи вимагання, то вважаємо за необхідне такі дії кваліфікувати за сукупністю кримінальних правопорушень – за відповідними частинами ст. 187 і ст. 119 КК.

За зазначених умов в кваліфікації діянь повністю дотримується принцип диференціації кримінальної відповідальності та індивідуалізації покарання. Під час дотримання даного правила не порушується принцип «Non bis in idem» (у перекладі з латинської «не двічі за одне»), який закріплений у ч. 3 ст. 2 КК (ніхто не може бути притягнений до кримінальної відповідальності за те саме кримінальне правопорушення більше одного разу), тобто дозволить уникнути подвійної кваліфікації скоєного.

Це також відповідає практиці Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) щодо реалізації ст. 4 Протоколу № 7 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, яка проголошує суб'єктивне право особи не бути притягненим до суду або покаранням двічі².

¹ Луцький Т. М. Порушення принципу «non bis in idem» під час кримінально-правової кваліфікації злочинів, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі. *Polish journal of science*. 2020. № 25. Vol. 4. С. 69.

² Протокол № 4 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, який гарантує деякі права і свободи, не передбачені в Конвенції та у Першому протоколі до неї. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_059

Зокрема, у § 14 рішення Фішер проти Австрії від 29 травня 2001 року ЄСПЛ зазначає, що немає підстав карати правопорушення, негативні наслідки якого повністю охоплюються іншим правопорушенням¹. Як вбачається з аналізу судових рішень, правоохоронні органи фактично двічі особі інкримінують спричинення тяжких тілесних ушкоджень (в першому випадку під час кваліфікації діяння як розбій, в другому випадку під час кваліфікації діяння як умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого).

Особливої уваги заслуговують кримінальні правопорушення, що вчиняються медичними працівниками. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником унаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення за КК України 1960 року кваліфікувалося відповідно як необережне вбивство або необережне заподіяння тяжких чи середньої тяжкості тілесних ушкоджень. Таким чином ступінь тяжкості суспільно небезпечних діянь по різному оцінювалася законодавцем. Сьогодні, на жаль, наслідки у вигляді тяжких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень і смерті санкцією статті 140 КК зрівнялися, що не дозволяє справедливо визначити міру покарання винному. Одночасно, законодавець зберіг розмежування за тяжкістю наслідків у юридичних конструкціях вбивства через необережність (ст. 119) та необережного тяжкого або середньої тяжкості тілесного ушкодження (ст. 128). Це свідчить про те, що законодавцем не забезпечується точність при тлумаченні та при застосуванні кримінального закону, зокрема при тлумаченні наслідків у вигляді необережного заподіяння смерті особі.

Порівнюючи норму, передбачену ст. 119 КК (що є загальною), і норми спеціальні, передбачені статтями 139, 140, 141 КК України, нескладно помітити, що більш сувора

¹ Хилюк С. Кримінально-правові аспекти правила non bis in idem у практиці Європейського Суду з прав людини. *Вісник Львівського університету. Серія «Юридична»*. 2012. Вип. 55. С. 261.

відповідальність встановлена саме за вбивство через необережність. Очевидно, мало б бути навпаки, оскільки йдеться про злочинні діяння спеціального суб'єкта. Можливо, саме тому у ст. 140 КК України не згадується про смерть хворого. І домислювати протилежне, мабуть, не слід. Насправді, тяжкі наслідки – це, зокрема, і смерть потерпілого, а посилення науковців на співвідношення санкцій, являється вимушеним заходом у ситуації, коли законодавець фактично створив привілейований склад кримінального правопорушення у випадку заподіяння смерті пацієнта в результаті неналежного виконання своїх професійних обов'язків. Разом із тим формулювання «тяжкі наслідки» є оціночним поняттям, яке не може мати універсального значення стосовно складів усіх кримінальних правопорушень. Відповідно до правової позиції ЄСПЛ, викладеної у пункті 58 рішення у справі «Броуган та інші проти Сполученого Королівства» (№ 10/1987/133/184-187 від 28 жовтня 1988 року), зміст оціночної ознаки має встановлюватись у контексті предмета і мети відповідної статті закону. Тому зміст поняття «тяжкі наслідки» необхідно встановлювати у контексті предмета і мети нормативно-правового припису, звертаючись до інших норм, закріплених у розділі II КК «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи».

Натомість, А. О. Байда стосовно складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 138 КК України «Незаконна лікувальна діяльність», пише, що «порівняльний аналіз санкцій статей 119 і 138 КК не дозволяє вважати, що в чинній редакції статті 138 КК, настання смерті внаслідок незаконної лікувальної діяльності охоплюється ознаками цього злочину»¹.

Як зазначає Л. П. Брич: «У складах злочинів, конструкція яких поряд із тяжкими наслідками не включає загибель

¹ Байда А. О. Відповідальність за незаконну лікувальну діяльність за КК України (аналіз складу злочину, питання кваліфікації): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2006. С. 10.

людей, або інше формулювання, яке б прямо вказувало на смерть кількох осіб, як наслідок відповідного злочину, якщо санкція цієї статті (частини статті) Особливої частини КК є менш суворою за санкцію відповідних частин статті про вбивство через необережність (ст. 119 КК України), тяжкі наслідки не включають шкоду такого характеру, як смерть. Відповідно, тяжкі наслідки і смерть особи в таких складах злочинів не є спільними ознаками. Саме за цими ознаками між відповідними складами злочинів не може виникнути співвідношення таких, що є суміжними, чи передбаченими конкуруючими нормами. Ознакою, яка, хоч частково, але збігається за змістом у складах вбивства через необережність (ст. 119 КК України) з одного боку, і незаконної лікувальної діяльності (ст. 138 КК України), чи неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ч. 1 ст. 140 КК України), є суспільно-небезпечне діяння. Наявність спільної ознаки у складах злочинів вимагає встановити тип співвідношення між ними. Порівняльний аналіз цих складів злочинів дає підстави для висновку, що у потенційно існуючому між ними співвідношенні таким, що передбачений нормою про ціле, є склад вбивства через необережність, а нормою про частину – неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником чи незаконної лікувальної діяльності. Виходячи з наведених аргументів, незаконна лікувальна діяльність чи неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків, що спричинило смерть одного потерпілого (хворого) повинно кваліфікуватись як вбивство через необережність за ч. 1 ст. 119 КК України».¹

На нашу думку, невиконання чи неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх профе-

¹ Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. С. 565.

сійних обов'язків внаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення, яке спричинило смерть людини, по суті, є необережним вбивством. За умови розуміння змісту тяжких наслідків як результату, що проявився у вигляді смерті потерпілого, можна зауважити, що ст. 119 КК України «Вбивство через необережність» і ст. 140 КК України «неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником» у цій частині будуть співвідноситися між собою відповідно як загальна і спеціальна норми, але аж ніяк як частина та ціле.

Однак, на практиці правоохоронні органи не завжди однаково кваліфікують діяння, в результаті яких настала смерть особи, де суб'єктом є медичний працівник. Зокрема, Кіровоградський районний суд Кіровоградської області 28.07.2014 р. постановив вирок у кримінальному провадженні (справа № 390/960/13-к) по обвинуваченню лікаря Смілянської станції швидкої та невідкладної медичної допомоги у вчиненні злочину, передбаченого ст. 140 ч. 1 КК України¹. Судом встановлено, що лікар вчинив неналежне виконання медичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого до них ставлення, що спричинило тяжкі наслідки для хворого. 29.10.2012 р. до гінекологічного відділення Олександрівської ЦРЛ поступила потерпіла зі скаргами на біль внизу живота. Після обстеження лікарі-гінекологи встановили, що хвора потребує негайного оперативного втручання для ушивання правого яєчника. Того ж дня у приміщенні операційної кімнати реанімаційного відділення Олександрівської ЦРЛ за участю лікаря-анестезіолога та лікарів-гінекологів було розпочато оперативне втручання щодо хворої. Під час проведення наркозу лікар-анестезіолог ввів ендотрахіальну трубку в стравохід хворій, але не верифікував позицію ендотра-

¹ Вирок Кіровоградського районного суду Кіровоградської області від 28.07.2014 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/39922434>.

хіальної трубки в дихальних шляхах, через що потерпіла померла. Згідно з висновком експертів № 126 від 25.01.2013 р., смерть настала від гострої легенево-серцевої недостатності, яка розвинулась внаслідок неправильно встановленої ендотрахіальної трубки (в стравохід). При цьому акушерсько-гінекологічна допомога потерпілій надана своєчасно та в повному обсязі, методика оперативного втручання згідно зі встановленим діагнозом обрана правильно та виконана вчасно. Смерть перебуває в прямому причинному зв'язку з неправильно встановленою інтубаційною трубкою лікарем-анестезіологом, який не верифікував позицію ендотрахіальної трубки в дихальних шляхах. Суд постановив визнати винним лікаря у вчиненні злочину, передбаченого ст. 140 ч. 1 КК України, та призначити покарання у формі позбавлення волі строком на 1 (один) рік 6 (шість) місяців.

Натомість, 29 жовтня 2019 року слідчим управлінням ГУНП у Хмельницькій області повідомлено про підозру лікарю-анестезіологу у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 119 КК України.¹ 01 березня 2017 року, всупереч посадовій інструкції, а саме маючи обов'язки здійснювати лише анестезіологічне забезпечення та не маючи відповідної кваліфікації для проведення планової класичної трахеостомії (відсутність спеціалізації), одноосібно (без залучення торакального хірурга, отоларинголога), передбачаючи можливість настання суспільно-небезпечних наслідків свого діяння у вигляді погіршення стану здоров'я хворої та її смерті, легковажно розраховуючи на їх відвернення, провів хворій оперативне втручання у вигляді планової класичної трахеостомії. Під час проведення зазначеного оперативного втручання лікар-анестезіолог допустив грубе порушення техніки її виконання, що полягало у невірній локалізації, колото-різаному характері розрізів шкіри та трахеї, при

¹ Ухвала Хмельницького міськрайонного суду від 01.11.2019 року.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85667625>.

цьому заподіяв гострим колюче-ріжучим предметом дві непередбачені технікою виконання оперативного втручання трахеостомії наскрізні рани правої бокової стінки трахеї, які проникають у клітковину верхнього середостіння, які є тяжкими тілесними ушкодженнями, що перебувають в прямому причинно-наслідковому зв'язку із настанням смерті.

Також, у судовій практиці мав місце випадок розгляду кримінального провадження, у якому дії медичного працівника були кваліфіковані за сукупністю кримінальних правопорушень, передбачених ст. 138 та ч. 2 ст. 140 КК, тобто як незаконна лікувальна діяльність та неналежне виконання медичним працівником професійних обов'язків, що спричинило тяжкі наслідки.¹

Зокрема, підсудна Г., будучи лікарем-стоматологом та головним лікарем, проводила планове консервативне лікування малолітньої потерпілої та за відсутності згоди батьків прийняла рішення про проведення термінової операції з видалення хворого зуба. Підсудна Г. з метою скорочення часу проведення операції, діючи всупереч існуючим даним медичної практики, провела аплікаційну анестезію (нанесення обезболюючої речовини на слизову ясен) 10-відсотковим лідокаїном, розраховуючи на свій досвід та фізичну допомогу медсестри, не передбачила реакції малолітньої потерпілої на фізичний біль, від якого дитина вигнулась та відкинула голову назад, внаслідок чого видалений зуб випав із щипців та потрапив до дихальних шляхів потерпілої, що призвело до механічної асфіксії, яка спричинила закриття дихальних шляхів стороннім тілом.

Після невдалих спроб видалити стороннє тіло з дихальних шляхів дитини Г. наказала медсестрі викликати

¹ Узагальнення ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про судову практику розгляду кримінальних проваджень щодо злочинів проти життя і здоров'я особи за 2014 рік». URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=0A9Q15E51C>

швидку допомогу, не надавши інформації про потрапляння до дихальних шляхів малолітньої дитини стороннього тіла, внаслідок чого на місце виклику не була направлена бригада реаніматологів, а прибула чергова бригада швидкої медичної допомоги, яка не мала реанімаційного облаштування, що унеможливило проведення реанімаційних заходів. Також підсудна відмовилась від передання дитини бригаді швидкої допомоги, вчинила опір законним вимогам та діям лікаря швидкої допомоги, чим затягнула час та ускладнила надання кваліфікованої допомоги, намагаючись надати допомогу самостійно.

Після прибуття разом із потерпілою до лікарні, Г. відмовилась передати потерпілу бригаді реаніматологів, а самостійно понесла її до відділення анестезіології та інтенсивної терапії, що позбавило працівників лікарні можливості розпочати своєчасне надання необхідної медичної допомоги потерпілій, внаслідок чого настало повне закриття дихальних шляхів потерпілої стороннім тілом, що згідно з висновком судово-медичної експертизи спричинило механічну асфіксію, яка є причиною смерті потерпілої. На підставі викладеного суд зробив висновок про неналежне виконання медичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого до них ставлення, оскільки своїми діями Г. порушила вимоги статей 39 і 43 Закону України від 09 січня 1992 року № 2801-XII «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Крім цього, Г. не мала належної освіти для лікувальної діяльності у вигляді надання стоматологічної допомоги неповнолітнім і відповідно не мала права надавати останнім таку допомогу.

Вироком Броварського міськрайонного суду Київської області від 24 грудня 2013 року Г. засуджено за ст. 138, ч. 2 ст. 140 КК до покарання у виді позбавлення волі на строк 4 роки з позбавленням права працювати за спеціальністю «стоматологія» та обіймати посаду лікаря-стоматолога,

строком на 2 роки. Відповідно до вимог статей 49, 74 КК України, Г. звільнено від призначеного основного та додаткового покарання у зв'язку із закінченням строків давності (справа № 11/780/241/14).

Зазначені судові рішення свідчать про неоднакове застосування кримінального закону та про проблеми кваліфікації діянь, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті собі.

Подолання конкуренції кримінально-правових норм незалежно від конкретного випадку і тих конкретних норм, співвідношення між якими потрібно вирішити, відбувається за правилом: пріоритет має спеціальна норма над загальною, і норма про «ціле» над нормою про «частину». Правила подолання конкуренції кількох спеціальних норм встановлені залежно від різновиду такої конкуренції¹.

Враховуючи постійне оновлення законодавства, сьогодні й у правозастосуванні особливо гостро постало питання відмежування складів кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті. Окрім того, у теорії кримінального права обґрунтовується думка, що близько 60 % помилок при кваліфікації злочинів зумовлено саме неправильним вирішенням питань відмежування злочинів, нерозумінням між окремими кримінально караними посяганнями².

Як приклад вироком Шевченківського районного суду Харківської області від 26.09.2019 року засуджено особу за ч. 3 ст. 136 КК.³ 24.02.2019 близько 16:30 О. перебувала у житловому будинку за місцем свого постійного мешкання, де її співмешканець під час виховної бесіди зі своїми малолітніми дітьми щодо їх неналежної поведінки з силою

¹ Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. К.: Атіка. 2003. С. 188.

² Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2006. С. 476.

³ Вирок Шевченківського районного суду Харківської області від 26.09.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84573903>.

відштовхнув від себе малолітнього, в наслідок чого той ударився лівою тім'яною частиною голови об металеву стійку, виконану з квадрат-труби двоярусного дитячого ліжка, та отримав тілесні ушкодження.

Внаслідок отриманої травми малолітній почав погано пересуватись та постійно скаржитися на головний біль та запаморочення. Проте, О., яка будучи очевидцем цієї події, усвідомлюючи, що дитина отримала тілесні ушкодження та потребує медичної допомоги, умисно не звернулася за допомогою та не повідомила про такий стан дитини.

О., перебуваючи постійно у період часу з 24.02.2019 по 01.03.2019 з малолітніми дітьми у будинку та дивлячись на те, як малолітній страждає від болю, внаслідок отриманих ним тілесних ушкоджень, усвідомлюючи те, що дитина перебуває в небезпечному для життя стані, маючи реальну можливість надати сину допомогу, остання, проявивши байдужість до права людини на життя, не надала необхідної допомоги та не вжила заходів, необхідних для відвернення небезпеки для життя свого малолітнього сина, не викликала швидку медичну допомогу, не повідомила про стан сина до закладів охорони здоров'я, для забезпечення надання необхідної допомоги потерпілому, та залишила малолітнього у безпорадному стані на ліжку в будинку за місцем свого мешкання та протягом п'яти днів, діючи умисно не повідомляла про стан потерпілого до закладів охорони здоров'я, що в подальшому спричинило смерть потерпілого малолітнього. Причиною смерті дитини стала закрыта черепно-мозкова травма, яка супроводжувалася крововиливами над та під тверду мозкову оболонку, під м'які мозкові оболонки, лінійним переломом склепіння черепа, та ускладнилася розвитком набряку-набухання головного мозку. Згідно висновку експерта №08-142/2019 від 13.06.2019 при своєчасному наданні малолітньому адекватної медичної допомоги у спеціалізованому нейрохірургічному відділенні можливо було діагностувати внутрішньочерепний крово-

вилив та провести ургентне нейрохірургічне втручання з подальшою комплексною консервативною терапією. В такому разі наслідки цієї травми могли бути іншими, смерті дитини можна було б запобігти.

На прикладі даного вироку ми бачимо як правоохоронними органами не вірно кваліфіковано бездіяльність матері малолітнього. Вважається потрібно було б кваліфікувати таку бездіяльність як ч. 3 ст. 135 КК. Адже суб'єктом даного кримінального правопорушення є лише дві групи осіб: 1) особи, які зобов'язані піклуватися про потерпілого і мали можливість надати йому допомогу (зокрема, законодавством такі обов'язки покладаються на батьків, усиновителів, патронатних вихователів; 2) особи, які самі поставили потерпілого в небезпечний для життя стан. Матір малолітнього, який помер в результаті протиправних дій її співмешканця – відноситься до спеціального суб'єкта даного злочину, та ніяк не може бути суб'єктом злочину передбаченого ч. 3 ст. 136 КК.

Крім того, під час аналізу судових рішень в ЄДРСР ми не знайшли жодного рішення про те, що співмешканця матері померлої дитини притягнули до кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 119 КК, хоча в його діяннях вбачається ідеальна сукупність вбивства через необережність (ч. 1 ст. 119 КК) та залишення в небезпеці (ч. 1 ст. 135 КК).

В іншому випадку малолітня донька під час обіду відмовилась приймати їжу. Такі її дії обурили матір та батька. Батько взяв у руки дволітрову пластикову пляшку, наповнену водою, та підійшовши ззаду до дитини, умисно наніс їй два удари цією пляшкою по голові. Після чого, наніс ще один удар кулаком в область голови дитини. За цими діями спостерігала мати дитини, яка при цьому не втручалась у побиття дитини та не перешкождала протиправним діям свого чоловіка та будучи також обуреною поведінкою власної доньки через її відмову від вживання їжі, на ґрунті

раптово виниклої особистої неприязні до дитини, вирішила нанести їй тілесні ушкодження. Спочатку нанесла доньці удар долонею в область потилиці, спричинивши фізичний біль, а після того, як донька опинилась на підлозі в лежачому на спині положенні, надавила їй коліном в область лобка, умисно спричинивши відповідно до висновку судово-медичної експертизи легкі тілесні ушкодження.

Після спричинення тілесних ушкоджень у дитини відразу погіршився стан здоров'я, у зв'язку з чим батько відніс її у ліжко, що розташоване у другій житловій кімнаті цього ж будинку. Наступного дня, донька померла у ліжку за місцем мешкання від отриманих під час побиття батьком тяжких тілесних ушкоджень.

Судом такі дії батька кваліфіковано за ч. 2 ст. 121 КК, а дії матері за ч. 1 ст. 125, ч. 3 ст. 135 КК¹. Вважаємо таку кваліфікацію невірною, так як в діях матері наявний склад кримінального правопорушення передбачений ч. 2 ст. 121 КК. Вказана кваліфікація узгоджується з Постановою касаційного кримінального суду ВС України від 14 листопада 2019 року, де зазначено, що мовчазна згода учасника злочину з діями інших учасників, навіть, за його повної бездіяльності, кваліфікується як спільне вчинення злочину².

Отримані результати дають підставу вважати, що інколи при застосуванні цих кримінально-правових норм припускаються істотних помилок, зумовлених, насамперед, труднощами, пов'язаними із кваліфікацією та відмежуванням таких посягань від суміжних кримінальних правопорушень.

Причому, до помилки в кваліфікації, як правильно зазначає М. Й. Коржанський, призводить «неврахування чи

¹ Вирок Білопільського районного суду Сумської області від 18 жовтня 2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85071011>.

² Постанова касаційного кримінального суду ВС від 14 листопада 2019 року у справі №710/439/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85678645>.

неправильна оцінка якоїсь однієї, іноді незначної обставини чи ознаки злочину»¹.

При конструюванні юридичних складів ряду кримінальних правопорушень законодавець використав ознаку «тяжкі наслідки» (ч. 5 ст. 152, ч. 5 ст. 153 КК). Правозастосовча практика традиційно включає в зміст цієї ознаки і необережне заподіяння смерті людині (абз. 1 п. 13 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» від 4 червня 2010 р. № 7). Таким чином, якщо потерпілому в ході вчинення кримінального правопорушення, юридичний склад якого передбачає подібну конструкцію об'єктивної сторони, необережно заподіюється смерть, оцінка ситуації має здійснюватись з урахуванням правил вирішення конкуренції «частин» та «цілого». Тому, заподіяна при зґвалтуванні чи сексуальному насильстві смерть з необережності кваліфікується лише за ч. 4 ст. 152 КК і додаткової кваліфікації за ст. 119 не потребує.

При встановленні причинового зв'язку між насильницькими діями і наслідками у вигляді шкоди здоров'ю потерпілого або його смерті, практика здебільшого орієнтується на так звану концепцію «необхідного спричинення». Проблемою цієї теорії є те, що вона надає значення ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення не будь-якому причиновому зв'язку між явищами, а лише такому, коли наслідок стає необхідним, об'єктивно закономірним, а не випадковим результатом діяння.

Водночас положення теорії необхідного спричинення не можна повністю поширювати на всі випадки вчинення кримінальних правопорушень проти особи, зокрема на зґвалтування чи сексуальне насильство, що спричинило тяжкі наслідки (наприклад, суб'єкт зґвалтував потерпілу,

¹ Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів. К.: Юрінком Інтер, 1998. С. 3.

а вона від сорому покінчила життя самогубством). Нагадаємо, що до внесення змін в розділ 4 КК України, Пленум ВСУ у п. 26 постанови «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» від 7 лютого 2003 р. № 2 рекомендував подібні ситуації (потерпіла при зґвалтуванні чи замаху на цей злочин виплигнула з транспортного засобу під час руху і отримала смертельні ушкодження) кваліфікувати за зґвалтування чи замах на зґвалтування, що спричинили особливо тяжкі наслідки. Відповідно на той час це ч. 4 ст. 152 чи ст. 15, ч. 4 ст. 152 КК. Цей орієнтир, очевидно, сформульований на підставі теорії «*conditio sine qua non*», або теорія необхідної умови, згідно з якою дія особи тоді є причиною даного наслідку, коли ця дія була однією з необхідних умов його настання. Теорія «*conditio sine qua non*» виходить з припущення повної рівноцінності (але не рівнозначності) всіх попередніх близьких чи віддалених умов його настання, і застосування її в даному випадку вважаємо не доречним та таким, що не відповідає принципу справедливості.

Однак, трапляються ситуації коли, при заподіянні смерті через необережність дії винного можуть не бути безпосередньо у причинному зв'язку з настанням смерті потерпілого, а лиш полягати у необережному створенні передумов для цього. Така ситуація складається, наприклад, у випадку випуску в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, що може спричинити потерпілому смерть (не може бути способом умисного вбивства) (ст. 287 КК). Або у випадку використання захисних засобів, що вражають автономно, якщо під час їх використання заподіюється смерть не тій особі відносно якої такі засоби були спрямовані. Такі випадки заподіяння смерті можуть бути скоєні тільки за необережної форми вини у виді злочинної самовпевненості або злочинної недбалості.

Особливістю кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки є необхідність брати до уваги

положення ряду нормативних актів України, зокрема, Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 р., «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 р., «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18 січня 2001 р., «Про поводження з радіоактивними відходами» від 30 червня 1995 р., «Про пожежну безпеку» від 17 грудня 1993 р., Правила пожежної безпеки в Україні, введені в дію наказом МВС від 22 червня 1995 р. № 400, Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів, затвердженої наказом МВС від 21 серпня 1998 р. № 622 тощо.

Окремі питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки вирішуються у ППВСУ «Про судову практику в справах про знищення та пошкодження державного чи колективного майна шляхом підпалу або внаслідок порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки» від 2 липня 1976 р. № 4, «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» від 26 квітня 2002 р. № 3, «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями» від 23 грудня 2005 р. № 13.

Зокрема, дії особи повинні кваліфікуватися як недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів тоді, коли не виконані передбачені нормативними актами (Інструкція, затверджена наказом МВС України від 21.08.1998 р. № 622, та ін.) умови зберігання зброї або бойових припасів, насамперед ті, які спрямовані на убезпечення їх від сторонніх осіб. В усіх випадках, коли не виконані інші, передбачені нормативними актами, умови поводження зі зброєю або бойовими припасами

(носіння, використання тощо), якщо в результаті них необережно заподіяно смерть особі, дії винної особи повинні кваліфікуватися за ст. 119 КК.

У випадках, якщо причиною необережного знищення або пошкодження майна, що призвело до загибелі людей, стало недбале зберігання зброї або бойових припасів, дії винного необхідно кваліфікувати за ст. 264 КК. За ст. 196 КК дії винного кваліфікуються лише у випадках інших недбалих діянь з названими предметами, що призводить до необережного знищення або пошкодження майна та інших, передбачених ст. 196 КК, наслідків.

Зокрема, якщо недбале зберігання ввіреної вогнепальної зброї або бойових припасів вчиняється військовослужбовцем його дії повинні кваліфікуватися за спеціальними нормами, що передбачають відповідальність військовослужбовців, зокрема, за ст. 414 КК «Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення».

Разом з тим, не завжди правоохоронні органи звертають увагу на примітку до ст. 425 КК «Недбале ставлення до військової служби», в якій зазначено що тяжкі наслідки полягають лише у заподіянні матеріальної шкоди та кваліфікують діяння, що необережно заподіяли смерть за ч. 3 ст. 425 КК¹.

У випадку порушення службовою особою, яка не є військовослужбовцем, обов'язків, які безпосередньо не пов'язані з правилами зберігання вогнепальної зброї та бойових припасів, а з іншими правилами безпеки, пов'язаними з цими предметами, що призвело до загибелі людей або інших тяжких наслідків, дії винного, до внесення змін у примітку ст. 364 КК щодо поняття істотної шкоди та

¹ Вирок Держинського міського суду Донецької області від 25.01.2019 року у справі № 225/378/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79402480>; Вирок Першотравневого районного суду Донецької області від 11.02.2019 року у справі №241/88/2019. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79764522>.

тяжких наслідків у ст. ст. 364–367 КК, повинні були кваліфікуватися за відповідною частиною ст. 367 КК «Службова недбалість».

Так, правильно були кваліфіковані за ч. 2 ст. 367 КК дії начальника Рівненського міського відділу УМВС України в Рівненській області В., який, будучи службовою особою, в повноваження якого, згідно з п. 1, п. 23 функціональних обов'язків, входила особиста відповідальність за зберігання та використання зброї, несення персональної відповідальності за організацію занять з особовим складом підрозділу зі службової підготовки, внаслідок несумлінного ставлення до виконання своїх службових обов'язків допустив службову недбалість, що спричинила тяжкі наслідки у вигляді смерті Н. 25.07.07 р. В., перебуваючи у своєму службовому кабінеті, підписав наказ про проведення 28.07.07 р. в урочищі «Форт» навчально-тренувальних стрільб з особовим складом Рівненського МВ УМВС України в Рівненській області. Близько 17 год. 30 хв. під час проведення стрільб в урочищі «Форт» одним зі стрільців було здійснено постріл з автомата АКС-74У. Вистрілена з автомата куля калібру 5,45 мм, за відсутності перехоплювачів куль, вилетіла за межі урочища і потрапила в Н., який 05.08.07 р. помер в ЦМЛ м. Рівне від різкої крововтрати внаслідок вогнепального поранення серця¹.

Тому, слід погодитися із думкою С. Б. Боровинського, що на сьогоднішній день такі дії повинні кваліфікуватися за загальними нормами, що передбачають відповідальність за злочини проти життя та здоров'я особи, зокрема, за ст. 119 КК². Однак, суди і надалі допускають

¹ Кримінальна справа № 1-30/11. Архів Рівненського районного суду Рівненської області.

² Боровинський С. Б. Розмежування недбалого зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів та суміжних складів злочинів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4 (89). С. 210–218.

помилки при кваліфікації таких діянь у винесенні вироків¹.

Стосовно особливостей кваліфікації, слід зазначити, що в абз. 2 п. 6 Постанови № 7 від 12.06.2009 «Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва» Пленум ВСУ зазначає, що порушення спеціальних правил безпеки, які стосуються виконання робіт з підвищеною небезпекою, діють на вибухо-небезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах; порушення правил ядерної або радіаційної безпеки, безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд статтею 271 КК не охоплюються та потребують кваліфікації відповідно за статтями 272 – 275 КК.² Тобто Пленум ВСУ наголошує на необхідності кваліфікації таких випадків лише за нормами, передбаченими ст. 272–275, які є спеціальними по відношенню до загальної норми, передбаченої ст. 271 КК України («Порушення вимог законодавства про охорону праці»).

Слід також зазначити, що у разі наявності у вчиненому ознак основного та кваліфікованого чи кваліфікованого та особливо кваліфікованого складів кримінальних правопорушень, передбачених різними частинами однієї статті Особливої частини КК України (які перебувають у конкуренції загальної і спеціальної чи кількох спеціальних норм з обтяжувачими обставинами відповідно), Пленум ВСУ наголошує

¹ Вирок Жовтневого районного суду м. Харків від 08.07.2019 року у справі № 639/4295/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82879936>; Вирок Новозаводського районного суду м. Чернігів від 16.08.2019 року у справі №751/4792/17. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83688816>; Вирок Конотопського міськрайонного суду Сумської області від 15.08.2019 року у справі №577/1599/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83683787>.

² Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 № 7. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>.

на необхідності кваліфікації лише за тією частиною статті, яка передбачає більш тяжкі наслідки. Зокрема, у п. 23 Постанови № 7 від 12.06.2009 «Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва» зазначено: «у випадках, коли при вчиненні злочинів, передбачених статтями 271–275 КК, одночасно настали наслідки, передбачені різними частинами цих статей, усі ці наслідки повинні бути зазначені у вироку, а дії особи належить кваліфікувати тільки за тією частиною статті КК, яка передбачає відповідальність за більш тяжкі наслідки»¹.

Аналогічна рекомендація міститься і в абз. 1 п. 6 Постанови № 14 від 23.12.2005 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Пленуму ВСУ № 18 від 19.12.2008): «порушення особою правил безпеки дорожнього руху чи експлуатації транспорту, яке спричинило наслідки, передбачені різними частинами ст. 286 КК, слід кваліфікувати як один злочин за тією частиною цієї статті, яка передбачає більш тяжкі наслідки»².

Однак, викликають сумніви і рекомендації Пленуму ВСУ, надані в п. 13 Постанови № 7 від 12.06.2009 «Про

¹ Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 № 7. *База даних «Законодавство України»*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>.

² Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 № 14 (редакція від 19.12.2008). *База даних «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05>.

практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва». Так, Пленум ВСУ зазначає: *Порушення на вибухонебезпечному підприємстві (у цеху) встановлених законодавством вимог пожежної безпеки, якщо воно спричинило вибух і пожежу, що призвело до загибелі людей, майнової шкоди в особливо великому розмірі або інших тяжких наслідків, має кваліфікуватися за сукупністю частини другої статті 270 та частини другої статті 273 КК. Те саме діяння, якщо воно спричинило пожежу з такими ж наслідками, належить кваліфікувати за сукупністю частини другої статті 270 та частини першої статті 273 КК».*¹

Ми вважаємо, що така кваліфікація одночасно за ст. 270 та 273 КК України порушує принцип *non bis in idem*, оскільки пропонується за двома статтями кваліфікувати діяння, негативні наслідки якого повністю охоплюються однією з них.

Видається, що зазначені норми перебувають у неповній (частковій) конкуренції між собою. Так, норма, передбачена ст. 270 КК України, є загальною по відношенню до норми ст. 273 КК України, яка є спеціальною за ознакою вибухонебезпечного характеру підприємства або цеху. Відповідно, за правилами подолання конкуренції застосуванню повинна підлягати норма, передбачена ст. 273 КК України.

Найпоширенішим в Україні злочинами серед кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті, є передбачене ст. 286 Кримінального кодексу порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які

¹ Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 № 7. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>.

керують транспортними засобами. Попри усталеність і традиційність кримінально-правової характеристики цього кримінального правопорушення його кваліфікація не позбавлена труднощів, одним із свідчень чого слугує відсутність однаковості відповідної судової практики. Неоднаковому застосуванню положень кримінального закону в частині оцінки порушень правил безпеки дорожнього руху, крім усього іншого, сприяє недосконалість і суперечливість окремих положень Правил дорожнього руху, до яких відсилають бланкетні диспозиції статей даного розділу, а також відсутність законодавчого регулювання необережного співзаподіяння, коли наслідок у вигляді загибелі людини є результатом суспільно-небезпечних діянь декількох суб'єктів, які діють необережно. Зокрема П. і Б., знаходячись у стані сп'яніння, разом керували автомобілем ГАЗ-51 (Б. крутив кермо, а П. переключав коробку передач), внаслідок чого вони не впоралися з керуванням та з'їхали у кювет. Машина перекинулася, при цьому два пасажирів загинули, а четверо отримали тілесні ушкодження¹. Зазначені дії обох осіб підлягають кваліфікації за частиною 3 ст. 286 КК.

При відмежуванні кримінальних правопорушень, передбачених в розділі проти безпеки руху та експлуатації транспорту, від суміжних діянь слід звернути увагу на те, що часто така необхідність виникає при розгляді пригод, які трапляються в аграрному секторі. Не вважаються ДТП і випадки, коли події є наслідком виконання транспортними засобами технологічних виробничих операцій (наприклад, при вантажно-розвантажувальних роботах, при оранці землі, будівельних роботах, які

¹ Мысливый В. А., Опальченко А. Н. Уголовная ответственность за допуск к управлению транспортными средствами водителей, находящихся в состоянии опьянения: учеб. пособ. К.: НИИРИО Украинской академии внутренних дел, 1992. С. 27.

здійснюються на тракторах, автокранах, інших спец-машинах тощо).

Так, при наїзді через неухважність під час оранки трактором поля на потерпілу, яка збирала картоплю, та заподіяння їй смерті, діяння винного помилково кваліфіковано як порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, хоча трактор використовувався для виконання виробничих функцій. Очевидно, що такі діяння слід кваліфікувати як заподіяння смерті з необережності за відповідною частиною ст. 119 КК¹.

Аналогічно мають кваліфікуватися подібні діяння при здійсненні за допомогою транспортного засобу певних функцій виробничого чи невиробничого характеру, для виконання яких транспортний засіб не призначений, що органи правосуддя не завжди враховують. Так, Ж. був безпідставно засуджений за порушення правил безпеки руху транспорту, коли він не впевнився у безпеці, став штовхати заднім ходом іншого трактора, щоб запустити його двигун, під час чого І., який стояв на гусениці останнього, одержав смертельну травму. Така кваліфікація дій Ж є невірною, оскільки Ж. здійснював на тракторі нетранспортні роботи, виконання і безпека яких не регулюється правилами дорожнього руху, а відтак його дії слід кваліфікувати як вбивство через необережність (частина 1 ст. 119 КК)².

Якщо при порушенні правил безпеки руху або експлуатації транспорту умислом водія охоплювалось настання таких наслідків, як смерть потерпілого, таке діяння кваліфікується як злочин проти життя особи. Порушення особою правил безпеки дорожнього руху чи

¹ Радянське право. 1984. № 12. С. 68.

² Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Топчія; наук. ред. В. І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. С. 726.

експлуатації транспорту, правил водіння або експлуатації машини і наступне залишення потерпілого від такого злочину без допомоги слід кваліфікувати за наявності за сукупністю кримінальних правопорушень, передбачених відповідними частинами статей 286 чи 415 КК та відповідною частиною ст. 135 КК.

При порушенні правил дорожнього руху водіями велосипедів, гужових возів, саней, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, діяння винного кваліфікується за ст. 291 КК або за відповідними статтями про кримінальні правопорушення проти особи. На жаль, правоохоронні органи доволі часто залишають дії таких осіб безкарними, переносячи удар кримінальної репресії на водія, який не постраждав в аварії.

Стаття 291 КК є певною мірою «резервною» нормою щодо інших, оскільки встановлює відповідальність за випадки порушення правил на транспорті, які не охоплюються спеціальними складами злочинів. Як приклад правильної кваліфікації наведемо постанову ВСУ від 12 червня 2019 року¹. Відповідно до якої пішохода визнано винуватим в тому, що він проявив неухважність до дорожньої обстановки та її змін, переходячи проїзну частину дороги у непередбаченому для цього місці, лежав на смузі, призначеній для руху транспорту, намагаючись підвестися, створив аварійну обстановку для водія автомобіля «Сітроен Джампер», який в умовах темної пори доби не мав можливості своєчасно його виявити, а з моменту виявлення вимушений був, уникаючи наїзду на пішохода, змінити напрямок свого руху ліворуч та виїхати на смугу зустрічного руху, що у свою чергу призвело до зіткнення з автомобілем ГАЗ-24 та зіткнення цього

¹ Постанова ВС від 12 червня 2019 року у справі № 450/1523/14-к.
URL: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82492100?fbclid=IwAR3vseEfNBXb4n2jN9pakRWlx25icRM06grWV_qSzWbtYAydRR0u0nqci18.

транспортного засобу з автомобілем «Мазда 626». Внаслідок зіткнення водій автомобіля «Сітроен Джампер» та пасажир автомобіля ГАЗ-24 загинули, а водій автомобіля отримав тяжкі тілесні ушкодження.

В даному випадку судом правильно враховано те, що згідно з ПДР пішохід є учасником дорожнього руху і має неухильно виконувати приписи цих правил, а водій автомобіля вправі розраховувати на те, що інший учасник дорожнього руху (пішохід) буде виконувати вимоги ПДР.

Тому, у всіх випадках вчинення злочину, в тому числі, наслідком якого є необережне заподіяння смерті особі, поза розумним сумнівом має бути доведений кожний з елементів, які є важливими для правової кваліфікації діяння як тих, що утворюють об'єктивну сторону діяння, так і тих, що визначають його суб'єктивну сторону¹.

Відсутність чітких критеріїв розмежування суміжних злочинів, як показує аналіз судових рішень, негативно позначається на правозастосовній практиці в цій категорії справ, а відірваність теорії від практики, особливо на початковій стадії, призводить до помилок в кримінально-правовій кваліфікації злочинів у процесі здійснення кримінального судочинства, що в подальшому серйозно впливає на організацію, напрямок розслідування, розкриття злочину, на кінцеву кваліфікацію, а також розгляд його судом та справедливе покарання винних².

¹ Постанова Касаційного кримінального суду ВС від 09 квітня 2020 року у справі № 761/43930/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88815528>.

² Луцький Т. М. Окремі питання кримінально-правової кваліфікації необережного заподіяння смерті особі. *Sciences of Europe* (Praha, Czech Republic). 2020. Vol. 3. № 49. P. 53–56.

3.2. Особливості покарання за вчинення кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті іншій особі

Закон є ефективним лише тоді, коли в ньому закладено оптимальний механізм його реалізації. Одним із елементів механізму реалізації закону є інститут юридичної відповідальності, зокрема призначення покарання.

Із кримінально-правового погляду особливість кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, полягає не лише у специфіці психічного ставлення суб'єкта до свого діяння та його результатів, що вже досліджено (хоча і недостатньою мірою) сучасною наукою, а стосується й об'єктивної сторони цих кримінальних правопорушень, заходів кримінально-правового впливу за ці кримінальні правопорушення, кримінально-правової політики у цій сфері тощо. Наукові уявлення про межі впливу держави на особу, яка припустилась у своїй поведінці необережності, чим завдала шкоди охоронюваним законом правам та інтересам інших осіб, суспільству або державі, є вельми поверхневими. Питання про те, яким має бути покарання за скоєння таких кримінальних правопорушень, належить до недостатньо вивчених наукою кримінального права. Показовим є і те, що на нинішньому рівні розвитку наук кримінології та кримінального права ми не маємо чіткого уявлення про розподіл видів покарань, передбачених за скоєння досліджуваних нами кримінальних правопорушень, слабо орієнтуємось у тому, яким із них надається перевага з боку законодавця під час формулювання санкцій норм про зазначені кримінальні правопорушення. Усе наведене змушує нас здійснити наскрізне вивчення санкцій кримінально-правових норм про кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті людині, визначити ті види покарань,

які переважно застосовуються законодавцем під час аналізу судової практики, та сформулювати пропозиції щодо оптимізації кримінально-правової політики у сфері протидії необережним кримінальним правопорушенням.

Покарання – це, передусім, форма і міра відповідальності, у застосуванні якої втілено й задоволено інтереси законності та правосуддя, осіб, що потерпіли від злочину, держави й суспільства, а також засудженого¹. Покарання за вчинене кримінальне правопорушення має відповідати загальним принципам призначення покарання.

Відповідно до ст. 50 КК України покарання є заходом примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні кримінального правопорушення, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого. Покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень як засудженими, так і іншими особами. Покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність.

Призначення покарання – це діяльність суду з вибору виду та розміру покарання за вчинене особою кримінальне правопорушення. Від цього залежить досягнення мети покарання, ефективність функціонування всієї системи кримінальної юстиції, дотримання фундаментальних прав людини. Важливість існування загальних засад призначення покарання зумовлюється тим, що така діяльність судді є багатогранною та поєднує в собі врахування імперативних законодавчих вимог та суб'єктивну оцінку обставин суспільно небезпечного діяння особи, яка його вчинила. За її результатами визначається конкретний вид та розмір покарання, у якому кримінальна відповідальність безпосередньо знаходить форму своєї реалізації.

¹ Коржанський М. Й. Словник кримінально-правових термінів. К., 2000. С. 39.

Саме в призначеному конкретній особі покаранні виявляється каральна політика держави, яка поєднує в собі реалізацію різних цілей державного реагування на випадки порушення найбільш суворих правових заборон, оскільки покарання згідно із законом України про кримінальну відповідальність – це не лише кара, а й виправлення особи, запобігання вчиненню нею та іншими особами нових злочинів. Очевидним є те, що лише обґрунтований та виважений підхід до визначення конкретного виду та розміру покарання, інших правових наслідків, які наставатимуть для особи у зв'язку із вчиненням нею злочину, може забезпечити досягнення балансу між усіма цілями покарання під час його призначення. Обрання та реалізація відповідного підходу залежить від існування науково-обґрунтованих загальних теоретичних і нормативних положень, які б могли використовуватись як спільний знаменник та застосовуватися до осіб, що вчинили різні види суспільно небезпечних діянь, незалежно від їх спрямованості та ступеня тяжкості¹.

Варто погодитись із думкою Р. Ш. Бабанли, що забезпечення єдності судової практики є одним із найважливіших питань, підходи до вирішення якого становлять предмет численних сучасних наукових досліджень. У переважній більшості таких досліджень фокусується увага на судово-устрійних, тобто інституційних аспектах вирішення проблеми неоднакового правозастосування, що, очевидно, є обґрунтованим з огляду на появу нових, раніше невідомих форм забезпечення єдності судової практики. Поряд із інституційним, не менш важливим є змістовний аспект, дослідження якого зумовлено необхідністю забезпечення єдності судової практики в конкретній важливій сфері

¹ Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. С. 4. URL: http://idpnan.org.ua/files/2019/babanli-r.sh.-priznachennya-pokarannya-v-ukrayini_-teoretiko-prikadni-zasadi_-_d_.pdf

правозастосування. Однією із сфер, яка вимагає особливої уваги, є саме сфера призначення покарання, оскільки правові умови, у яких призначається покарання, а саме невизначеність законодавчих положень, а також істотна частка суддівського розсуду під час його призначення покарання, є передумовами існування неоднакових підходів до обрання виду та розміру покарання особи за вчинене нею суспільно небезпечне діяння¹.

Недостатня обґрунтованість правозастосовних рішень у сфері визначення ступеня караності діянь може мати негативні наслідки для правової системи. Лише обґрунтований та виважений підхід до визначення конкретного виду та розміру покарання, інших правових наслідків, які наставатимуть для особи у зв'язку з вчиненням нею злочину, може забезпечити досягнення балансу між різними цілями покарання під час його призначення².

У системі чисельних правових заходів кримінальне покарання – необхідний засіб охорони суспільства від злочинних посягань. Виконання зазначеної ролі здійснюється як за допомогою загрози покаранням, яка міститься в санкції будь-якої кримінально-правової норми Особливої частини Кримінального кодексу України (далі – КК), так і шляхом його реалізації, тобто примусового впливу на осіб, уже визнаних винними у вчиненні кримінального правопорушення.

Применшення ролі покарання є неприпустимим, таким, що суперечить каральній і запобіжній сутності кримінального покарання, як найбільш суворого заходу державного примусу,

¹ Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади. Чернівці: Десна Поліграф, 2019. С. 7. URL: http://idpnan.org.ua/files/2019/babanli-r.sh.-priznachennya-pokarannya-v-ukrayini-teoretiko-prikladni-zasadi_-d_.pdf

² Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади: автореферат дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2019. С. 2.

який застосовується за вироком суду до осіб, які вчинили кримінальне правопорушення.

Правова система держави має забезпечувати баланс між суворістю та м'якістю заходів реагування на порушення найбільш суворих – кримінально-правових заборон. Водночас покарання, яке призначене особі, має бути справедливим. Не є винятком тут і кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі.

Конкретну міру покарання за вчинення кримінального правопорушення призначають за загальним правилом в межах відповідної санкції (вони покликані захищати суспільство, відображаючи ступінь морального осуду щодо осіб, які вчинили кримінальне правопорушення). Призначення покарання об'єктивного та достатнього залежить від побудови санкції кримінально-правової норми Особливої частини КК України.

Санкція – це частина статті Особливої частини Кодексу, яка встановлює вид і розмір покарання за злочин, вказаний у диспозиції статті¹.

Відповідно до чинного кримінального законодавства, існують два види кримінально-правових санкцій: 1) відносно визначена санкція, яка передбачає покарання лише одного виду і в конкретних межах, вказуючи або не вказуючи його нижню межу, але із зазначенням його верхньої межі; 2) альтернативна санкція, що передбачає два та більше видів основного покарання, з яких суд може призначити лише одне.

Стосовно кримінальних правопорушень, що становлять наш науковий інтерес, то серед них відносно визначену санкцію містять 95 складів кримінальних правопорушень (69,34%), альтернативну 42 (30,66%).

Санкції мають враховувати принципи гуманізму, пріоритету прав людини та громадянина, справедливості, рівності,

¹ Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. 5-те вид., переробл. та доповн. / Ю. В. Александров, В. І. Антипов, О. О. Дудоров та ін.; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. К.: Атіка, 2009. 408 с.

індивідуалізації покарання, співмірності покарання з тяжкістю вчиненого злочину, економії кримінально-правової репресії, більшої караності групового і повторного злочину, повної відповідальності тощо¹. З огляду на це, як зазначає Берило О. Г. формальним критерієм тяжкості (м'якості) покарання має бути дійсний ступінь небезпеки вчиненого діяння. Крім того, слід зазначити, що ефективність покарання залежить від якості побудови кримінально-правової санкції, визначення яких має як теоретичне, так і практичне значення².

В Особливій частині КК України санкції статей є формальним критерієм класифікації кримінальних правопорушень за ступенем тяжкості, що визначено законодавцем у ст. 12 КК України. Зазначена класифікація має важливе значення для практики в частині визначення строків погашення судимості, звільнення від кримінальної відповідальності, кваліфікації під час рецидиву тощо.

З 137 досліджуваних нами кримінальних правопорушень, кримінальні проступки становлять 0,73% (1 кримінальний проступок ст. 247 КК); нетяжкі злочини, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або позбавлення волі, за вчинення яких не перевищує п'яти років – 30,66% (42); тяжкі, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, строк позбавлення волі за вчинення яких перевищує п'ять років – 38,68% (53); особливо тяжкі, строк позбавлення волі за вчинення яких перевищує десять років або за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу

¹ Хавронюк М. І. Довідник з Особливої частини кримінального кодексу України. К.: Істина, 2004. С. 106.

² Берило О. Г. Конструкція санкцій кримінально-правової норми, що передбачає відповідальність за ненадання допомоги хворому медичним працівником. *Право.ua*. 2017. № 2. С. 198–204.

в розмірі понад двадцять п'ять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – 29,93% (41). Хоча, на наш погляд, віднесення необережних кримінальних правопорушень (навіть таких, що спричинили тяжкі суспільно небезпечні наслідки) до особливо тяжких є досить спірним.

Вид і розмір покарання найбільш повно відображає ступінь суспільної небезпеки (тяжкість) кримінального правопорушення, належність його до певної категорії (за ієрархією класифікації, наведеної в ст. 12 КК України). Тому санкції мають бути повністю об'єктивно науково обґрунтованими. У разі невідповідності санкції ступеню суспільної небезпеки конкретного кримінального правопорушення в одному випадку суд призначає особі покарання більш м'яке, ніж передбачено в санкції статті, а в іншому – за відповідне діяння призначають покарання в межах санкції відповідної статті.

Ураховуючи викладене, слід зазначити, що законодавець під час конструювання кримінально-правових норм має чітко визначати кримінально-правові санкції, що, з одного боку, дасть змогу створити базу для законодавчого закріплення покарання, а з іншого – гарантуватиме дотримання принципів індивідуалізації та справедливості призначення покарання¹.

Досліджуючи санкції зазначених нами кримінальних правопорушень, можна побачити, що суд може застосовувати до винної особи майже всі види основних покарань, перелік яких міститься в КК. Не застосовуються лише службові обмеження для військовослужбовців. Тобто, для більш детального розуміння наведемо такі приклади: якщо пішохід порушив правила дорожнього руху, раптово вийшов на проїжджу частину, в результаті чого водій транспортного засобу, намагаючись уникнути ДТП, з'їхав на узбіччя, зіт-

¹Берило О. Г. Отграничения неоказания помощи больному медицинским работником от ненадлежащего исполнения профессиональных обязанностей медицинским работником. *Leges si Viata*. 2017. № 12. С. 27–30.

кнувся з деревом та загинув. Суд, розглядаючи справу, може призначити пішоходу покарання у вигляді штрафу, оскільки в діях пішохода наявний склад злочину передбачений ст. 291 КК. Натомість, якщо особа виготовила з препаратів невідомого походження або препаратів, термін придатності яких закінчився, ліки, а особа, яка випила дані ліки померла – то суд в такому випадку може призначити покарання у вигляді довічного позбавлення волі, за вчинення кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 321¹ КК.

Варто погодитися із Д. С. Азаровим, що чинні кримінально-правові санкції є розбалансованими, що, насамперед, проявляється у встановленні абсолютно різного покарання за посягання однакової (наближеної) небезпечності різному впливі однакових кваліфікуючих ознак на зміну міри типового покарання, а також у великій кількості невиправдано широких санкцій¹.

Аналіз санкцій, дає можливість виділити вищезазначені критерії, а також певні протиріччя у санкціях схожих за своїми ознаками складах кримінальних правопорушень, у тому числі і в ст. 119 КК.

Так, покарання, передбачене ст. 119 КК за необережне вбивство людини, є більш суворим, ніж покарання за спричинення смерті однієї людини внаслідок здійснення незаконної лікувальної діяльності (ст. 138), ненадання допомоги хворому медичним працівником (ч. 2 ст. 139), неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ч. 1 та ч. 2 ст. 140), незаконного розголошення лікарської таємниці (ст. 145 КК), порушення законодавства про захист рослин (ст. 247 КК), невиконання наказу (ч. 1 ст. 403), порушення статутних правил внутрішньої служби (ч. 1 ст. 421 КК).

¹ Азаров Д. С. Розуміння суспільної небезпеки злочину (за результатами соціологічного експерименту). *Наукові записки НаУКМА*. Юридичні науки. 2019. С. 9.

За необережне вбивство однієї людини передбачено покарання у виді обмеження волі на строк від трьох до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк (ч. 1 ст. 119 КК), а за необережне вбивство двох або більше осіб – позбавлення волі на строк від п'яти до восьми років (ч. 2 ст. 119 КК). У той же час ст. ст. 196, 264 та ч. 2 ст. 412 КК передбачають максимальне покарання за загибель людей незалежно від їх кількості – три роки позбавлення волі, а ст. 237, ч. 2 ст. 238, ч. 2 ст. 239, ч. 3 ст. 239¹, ч. 2 ст. 241, ч. 2 ст. 242, ч. 2 ст. 243, ч. 2 ст. 253, ч. 2 ст. 275, ч. 2 ст. 326, ч. 2 ст. 327 ст. 291 КК – п'ять років позбавлення волі.

З цього слідує, що законодавець не однаково оцінює життя людини та таким чином створює привілейовані склади кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі, оскільки покарання, передбачене ст. 119 КК за необережне вбивство людини, є більш суворим, ніж покарання за спричинення загибелі декількох людей, що є порушенням системно-правової несуперечливості, адже зазначені діяння не містять ніяких пом'якшувальних ознак порівняно зі ст. 119 КК, які б вказували на менший ступінь суспільної небезпеки цього кримінального правопорушення, ніж необережне вбивство. Тому санкції даних норм було б логічно вирівняти із санкціями ст. 119 КК.

Водночас порівняно з кримінальними правопорушеннями, що розміщені в інших розділах КК, загальна норма (ст. 119 КК), яка розміщена в розділі кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи, має більш м'яку санкцію.

Безумовно, у цьому є свій сенс, оскільки здійснення професійної, виробничої, службової діяльності, а також поведіння з транспортними засобами, їх використання та взаємодія з ними (у випадках, передбачених аналізованими статтями), вимагають від людини більш підвищеного контролю за своєю діяльністю у цих процесах, аніж у зви-

чайних побутових ситуаціях. Тому ці кримінальні правопорушення становлять більшу суспільну небезпеку і, відповідно, мають передбачати більш суворі санкції. Аналогічно мало б вирішуватись питання із професійними кримінальними правопорушеннями медичних працівників, оскільки думається, що вони становлять суспільну небезпеку не меншу, аніж кримінальні правопорушення які заподіюють необережну смерть на виробництві.

Порівняння санкцій ст. 119 КК та інших кримінальних правопорушень, в результаті вчинення яких можна необережно заподіяти смерть особі, свідчить, що загальна норма передбачає в цілому більш м'яке покарання (максимальне – п'ять років позбавлення волі), тоді як інші, порівнювані нами норми, в разі спричинення загибелі людей передбачають до 12-и (ч. 2 ст. 252; ч. 3 ст. 258⁵; ч. 2 ст. 267; ч. 3 ст. 270¹; ч. 2 ст. 274; ч. 3 ст. 280; ч. 3 ст. 281; ч. 3 ст. 282; ч. 3 ст. 292; ч. 4 ст. 297; ч. 3 ст. 314; ч. 2 ст. 352; ч. 4 ст. 404; ч. 3 ст. 414; ч. 5 ст. 426¹ КК України) або до 10-и (ст. 236; ч. 2 ст. 121; ч. 3 ст. 146; ч. 2 ст. 194; ч. 3 ст. 204; ч. 3 ст. 206; ч. 3 ст. 206²; ч. 2 ст. 245; ч. 2 ст. 269; ч. 2 ст. 273; ч. 3 ст. 276; ч. 2 ст. 283; ч. 3 ст. 286; ч. 3 ст. 321²; ч. 3 ст. 371; ч. 4 ст. 402; ч. 3 ст. 404; ч. 3 ст. 406; ч. 4 ст. 411; ч. 2 ст. 414; ч. 2 ст. 415; ч. 2 ст. 419; ч. 3 ст. 419; ч. 3 ст. 420; ч. 3 ст. 422; ч. 4 ст. 426¹ КК) років позбавлення волі. Крім цього, в КК налічуються 26 кримінальних правопорушень, санкції яких передбачають максимальний строк покарання у вигляді позбавлення волі на строк до 15 років (ст. 416; ст. 417; ч. 3. ст. 110; ч. 2 ст. 114¹; ч. 2 ст. 147; ч. 3 ст. 149; ч. 5 ст. 152; ч. 5 ст. 153; ч. 3 ст. 194¹; ч. 3 ст. 258; ч. 5 ст. 260; ч. 3 ст. 265; ч. 3 ст. 265¹; ч. 3 ст. 277; ч. 3 ст. 278; ч. 3 ст. 279; ч. 2 ст. 294; ч. 4 ст. 303; ч. 3 ст. 321¹; ч. 2 ст. 347; ч. 2 ст. 347¹; ч. 2 ст. 78; ч. 3 ст. 399; ч. 2 ст. 439; ч. 2 ст. 446; ч. 3 ст. 447 КК України). Серед зазначених кримінальних правопорушень є й такі, санкції яких передбачають покарання у вигляді довічного позбавлення волі (ч. 3 ст. 110, ч. 3 ст. 258, ч. 3 ст. 321¹, ч. 2 ст. 439, ч. 3 ст. 447 КК).

Крім того, 2 склади кримінальних правопорушень (ч. 1 ст. 140 та ст. 145 КК) передбачають як основне, 30 складів кримінальних правопорушень (ч. 3 та ч. 5 ст. 134; ч. 2 ст. 137; ч. 2 ст. 139; ч. 2 ст. 140; ч. 2 ст. 151; ч. 2 ст. 155; ч. 3 ст. 206; ч. 3 ст. 206²; ст. 236; ст. 237; ч. 2 ст. 238; ч. 2 ст. 239; ч. 3 ст. 239¹; ч. 3 ст. 239²; ч. 2 ст. 241; ч. 2 ст. 243; ч. 3 ст. 258⁵; ч. 2 ст. 271; ч. 2 ст. 272; ч. 2 ст. 273; ч. 2 ст. 274; ч. 2 ст. 275; ч. 2 та ч. 3 ст. 286; ст. 287; ч. 3 ст. 321²; ч. 2 ст. 326; ч. 3 ст. 371; ч. 2 ст. 374 КК) передбачають як додаткове покарання позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, а 12 (ч. 3 ст. 110; ч. 3 ст. 149; ч. 3 ст. 204; ч. 3 ст. 206; ч. 3 ст. 206²; ч. 3 ст. 258; ч. 3 ст. 258⁵; ч. 5 ст. 260; ч. 4 ст. 303; ч. 3 ст. 321¹; ч. 2 ст. 446; ч. 3 ст. 447 КК) конфіскацію майна.

Вважаємо за необхідне навести розрахунки щодо частоти використання тих чи інших видів покарань у санкціях норм за кримінальні правопорушення, що мають наслідком необережне заподіяння смерті. Покарання наводяться за відсотками від більшого до меншого, а 137 досліджуваних кримінальних правопорушень було взято нами за 100%:

– позбавлення волі передбачено за 135 кримінальних правопорушень (98,54%);

– обмеження волі передбачено за 32 кримінальних правопорушень (23,36%);

– виправні роботи передбачено за 9 кримінальних правопорушень (6,57%);

– штраф передбачено за 5 кримінальних правопорушень (3,65%);

– довічне позбавлення волі за 5 кримінальних правопорушень (3,65%);

– позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю передбачено, як основне покарання за 2 кримінальні правопорушення (1,46%), як додаткове за 30 кримінальних правопорушень (21,9%);

– громадські роботи передбачено за 2 кримінальні правопорушення (1,46%);

– арешт передбачено за 1 кримінальне правопорушення (0,73%);

– конфіскація майна, як додаткове покарання за 12 кримінальних правопорушень (8,76%).

Окремо слід зазначити покарання для військово-службовців:

– тримання у дисциплінарному батальйоні передбачено за 3 кримінальні правопорушення (2,19%), або за 3 із 36 досліджуваних військових кримінальних правопорушень (8,33%);

– службові обмеження для військовослужбовців передбачено за 1 кримінальне правопорушення (0,73%), або за 1 із 36 досліджуваних військових кримінальних правопорушень (2,78%).

З наведеного можна зробити висновок, що передбачення законодавцем за скоєння кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті, таких видів покарання як громадські роботи та арешт є незаконним.

Деякі науковці вважають, що саме призначення арешту за спричинення смерті через необережність є найбільш раціональним заходом, враховуючи специфіку цього виду покарання у вигляді повної ізоляції від суспільства та нетривалий строк – до 6 місяців. На їхню думку, реальне призначення цього виду покарання буде лише сприяти досягненню цілей покарання, встановлених кримінальним законом. Арешт здійснить запобіжний вплив як на саму особу, яка вчинила необережний злочин, так і на інших осіб. Поміщення винуватця в арештний будинок, на умовах повної ізоляції від суспільства, відновить соціальну справедливість в очах потерпілих. Нетривалий строк цього покарання буде сприяти виправленню, усвідомленню суб'єктом своїх помилок, а в подальшому скоротить період адаптації після відбування покарання, тому ми не отримуємо «морального виродка», незгодного

із позбавленням волі і такого, що має претензії до суспільства після відбування покарання¹.

Погодитися із наведеним підходом важко. Вважаємо більш обґрунтованою позицію про застосування в санкціях норм про кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті людині, такого покарання як позбавлення волі на певний строк, а у випадку якщо смерть настала в результаті здійснення певного виду діяльності – необхідно обов'язково додатково застосовувати покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Вчені, які досліджували питання призначення додаткових покарань, вважали, що додаткове покарання у вигляді позбавлення права займатись певною діяльністю володіє значними можливостями як виховного, так і карального впливу на винуватих, а також є більш ефективним, ніж призначення за ці ж діяння коротких строків позбавлення волі або виправних робіт, що може слугувати підставою для включення його у санкції необережних злочинів як альтернативи позбавленню волі².

В. В. Агільдін пропонує із санкції норми, яка передбачає відповідальність за спричинення смерті через необережність, повністю виключити такий вид покарання, як позбавлення волі. На його думку, цей вид покарання має призначатися лише за скоєння тяжких або особливо тяжких злочинів, а заподіяння смерті через необережність належить до злочинів середньої тяжкості.³ На нашу ж думку, така

¹ Агильдин В. В. Уголовно-правовая и криминологическая характеристика причинения смерти по неосторожности: дисс. ... канд. юрид. наук:12.00.08. Иркутск, 2003. С. 117–118.

² Солдатова Е. М. Практика назначения дополнительных наказаний за неосторожные преступления в сфере использования техники. *Актуальные проблемы борьбы с преступностью*. Владивосток: ДВГУ, 1983. С. 63–64.

³ Агильдин В. В. Уголовно-правовая и криминологическая характеристика причинения смерти по неосторожности: дисс. ... канд. юрид. наук:12.00.08. Иркутск, 2003. С. 118.

пропозиція суперечить поглядам самого ж В. В. Агільдіна про більшу диференціацію санкцій¹. Загалом позбавлення волі однозначно лідирує серед покарань за кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті. Вище було зазначено: цей вид покарання має місце 135 разів у санкціях норм 137 кримінальних правопорушень, що становить 98,54%. Таким чином, законодавець вважає позбавлення волі основним видом покарання за вказані злочини. У 77 складах позбавлення волі є єдиним видом покарання (56,2%).

Позбавлення волі як вид покарання відзначається високим рівнем репресивності і, як свідчать численні дослідження вітчизняних та іноземних науковців, найбільш пов'язаний із негативними для особи наслідками (вторинна криміналізація, стигматизація, втрата соціальних навичок, втрата суспільно корисних зв'язків тощо)².

Водночас позбавлення волі поступово «здає» свої позиції у теорії кримінального права. На думку Т. А. Денисової, сучасний розвиток кримінального законодавства має бути спрямований на забезпечення гуманного ставлення до особи, яка вчинила злочин. В історичній ретроспективі це виглядає так: відмова від помсти, каліцтва, каторжних робіт, смертної кари, поступове витіснення позбавлення волі на певний строк, розширення застосування альтернативних видів покарання (громадські роботи, штраф тощо) та заходів виправного впливу³. Примітним є те, що вже в кримінологічній науці радянського періоду висловлювалась така думка: покарання у вигляді позбавлення волі саме по собі є вимушеним злом та

¹ Агильдин В. В. Уголовно-правовая и криминологическая характеристика причинения смерти по неосторожности: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Иркутск, 2003. С. 113.

² Бадира В. А. Виправлення жінок, засуджених до позбавлення волі як мета покарання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2006. С. 1.

³ Денисова Т. А. Кримінальне покарання та реалізація його функцій: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2010. С. 8.

існує тому, що суспільство поки що не придумало нічого іншого на заміну цьому виду покарання¹.

Науковці, В. І. Касинюк та В. М. Білоконеv у зв'язку із цим зауважують, що у такому разі застосування позбавлення волі до осіб, які вчинили необережні злочини, є на порядок вищим злом. На думку цих учених, виправлення певних деформацій в особистісних настановах необережних злочинців щодо суспільних цінностей може бути досягнуто самим фактом притягнення до кримінальної відповідальності з використанням більш м'яких видів покарання порівняно з позбавленням волі².

У свою чергу, з думкою останніх варто погодитися частково, лише в тому випадку, якщо в результаті необережних дій не настали наслідки у вигляді смерті особи. Якщо ж такі наслідки настали, то особі завжди повинно бути призначено покарання у вигляді позбавлення волі на певний строк, оскільки життя є найвищою цінністю. І лише покарання у вигляді позбавлення волі на не значний строк дасть найбільший ефект для того, щоб змінити своє ставлення до тої чи іншої ситуації, до певних правил поведінки в суспільстві та щодо дотримання їх в майбутньому, убезпечить від вчинення нових кримінальних правопорушень та буде відповідати балансу між карою за вчинене кримінальне правопорушення, що заподіяло смерть, відшкодуванням завданої шкоди та інтересами членів суспільства.

Кожна особа має право на охорону державою її життя від суспільно небезпечних посягань. Однак, чи справді життя кожної окремої особи охороняється державою однаково? Чи кожна особа є для держави окремою соціальною цінністю? Однозначної відповіді на ці запитання дати не

¹ Хохряков Г. Ф. Парадоксы тюрьмы. М.: Юрид. лит-ра, 1991. С. 6.

² Касинюк В. І., Білоконеv В. М. Кримінальна відповідальність військовослужбовців за порушення правил водіння або експлуатації машин. Запоріжжя: Вид. С. О. Глазунов, 2011. 231 с.

можна, адже призначаючи покарання за злочини, в яких наслідком необережних дій є смерть особи, суд в одних випадках призначає покарання у вигляді штрафу, а в інших покарання у вигляді позбавлення волі на 8 років.

Вважаємо неправильним, що у одних випадках законодавець дає суду право вибору покарання (у випадку альтернативної санкції), а в іншому такого вибору не дає. Та підтримуємо позицію В. І. Зубкової, яка зазначає, що індивідуалізувати покарання цілком можливо й не в рамках безмежно альтернативних санкцій, а в звичайному порядку в межах відносно-визначених санкцій («від» – «до» чи просто – «до»); або хоча б в альтернативних, але з «невеликим набором» видів покарань, наприклад, два покарання.¹

Також недосконалою є позиція законодавця при притягненні до кримінальної відповідальності та призначенні покарання у тих випадках, коли смерть через необережні дії заподіюється декільком особам. В одному випадку, де в результаті необережних дій заподіяно смерть двом особам, суд призначає покарання у вигляді позбавлення волі на 10 років², в іншому випадку, де загинуло 5 людей, призначає покарання у вигляді 7 років позбавлення волі³, а у випадку загибелі 20 людей у вигляді 9 років позбавлення волі⁴. Законодавець в таких випадках фактично однаково оцінює життя 2 людей та 20, смерть яких настала в результаті протиправних необережних дій інших осіб, призначаючи в першому випадку навіть суворіше покарання ніж в другому. А причиною цього є невдале формування диспо-

¹ Зубкова В. Проблемы построения и взаимообусловленности санкций и категорий преступлений в УК РФ. *Уголовное право*. 2002. № 4. С. 19.

² Вирок Болградського районного суду Одеської області від 31.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85336103>.

³ Вирок Сарненського районного суду Рівненської області від 08.11.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85476587>.

⁴ Вирок Суворовського районного суду м. Одеси від 18.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85034757>.

зицій при використанні законодавцем терміну «загибель людей», а також те, що в даних випадках суд обмежений санкцією статті.

За таких вихідних умов, звертаємо увагу не на необхідність впорядкування системи санкцій, скорочення видів альтернативних покарань, зменшення розриву між мінімумом та максимумом покарань. Це дозволить оптимізувати діяльність законодавця під час криміналізації та пеналізації діянь, що мають своїм наслідком загибель людини.

Також, вважаємо за необхідне зазначити, що при формулюванні диспозицій статей, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, законодавець використовує різні нормативні конструкції. І на жаль, в багатьох випадках у диспозиціях статей життя людини прирівнюється законодавцем до інших наслідків, що не пов'язані із смертю особи. Диспозиція цих норм передбачає досить широкий діапазон суспільної небезпеки зазначених кримінальних правопорушень залежно від наслідків (від спричинення великої матеріальної шкоди, середньої тяжкості тілесних ушкоджень одній особі до загибелі кількох людей).

Розглянемо деякі випадки таких конструкцій, що на наш погляд шкодять належному застосуванню закону про кримінальну відповідальність, підривають ідею того, що життя людини є найвищою соціальною цінністю. Як приклад проаналізовано ч. 2 ст. 286 КК, в якій законодавець передбачає два можливі наслідки цього кримінального правопорушення. Тому, відповідне порушення, яке спричинило смерть потерпілого, є окремим злочином, так само як і те діяння, що заподіяло тяжке тілесне ушкодження. У підсумку маємо істотну логічну неузгодженість, коли життя людини не вважається найвищою соціальною цінністю та в даному випадку прирівнюється законодавцем до тяжкого тілесного ушкодження.

Суспільна небезпечність у випадку заподіяння особі смерті більша ніж у випадку заподіяння тяжкого тілесного ушкодження. Сама ж суспільна небезпечність наслідків

кримінального правопорушення – один з основних показників ступеня суспільної небезпечності діяння загалом, що безпосередньо визначає тяжкість кримінальної відповідальності і покарання. Це обумовлює важливість технічно грамотного та правильного опису таких наслідків в законі.

При здійсненні системного аналізу норм КК наведемо перелік кримінальних правопорушень, в яких поряд із наслідком у вигляді смерті є й настання інших альтернативних наслідків, які захищаються законодавцем однаково, тобто, в яких фактично необережне заподіяння смерті особі рівнозначне із іншими тяжкими наслідками (ч. 5 ст. 134; ч. 3 ст. 135; ч. 2 ст. 137; ч. 2 ст. 139; ст. 141; ч. 3 ст. 321¹; ч. 3 ст. 321²; ч. 2 ст. 381); тривалим розладом здоров'я чи безплідністю (ч. 3 ст. 134); отруєнням (ч. 3 ст. 204); майновою шкодою в особливо великому розмірі або іншими тяжкими наслідками (ч. 3 ст. 270¹ КК); тяжким тілесним ушкодженням (ч. 2 ст. 286); середньої тяжкості або тяжким тілесним ушкодженням (ст. 287; ст. 288; ч. 1 ст. 415); тілесні ушкодження кільком особам (ч. 2 ст. 414); що спричинило катастрофу або інші тяжкі наслідки (ст. 416).

Однак, є й кримінальні правопорушення, в яких покарання за необережне заподіяння смерті декільком особам рівнозначне із майновою шкодою в особливо великих розмірах чи іншими тяжкими наслідками (ч. 2 ст. 194), тяжкими тілесними ушкодженнями (ст. 196), тяжкими наслідками (ч. 3 ст. 110, ч. 2 ст. 114¹, ч. 2 ст. 194¹, ст. 237, ч. 2 ст. 238, ч. 2 ст. 241, ч. 2 ст. 252, ч. 5 ст. 260, ч. 2 ст. 267, ч. 4 ст. 267¹, ч. 2 ст. 269, ч. 2 ст. 271, ч. 2 ст. 272, ч. 2 ст. 273, ч. 2 ст. 274, ч. 2 ст. 275, ч. 3 ст. 278, ч. 3 ст. 279, ч. 3 ст. 280, ч. 3 ст. 281, ч. 2 ст. 283, ст. 291, ч. 2 ст. 294, ч. 2 ст. 325, ч. 2 ст. 326, ч. 2 ст. 327, ч. 2 ст. 347, ч. 2 ст. 347¹, ч. 2 ст. 352, ч. 2 ст. 378, ч. 2,3,4 ст. 411; ч. 2 ст. 412, ч. 3 ст. 414, ч. 2 ст. 439, ч. 2 ст. 446), масовим захворюванням або іншими тяжкими наслідками (ч. 2 ст. 239, ч. 4 ст. 240, ч. 2 ст. 253), масовою загибеллю об'єктів тваринного чи рослинного світу або іншими тяжкими наслідками (ч. 3 ст. 239¹), а також захворюванням людей (ч. 2 ст. 242, ч. 2 ст. 243), масовою загибеллю тварин або інші тяжкі

наслідки (ч. 2 ст. 245); майновою шкодою у великому розмірі, значним забрудненням довкілля чи інші тяжкі наслідки (ч. 3 ст. 265, ч. 3 ст. 265¹); майновою шкодою в особливо великому розмірі або інші тяжкі наслідки (ч. 2 ст. 270); нещасними випадками з людьми, аваріями, пожежами, значним забрудненням довкілля чи іншими тяжкими наслідками (ч. 3 ст. 292); завданням декільком особам тяжких тілесних ушкоджень чи настанням інших тяжких наслідків (ч. 3 ст. 399); загибеллю корабля або інші тяжкі наслідки (ст. 417).

Життя людини не може бути прирівняним до заподіяння шкоди здоров'ю у вигляді середньої тяжкості чи тяжких тілесних ушкоджень, чи тим більше до заподіяння певної майнової шкоди, і в усіх випадках повинно захищатися окремо певною нормою КК, а не бути одним із альтернативних наслідків. Встановлення за спричинення різних за ступенем суспільної небезпеки наслідків однієї санкції не відповідає принципу справедливості і значно зменшує можливість гнучкого застосування покарання.

Тому одним з важливих завдань законодавця під час конструювання складів кримінальних правопорушень є чітка та однотипна побудова наслідків в диспозиції статті. Розбіжності в описі, а в подальшому й непорозуміння практичними працівниками сутності та змісту суспільно небезпечних наслідків, впливають на правильність кваліфікації діянь та призначення покарання.

Набуває особливого значення забезпечення чіткості, зрозумілості, однозначності тексту кримінального закону. Слугувати цьому має застосування при формулюванні кримінально-правих норм усталених правил законодавчої техніки, належний рівень якої є надійним гарантом удосконалення законодавства, доступності змісту законів, точного виконання та повної відповідності їх волі законодавця.

На жаль, теорія кримінального права не помічає існування викладених проблем. У юридичній літературі не коментується зазначена вище суперечливість між змістом побудови

складів кримінальних правопорушень, в яких наслідком є необережне заподіяння смерті особі, яка обумовлена невдалим застосуванням певних прийомів нормативної техніки.

Вирішити дану проблему можна було б шляхом внесення змін до ст. 119 КК України, а саме внести зміни до ст. 119 «Вбивство через необережність», виклавши її у такій редакції:

Стаття 119. Необережне заподіяння смерті особі

1. Необережне заподіяння смерті особі – карається позбавленням волі від 3 до 5 років.

2. Необережне заподіяння смерті особі внаслідок порушення спеціальних правил – карається позбавленням волі на строк від 5 до 7 років.

3. Діяння, передбачені частиною першою та другою ст. 119, що заподіяло смерть двом або більше особам – карається позбавленням волі на строк від 7 до 10 років.

Таким чином частину з проаналізованих статей можна було б взагалі виключити, так як об'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 119 КК, повністю охоплювалась би доповненою нормою. А у випадках, де кримінальним правопорушенням поряд із необережним заподіянням смерті людини заподіюється шкода іншим суспільним відносинам (власності, довкіллю, безпеці виробництва і т. п.) при кваліфікації застосовувати сукупність кримінальних правопорушень.

Вважаємо, що покарання в санкції частини першої статті за необережне заподіяння смерті одній особі (не залежно яким способом) має бути в межах від 3 до 5 років позбавлення волі, в частині другій від 5 до 7 років, а в частині третій від 7 до 10 років. Оскільки, аналіз санкцій досліджуваних кримінальних правопорушень та судових вироків за 2019 рік підтверджує те, що суди найчастіше призначають покарання у вигляді позбавлення волі саме у такому співвідношенні. Максимальна межа у вигляді 10 років позбавлення волі у випадку необережного заподіяння смерті двом та більше особам є доцільною, враховуючи те, що максимальне покарання у вигляді позбав-

лення волі за умисний злочин не може перевищувати 15 років, а застосування за необережний злочин покарання у вигляді позбавлення волі більш як на десять років не є раціональним, оскільки не буде відповідати ступеню суспільної небезпеки вчиненого у порівнянні з умисними кримінальними правопорушеннями.

Аналіз вивчених вироків (Додаток Д), винесених судами України протягом 2019 року у справах, що становлять науковий інтерес, дозволяє зробити висновки стосовно призначення покарання за кримінальні правопорушення, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі. З аналізу слідує, що протягом 2019 року судами не було винесено жодного вироку у 117 складах кримінальних правопорушень, де наслідком є необережне заподіяння смерті особі.

Натомість, протягом 2019 року судами було винесено 102 вироків за ч. 1 ст. 119 КК, один з яких виправдувальний, в одному призначено покарання двом суб'єктам («необережне співзаподіяння»)¹. Позбавлення волі призначалося у 76 випадках (75,2%), обмеження волі у 25 випадках (24,8%). Крім цього, лише в 36 випадках особам призначено реальне покарання, а в решті 65 особу було звільнено від відбування покарання з випробуванням (ст. 75 КК) або на підставі ЗУ «Про амністію у 2016 році». Це свідчить про те, що фактично, тільки в одному випадку з чотирьох особа реально несе відповідальність за вбивство через необережність, перебуваючи в місцях позбавлення волі.

За ч. 2 ст. 121 КК протягом 2019 року судами було винесено 494 вироків, з яких 18 виправдувальні (3,64 %), в 17 (3,44%) вироків засуджено двох суб'єктів, в одному – 4 суб'єкти.

Серед 476 вироків, за якими було засуджено по одній особі за вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК (із смертельним наслідком), в 44 випадках (9,24 %) судами

¹ Вирок Печерського районного суду м. Києва від 30.10.2019 року.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85812440>.

застосовувалась ст. 69 КК та призначалося більш м'яке покарання, ніж передбачено законом. В 8 з них (1,68 % по відношенню до загальної кількості вироків та 18,18 % у відношенні до випадків застосування ст. 69 КК), разом зі ст. 69 КК застосовувалась ст. 75 КК України. В одному випадку призначалося покарання у виді обмеження волі строком на 4 роки. Також в одному вирокі суд в мотивувальній частині зазначає, що підстав застосувати ст. 69 КК суд не знаходить, однак в резолютивній частині призначає покарання більш м'яке, ніж передбачено законом, та відповідне посилання на ст. 69 КК не робить¹, а в інших двох призначає більш м'яке покарання, однак ніде не зазначає підстав його призначення².

Позбавлення волі строком на 1 рік 6 місяців призначалося у 1 випадку; 2 роки – 1 випадок; 2 роки 5 місяців – 1 випадок; 3 роки призначалося у 3 випадках; 4 роки – 4 випадки; 4 роки 6 місяців – 1 випадок; на 5 років – 14; 5 років 3 місяці – 1; 5 років 6 місяців – 2; 5 років 7 місяців 28 днів – 1; 6 років – 5; 6 років 7 місяців 28 днів – 1; 7 років – 174; 7 років і 4 дні – 1; 7 років 1 місяць – 2; 7 років і 2 місяці – 3; 7 років і 3 місяці – 5; 7 років і 4 місяці – 2; 7 років і 5 місяців – 3; 7 років і 6 місяців – 32; 7 років і 6 місяців 30 днів – 1; 7 років і 7 місяців – 1; 7 років і 8 місяців – 1; 7 років 9 місяців 24 дні – 1; 8 років – 122; 8 років і 2 місяці – 1; 8 років 2 місяці 20 днів – 1; 8 років і 6 місяців – 11; 9 років – 37; 9 років і 6 місяців – 4; 9 років і 11 місяців – 1; 10 років – 11.

В 37,60% суди призначають покарання у вигляді позбавлення волі строком на 7 років, тобто мінімальну межу санкції статті. При цьому, лише в 2,1% призначають максимальне покарання, передбачене санкцією у вигляді позбав-

¹ Вирок Новоукраїнського районного суду Кіровоградської області від 25.07.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83241830>.

² Вирок Лугинського районного суду Житомирської області від 29.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85244796>; Вирок Хустського районного суду Закарпатської області від 28.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/86763219>.

лення волі на 10 років. Серед призначених покарань ті, які не перевищують 8 років позбавлення волі, становлять 86,13%, що перевищують 8 років – 13,87 %.

Що стосується решти 18 судових вироків, в яких було засуджено 38 осіб за ч. 2 ст. 121 КК, то у даних вироках 10 років позбавлення волі призначалося – 3 особам (7,89%), 9 років – 3 (7,89%), 8 років – 5 (13,16%), 8 років 4 місяці – 1 (2,63%), 8 років 6 місяців – 4 (10,53%), 7 років – 8 (21,05%), 7 років 2 місяці – 2 (5,26%), 7 років 5 місяців – 1 (2,63%), до семи осіб (18,42%) застосовано ст. 69 КК та призначено покарання: 6 років 2 місяці позбавлення волі, 6 років позбавлення волі, двічі по 5 років позбавлення волі, 4 роки позбавлення волі, 2 роки позбавлення волі, та 2 роки тримання в дисциплінарному батальйоні (застосовано судом ст. 62 КК).

Аналіз призначення судом покарань за ч. 2 ст. 121 КК свідчить про те, що суд в більшості випадків призначає мінімальну межу покарання, з статистики випливає те, що у випадку вчинення більш ніж однією особою злочину суд частіше призначає максимальну міру покарання 10 років позбавлення волі (7,89% проти 2,1%), що є виправданим, враховуючи суспільну небезпечність, але й те, що суд частіше застосовує і ст. 69 КК при призначенні покарання, ніж у випадках вчинення такого злочину однією особою (18,42% проти 9,24%), що на нашу думку є не доречним та суперечливим.

За ч. 3 ст. 135 КК України в 2019 році було винесено шість вироків, в двох із них при призначенні покарання суд застосовував ст. 75 КК та звільняв особу від відбування покарання з випробуванням, а в інших чотирьох призначав реальне покарання у вигляді позбавлення волі, двічі призначаючи по 3 роки позбавлення волі, один раз 4 роки та один раз 6 років.

За ч. 3 ст. 136 КК України в 2019 році було винесено сім вироків, в п'яти із яких суд при призначенні покарання застосовував ст. 75 КК та звільняв особу від відбування покарання з випробуванням, в одному випадку разом із ст. 75 КК судом застосовано ЗУ «Про амністію у 2016 році»,

і лише в одному випадку призначено реальне покарання у вигляді позбавлення волі на 2 роки.

За ч. 2 ст. 137 КК України в 2019 році було винесено два вироки, в яких суд при призначенні покарання застосував ст. 75 КК України.

За ст. 138 КК України в 2019 році було винесено одну ухвалу, в якій суд звільнив обвинуваченого від кримінальної відповідальності на підставі п. 3 ч. 1 ст. 49 КК. При цьому, суд в резолютивній частині помилково зазначає, що застосовуючи ст. 49 КК звільняє особу від покарання, а не від кримінальної відповідальності¹. Також суд не робить відповідного посилання на п. 5 ст. 74 КК.

За ч. 1 ст. 140 КК України в 2019 році було винесено 19 судових рішень (в 2 випадках осіб визнано невинуватими та виправдано), в 9 із яких суд звільнив обвинувачених від кримінальної відповідальності на підставі ст. 49 КК у зв'язку із закінченням строків давності, ще в 3 суд застосовує поруч із ст. 49 КК статтю 74 КК та звільняє обвинувачених від призначеного покарання. В одному випадку звільняючи від призначеного покарання застосовує ЗУ «Про амністію у 2016 році». Також в одному випадку застосовує ст. 75 КК та звільняє особу від відбування покарання з випробуванням, в одному випадку застосовує ст. 69 КК та призначає покарання у вигляді штрафу в розмірі 300 неоподатковуваних мінімумів громадян, що становить 5100 (п'ять тисяч сто) гривень в дохід держави, і лише в двох випадках призначає реальне покарання в межах санкції статті: у вигляді позбавлення права займатись лікарською діяльністю на строк 5 (п'ять) років, а в іншому випадку у вигляді одного року позбавлення волі.

За ч. 2 ст. 140 КК України в 2019 році було винесено 3 вироки, в 1 суд застосовує ст. 49, 74 КК та звільняє особу від призначеного покарання. В інших двох застосовує ст. 75 КК та звільняє від відбування покарання з випробуванням.

¹ Ухвала Одеського апеляційного суду від 04.04.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81321662>.

За ст. 166 КК України в 2019 році було винесено 11 вироків, в п'яти із яких суд при призначенні покарання застосовував ст. 75 КК та звільняв особу від відбування покарання з випробуванням. Обмеження волі призначалося в чотирьох випадках: двічі по два роки, один раз три роки та один раз три роки вісім місяців. Позбавлення волі призначалося в двох випадках: один раз на два роки, в іншому випадку на чотири.

За ст. 264 КК України в 2019 році було винесено 2 вироків, в 1 суд застосовує ст. 75 КК та звільняє від відбування покарання з випробуванням, в іншому призначає покарання у вигляді 3 років позбавлення волі.

Щодо судових вироків у злочинах проти безпеки виробництва, то за ч. 2 ст. 271 КК України в 2019 році було винесено 6 вироків (один виправдовувальний), в 1 суд застосовує ст. 75 КК, в інших чотирьох призначає покарання у вигляді виправних робіт.

За ч. 2 ст. 272 КК винесено 31 вирок (2 з них виправдовувальні), в 19 випадках суд застосовує ст. 75 КК та звільняє від відбування покарання з випробуванням, в 5 випадках звільняє від покарання на підставі ЗУ «Про амністію у 2016 році», в 2 випадках разом із ст. 75 КК судом застосовано ЗУ «Про амністію у 2016 році», і лише в трьох випадках (9,68%) призначено реальне покарання: один раз 3 роки обмеження волі, та двічі по 3 роки позбавлення волі. При цьому суд у всіх випадках застосовує додаткове покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Щодо судових вироків у злочинах проти безпеки руху та експлуатації транспорту, то за ч. 3 ст. 276 КК у 2019 році було 2 вироків. В одному випадку суд застосовує ст. 75 КК та звільняє від відбування покарання з випробуванням, в іншому¹, де необережні дії призвели до загибелі 20 осіб, суд призначив покарання у вигляді 9 років позбавлення волі.

¹ Вирок Суворовського районного суду м. Одеси від 18.10.2019 року.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85034757>.

За ч. 2 ст. 286 КК в 2019 році винесено 908 вироків (в 19 з них (2,09%) особу виправдано), в 534 випадках (58,81%) суд застосовує ст. 75 КК та звільняє винуватців ДТП від відбування покарання з випробуванням, в 67 випадках (7,38%) звільняє від покарання на підставі ЗУ «Про амністію у 2016 році», в 16 випадках (1,76%) разом із ст. 75 КК судом застосовано ЗУ «Про амністію у 2016 році», в одному випадку звільняє від кримінальної відповідальності на підставі ст. 49 КК.

В 18 випадках (1,98%) призначає більш м'яке покарання, ніж передбачено законом, застосовуючи ст. 69 КК. З них в 5 випадках призначає штраф,¹ в одному випадку 2 роки службового обмеження із відрахуванням в дохід держави 20 відсотків із суми грошового забезпечення² в 8 випадках обмеження волі (на 5 років – двічі, на 3 роки – тричі, на 2 роки – двічі та один раз на 1 рік та 6 місяців), в 4 випадках позбавлення волі (на 2 роки – тричі, на 1 рік – 1 раз).

В інших 253 судових вироків (27,86%) призначає реальне покарання в межах санкції статті. З них позбавлення волі строком на 3 роки – 75 разів, 3 роки 6 місяців – 11, 3 роки 8 місяців – 1, 4 роки – 70, 4 роки 6 місяців – 7, 5 років – 52, 5 років 6 місяців – 3, 6 років – 21, 6 років 6 місяців – 2, 7 років – 7, 7 років 6 місяців – 3, 8 років³ – 1.

¹ Вирок Дарницького районного суду м. Києва від 01.03.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80423147>; Вирок Теребовлянського районного суду Тернопільської області від 15.02.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79893850>; Вирок Конотопського міськрайонного суду Сумської області від 13.04.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81712765>; Вирок Ленінського міського суду м. Дніпропетровська від 28.08.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83902703>; Вирок Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 03.12.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/86090397>.

² Вирок Старокостянтинівського районного суду Хмельницької області від 03.06.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82240028>.

³ Вирок Києво-Святошинського районного суду Київської області від 10.06.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82321317>.

В 240 (88,56%) випадках з 271 (в яких особу не було звільнено від кримінальної відповідальності та від покарання) застосовувалось додаткове покарання у вигляді позбавлення права керувати транспортними засобами.

За ч. 3 ст. 286 КК в 2019 році винесено 93 вироки (в одному з них особу виправдано), в 25 випадках (26,88%) суд застосовує ст. 75 КК та звільняє винуватців ДТП від відбування покарання з випробуванням, в 9 випадках (9,68%) призначає більш м'яке покарання, ніж передбачено законом, застосовуючи ст. 69 КК. З них в 6 випадках призначає покарання у вигляді 4 років позбавлення волі, в 3 випадках у вигляді 3 років позбавлення волі. В межах санкції статті призначає покарання у вигляді позбавлення волі на 5 років – 9 разів, 6 років – 13, 6 років 6 місяців – 2, 7 років – 11, 7 років 6 місяців – 1, 8 років – 10, 9 років – 8, 10 років – 4.

В 59 (88,06%) випадках з 67 (в яких особу не було звільнено від кримінальної відповідальності та від покарання) застосовувалось додаткове покарання у вигляді позбавлення права керувати транспортними засобами.

За ст. 287 КК в 2019 році винесено 4 вироки, в одному з них суд застосовує ст. 75 КК та звільняє особу від відбування покарання з випробуванням, в інших трьох призначає покарання у вигляді штрафу.

За ст. 291 КК в 2019 році винесено 4 вироки, в двох з них суд застосовує ст. 75 КК, в інших двох звільняє від покарання на підставі ЗУ «Про амністію у 2016 році».

Щодо військових злочинів, то за ч. 2 ст. 414 КК в 2019 році винесено 3 вироки, в одному суд звільняє особу від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК, в іншому на підставі ЗУ «Про амністію у 2016 році», ще в одному призначає покарання у вигляді 2 років позбавлення волі, які на підставі ст. 62 КК замінено на тримання у дисциплінарному батальйоні строком на 2 (два) роки.

За ч. 1 ст. 415 КК винесено 2 вироки, в одному суд звільняє особу від відбування покарання з випробу-

ванням на підставі ст. 75 КК, в іншому на підставі ЗУ «Про амністію у 2016 році», за ч. 2 ст. 415 КК винесено один вирок, в якому судом застосовано ст. 75 КК.

В ході дослідження встановлено питому вагу використання законодавцем тих чи інших видів покарань у санкціях норм за кримінальні правопорушення, що становлять науковий інтерес, а також на підставі аналізу судової практики за 2019 рік встановлено частоту їх застосування. З'ясовано, що покаранню за кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, властива тенденція депеналізації (звільнення від кримінальної відповідальності, звільнення від відбування покарання, застосування санкцій, які альтернативні позбавленню волі, а також призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом). Крім цього, вважаємо, що застосування державою штрафу, виправних робіт, службових обмежень, як видів покарань, за розглядувані нами злочини суперечить компенсаційній функції кримінального права, згідно з якою держава має забезпечити ефективне відшкодування шкоди винуватою особою саме постраждалим, а не прагнути передусім наповнити свій бюджет. Звертаємо увагу на те, що значну роль у запобіганні вчиненню нових кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, повинні відігравати додаткові види покарання, такі як: позбавлення права займатися певною діяльністю, позбавлення права займати певні посади і т. д., які мають виражений спеціально-запобіжний вплив та є менш репресивним, ніж позбавлення волі. Задля досягнення ефективності додаткові покарання необхідно застосовувати на більш тривалий строк, як мінімум 5 років, що дозволить надовго усунути особу з тієї сфери, де вона допустила необережну поведінку. Тривалий строк позбавлення певного права постає надійним засобом захисту суспільства і не містить у собі негативних наслідків, що властиві позбавленню волі на значний строк. Зазначений запобіжний

вплив додаткових покарань повинен належним чином оцінюватися законодавцем і практичними працівниками.

Зазначені додаткові покарання володіють значними можливостями як виправного, так і карального впливу на винуватих, а також є більш ефективним в поєднанні із призначенням з короткими строками позбавлення волі. Вважаємо, що у майбутньому зберігатиметься тенденція до збільшення кількості випадків призначення судами цього покарання у випадку заподіяння смерті особі в результаті здійснення певного виду діяльності.

Співставлення деяких статей, які відрізняються за характером діяння та сферою порушення правил безпеки, хоча і передбачають тотожні злочинні наслідки, свідчить, що їх санкції не завжди є рівними. Хоча, на нашу думку, дотримання правил безпеки у випадку поводження зі зброєю або небезпечною твариною потребує від людини не меншого контролю, ніж поводження з транспортним засобом. Тому, санкції в досліджуваних злочинах мають бути співмірними (приблизно однаковими).

Під час аналізу судової практики встановлено, що під час винесення вироків суди в основному враховували такі пом'якшуючі обставини: 1) щире каяття та активне сприяння розкриттю злочину; 2) вчинення злочину вперше; 3) добровільне відшкодування матеріальної та моральної шкоди; 4) вчинення злочину неповнолітньою особою. Серед обтяжуючих обставин найчастіше зустрічається – вчинення злочину у стані сп'яніння. Більшість обставин, які обтяжують або пом'якшують покарання та передбачені в статтях 66, 67 КК, у провадженнях про злочини, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті, не зустрічаються. Ці обставини пов'язані переважно з умисними злочинами і не є визначальними при вчиненні досліджуваних злочинів.

Характерною рисою вітчизняного кримінального законодавства є судова пеналізація кримінальних правопорушень на підставі дискреційного елемента. Звичайно, суддівський

розсуд при вирішенні питань кримінально-правового характеру як повноваження і міра свободи вибору існує у певних межах, встановлених кримінальним законом, однак, нерідко дискреційність норм, їх невизначеність призводить до такого феномену соціальної дійсності як зловживання правом. Так, одну особу за вчинення певного кримінального правопорушення суддя може засудити до позбавлення волі на строк, наприклад, 4 роки позбавлення волі, а іншу за такого ж випадку звільнити від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України. В обох випадках суддя буде діяти в рамках правового поля. Але за такої практики застосування кримінального закону виникає дисбаланс у регулюванні суспільних відносин та впливу на неправомірну поведінку. Однак, у разі виходу за межі закону суддя не реалізує своє право на вибір одного з варіантів рішення, а взагалі діє поза рамками наданого законом права (повноважень). Хоча, слід визнати, що зловживання правом у таких ситуаціях можливе, але воно не може бути пов'язане з тією поведінкою суб'єкта, яка не виходить за межі, встановлені законом, не може бути пов'язане із законним суддівським розсудом. З огляду на зазначене, у ході призначення покарання зловживання правом як характеристика судової діяльності виступає в якості особливого варіанту правової поведінки, який судді можуть використовувати поряд з правомірною поведінкою, що може перерости у судове свавілля.

Тому кримінальне законодавство та судова практика вимагають переосмислення сучасного механізму призначення судами покарань за злочини, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, з метою підвищення ефективності кримінального примусу, справедливості та доцільності його застосування, а також щоб зменшити до мінімуму прояви корупційного елементу.

Встановлено, що під час розгляду судами справ, що мають науковий інтерес, суди не завжди орієнтувалися на тяжкість наслідків, при цьому орієнтуючись на «якість» поведінки суб'єкта, індивідуалізуючи покарання передусім

залежно від характеру порушення тих чи інших правил безпеки від ставлення винуватого до такого порушення, від його поведінки після вчинення злочину та інших фактичних обставин, що впливають на оцінку особи. Свідченням цього є призначення в одному випадку за аналогічний злочин покарання у вигляді штрафу (34 тисячі гривень), а в іншому у вигляді 8 років позбавлення волі.

Також доволі поширеним є врахування судами під час призначення покарання думки потерпілого (родичів загиблого потерпілого), про що свідчить значна кількість застосування ст. 75 КК України. В свою чергу, врахування думки родичів загиблої особи під час призначення покарання не завжди є припустимим, оскільки покарання повинно призначатися від імені держави і мати публічний характер.

Що стосується позиції потерпілого, то вона не є обов'язковою для суду, враховується в сукупності з обставинами, передбаченими статтями 65–67, 75 КК, і не має над ними пріоритету. Думка потерпілого, який просить суворо не карати винуватого, не є безумовною підставою для застосування положень ст. 75 КК та звільнення злочинця від відбування покарання з випробуванням¹. І якщо в одних випадках потерпіла сторона просить суворо не карати злочинця, а в іншому випадку таку пропозицію не висловлює, то покарання повинно відрізнятися не суттєво, в першу чергу це стосується виду покарання, а в другу – його строку, а відповідна діяльність суду повинна бути за можливістю позбавлена суб'єктивізму і не перетворюватися на свавілля.

Під час аналізу 1701 вироків з ЄДРСР винесених судами у 2019 році, з'ясовано, що в 658 (38,68%) випадках судами України було звільнено обвинувачених від відбування покарання з випробуванням та застосовано ст. 75 КК

¹ Постанова Касаційного кримінального суду ВС від 15 квітня 2020 року у справі № 161/4092/19. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88857295>.

України. В 8 випадках (0,47%) судами України призначалося більш м'яке покарання, ніж передбачено законом, та в подальшому цих осіб було звільнено від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК. У 88 випадках (5,17%) судами звільнено обвинувачених від покарання на підставі ЗУ «Про амністію в 2016 році», в 19 випадках (1,12%) судами було застосовано одночасно як ст. 75 КК та ЗУ «Про амністію в 2016 році», у 15 випадках (0,88%) на підставі ст. 49 КК звільнено від кримінальної відповідальності (в т. ч. від покарання з застосуванням ст. 74 КК), виправдано у 44 випадках (2,59%). (Додатки Е та Ж).

В 68 випадках (4,0%) судами призначалося більш м'яке покарання ніж передбачено законом, та лише в 801 випадку (47,09%) призначалося покарання в межах санкції статті. Покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю застосовувалося у 302 випадках.

Щодо кількості винесених вироків по областях, наслідком в яких було необережне заподіяння смерті, то в 2019 році вони були такими: Вінницька – 68, Волинська – 40, Дніпропетровська – 157, Донецька – 63, Житомирська – 88, Закарпатська – 47, Запорізька – 76, Івано-Франківська – 50, Київська – 185, Кіровоградська – 51, Луганська – 28, Львівська – 107, Миколаївська – 52, Одеська – 101, Полтавська – 59, Рівненська – 57, Сумська – 51, Тернопільська – 36, Харківська – 101, Херсонська – 57, Хмельницька – 52, Черкаська – 57, Чернівецька – 50, Чернігівська – 68. (Дані з тимчасово окупованих територій АР Крим – відсутні у ЄДРСР, стосовно Донецької та Луганської області не відповідають реальним цифрам, оскільки наявні вирокі лише з судів підконтрольних території нашої держави). Враховуючи те, що відповідно до ст. 32 КПК України «Територіальна підсудність» кримінальне провадження здійснює суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено кримінальне правопорушення, то зазначене свідчить про те, що необережної злочинності більше в густонаселених регіонах України (Київська, Дніпропетровська, Львівська області).

Дослідження вироків за 2019 рік в Україні свідчить про те, що кількість звільнених від покарання майже дорівнює кількості осіб, яким покарання призначається реально (а за окремі кримінальні правопорушення кількість звільнених від покарання значно перевищує кількість реально покараних).

За результатами проведеного дослідження встановлено поширеність тенденції застосування ст. 75 КК до осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі.

Очевидно, що таке «засудження» взагалі втрачає будь-який сенс, адже особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, буде в подальшому здійснювати свою діяльність (лікувальну, професійну, керувати транспортними засобами, тощо), оскільки з боку держави відсутні реальні заходи для забезпечення потенційного потерпілого в майбутньому від протиправних дій/бездіяльності такої особи та свідчить про низький рівень ефективності кримінально-правової політики, відсутність належного попередження порушень прав людини.

Професор М. І. Хавронюк зауважував: «Судова статистика демонструє, що закріплена в КК України надзвичайно широка диференціація кримінальної відповідальності на практиці також застосовується в широких масштабах, а деякі з положень кримінального закону, які мали б розглядатися як винятки, перетворюються в правило. Ця ситуація призводить до забуття принципу невідворотності кримінальної відповідальності і принципу рівності громадян перед законом, поступово стирає межу між принципом справедливості (адекватності) та принципом гуманізму (милосердя) і зводить в абсолют принцип індивідуалізації покарання»¹. Вчений цілком обґрунтовано

¹ Хавронюк М. І. Диференціація кримінальної відповідальності, або чи не очікує Україну соціальна катастрофа? *Кримінальний кодекс України 2001 року: проблеми застосування і перспективи удосконалення. Диференціація кримінальної відповідальності: матеріали міжнародного симпозіуму*, (м. Львів, 11–12 верес. 2009 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2009. С. 245, 247.

порушує питання про те, що таке застосування ст. 75 КК фактично призводить до більшої поширеності на практиці винятків із загального правила, ніж самого правила. Також, на нашу думку, цілком справедливо у наведеному контексті порушується питання нівелювання принципів невідворотності кримінальної відповідальності і рівності громадян перед законом.

Буквальне тлумачення змісту ст. 75 КК передбачає, що при вирішенні питання звільнення особи від відбування покарання з випробуванням суд враховує тяжкість вчиненого кримінального правопорушення. З огляду на те, що відповідний механізм є привілейованим (оскільки при його застосуванні засуджений перебуває у більш сприятливому правовому становищі, ніж засуджений, який реально відбуває призначене покарання), можна зробити висновок, що тяжкість кримінального правопорушення є обернено пропорційною ймовірності застосування ст. 75 КК, тобто чим вищим є ступінь тяжкості кримінального правопорушення, тим нижчою має бути ймовірність звільнення особи від відбування покарання з випробуванням. Поряд із тим у цьому контексті слід звернути увагу, що відповідно до даних судової статистики простежується протилежна тенденція, тобто пряма пропорційність, згідно з якою до осіб, які вчинили більш тяжкі кримінальні правопорушення, частіше застосовується звільнення від покарання з випробуванням, ніж до осіб, які вчинили менш тяжкі кримінальні правопорушення. Так, у 2019 р. за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 119 КК, було 53,4% засуджених звільнено від відбування покарання з випробуванням, при цьому за вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 272 КК, було звільнено від відбування покарання з випробуванням 61,3%, за вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 286, було звільнено 58,81%. Тобто кількість осіб, яких було звільнено від відбування покарання з випробуванням за вчинення більш тяжкого злочину, значно перевищує кількість осіб, до яких було застосовано відповідний вид звільнення від відбування покарання за вчинення менш тяжкого злочину.

Поряд із цим наведені дані ілюструють ще один проблемний аспект застосування ст. 75 КК, а саме поширення положень, закріплених цієї нормою на випадки необережного заподіяння смерті декільком особам. Більш гостро ця проблема простежується на показниках застосування ст. 75 КК до осіб, які вчинили злочин, передбачений ч. 3 ст. 286 КК, де в кожному четвертому випадку (26,88%), засудженого звільнено від відбування покарання. Тобто, ми маємо ситуацію, де одній особі у випадку вчинення злочину (ч. 2 ст. 286) в результаті якого настала смерть однієї людини призначають покарання у вигляді 8 років позбавлення волі, а в іншому випадку у разі вчинення аналогічного злочину, тільки в результаті якого загинуло декілька осіб (ч. 3 ст. 286) – особу звільняють від відбування покарання.

Ще цікавіше, ця проблема простежується на показниках застосування ст. 75 КК до осіб, які вчинили злочин, передбачений ч. 2 ст. 121 КК та за який передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк від семи до десяти років. Існування такого покарання у санкції статті, здавалося б, формально унеможлиблює звільнення осіб, які вчинили відповідний злочин, від відбування покарання з випробуванням, оскільки однією із правових підстав такого звільнення є призначення особі покарання у виді позбавлення волі на строк не більше п'яти років. При цьому, з огляду на судову практику, відповідні випадки не є поодинокими, оскільки у 8 випадках засуджених було звільнено від відбування покарання з випробуванням. При цьому єдиною правовою можливістю відповідного звільнення є застосування ст. 75 КК після призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом, та визначення такого виду та розміру покарання (яке не перевищує покарання у виді позбавлення волі строком понад п'ять років), при призначенні якого допускається звільнення від відбування покарання з випробуванням. При цьому згідно з даними судової статистики ст. 69 КК було застосовано у 9,72%

випадків, при засудженні за вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК.

Проблема одночасного застосування до одного засудженого ст. 69 КК, а згодом ст. 75 КК, доволі докладно та аргументовано висвітлена у наукових працях. Так, Є. Письменський у своїй дисертації цілком обґрунтовано у розв'язанні порушеного питання поділяє думку тих правників, які вважають за недоцільне або неприпустиме застосування норми, яка дозволяє призначити більш м'яке покарання, ніж передбачено законом, і одночасне застосування звільнення від відбування покарання з випробуванням, та стверджує про те, що якщо вважати можливим одночасне їх застосування, то суд повинен фактично одні й ті самі пом'якшувальні обставини враховувати двічі – при вирішенні питання про розмір покарання винного в порядку звернення до ст. 69 КК України та при застосуванні ст. 75 КК України¹.

У контексті наведеного слід звернути увагу на те, що хоча в науці кримінального права обґрунтовано доводиться теза про недопустимість застосування до одного засудженого правових механізмів призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом, та звільнення від відбування покарання з випробуванням, ані законодавець, ані правозастосувач належним чином відповідну тезу не реалізують. Стосовно законодавця варто зосередити увагу на тому, що обмеження у застосуванні кожного із наведених правових механізмів були встановлені лише при засудженні особи за корупційний злочин, однак загальним аспектам недопустимості одночасного застосування цих норм законодавчих змін внесено не було².

¹ Письменський Є. О. Теоретико-прикладні проблеми звільнення від покарання та його відбування за кримінальним правом України. Луганськ: РВВ ЛУВДС ім. Е. О. Дідоренка, 2014. С. 197.

² Бабанли Р. Ш. Закономірності реалізації правового механізму звільнення особи від відбування покарання з випробуванням: правозастосовний аспект. *Правова держава*. 2016. Вип. 27. С. 365–366.

Поряд із тим необхідно враховувати, що наслідки корупційних кримінальних правопорушень не можна порівняти із наслідками кримінальних правопорушень, що виступають у вигляді смерті особи. Таким чином, існують усі підстави для визнання фрагментарним і безсистемним проаналізованого вище підходу законодавця, який усупереч значущості соціальних цінностей, визначених у Конституції України, вживає таких заходів, внаслідок яких пріоритетність об'єктів кримінально-правової охорони не відповідає пріоритетності цінностей в Основному Законі України.

Тому, пропонуємо внести зміни в ч. 4 ст. 74 КК України та доповнити її наступним змістом: «Особа, яка вчинила кримінальний проступок або нетяжкий злочин, *крім кримінальних правопорушень наслідком яких є необережне заподіяння смерті особі* та корупційних кримінальних правопорушень, може бути за вироком суду звільнена від покарання, якщо буде визнано, що з урахуванням бездоганної поведінки і сумлінного ставлення до праці цю особу на час розгляду справи в суді не можна вважати суспільно небезпечною».

Поширеність випадків застосування статті 75 КК засвідчує необхідність невідкладного системного аудиту правотворчої та правозастосовної діяльності та настановує на думку стосовно потреби внесення змін в законодавство щодо не допущення випадків звільнення особи від відбування покарання з випробуванням у випадку вчинення злочину, наслідком якого є смерть особи, а також свідчить про необхідність законодавчого та правозастосовного узгодження усіх правових механізмів, які можуть використовуватись суддею при обранні виду та міри кримінальної відповідальності у широкому сенсі цього поняття.

Висновки до третього розділу

Доведено, що на практиці питання кваліфікації кримінальних правопорушень, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі, не завжди вирішується однозначно, не зважаючи й на те, що Пленум ВСУ задекларував загальне правило, відповідно до якого у разі конкуренції загальної і спеціальної норм діяння кваліфікується лише за спеціальною нормою Особливої частини КК України і додаткової кваліфікації за загальною нормою не потребує.

Однак, маються й випадки коли сам Пленум ВСУ у своїх постановках декілька разів висловлює суперечливі твердження. Такі випадки були піддані критиці, оскільки роз'яснення Пленуму ВСУ можуть бути застосовані лише в тій частині, яка не суперечить чинному Кримінальному кодексу України, а також загальноновизнаним принципам кримінального права.

Враховуючи особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, неправильне застосування кримінального закону полягає у: 1) незастосуванні судом кримінального закону, який підлягає застосуванню; 2) застосуванні кримінального закону, який не підлягає застосуванню; 3) неправильному тлумаченні закону, яке суперечить його точному змісту.

Таким чином, неправильне застосування кримінального закону напряму пов'язане із неправильною кваліфікацією. В свою чергу, розмежування аналізованих кримінальних правопорушень для правильної кваліфікації необхідно проводити за такими критеріями: 1) за об'єктом та об'єктивною стороною кримінального правопорушення; 2) за предметом кримінального правопорушення; 3) за потерпілим від кримінального правопорушення; 4) за суб'єктивною стороною; 5) за суб'єктом.

Допущення помилок в кваліфікації у більшості випадків перешкоджає встановленню правильної оцінки характеру і ступеня суспільної небезпеки посягання, призначенню справедливого покарання, яке б відповідало тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, визначенню підслідності та підсудності категорії проваджень, а також вирішенню інших

важливих питань таких як безпідставне застосування чи, навпаки, незастосування інших правових обмежень щодо особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (призначення більш суворого чи більш м'якого виду режиму відбування покарання, можливості застосування амністії чи умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, неправильне обчислення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, строків погашення судимості), в результаті чого не реалізується принцип соціальної справедливості, порушується принцип недопустимості подвійного інкримінування.

Результати аналізу судової практики свідчать про те, що суди не досить ретельно дотримуються вимог кримінального закону під час розгляду кримінальних проваджень стосовно кримінальних правопорушень проти життя особи, тому мають місце непоодинокі випадки його неправильного застосування, а також про наявність випадків неоднакової судової практики в питаннях призначення покарання, що виявлялося в обранні за подібні суспільно небезпечні діяння принципово різних видів покарань, передбачених санкціями відповідних статей або частин статей Особливої частини КК, в різному трактуванні фактичних та юридичних підстав призначення більш м'якого покарання, ніж передбачене законом, в неоднакових підходах до врахування обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання, а також до визначення їх співвідношення, в проблемній реалізації механізму звільнення особи від відбування покарання з випробуванням тощо.

З огляду на загально визнані вимоги щодо недопустимості існування необґрунтованої різниці в покараннях, а також унаслідок істотного впливу покарання на фундаментальні права людини і громадянина, існування наведених вище проявів не може залишатися без відповідного реагування. Водночас таке реагування, враховуючи системність констатованих у процесі проведення дослідження недоліків, не може здійснюватися з використанням існуючих інструментів, а потребує розроблення нової науково-обґрунтованої методології як невід'ємної передумови якісного вдосконалення стану призначення покарання.

ВИСНОВКИ

Комплексне наукове дослідження кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі дало змогу отримати важливі для теорії, законотворчої і судової практики результати, а відтак сформулювати основні, науково обґрунтовані положення і висновки.

1. Узагальнення теоретичних напрацювань щодо кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі в кримінальному праві засвідчує, що цьому питанню приділено недостатньо уваги.

Тому, такі дослідження було систематизовано та виділено у три групи наукових праць: 1 група – дослідження більш широкого спрямування, що стосуються необережної злочинності загалом; 2 група – наукові праці, які стосуються дослідження окремих складів кримінальних правопорушень, що характеризуються необережною формою вини щодо наслідків у вигляді смерті особи; які стосуються співвідношення складів кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі, конкуренції норм та проведення їх розмежування; 3 група – наукові праці, що присвячені проблемним аспектам кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі, визначенню окремих ознак елементів складів кримінальних правопорушень, їх кваліфікації та призначенню покарань. При цьому визначено що комплексного дослідження кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі в Україні не проводилося.

2. В ході дослідження витоків та сучасного стану кримінально-правової охорони життя людини виділено їх періоди: 1) Давньоруський (XI–XVII століття), який включає в себе

зародження та розвиток перших норм, що встановлювали та регулювали кримінальну відповідальність за необережне заподіяння смерті іншій особі. Характеризується класовою нерівністю, жорсткими покараннями для нижчих верств населення та досить лояльним для вищих. Період пов'язаний із існуванням Київської Русі та Великого князівства Литовського, під час якого спостерігається еволюція норм від «Руської Правди» до Статутів. 2) Царсько-імперський (XVII століття – 1917 рік) характеризується переглядом з боку законодавця основоположних ідей, що стосуються досліджуваної проблематики, які відобразилися в Уложеннях. Було диференційовано випадки заподіяння смерті за ступенем небезпеки, законодавство окремо почало виділяти різні види необережного спричинення смерті, переосмислено систему покарань. 3) Радянський (1917–1991 роки) характеризується широкою диференціацією відповідальності за необережне посягання на життя людини, поступовим збільшенням кількості норм та появою значної кількості спеціальних складів злочинів, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті і застосуванням різних видів покарань за досліджуванні злочини. 4) Незалежної України (1991 рік – до теперішнього часу) характеризується перейманням радянського досвіду з частковою модернізацією норм під вимоги сучасності.

3. Під час кримінально-правової характеристики необережного заподіяння смерті іншій особі підтверджено наявність надмірної диференціації кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі, тобто наявності таких кримінальних правопорушень, в яких смерть особи може виступати додатковим безпосереднім об'єктом, встановлено що їх кількість становить 137; невизначеність та відсутність єдності у термінології. На підставі аналізу зазначених складів кримінальних правопорушень зроблено висновок про доцільність зменшення їх кількості у КК України, враховуючи те, що на практиці

значна їх кількість не застосовуються взагалі (в 2019 році судами ухвалювалися рішення лише по 20 складах кримінальних правопорушень).

Використання законодавцем у назві і диспозиції статті 119 КК України поняття «вбивство» є невинуватим, оскільки не можна, розкривши зміст поняття вбивства – як умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині, використовувати в подальшому цей термін для позначення необережного діяння.

4. Підтверджено доцільність того, що вид потерпілого (загальний чи спеціальний) від кримінального правопорушення не повинен впливати на кваліфікацію, так само як і не повинен впливати на кваліфікацію вид порушеного встановленого законом правила поведінки та його спосіб.

При здійсненні системного аналізу норм КК наведено перелік кримінальних правопорушень, в яких поряд із наслідком у вигляді смерті є й настання інших альтернативних наслідків, які захищаються законодавцем однаково. В зазначених кримінальних правопорушеннях необережне заподіяння смерті особі фактично прирівняне до інших наслідків, таких як спричинення великої матеріальної шкоди, середньої тяжкості тілесних ушкоджень, тяжких тілесних ушкоджень, що не пов'язані із смертю особи.

5. Висловлено власну позицію з приводу того, що необережне заподіяння смерті іншій особі, у випадку порушення певних встановлених правил поведінки повинно утворювати кваліфікований вид необережного заподіяння смерті особі та кваліфікуватися за ч. 2 ст. 119 КК (у запропонованій редакції). У випадках якщо в результаті порушення певних встановлених правил поведінки настали й інші наслідки, пов'язані із заподіянням інших тяжких наслідків (не пов'язаних із заподіянням шкоди життю та здоров'ю), кваліфікуватися за сукупністю кримінальних правопорушень, тобто за загальною статтею, що визначатиме необережне заподіяння смерті особі та за статтею або

частиною статті, що встановлює покарання за порушення певних встановлених правил поведінки.

6. В ході співставлення деяких статей, які відрізняються за характером діяння та сферою порушення правил безпеки, хоча і передбачають тожодні кримінально протиправні наслідки, свідчить, що їх санкції не завжди є рівними.

Доведено, що покарання у виді позбавлення волі найбільш часто використовується законодавцем у санкціях кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті. Цей вид покарання застосовується 135 разів у санкціях з 137 кримінальних правопорушень, що становить 98,54%. Таким чином, законодавець вважає позбавлення волі основним видом покарання за вказані злочини. У 77 складах позбавлення волі є єдиним видом покарання (56,2%).

Обґрунтовано позицію щодо обов'язкового застосування покарань у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, у випадках, якщо смерть людині заподіяно необережно в результаті здійснення певного виду діяльності.

Звернено увагу на необхідність впорядкування системи санкцій, скорочення видів альтернативних покарань, зменшення розриву між мінімальною та максимальною межею покарань, що в свою чергу дозволить оптимізувати діяльність законодавця під час криміналізації та пеналізації діянь, що мають своїм наслідком загибель людини.

7. Під час аналізу 1701 вироку з ЄДРСР, в яких наслідком було необережне заподіяння смерті особі, винесених судами у 2019 році, встановлено, що в 658 (38,68%) випадках судами України було звільнено обвинувачених від відбування покарання з випробуванням та застосовано ст. 75 КК України. В 8 випадках (0,47%) судами України призначалося більш м'яке покарання ніж передбачено законом та в подальшому цих осіб було звільнено від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75

КК. У 88 випадках (5,17%) судами звільнено обвинувачених від покарання на підставі ЗУ «Про амністію в 2016 році», в 19 випадках (1,12%) судами було застосовано одночасно як ст. 75 КК та ЗУ «Про амністію в 2016 році», у 15 випадках (0,88%) на підставі ст. 49 КК звільнено від кримінальної відповідальності (в т. ч. від покарання з застосуванням ст. 74 КК), виправдано у 44 випадках (2,59%).

В 68 випадках (4,0%) судами призначалося більш м'яке покарання, ніж передбачено законом, та лише в 801 випадку (47,09%) призначалося покарання в межах санкції статті. Покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю застосовувалося у 302 випадках.

Дослідження вироків за 2019 рік в Україні свідчить про те, що кількість звільнених від покарання майже дорівнює кількості осіб, яким покарання призначається реально (а за окремі кримінальні правопорушення кількість звільнених від покарання значно перевищує кількість реально покараних). За результатами проведеного дослідження встановлено поширеність тенденції застосування ст. 75 КК до осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі.

8. У рамках виконаного дослідження розроблено низку пропозицій до КК України, зокрема:

1) Викласти ст. 119 КК України у такій редакції:

Стаття 119. Необережне заподіяння смерті особі

1. Необережне заподіяння смерті особі, –
карається позбавленням волі від 3 до 5 років.

2. Необережне заподіяння смерті особі внаслідок порушення спеціальних правил, –

карається позбавленням волі на строк від 5 до 7 років.

3. Діяння, передбачені частиною першою та другою ст. 119, що заподіяло смерть двом або більше особам, –

карається позбавленням волі на строк від 7 до 10 років.

2) Внести зміни в статтю 74 КК України, частину четверту якої викласти у такій редакції:

Стаття 74. Звільнення від покарання та його відбування

4. Особа, яка вчинила кримінальний проступок або нетяжкий злочин, крім кримінальних правопорушень, наслідком яких є необережне заподіяння смерті особі, та корупційних кримінальних правопорушень, може бути за вироком суду звільнена від покарання якщо буде визнано, що з урахуванням бездоганної поведінки і сумлінного ставлення до праці цю особу на час розгляду справи в суді не можна вважати суспільно небезпечною.

3) Виключити склади кримінальних правопорушень, що передбачені: ч. 3 ст. 110, ч. 2 ст. 114¹, ч. 3 ст. 133, ч. 3 ст. 136, ч. 2 ст. 137, ст. 138, ч. 2 ст. 139, ч. 1 ст. 140, ч. 2 ст. 140, ст. 141, ч. 2 ст. 151, ч. 5 ст. 152, ч. 5 ст. 153, ст. 166, ч. 3 ст. 194¹, ст. 196, ч. 3 ст. 204, ст. 237, ч. 2 ст. 239, ч. 3 ст. 239², ч. 2 ст. 241, ст. 247, ч. 2 ст. 253, ч. 3 ст. 258, ч. 5 ст. 260, ст. 264, ч. 2 ст. 267, ч. 2 ст. 269, ч. 2 ст. 272, ч. 2 ст. 273, ч. 2 ст. 274, ч. 2 ст. 275, ч. 3 ст. 276, ч. 3 ст. 277, ч. 3 ст. 279, ч. 3 ст. 281, ч. 3 ст. 282, ч. 2 ст. 283, ч. 2 ст. 286, ч. 3 ст. 286, ст. 287, ст. 288, ст. 291, ч. 2 ст. 294, ч. 4 ст. 297, ч. 3 ст. 321², ч. 4 ст. 323, ч. 2 ст. 325, ч. 2 ст. 326, ч. 2 ст. 327, ст. 380, ч. 2 ст. 381, ч. 3 ст. 399, ч. 2 ст. 412, ч. 2 ст. 414, ч. 3 ст. 414, ч. 1 ст. 415, ч. 2 ст. 415, ст. 416, ст. 417, ч. 2 ст. 439 КК України в загальній кількості 61 склад кримінальних правопорушень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агафонов А. В. Уголовная ответственность за убийство: монография. М.: Юрлитинформ, 2011. 192 с.
2. Агильдин В. В. Уголовно-правовая и криминологическая характеристика причинения смерти по неосторожности: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Иркутск, 2003. 208 с.
3. Азаров Д. С. Розуміння суспільної небезпеки злочину (за результатами соціологічного експерименту). *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2019. С. 3–18.
4. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Топчія; наук. ред. В. І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.
5. Андрушко А. В. Об'єкт незаконного поміщення в психіатричний заклад. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Юридична». 2014. № 7. С. 171–175.
6. Анианц М. К. Ответственность за преступления против жизни по действующему законодательству союзных республик. М.: Юрид. лит., 1964. С. 18.
7. Ануфриева Т. Н., Ходусов А. А. Уголовно-правовая защита прав и свобод личности: учеб. пособие. М.: Междунар. юрид. ин-т, 2011. 216 с.
8. Архипов О. М. Загальнотеоретичні проблеми системи екологічних злочинів. *Правова держава*. 2005. № 8. С. 109–118.
9. Бабанін С. В. Кримінальна відповідальність за порушення чинних на транспорті правил: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2008. С. 9.
10. Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2019. 31 с.

11. Бабанли Р. Ш. Закономірності реалізації правового механізму звільнення особи від відбування покарання з випробуванням: правозастосовний аспект. *Правова держава*. 2016. Вип. 27. С. 361–368.

12. Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 488 с.

13. Багіров С. Р. Виїзд транспортного засобу за межі проїзної частини із заподіянням шкоди пішоходам унаслідок порушення правил дорожнього руху кількома водіями (аналіз каузальної структури пригоди). *Судова апеляція*. 2018. № 2 (51). С. 15–24.

14. Багіров С. Р. Вчення про *concursum incautus* у теорії кримінального права: минуле та сучасність. *Новітні кримінально-правові дослідження – 2016*. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 61–64.

15. Багіров С. Р. Причинний зв'язок у злочинах, що вчиняються через необережність: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2005. 222 с.

16. Багіров С. Р. Суспільна небезпека необережного злочину, що вчиняється кількома суб'єктами. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. №3. С. 140–144.

17. Багіров С. Р. Участь кількох осіб у вчиненні необережного злочину за законодавством деяких європейських держав. *Наукові записки НаУКМА*. Юридичні науки. 2017. Т. 193. С. 81–85.

18. Багіров С. Р. Феноменологія та типологія необережних злочинів, вчинених кількома суб'єктами. *Наукові записки НаУКМА*. Юридичні науки. 2019. Т. 3. С. 26–34.

19. Багрий-Шахматов Л. В. Социально-правовые проблемы уголовной ответственности и форм ее реализации. Одесса: Юридична література, 2000. Ч. 2. 412 с.

20. Бадира В. А. Виправлення жінок, засуджених до позбавлення волі як мета покарання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2006. 20 с.

21. Байда А. О. Відповідальність за незаконну лікувальну діяльність за КК України (аналіз складу злочину, питання кваліфікації): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2006. 20 с.

22. Байлов А. В. Кримінальна відповідальність за посягання на життя та здоров'я особи, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2004. 20 с.

23. Балабко В. В. Кримінальна відповідальність медичних працівників за злочини проти життя та здоров'я особи: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2012. 315 с.

24. Берило О. Г. Конструкція санкцій кримінально-правової норми, що передбачає відповідальність за ненадання допомоги хворому медичним працівником. *Право.ua*. 2017. № 2. С. 198–204.

25. Берило О. Г. Отграничения неоказания помощи больному медицинским работником от ненадлежащего исполнения профессиональных обязанностей медицинским работником. *Leges si Viata*. 2017. № 12. С. 27–30.

26. Благоев Е. В. Применение уголовного права (теория и практика). СПб.: Изд-во «Юридический центр «Пресс», 2004. 505 с.

27. Борисов В. И., Гизимчук С. В. Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, обеспечивающих безопасность дорожного движения. Х.: Консум, 2001. 160 с.

28. Борисов В. И., Куц В. Н. Преступления против жизни и здоровья: вопросы квалификации. Х.: Консум, 1995. 104 с.

29. Борисов В. И., Крайник Г. С. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: монографія. Харків: Юрайт, 2012. С. 31, 41.

30. Боровинський С. Б. Розмежування недбалого зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів та суміжних складів злочинів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4 (89). С. 210–218.

31. Бородин С. В. Преступления против жизни. М.: Юристъ, 2000. 356 с.
32. Бояров В. Масові заворушення: особливості кваліфікації. *Национальный юридический журнал: теория и практика. Jurnalul juridic national: teorie și practică*. Іunie 2017. С. 103–108.
33. Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и ее основания в советском уголовном праве. М.: Юрид. лит., 1963. 275 с.
34. Брайнін Я. М. Основні питання загального вчення про склад злочину. К.: Видавництво Київського ун-ту, 1964. 189 с.
35. Брич Л. П. Преступления против здоровья и против безопасности жизни и здоровья по законодательству Украины. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. 116 с.
36. Брич Л. П. Розмежування складів злочинів, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді смерті людини. *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць*. Серія «Юридична». 2008. Вип. 46. С. 178–192.
37. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 712 с.
38. Бухаринська О. О. Кримінально-правова характеристика порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України): автореф. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2007. 14 с.
39. Вирок Білопільського районного суду Сумської області від 18 жовтня 2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85071011>.
40. Вирок Болградського районного суду Одеської області від 31.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85336103>.
41. Вирок Дарницького районного суду м. Києва від 01.03.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80423147>.
42. Вирок Дзержинського міського суду Донецької області від 25.01.2019 року у справі №225/378/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79402480>.

43. Вирок Жовківського районного суду Львівської області від 11.12.2015 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/54230750>.

44. Вирок Жовтневого районного суду м. Харків від 08.07.2019 року у справі № 639/4295/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82879936>.

45. Вирок Жовтневого районного суду м. Харкова від 04 листопада 2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85375162>.

46. Вирок Києво-Святошинського районного суду Київської області від 10.06.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82321317>.

47. Вирок Київського районного суду м. Харкова від 26.02.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80092400>.

48. Вирок Кіровоградського районного суду Кіровоградської області від 28.07.2014 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/39922434>.

49. Вирок Конотопського міськрайонного суду Сумської області від 13.04.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81712765>.

50. Вирок Конотопського міськрайонного суду Сумської області від 15.08.2019 року у справі №577/1599/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83683787>.

51. Вирок Кузнецовського міського суду Рівненської області від 29.10.2019. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85246623>.

52. Вирок Ленінського міського суду м. Дніпропетровська від 28.08.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83902703>.

53. Вирок Лугинського районного суду Житомирської області від 29.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85244796>.

54. Вирок Новозаводського районного суду м. Чернігів від 16.08.2019 року у справі №751/4792/17. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83688816>.

55. Вирок Новоукраїнського районного суду Кіровоградської області від 25.07.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83241830>.

56. Вирок Овідіопольського районного суду Одеської області від 12.02.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79781746>.

57. Вирок Першотравневого районного суду Донецької області від 11.02.2019 року у справі №241/88/2019. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79764522>.

58. Вирок Печерського районного суду м. Києва від 30.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85812440>.

59. Вирок Сарненського районного суду Рівненської області від 08.11.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85476587>.

60. Вирок Старокостянтинівського районного суду Хмельницької області від 03.06.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82240028>.

61. Вирок Суворовського районного суду м. Одеси від 18.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85034757>.

62. Вирок Тербовлянського районного суду Тернопільської області від 15.02.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79893850>.

63. Вирок Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 03.12.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/86090397>.

64. Вирок Хустського районного суду Закарпатської області від 28.10.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/86763219>.

65. Вирок Шевченківського районного суду Харківської області від 26.09.2019 року. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84573903>.

66. Владимирский-Буданов М. Ф. Хрестоматия по истории русского права. Изд. 4-е. СПб.; К.: Изд.-во книгопродавца И. Я. Оглоблина, 1889. Вып. 1. VI. 249 с.

67. Володіна О. О. Щодо питання про об'єкт захоплення заручників. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 6. С. 173–175.

68. Гавриш С. Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні: Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства / Верховна Рада України. Інститут законодавства. К., 2002. 634 с.

69. Газдайка-Василишин І. Б. Кримінально-правова характеристика примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових договорів. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2014. Вип. 35. С. 184–199.

70. Газдайка-Василишин І. Б. Некорисливі злочини проти власності за кримінальним правом України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2011. 19 с.

71. Гаухман Л. Д. Квалифікація преступлений: закон, теорія, практика. М.: АО «Центр ЮрИнфоР», 2001. 316 с.

72. Гацелюк В. О. До питання про об'єкт дослідження проблем криміналізації. *Кримінальний кодекс України 2001 р.: проблеми застосування і перспективи удосконалення: тези доповідей та повідомлень учасників Міжнародного симпозиуму* (м. Львів, 21–22 верес. 2012 р.). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. С. 52–57.

73. Гельфер М. А. Объект преступления. М., 1960. 20 с.

74. Гізімчук С. В. Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 1999. 208 с.

75. Глушков В. А. Ответственность за преступления в области здравоохранения. К.: Вища школа, 1987. 200 с.

76. Гончаренко С. В. Про поняття необережного співзаподіяння. *Радянське право*. 1989. № 10. С. 63–66.

77. Гончаренко С. В. Преступная небрежность: уголовно-правовой и криминологический аспекты: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 1990. 20 с.

78. Горб Н. О. Наруга над могилою: кримінально-правовий та кримінологічний аналіз. К., 2005. 16 с.

79. Горбунов В. А. Кримінальна відповідальність за знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Х., 2012. 200 с.

80. Гороховська О. В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності: монографія. К.: Паливода А. В., 2007. 180 с.

81. Гороховська О. В. Кримінальна відповідальність за вбивство через необережність: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. 18 с.

82. Грищенко Н. М. Особливості об'єкта протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. №4. С. 144–146.

83. Гришук В. К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року. *Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права*. 2003. № 1. С. 118–128.

84. Гришук В. К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія ПРАВО. 2002. Вип. 1. С. 147–153.

85. Давидович І. І., Задоя К. П. Загальні правила кваліфікації насильницьких злочинів. *Адвокат*. 2012. № 11. С. 14–17.

86. Дагель П. С. Проблемы вины в советском уголовном праве. *Ученые записки ДВГУ*. Вып. 21. Ч. 1. Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1968. 188 с.

87. Демидова Л. М. Проблеми кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди в Україні (майнова шкода як злочинний наслідок): теорія, закон, практика: монографія. Х.: Право, 2013. 752 с.

88. Денисов С. Ф., Горб Н. О. Співвідношення наруги над могилою з іншими суміжними складами злочинів. URL: <http://vz.in.ua/upbads/File/pdf/St/2002-s/2002-5s/DenisovGorb02-5.pdf>

89. Денисова Т. А. Кримінальне покарання та реалізація його функцій: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2010. 40 с.

90. Денькович О. І. Деякі проблеми позначення наслідку у вигляді смерті у Кримінальному кодексі України. *Vivat justitia! Міжнародний студентський науково-юридичний альманах*. Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. Вип. 7. С. 93–98.

91. Дзюба В. Т. Проблема потерпілого від злочину в кримінальному праві України. *Теорет.-правові пробл. протидії організованій злочинності та злочинам терористичної спрямованості*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 8–9 квіт. 2005 р.). Ч. 1. С. 151.

92. Дзюба В. Т. Деякі питання кримінальної відповідальності за вбивство за кримінальним законодавством України. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 72–78.

93. Дідківська Н. А. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2005. 252 с.

94. Дудоров О. О. Злочини в сфері господарської діяльності. *Кримінальне право України. Особлива частина*: підручник. вид. 2-ге, переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. К.: Атіка, 2008. С. 214–300.

95. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики: практик. порадник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Сєвєродонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с.

96. Дудоров О. О., Мовчан Р. О. Кримінально-правове поняття «інші тяжкі наслідки»: проблеми тлумачення та вдосконалення законодавства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. №1 С. 162–170.

97. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Коментар до ст. 204 КК України / *Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року* / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Каннон, А.С.К., 2001. С. 526–530.

98. Дурманов Н. Д. Понятие преступления. М.; Л.: Издательство Академии наук СССР, 1948. 311 с.

99. Дячкін М. О. Об'єкт та предмет злочину «масові заворушення». *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 3. С. 230–236.

100. Дячкін О. П. Кримінально-правова охорона об'єктів електроенергетики та зв'язку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2009. 258 с.

101. Загородников Н. И. Объект преступления и проблемы совершенствования уголовного закона. *Актуальные проблемы уголовного права*. М., 1988. С. 23–28.

102. Загородников Н. И. Значение объекта преступления для определения меры наказания по советскому уголовному праву. *Труды ВЮА*. 1949. Вып. X. С. 12.

103. Загородников Н. И. Преступления против жизни по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1961. 389 с.

104. Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навч. посіб. / за заг. ред. М. І. Панова. Х.: Право, 2019. 248 с.

105. Злочини проти правосуддя: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. І. Борисова, проф. В. І. Тютюгіна. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2011. 155 с.

106. Зубкова В. Проблемы построения и взаимообусловленности санкций и категорий преступлений в УК РФ. *Уголовное право*. 2002. № 4. С. 18–20.

107. Зубрицький М. І. Загальна характеристика появи та розвитку законодавства про злочини проти життя. *Держава і право*. 2011. Вип. 53. С. 517–526.

108. Иванов В. Д., Мазуков С. Х. Субъективная сторона преступления. Ростов-на-Дону, 1999. 236 с.

109. Иногамова-Хегай Л. В. Конкуренция уголовно-правовых норм при квалификации преступлений: учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2002. 169 с.

110. Искров К. М. Об'єкт злочину «торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини (стаття 149 Кримінального кодексу України). *Правова держава*. 2009. № 11. С. 112–116.

111. Каранікола О. П. Поняття та ознаки вбивства. *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки»*. 2013. Т. 26 (65). № 1. С. 389–391.

112. Касинюк В. І., Білоконеv В. М. Кримінальна відповідальність військовослужбовців за порушення правил водіння або експлуатації машин. Запоріжжя: Вид. С. О. Глазунов, 2011. 231 с.

113. Касынюк В. И. Уголовная ответственность за транспортные преступления. К.: Вища школа, 1977. С. 3–4.

114. Квачевский А. Литовский статут как источник местного права для губерний Черниговской и Полтавской. *Журнал гражданского и уголовного права*. 1876. Книжка четвертая. Июль–август. Книжка пятая. Сентябрь–октябрь. Книжка шестая. Ноябрь–декабрь. С. 222–255.

115. Кистяковский А. Ф. Права, по которым судится малороссийский народ, высочайшим всепресветлейшия, державнейшия великия государыни императрицы Елисавет Петровны. К.: Унив. топ. (И. И. Завадского). 1879. 1065 с.

116. Кичигина Е. В. Ответственность за нарушения безопасности движения городского транспорта. М.: Юрид. лит, 1966. С. 27.

117. Коваленко І. А. Фальсифікація лікарських засобів та обіг фальсифікованих лікарських засобів: склад злочину. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Юриспруденція». 2014. № 7. С. 180–183.

118. Коваленко І. А. Фальсифікація та обіг фальсифікованих лікарських засобів: кримінально-правове дослід-

дження: монографія / за наук. ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 232 с.

119. Колоколов Г. Е. О соучастии в преступлении. М.: Университетская типография, 1881. 210 с.

120. Коломієць Ю. Ю. Злочини проти основ національної безпеки України. *Кримінальне право України: навч.-метод. посіб.* / за ред. д. ю. н., проф. В. О. Тулякова. Одеса: Фенікс, 2011. С. 93–94.

121. Коментар до ст. 274 КК України. Порушення правил ядерної та радіаційної безпеки. URL: <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/kodeks/024/271.php>

122. Коржанський М. Й. Словник кримінально-правових термінів. К., 2000. 200 с.

123. Коржанський М. Й. Уголовне право України. Частина Загальна: курс лекцій. К.: Наукова думка та Українська видавнича група, 1996. 336 с.

124. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів. К.: Юрінком Інтер, 1998. 416 с.

125. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Атіка, 2002. 639 с.

126. Короленко М. П. Кваліфікація умисних вбивств за обтяжуючих обставин: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. 172 с.

127. Кочуріна Д. В. Покарання за злочини, що вчинені через необережність: огляд стану проблеми. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 3. С. 342–346.

128. Кримінальна справа № 1-30/11. *Архів Рівненського районного суду Рівненської області*.

129. Кримінальне право і законодавство України. Загальна частина: курс лекцій / за заг. ред. М. Й. Коржанського. К.: Атіка, 2001. 432 с.

130. Кримінальне право України. Загальна частина / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Бенківський та ін. К.: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.

131. Кримінальне право України. Загальна частина / за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.; Х.: Юрінком Інтер – Право, 2002. 416 с.

132. Кримінальне право України. Загальна частина: конспект лекцій / А. А. Вознюк; вступне слово д.ю.н., проф. О. О. Дудорова. К.: Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

133. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Вид. 3-тє, переробл. та доп. / Ю. В. Александров, В. І. Антипов, М. В. Володько та ін.; за ред. М. І. Мельника, В. А. Климента. К.: Юридична думка, 2004. 352 с.

134. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. 5-те вид., переробл. та доповн. / Ю. В. Александров, В. І. Антипов, О. О. Дудоров та ін.; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. К.: Атіка, 2009. 408 с.

135. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студентів юридичних вузів / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Беньківський та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. 512 с.

136. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для юридичних вузів і факультетів / за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Х.: Право, 1997. 368 с.

137. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник (в схемах) / О. В. Авраменко, С. Я. Бурда, та ін.; за ред. В. К. Грищука, Т. І. Созанського. Львів, 2017. 512 с.

138. Кримінальне право України: Загальна частина / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; за ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.; Х.: Юрінком Інтер Право, 2001. 416 с.

139. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник для студ. вищ. навч. закл. освіти / за ред. професорів М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. К.: Юрінком Інтер; Х.: Право, 2002. 416 с.

140. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

141. Кримінально-правова характеристика злочинів проти особи: навч. посібник у схемах / В. К. Гришук, Т. М. Луцький, О. Ф. Пасєка, М. В. Самарчук. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 64 с.

142. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. М.: Юридическая литература, 1972. 352 с.

143. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Юристъ, 2004. 304 с.

144. Кузнецова Н. Ф. Перспективы совершенствования УК РФ. *Государство и право на рубеже веков: материалы Всероссийской конференции*. Криминология, уголовное право, судебное право. М., 2001. С. 66–72.

145. Кузнецов В. В., Сийплові М. В. Особливості періодизації історії кримінального законодавства України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2013. Вип. 3. Т. 2. С. 95–98.

146. Кузнецов В. О., Гіжевський В. К. Кримінальне право України: навч. посіб. (повн. курс у схемах та табл.). К.: Кондор, 2005. 459 с.

147. Кузьмина А. С. Об объекте автотранспортных преступлений. *Проблемы борьбы с преступностью: труды Омской высшей школы милиции*. Омск: Омская высшая школа милиции МВД СССР, 1976. С. 60–66.

148. Кузьминець О. А., Калиновський В. С., Дігтяр П. А. Історія держави і права України: навч. посіб. / за ред. Я. Ю. Кондратьєва. К.: Україна, 2000. 428 с.

149. Кузьмін С. А. Кримінальна відповідальність учасників організованих груп корисливо-насильницької спрямованості: монографія. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2011. 132 с.

150. Кульчі К. В. Незаконна лікувальна діяльність (ст. 138 КК України). Деякі питання кваліфікації. URL: <http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/9984/144-146.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

151. Кундеус В. Г. Правові підстави кримінальної відповідальності за перешкодження законній діяльності Зброй-

них Сил України та інших військових формувань. *Науково-практична Інтернет-конференція*. 08.10.2014. Секція № 5. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php/ru/-2011/index.php?catid=107:5-1014&id=887:240914-10&Itemid=132&lang=ru&option=com_content&view=article

152. Куринов Б. А. Автотранспортные преступления (квалификация и наказание). М.: Юрид. лит., 1970. С. 20.

153. Курс советского уголовного права (Часть Общая): в 2 т. / Ленинградский гос. ун-т им. А. А. Жданова; Н. А. Беляев (отв. ред.), М. Д. Шаргородский (отв. ред.). Л.: Издательство Ленинградского ун-та, 1970. Т. 1. 646 с.

154. Курс советского уголовного права: Общая часть. М.: Наука, 1968. Т. 1. 649 с.

155. Лазарев А. М. Субъект преступления. М.: ВЮЗИ, 1981. 63 с.

156. Лановенко И. П., Лопушанский Ф. А., Костенко А. Н. Преступная неосторожность (уголовно-правовое и криминологическое исследование). К.: Наукова думка, 1992. 220 с.

157. Лантінов Я. О. Основні склади злочинів: навч. посіб. для самостійної підготовки. Х.: НТМТ, 2009. 496 с.

158. Лемеха Р. І. Тяжкі наслідки як обставина, яка обтяжує покарання. *Форум права*. 2012. № 1. С. 546–552.

159. Литвин О. П. Злочини проти життя: навчальний посібник. К.: Європейський університет, 2002. 232 с.

160. Литовські статuti 1529, 1566, 1588 років. *Супільно-політичні процеси: науково-популярне видання Громадської організації «Академія політичних наук»*. К., 2016. Вип. 3. С. 206–221.

161. Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. 573 с.

162. Лопашук Д. І. Убивство, вчинене на замовлення: кримінально-правова характеристика: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / ВНЗ «Нац. акад. управління». К., 2018. 299 с.

163. Луцький Т. М. Окремі питання кримінально-правової кваліфікації необережного заподіяння смерті особі. *Sciences of Europe*. Praha, Czech Republic. 2020. Vol. 3. № 49. P. 53–56.

164. Луцький Т. М. Порушення принципу «non bis in idem» під час кримінально-правової кваліфікації злочинів, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі. *Polish journal of science*. 2020. № 25. Vol. 4. С. 68–71.

165. Луцький Т. М. Практичні аспекти щодо можливої «співучасті» у злочинах, наслідком в яких є необережне заподіяння смерті особі. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 08 листоп. 2019 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2019. 224 с.

166. Луцький Т. М. Проблематика нормативного визначення поняття «Вбивство через необережність». *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 09 листоп. 2018 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2018. С. 123–125.

167. Луцький Т. М. Щодо проблем кримінально-правової кваліфікації вбивства через необережність та умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого (на прикладі судової практики за 2019 рік). *Інформаційний бюлетень з проблем діяльності підрозділів Національної поліції*. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 112 с.

168. Магарін М. С., Бараненко Д. В. Суб'єкт злочину за новим кримінальним законодавством України: монографія / за ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса: Астропринт, 2001. 395 с.

169. Макаренко О. В. Види злочинів за Литовським Статутом 1588 р. *Вісник Академії праці і соціальних відносин ФПСУ*. Серія: Право та державне управління. 2011. № 1. С. 38–43.

170. Мальцев О. В., Саїнчин О. С., Сотула О. С. Теоретичні основи розслідування умисних вбивств: кримінально-правові, криміналістичні та психологічні аспекти. *Психологічний портрет серійного вбивці*: монографія. Ottawa, Ontario, Canada: Accent Graphics Communications & Publishing, 2019. 754 с.

171. Мамчур В. Проблема визначення поняття вбивства в кримінальному праві України. *Право України*. 1999. № 3. С. 71–73.

172. Мамчур В. М. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство особи або її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2002. 20 с.

173. Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. К.: Атіка. 2003. 224 с.

174. Марітчак Т. Причини помилок у кваліфікації злочинів: результати соціологічного дослідження. *Право України*. 2001. № 7. С. 48 – 49

175. Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2003. 237 с.

176. Марко С. І. Кримінально-правова характеристика виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збуту підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів, 2009. 223 с.

177. Матвійчук Я. В. Кримінальна відповідальність за порушення правил дорожнього руху або експлуатації транспорту (порівняльно-правове дослідження): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К.: КНУВС, 2009. С. 8.

178. Матишевський П. С. Злочини проти держави. *Кримінальне право України. Особлива частина: підруч. / Г. В. Андрусів, П. П. Андрушко, С. Я. Лихова та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. К.: Юрінком Інтер, 1999. С. 59.*

179. Матишевський П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2001. 352 с.

180. Медіна Л. П. Кримінально-правова характеристика злочинів проти виборчих прав громадян України (ст. ст. 157, 158, 159 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2004. 20 с.

181. Мисливий В. А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: монографія. Дніпропетровськ: Юрид. акад. МВС, 2004. С. 109.

182. Мисливий В. А. Співзаподіяння у злочині. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право. 2018. № 3. С. 133–137.

183. Митрофанов І. І., Притула А. М., Стрельцов Є. Л. Злочини проти здоров'я населення, що порушують право на якісне забезпечення лікарськими засобами: монографія / за заг. ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса: Фенікс, 2015. 158 с.

184. Михайлов О. О. Юридична особа як суб'єкт злочину: іноземний досвід та перспективи його застосування в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2008. 16 с.

185. Михайлова В. А. К вопросу о возрасте уголовной ответственности. *Вісник Луганського інституту внутрішніх справ МВС України імені 10-річчя незалежності України*. Луганськ: РВВ ЛІВС. 2001. № 1. С. 73–83.

186. Михеев Р. И. Проблемы вменяемости и невменяемости в советском уголовном праве. Владивосток: Изд-во Дальневост. ун-та, 1983. 300 с.

187. Момотенко О. П. Кримінально-правова характеристика складу злочину, передбаченого статтею 204 КК України. *Вісник Запорізького національного університету*. Серія: Юридичні науки. 2014. Вип. 6–1. Том 3. С. 148–152.

188. Музика А. А., Лашук Є. В. Предмет злочину: теоретичні основи пізнання: монографія. К., 2011. 192 с.

189. Мысливый В. А., Опальченко А. Н. Уголовная ответственность за допуск к управлению транспортными средствами водителей, находящихся в состоянии опьянения: учеб. пособ. К.: НИиРИО Украинской академии внутренних дел, 1992. С. 27.

190. Навроцький В. О. Злочини проти громадської безпеки, громадського порядку та народного здоров'я: лекції для студентів юридичного факультету Львів: Львів. держ. ун-т ім. Івана Франка, 1997. 52 с.

191. Навроцький В.О. Злочини проти особи: лекції. Львів: Львів. держ. ун-т, 1997. 48 с.

192. Навроцький В. О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 44–47.

193. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2006. 704 с.

194. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. К.: Атіка, 1999. 464 с.

195. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. 2-ге вид., переробл. та доповн. / відп. ред. С. С. Яценко. К.: А.С.К., 2002, 968 с.

196. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 7-ме вид., перероб. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Юрид. думка, 2010. 1288 с.

197. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 9-те вид., перероб. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.

198. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 10-те вид., переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

199. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 3-тє вид., переробл. та доповн. / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Атіка, 2005. 1064 с.

200. Наумов А. В. Российское уголовное право. Общая часть: курс лекций. М.: Изд-во БЕК, 1999. 590 с.

201. Невідома Н. В. Вчинення злочину організованою групою: монографія. Х.: Право, 2017. 224 с.

202. Нежурбіда С. І. Злочинна необережність: концепції, механізм і шляхи протидії: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2001. 20 с.

203. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 314). URL: <https://scicenter.online/ugolovnoe-pravo-ukrainyi-scicenter/452-nezakonne-vvedennya-organizm-narkotichnih-173349.html>.

204. Нерсисян В. А. Некоторые проблемы неосторожной формы вины. *Советское государство и право*. 1989. № 3. С. 110–114.

205. Никифоров Б. С. Объект преступления по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1960. 229 с.

206. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019: альманах наукових досліджень / за ред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. Миколаїв: СПД Румянцева Г. В., 2019. 278 с.

207. Новоселов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты. М., 2001. 208 с.

208. Новохацька Д. В. Покарання та його призначення за злочини, що вчиняються через необережність: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2018. 284 с.

209. Орлеан А. М. Початок кримінально-правової охорони життя людини. *Вісник Академії правових наук України*. Х.: Право, 2012. № 4 (71). С. 299–307.

210. Орлов П. И. Уголовная ответственность за оставление в опасности потерпевшего при автопроисшествии: учебное пособие. Х.: Юрид. ин-т, 1982. 91 с.

211. Орловський Р. С. Інститут співучасті в кримінальному праві України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х., 2019. 512 с.

212. Осадчий В. І. Проблеми кримінально-правового захисту правоохоронної діяльності. К., 2004. 468 с.

213. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М. І. Панов, І. О. Зінченко, О. О. Володіна та ін.; за заг. ред. М. І. Панова. Х.: Право, 2019. 378 с.

214. Остапенко Л. А. Кримінально-правова характеристика умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах (статті 116, 117, 118 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2003. 17 с.

215. Отечественное законодательство XI – XX веков: пособие для семинаров. Ч. 1 (XI – XX вв.) / под ред. О. И. Чистякова. М.: Юристъ, 1999. 462 с.

216. П'яний підліток на батьківській машині збив насмерть велосипедиста в Сарнах. URL: https://ukr.lb.ua/society/2019/08/08/434266_pyaniy_pidlitok_batkivskiy.html.

217. Павленко І. В. Безпосередній об'єкт незаконного проведення абортів. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2012. № 2 (10). С. 65–75.

218. Павлов В. Г. Суб'єкт преступления в зарубежном уголовном праве. *Правоведение*. 1996. № 3. С. 168–174.

219. Павлов В. Г. Суб'єкт преступления. СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. 318 с.

220. Пакліна Т. О. Вбивство через необережність як юридикопсихологічна проблема. *Часопис Київського університету права НАН України*. 2015. Вип. 4. С. 306–310.

221. Панов М. І. Поняття, система і види військових злочинів / *Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини): навчальний посібник* / Г. М. Анісімов, Ю. П. Дзюба, В. І. Касинюк та ін.; за ред. М. І. Панонова. Х.: Право, 2011. 184 с.

222. Парамонова О. С. Родовий та безпосередній об'єкти злочину, передбаченого ст. 140 КК України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. Вип. 55. С. 243–247.

223. Пасека О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2010. 20 с.

224. Пашенко О. О. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: соціальна обумовленість і склад злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2004. 18 с.

225. Перепелица А. И. Некоторые изменения в ответственности за посягательства на жизнь и здоровье личности по новому УК Украины. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.)*. К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. С. 9–13.

226. Письменський Є. О. Теоретико-прикладні проблеми звільнення від покарання та його відбування за кримінальним правом України. Луганськ: РВВ ЛУВДС ім. Е. О. Дідоренка, 2014. 728 с.

227. Полянский К. К. Уголовное право и уголовный суд Англии. М.: Юрид. лит., 1969. 400 с.

228. Пономаренко Ю. Г. Кримінологічна характеристика та попередження злочинів у сфері незаконного наркообігу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х.: НУВС, 2005. 196 с.

229. Попов А. Н. Убийства при отягчающих обстоятельствах. СПб: Юрид. центр Пресс, 2003. 898 с.

230. Постанова ВС від 12 червня 2019 року у справі № 450/1523/14-к. URL: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82492100?fbclid=IwAR3vseEfNBXb4n2jN9pakRWlx25icRM06grWV_qSzWbtYAydRRou0nqci18.

231. Постанова Касаційного кримінального суду ВС від 09 квітня 2020 року у справі № 761/43930/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88815528>.

232. Постанова касаційного кримінального суду ВС від 14 листопада 2019 року у справі №710/439/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85678645>.

233. Постанова Касаційного кримінального суду ВС від 15 квітня 2020 року у справі № 161/4092/19. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88857295>.

234. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упор. П. С. Берзін. К.: Видавничий дім «Скіф», 2010. 392 с.

235. Почкун Г. В. Кримінально-правова характеристика фальсифікації лікарських засобів або обігу фальсифікованих лікарських засобів. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2012. №2. С. 132–140.

236. Правда Руська Ярослава Мудрого: початок вітчизняного законодавства: навч. посіб. 2-ге вид., змін. та доповн. / уклад.: Г. Г. Демиденко, В. М. Єрмолаєв; вступ. сл. В. Я. Тація. Х.: Право, 2017. 392 с.

237. Правовий висновок Верховного Суду України у справі про перегляд судового рішення з підстав неоднакового застосування судом касаційної інстанції норми частини другої статті 121 КК України щодо подібних суспільно небезпечних діянь, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень від 04 вересня 2015 року. URL: <https://mn.te.court.gov.ua/sud1911/pres-centr/news/198989/>

238. Про встановлення діагностичних критеріїв смерті мозку та процедури констатації моменту смерті людини: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 вересня 2013 року №821. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1757-13#Text>.

239. Про затвердження Інструкції з визначення критеріїв перинатального періоду, живонародженості та мертвонародженості, Порядку реєстрації живонароджених і мертвонароджених: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2006 року №179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0427-06#Text>.

240. Про лікарські засоби: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 22. Ст. 86. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80>.

241. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3543-12>

242. Про оборону України: Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1932-12/print1432712888934665>

243. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 № 7. *База даних «Законодавство України»*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>.

244. Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 № 14

(редакція від 19.12.2008). База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05>.

245. Про судоустрій і статус суддів в Україні: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

246. Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf35111=50384

247. Протокол № 4 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, який гарантує деякі права і свободи, не передбачені в Конвенції та у Першому протоколі до неї. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_059

248. Радутний О. Е. Кримінальна відповідальність за незаконне збирання, використання та розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю (аналіз складів злочинів): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2002. С. 164.

249. *Радянське право*. 1984. № 12. С. 68.

250. Рарог А. И. Проблемы квалификации преступлений по субъективным признакам: монография. М.: Проспект, 2015. 232 с.

251. Рарог А. И. Субъективная сторона и квалификация преступлений. М.: ООО «Профобразование», 2001. 133 с.

252. Рашковская Ш. С. Преступления против жизни, здоровья, свободы и достоинства личности. М: ВЮЗИ, 1959. 126 с.

253. Ромашкин П. С. Основные начала уголовного и военно-уголовного законодательства Петра I / под ред. А. А. Герцензона. М., 1947. 95 с.

254. Российское законодательство X–XX веков / под общ. ред. О. В. Чистякова. Т. 8. М., 1991. С. 496.

255. Российское законодательство X–XX веков: в 9 т. Т. 4: Законодательство периода становления абсолютизма / под общ. ред. О. И. Чистякова; отв. ред. тома А. Г. Маньков. М.: Юридическая литература, 1986. 512 с.

256. Савченко А. В. Мотив і мотивація злочину: монографія. К.: Атіка, 2002. 44 с.

257. Семенюк О. Кримінальна відповідальність за розголошення державної таємниці та втрату документів, що містять таку інформацію. *Юридична Україна*. 2016. № 5–6. С. 35–44.

258. Сенаторов М. В. Об'єкт злочину та його відображення в законі про кримінальну відповідальність. *Питання боротьби зі злочинністю: збірник наукових праць*. Х.: Право, 2003. Вип. 7. С. 133–145.

259. Сенаторов М. В. Потерпілий від злочину в кримінальному праві: монографія / за ред. В. І. Борисова. Х.: Право, 2006. 208 с.

260. Сергеевский Н. Д. О значении причинной связи в уголовном праве. Ярославль: Типо-Литография Г. Фальк, 1880. Ч. I, II. 369 с.

261. Сердюк П. П. Теорія кримінальної відповідальності в сучасному кримінальному праві: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2013. 40 с.

262. Сидоркин А. И. Определение наказания за преступления против жизни и здоровья в Соборном уложении 1649 года. *Российский юридический журнал*. 2005. № 3. С. 137–143.

263. Січинський В. Чужинці про Україну. Львів: Довіра, 1992. 193 с.

264. Сливич І. І., Ступник Я. В. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посіб. Ужгород: Гельветика, 2014. 655 с.

265. Солдатов Е. М. Практика назначения дополнительных наказаний за неосторожные преступления в сфере использования техники. *Актуальные проблемы борьбы с преступностью*. Владивосток: ДВГУ, 1983. С. 62–66.

266. Сотула О. С. Кримінально-правова охорона життя людини у країнах романо-германської правової сім'ї: порівняльне теоретико-правове дослідження: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2016. 424 с.

267. Сташис В. В., Панов Н. И. Непосредственный объект и его значение для квалификации пре ступлений. *Проблемы правоведения*. 1989. Вып. 50. 135 с.

268. Стрельцов Є. Л. Суб'єктивна сторона злочину. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2013. № 1 (1). С. 160–170.

269. Субтельний Орест. Україна: історія. 3-тє вид., перероб. і доповн. / пер. з англ. Ю. І. Шевчука; вст. ст. С. В. Кульчицького. К.: Либідь, 1993. 720 с.

270. Таганцев Н. С. Курс уголовного права. Часть Общая. СПб.: Тип. М. М. Спасюевича, 1974. Кн. 1. 324 с.

271. Таганцев Н. С. Русское уголовное право. Часть Общая. Тула: Автограф, 2001. Т. 1. 780 с.

272. Тараненко М. М. Об'єкт масових заворушень. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право: збірник наукових праць*. 2012. № 1 (13). С. 167–173.

273. Тацій В. Я. Кримінальне право України. Загальна частина. К.: Юрінком Інтер-право, 2002. 416 с.

274. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України: навч. посібник. Х.: УкрЮА, 1994. 76 с.

275. Тацій В. Я., Киричко В. М. Перепилиця О. І. Злочини у сфері господарської діяльності (ст. ст. 199–201, 203¹–206, 209, 213, 216, 219, 222, 222¹, 223¹–224, 227, 229, 231–232²) / *Кримінальний Кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 2: Особлива частина* / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна та ін. Х.: Право, 2013. С. 236–389.

276. Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття: навч. посібник з історії держави і права України. Львів: Львівський ін-т внутрішніх справ, 2013. 156 с.

277. Тихий В. П. Відповідальність за злочини проти громадської безпеки. *Науковий вісник Сіверщини*. Серія: Право. 2017. № 1 (1). С. 148–154.

278. Тихий В. П. Злочини проти життя і здоров'я особи та проти громадської безпеки: проблеми розмежування та кваліфікації. *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22–23 квіт. 2004 р.). К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004. 260 с.

279. Тихомиров М. Н., Епифанов П. П. Соборное уложение 1649 года: Учебное пособие для высшей школы. М.: Изд-во МГУ, 1961. 444 с.

280. Товмазова Є. М. Об'єкт кримінально-правової охорони неналежного виконання обов'язків щодо охорони життя і здоров'я дітей. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2014. № 1 (43). С. 105–110.

281. Трайнин А. Н. Состав преступления по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1951. 388 с.

282. Уголовное право России: Общая часть: учебник / под ред. А. И. Рарога. М.: Триада ЛТД, 1997. 560 с.

283. Уголовное право: Словарь-справочник / авт.-сост. Т. А. Лесниевски-Костарева. М.: Изд. группа НОРМА – ИНФРА•М, 2000. 432 с.

284. Уголовное уложение. Высочайше утвержденное 22 марта 1903 г. *КнигаФонд*. URL: <http://www.knigafund.ru/books/18301/read#page114>.

285. Уголовный кодекс УССР. В редакции 1927 года. 2-е издание официальное. Х.: Юрид. изд-во НКЮ УССР, 1927. 135 с.

286. Узагальнення ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про судову практику розгляду кримінальних проваджень щодо злочинів проти життя і здоров'я особи за 2014 рік». URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=0A9QI5E51C>

287. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В. О. Навроцького. К.: Юрінком Інтер, 2013. 712 с.

288. Уложение о наказаниях уголовных и исправительных 1885 года. 17-е изд., пересмотр. и доп., неофициальное. СПб.: Издание Н. С. Таганцева, 1913. 1226 с.

289. Усов Д. С. До проблеми об'єкта розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України). *Форум права*. 2012. № 2. С. 720–724.

290. Ухвала Вижницького районного суду Чернівецької області від 04.04.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80996671>.

291. Ухвала Одеського апеляційного суду від 04.04.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81321662>.

292. Ухвала Хмельницького міськрайонного суду від 01.11.2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/85667625>.

293. Федулова І. М. Характеристика об'єкта злочину, передбаченого статтею 206-2 Кримінального кодексу України. *Проблеми законності*. Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2017. Вип. 136. С. 215–224.

294. Фесенко Є. Цінності як об'єкт злочину. *Право України*. 1999. № 6. С. 75–79.

295. Фесенко Є. Ф. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони: монографія. К.: Атіка, 2004. 280 с.

296. Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю і права людини. Надвірна: Вид-во ЗАТ «Надвірнянська друкарня», 2009. 168 с.

297. Фролов Е. А. Объект уголовно-правовой охраны и его роль в организации борьбы с посягательствами на социалистическую собственность: дисс. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. / Свердловск. юрид. ин-т. Свердловск, 1971. 446 с.

298. Хавронюк М. І. Диференціація кримінальної відповідальності, або чи не очікує Україну соціальна катастрофа? *Кримінальний кодекс України 2001 року: проблеми застосування і перспективи удосконалення. Диференціація кримінальної відповідальності*: матеріали міжнародного симпозіуму (м. Львів, 11–12 верес. 2009 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2009. С. 245, 247.

299. Хавронюк М. І. Довідник з Особливої частини кримінального кодексу України. К.: Істина, 2004. 504 с.

300. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. К.: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.

301. Хилюк С. Кримінально-правові аспекти правила *non bis in idem* у практиці Європейського Суду з прав людини. *Вісник Львівського університету. Серія «Юридична»*. 2012. Вип. 55. С. 254–265.

302. Хохряков Г. Ф. Парадоксы тюрьмы. М.: Юрид. лит-ра, 1991. 224 с.

303. Черевко К. О. Кримінально-правова характеристика незаконного проведення абортів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Х., 2011. 20 с.

304. Черепій П. П. Кримінальна відповідальність за вбивство з особливою жорстокістю за законодавством України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019; Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2019. 257 с.

305. Черных С. А. Борьба с захватом заложника: отечественный и зарубежный опыт. *Пробелы в российском законодательстве*. 2009. № 1. С. 149–152.

306. Чуваков О. А. Преступления против основ национальной безопасности Украины. *Уголовное право Украины. Общая и Особенная части: учеб. / отв. ред. Е. Л. Стрельцов*. Х.: Одиссей, 2006. С. 279.

307. Шарапов Р. Начало уголовно-правовой охраны жизни человека. *Уголовное право*. М.: АНО «Юридические программы». 2005. № 1. С. 70–81.

308. Шульга А. М. Злочини проти довкілля. Питання кваліфікації: науково-практичне видання. Х.: НікаНова, 2012. 192 с.

309. Шульга А. М. Павликовский В. И., Вапсва Ю. А. Уголовное право Украины: основные вопросы и ответы: пособие. Х.: Берека-Нова, 2008. 416 с.

310. Энциклопедия уголовного права. Т. 4. Состав преступления. СПб., 2005. 796 с.

311. Ярмиш Н. М. Проблеми відмежування вбивства від деяких суміжних злочинів. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. Х., 2005. Вип. 29. С. 114–118.

312. Ярмыш Н. М. Содержание ст. 117 УК Украины как источник информации о начале жизни человека. *Аеро-2011. Повітряне і космічне право: матеріали II Міжнар. наук. конф. «Становлення держави та права в умовах глобалізації: теоретичний і практичний аспект»*, (м. Київ, Нац. авіац. ун-т, 24 лют. 2012 р.). Ніжин: Вид. ПП Лисенко М. М., 2012. С. 462–463.

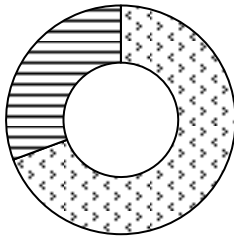
313. Ясеницький В. Є. Обсяг суспільно небезпечних наслідків у складі злочину «неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником». *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2013. Вип. 33. С. 282–294.

314. Яциніна М.-М. Істотна шкода й тяжкі наслідки як ознаки складів злочинів, що передбачають відповідальність за службові зловживання. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 167–170.

ДОДАТКИ

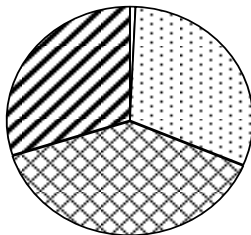
Додаток А

Відсоткове відношення санкцій кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті в залежності від ступеня тяжкості

- Відносно визначені санкції 95 (69,34 %)
- ▣ Альтернативні санкції 42 (30,66 %)

Відсоткове відношення кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті в залежності від ступеня тяжкості

- КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ 0,73%
- ▣ НЕТЯЖКІ ЗЛОЧИНИ 30,66%
- ▣ ТЯЖКІ 38,69%
- ОСОБЛИВО ТЯЖКІ 29,92%

Додаток Б

**Перелік кримінальних правопорушень,
що можуть мати своїм наслідком
необережне заподіяння смерті іншій особі**

№	Назва розділу Особливої частини КК України	Стаття	Назва статті	Диспозиція статті із зазначенням виду наслідку	Відповідні посягання є ознакою основного чи кваліфікованого складу кримінального правопорушення
1	Розділ І Злочини проти основ національної безпеки України	ч. 3 ст. 110	Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, які призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу
2		ч. 2 ст. 114 ¹	Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань	Те саме діяння, яке призвело до загибелі людей або інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу
3	Розділ II Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	ч. 1 ст. 119	Вбивство через необережність	Вбивство , вчинене через необережність	Основного складу
4		ч. 2 ст. 119	Вбивство через необережність	Вбивство двох або більше осіб, вчинене через необережність	Кваліфікованого складу

5		ч. 2 ст. 121	Умисне тяжке тілесне ушкодження	Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого	Кваліфікованого складу
6		ч. 3 ст. 133	Зараження венеричною хворобою	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
7		ч. 3 ст. 134	Незаконне проведення абортів або стерилізації	Незаконне проведення абортів, що спричинило тривалий розлад здоров'я, безплідність або смерть потерпілої особи	Кваліфікованого складу
8		ч. 5 ст. 134	Незаконне проведення абортів або стерилізації	Дія, передбачена частиною четвертою цієї статті, якщо вона спричинила смерть потерпілої особи чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
9		ч. 3 ст. 135	Залишення в небезпеці	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
10		ч. 3 ст. 136	Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого	Кваліфікованого складу
11		ч. 2 ст. 137	Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей	Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть неповнолітнього або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

12		ст. 138	Незаконна лікувальна діяльність	Заняття лікувальною діяльністю без спеціального дозволу, здійснюване особою, яка не має належної медичної освіти, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого,	Основного складу
13		ч. 2 ст. 139	Ненадання допомоги хворому медичним працівником	Те саме діяння, якщо воно спричинило смерть хворого або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
14		ч. 1 ст. 140	Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	Невиконання чи неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого	Основного складу
15		ч. 2 ст. 140	Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки неповнолітньому	Кваліфікованого складу
16		ст. 141	Порушення прав пацієнта	Проведення клінічних випробувань лікарських засобів без письмової згоди пацієнта або його законного представника, або стосовно неповнолітнього чи недієздатного, якщо ці дії спричинили смерть пацієнта або інші тяжкі наслідки	Основного складу
17		ст. 145	Незаконне розголошення лікарської таємниці	Умисне розголошення лікарської таємниці особою, якій вона стала відома у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків, якщо таке діяння спричинило тяжкі наслідки	Основного складу

18	Розділ III Кримінальні правопорушення проти волі, чесності та гідності особи	ч. 3 ст. 146	Незаконне позбавлення волі або викрадення людини	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
19		ч. 2 ст. 147	Захоплення заручників	Ті самі дії, якщо вони були вчинені щодо неповнолітнього або організованою групою, або були поєднані з погрозою знищення людей, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
20		ч. 3 ст. 149	Торгівля людьми	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього його батьками, усиновителями, опікунами чи піклуваль- никами, або вчинені щодо малолітнього, або організованою групою, або поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
21		ч. 2 ст. 151	Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги	Те саме діяння, що спричинило тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
22	Розділ IV Кримінальні правопорушення проти ста- тевої свобо- ди та ста- тевої недо- торканості особи	ч. 5 ст. 152	Зґвалтування	Дії, передбачені частинами першою, другою, або цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
23		ч. 5 ст. 153	Сексуальне насильство	Дії, передбачені частинами першою, другою, або третьою цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу

24		ч. 2 ст. 155	Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку	Ті самі дії, вчинені близькими родичами або членами сім'ї, особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого або піклування про нього, або якщо вони спричинили безплідність чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
25	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	ст. 166	Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування	Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки	Основного складу
26	Розділ VI Кримінальні правопорушення проти власності	ч. 2 ст. 194	Умисне знищення або пошкодження майна	Те саме діяння, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
27		ч. 3 ст. 194 ¹	Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
28		ст. 196	Необережне знищення або пошкодження майна	Необережне знищення або пошкодження чужого майна, що спричинило тяжкі тілесні ушкодження або загибель людей	Основного складу
29	Розділ VII Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	ч. 3 ст. 204	Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів	Незаконне виготовлення товарів, зазначених у частинах першій або другій цієї статті, з недоброякісної сировини (матеріалів), що становлять загрозу для життя і здоров'я людей, а так само незаконний збут таких товарів, що призвело до отруєння людей чи інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу

30		ч. 3 ст. 206	Протидія законній господарській діяльності	Протидія законній господарській діяльності, вчинена організованою групою, або службовою особою з використанням службового становища, або поєднана з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, або така, що заподіяла велику шкоду чи спричинила інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
31		ч. 3 ст. 206 ²	Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації	Ті самі дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища або якщо вони заподіяли велику шкоду чи спричинили інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
32	Розділ VIII Кримінальні правопорушення проти довкілля	ст. 236	Порушення правил екологічної безпеки	Порушення порядку здійснення оцінки впливу на довкілля, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів, якщо це спричинило загибель людей , екологічне забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки	Основного складу
33		ст. 237	Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення	Ухилення від проведення або неналежне проведення на території, що зазнала забруднення небезпечними речовинами або випромінюванням, дезактиваційних чи інших відновлювальних заходів щодо ліквідації або усунення наслідків екологічного забруднення особою, на яку покладено такий обов'язок, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Основного складу

34		ч. 2 ст. 238	Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення	Ті самі діяння, вчинені повторно або в місцевості, оголошеній зоною надзвичайної екологічної ситуації, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
35		ч. 2 ст. 239	Забруднення або псування земель	Ті самі діяння, що спричинили загибель людей, їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
36		ч. 3 ст. 239 ¹	Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом або спричинили загибель людей , масову загибель об'єктів тваринного чи рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
37		ч. 3 ст. 239 ²	Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
38		ч. 4 ст. 240	Порушення правил охорони або використання надр	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом або спричинили загибель людей , їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
39		ч. 2 ст. 241	Забруднення атмосферного повітря	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
40		ч. 2 ст. 242	Порушення правил охорони вод	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захворювання людей , масову загибель об'єктів тваринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

41		ч. 2 ст. 243	Забруднення моря	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захворювання людей , масову загибель об'єктів тваринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
42		ч. 2 ст. 245	Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей , масову загибель тварин або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
43		ст. 247	Порушення законодавства про захист рослин	Порушення правил, установлених для боротьби зі шкідниками і хворобами рослин, та інших вимог законодавства про захист рослин, що спричинило тяжкі наслідки	Основного складу
44		ч. 2 ст. 252	Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу або іншим загальнонебезпечним способом, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
45		ч. 2 ст. 253	Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля	Ті самі дії, якщо вони спричинили наслідки, передбачені частиною першою цієї статті (загибелі або масового захворювання населення або інших тяжких наслідків)	Кваліфікованого складу
46	Розділ IX Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	ч. 3 ст. 258	Терористичний акт	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини	Кваліфікованого складу
47		ч. 3 ст. 258 ⁵	Фінансування тероризму	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою чи в особливо великому розмірі, або якщо вони призвели до інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу

48		ч. 5 ст. 260	Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань	Діяння, передбачене частиною четвертою цієї статті, що призвело до загибелі людей чи інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу
49		ст. 264	Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів	Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Основного складу
50		ч. 3 ст. 265	Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей, майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
51		ч. 3 ст. 265 ¹	Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей, майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
52		ч. 2 ст. 267	Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами	Ті самі діяння, а також незаконне пересилання поштою або багажем легкозаймистих або їдких речовин, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
53		ч. 4 ст. 267 ¹	Порушення вимог режиму радіаційної безпеки	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені службовою особою або повторно, а також якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

54		ч. 2 ст. 269	Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин	Ті самі дії, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
55		ч. 2 ст. 270	Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей, майнову шкоду в особливо великому розмірі або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
56		ч. 3 ст. 270 ¹	Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили майнову шкоду в особливо великому розмірі або загибель людини чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
57	Розділ X Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	ч. 2 ст. 271	Порушення вимог законодавства про охорону праці	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
58		ч. 2 ст. 272	Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
59		ч. 2 ст. 273	Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
60		ч. 2 ст. 274	Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
61		ч. 2 ст. 275	Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

62	Розділ XI Кримінальні правопору- шення проти безпеки руху та експлуа- тації транс- порту	ч. 3 ст. 276	Порушення правил безпеки руху або експлуа- тації залізничного, водного чи повіт- рянного транспорту	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Кваліфіко- ваного складу
63		ч. 3 ст. 277	Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Кваліфіко- ваного складу
64		ч. 3 ст. 278	Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені органі- зованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
65		ч. 3 ст. 279	Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
66		ч. 3 ст. 280	Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
67		ч. 3 ст. 281	Порушення правил повітряних польотів	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей, або інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
68		ч. 3 ст. 282	Порушення правил викорис- тання повітряного простору	Діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Кваліфіко- ваного складу

69		ч. 2 ст. 283	Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
70		ч. 2 ст. 286	Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження	Кваліфікованого складу
71		ч. 3 ст. 286	Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель кількох осіб	Кваліфікованого складу
72		ст. 287	Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації	Випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, або не має права на керування транспортним засобом, чи інше грубе порушення правил експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух, вчинене особою, відповідальною за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, якщо це спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або його смерть	Основного складу
73		ст. 288	Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху	Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху, вчинене особою, відповідальною за будівництво, реконструкцію, ремонт чи утримання автомобільних	Основного складу

				доріг, вулиць, залізничних переїздів, інших дорожніх споруд, або особою, яка виконує такі роботи, якщо це порушення спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або смерть	
74		ст. 291	Порушення чинних на транспорті правил	Порушення чинних на транспорті правил, що забезпечують рух, а також правил, норм і стандартів виготовлення, переобладнання, ремонту транспортних засобів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Основного складу
75		ч. 3 ст. 292	Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсато-проводів та нафтопродукто-проводів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей , інші нещасні випадки з людьми або призвели до аварії, пожежі, значного забруднення довкілля чи інших тяжких наслідків, або вчинені організованою групою	Кваліфікованого складу
76	Розділ XII Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	ч. 2 ст. 294	Масові заворушення	Ті самі дії, якщо вони призвели до загибелі людей або до інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу
77		ч. 4 ст. 297	Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
78		ч. 4 ст. 303	Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені щодо малолітнього, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

79	Розділ XIII Кримінальні правопору- шення у сфері обігу наркотичних засобів, психотроп- них речовин, їх аналогів або прекур- сорів та інші злочини проти здоров'я населення	ч. 3 ст. 314	Незаконне введення в організм нарко- тичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього або особи, яка перебуває в безпорадному стані, чи вагітної жінки, або якщо вони були пов'язані з введенням в організм іншої особи особливо небезпечних наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, а також якщо внаслідок таких дій настала смерть потерпілого	Кваліфіко- ваного складу
80		ч. 3 ст. 321 ¹	Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифі- кованих лікарсь- ких засобів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки , або вчинені в особливо великих розмірах	Кваліфіко- ваного складу
81		ч. 3 ст. 321 ²	Порушення встановленого порядку доклініч- ного вивчення, клінічних випро- бувань і державної реєстрації лікарсь- ких засобів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого або інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
82		ч. 4 ст. 323	Спонування неповнолітніх до застосування допінгу	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони заподіяли істотну шкоду здоров'ю потерпілого або інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
83		ч. 2 ст. 325	Порушення санітарних правил і норм щодо запо- бігання інфек- ційним захворю- ванням та масо- вим отруєнням	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
84		ч. 2 ст. 326	Порушення правил поводження з мікро- біологічними або іншими біологіч- ними агентами чи токсинами	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу

85		ч. 2 ст. 327	Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції	Заготівля, перероблення з метою збуту або збут продуктів харчування чи іншої продукції, радіоактивно забруднених понад допустимі рівні, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
86	Розділ XIV Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	ч. 2 ст. 328	Розголошення державної таємниці	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
87		ч. 2 ст. 329	Втрата документів, що містять державну таємницю	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
88	Розділ XV Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів	ч. 2 ст. 347	Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
89		ч. 2 ст. 347 ¹	Умисне знищення або пошкодження майна журналіста	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

90		ч. 2 ст. 352	Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок	Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
91		ч. 3 ст. 355	Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань	Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань, вчинене організованою групою або поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, або таке, що завдало великої шкоди чи спричинило інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
92	Розділ XVIII Кримінальні правопорушення проти правосуддя	ч. 3 ст. 371	Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки або були вчинені з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах	Кваліфікованого складу
93		ч. 2 ст. 374	Порушення права на захист	Ті самі дії, які призвели до засудження невинної у вчиненні кримінального правопорушення особи, або вчинені за попередньою змовою групою осіб, або такі, що спричинили інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
94		ч. 2 ст. 375	Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови	Ті самі дії, що спричинили тяжкі наслідки або вчинені з корисливих мотивів, в інших особистих інтересах чи з метою перешкодження законній професійній діяльності журналіста	Кваліфікованого складу
95		ч. 2 ст. 378	Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

96		ст. 380	Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист	Неприйняття рішення, несвоєчасне прийняття або прийняття недостатньо обґрунтованих рішень, а також невжиття, несвоєчасне вжиття достатніх заходів для безпеки працівників суду, правоохоронних органів або осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їхніх сімей та їхніх близьких родичів службовою особою органу, на який покладено функції забезпечення безпеки зазначених осіб, якщо ці дії спричинили тяжкі наслідки	Основного складу
97		ч. 2 ст. 381	Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист	Ті самі дії, якщо вони спричинили смерть особи, взятої під захист, або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
98		ч. 3 ст. 399	Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, що спричинили загибель людей , завдання їм тяжких тілесних ушкоджень чи настання інших тяжких наслідків	Кваліфікованого складу
99	Розділ XIX Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	ч. 2 ст. 402	Непокора	Те саме діяння, якщо воно вчинено групою осіб або спричинило тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
100		ч. 3 ст. 402	Непокора	Непопора, вчинена в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
101		ч. 4 ст. 402	Непопора	Непопора, вчинена в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу

102		ч. 1 ст. 403	Невиконання наказу	Невиконання наказу начальника, вчинене за відсутності ознак, зазначених у частині першій статті 402 цього Кодексу, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	Основного складу
103		ч. 2 ст. 403	Невиконання наказу	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
104		ч. 3 ст. 403	Невиконання наказу	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
105		ч. 2 ст. 404	Опір начальника або примушування його до порушення службових обов'язків	Ті самі дії, вчинені групою осіб або із застосуванням зброї, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
106		ч. 3 ст. 404	Опір начальника або примушування його до порушення службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
107		ч. 4 ст. 404	Опір начальника або примушування його до порушення службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
108		ч. 3 ст. 406	Порушення статутних правил взаємовідносин між військово-службовцями за відсутності відносин підлеглості	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені групою осіб або із застосуванням зброї, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
109		ч. 2 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу або іншим загальнонебезпечним способом, або якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

110		ч. 3 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (загибель людей чи інші тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
111		ч. 4 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (загибель людей чи інші тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
112		ч. 2 ст. 412	Необережливе знищення або пошкодження військового майна	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
113		ч. 2 ст. 414	Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення	Те саме діяння, що заподіяло тілесні ушкодження кільком особам або смерть потерпілого	Кваліфікованого складу
114		ч. 3 ст. 414	Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, що спричинило загибель кількох осіб чи інші тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу
115		ч. 1 ст. 415	Порушення правил водіння або експлуатації машин	Порушення правил водіння або експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, що спричинило потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження або загибель потерпілого	Основного складу
116		ч. 2 ст. 415	Порушення правил водіння або експлуатації машин	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, що спричинило загибель кількох осіб	Кваліфікованого складу

117		ст.416	Порушення правил польотів або підготовки до них	Порушення правил польотів або підготовки до них, а також порушення правил експлуатації літальних апаратів, що спричинило катастрофу або інші тяжкі наслідки	Основного складу
118		ст.417	Порушення правил кораблеводіння	Порушення правил кораблеводіння, що спричинило загибель людей, загибель корабля або інші тяжкі наслідки	Основного складу
119		ч.1 ст.418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Порушення статутних правил вартової (вахтової) служби чи патрулювання, що спричинило тяжкі наслідки , для запобігання яким призначено дану варту (вахту) чи патрулювання	Основного складу
120		ч.2 ст.418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
121		ч.3 ст.418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
122		ч.1 ст.419	Порушення правил несення прикордонної служби	Порушення правил несення прикордонної служби особою, яка входить до складу наряду з охорони державного кордону України, якщо це спричинило тяжкі наслідки ,	Основного складу
123		ч.2 ст.419	Порушення правил несення прикордонної служби	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
124		ч.3 ст.419	Порушення правил несення прикордонної служби	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці, (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу

125		ч. 1 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Порушення правил несення бойового чергування (бойової служби), встановлених для своєчасного виявлення і відбиття раптового нападу на Україну або для захисту та безпеки України, якщо це спричинило тяжкі наслідки	Основного складу
126		ч. 2 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
127		ч. 3 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
128		ч. 1 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Порушення особою, яка входить у добовий наряд частини (крім варти і вахти), статутних правил внутрішньої служби, якщо воно спричинило тяжкі наслідки , запобігання яким входило в обов'язки даної особи	Основного складу
129		ч. 2 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
130		ч. 3 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфікованого складу
131		ч. 3 ст. 422	Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфікованого складу

132		ч. 3 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені із засто- суванням зброї, а також діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
133		ч. 4 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	Кваліфіко- ваного складу
134		ч. 5 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	Кваліфіко- ваного складу
135	Розділ XX Кримінальні правопору- шення проти миру, безпе- ки людства та міжнарод- ного право- порядку	ч. 2 ст. 439	Застосування зброї масового знищення	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
136		ч. 2 ст. 446	Піратство	Ті самі діяння, якщо вони вчинені повторно або спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Кваліфіко- ваного складу
137		ч. 3 ст. 447	Найманство	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини	Кваліфіко- ваного складу

Додаток В

**Аналіз потерпілих в складах кримінальних правопорушень,
що мають наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі**

№	Назва розділу Особливої частини КК України	Стаття	Назва статті	Диспозиція статті із зазначенням виду наслідку	Потерпілий загальний чи спеціальний
1	Розділ I Злочини проти основ національної безпеки України	ч. 3. ст. 110	Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, які призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків	Загальний
2		ч. 2 ст. 114 ¹	Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань	Те саме діяння, яке призвело до загибелі людей або інших тяжких наслідків	Загальний
3	Розділ II Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	ч. 1. ст. 119	Вбивство через необережність	Вбивство, вчинене через необережність	Загальний
4		ч. 2 ст. 119	Вбивство через необережність	Вбивство двох або більше осіб, вчинене через необережність	Загальний
5		ч. 2 ст. 121	Умисне тяжке тілесне ушкодження	Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого	Загальний

6		ч. 3 ст. 133	Зараження венеричною хворобою	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний
7		ч. 3 ст. 134	Незаконне проведення абортів або стерилізації	Незаконне проведення абортів, що спричинило тривалий розлад здоров'я, безплідність або смерть потерпілої особи	Спеціальний (вагітна жінка)
8		ч. 5 ст. 134	Незаконне проведення абортів або стерилізації	Дія, передбачена частиною четвертою цієї статті, якщо вона спричинила смерть потерпілої особи чи інші тяжкі наслідки, -	Загальний
9		ч. 3 ст. 135	Залишення в небезпеці	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки	Загальний
10		ч. 3 ст. 136	Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого	Загальний
11		ч. 2 ст. 137	Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей	Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть неповнолітнього або інші тяжкі наслідки	Спеціальний (неповнолітня особа)
12		ст. 138	Незаконна лікувальна діяльність	Заняття лікувальною діяльністю без спеціального дозволу, здійснюване особою, яка не має належної медичної освіти, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого	Спеціальний (хвора особа)
13		ч. 2 ст. 139	Ненадання допомоги хворому медичним працівником	Те саме діяння, якщо воно спричинило смерть хворого або інші тяжкі наслідки	Спеціальний (хвора особа)
14		ч. 1 ст. 140	Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	Невиконання чи неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого	Спеціальний (хвора особа)

15		ч. 2 ст. 140	Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки неповнолітньому	Спеціальний (неповнолітній)
16		ст. 141	Порушення прав пацієнта	Проведення клінічних випробувань лікарських засобів без письмової згоди пацієнта або його законного представника, або стосовно неповнолітнього чи недієздатного, якщо ці дії спричинили смерть пацієнта або інші тяжкі наслідки	Спеціальний (пацієнт, неповнолітній, недієздатний)
17		ст. 145	Незаконне розголошення лікарської таємниці	Умисне розголошення лікарської таємниці особою, якій вона стала відома у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків, якщо таке діяння спричинило тяжкі наслідки	Загальний
18	Розділ III Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	ч. 3 ст. 146	Незаконне позбавлення волі або викрадення людини	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Загальний
19		ч. 2 ст. 147	Захоплення заручників	Ті самі дії, якщо вони були вчинені щодо неповнолітнього або організованою групою, або були поєднані з погрозою знищення людей, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Загальний
20		ч. 3 ст. 149	Торгівля людьми	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього його батьками, усиновителями, опікунами чи піклувальниками, або вчинені щодо малолітнього, або організованою групою, або поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний

21		ч. 2 ст. 151	Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги	Те саме діяння, що спричинило тяжкі наслідки	Загальний
22	Розділ IV Кримінальні правопорушення проти статеві свободи та статевої недоторканості особи	ч. 5 ст. 152	Зґвалтування	Дії, передбачені частинами першою, другою, третьою цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки	Загальний
23		ч. 5 ст. 153	Сексуальне насильство	Дії, передбачені частинами першою, другою, третьою цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки	Загальний
24		ч. 2 ст. 155	Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку	Ті самі дії, вчинені близькими родичами або членами сім'ї, особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого або піклування про нього, або якщо вони спричинили безплідність чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (особа, яка не досягла 16-річного віку)
25	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	ст. 166	Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування	Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки	Спеціальний (дитина або особа, щодо якої встановлена опіка чи піклування)
26	Розділ VI Кримінальні правопорушення проти власності	ч. 2 ст. 194	Умисне знищення або пошкодження майна	Те саме діяння, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний
27		ч. 3 ст. 194 ¹	Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний

28		ст. 196	Необережне знищення або пошкодження майна	Необережне знищення або пошкодження чужого майна, що спричинило тяжкі тілесні ушкодження або загибель людей	Загальний
29	Розділ VII Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	ч. 3 ст. 204	Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизованих товарів	Незаконне виготовлення товарів, зазначених у частинях першій або другій цієї статті, з недоброякісної сировини (матеріалів), що становлять загрозу для життя і здоров'я людей, а так само незаконний збут таких товарів, що призвело до отруєння людей чи інших тяжких наслідків	Загальний
30		ч. 3 ст. 206	Протидія законній господарській діяльності	Протидія законній господарській діяльності, вчинена організованою групою, або службовою особою з використанням службового становища, або поєднана з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, або така, що заподіяла велику шкоду чи спричинила інші тяжкі наслідки	Загальний
31		ч. 3 ст. 206 ²	Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації	Ті самі дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища або якщо вони заподіяли велику шкоду чи спричинили інші тяжкі наслідки	Загальний
32	Розділ VIII Кримінальні правопорушення проти довкілля	ст. 236	Порушення правил екологічної безпеки	Порушення порядку здійснення оцінки впливу на довкілля, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів, якщо це спричинило загибель людей, екологічне забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки	Загальний

33		ст. 237	Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення	Ухилення від проведення або неналежне проведення на території, що зазнала забруднення небезпечними речовинами або випромінюванням, дезактиваційних чи інших відновлювальних заходів щодо ліквідації або усунення наслідків екологічного забруднення особою, на яку покладено такий обов'язок, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
34		ч. 2 ст. 238	Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення	Ті самі діяння, вчинені повторно або в місцевості, оголошеній зоною надзвичайної екологічної ситуації, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний
35		ч. 2 ст. 239	Забруднення або псування земель	Ті самі діяння, що спричинили загибель людей, їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	Загальний
36		ч. 3 ст. 239 ¹	Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом або спричинили загибель людей, масову загибель об'єктів тваринного чи рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Загальний
37		ч. 3 ст. 239 ²	Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний
38		ч. 4 ст. 240	Порушення правил охорони або використання надр	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом або спричинили загибель людей, їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	Загальний

39		ч. 2 ст. 241	Забруднення атмосферного повітря	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
40		ч. 2 ст. 242	Порушення правил охорони вод	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захво- рювання людей, масову загибель об'єктів тва- ринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Загальний
41		ч. 2 ст. 243	Забруднення моря	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захворювання людей, масову загибель об'єктів тваринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Загальний
42		ч. 2 ст. 245	Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей, масову загибель тварин або інші тяжкі наслідки	Загальний
43		ст. 247	Порушення законодавства про захист рослин	Порушення правил, установлених для боротьби зі шкідниками і хворобами рослин, та інших вимог законо- давства про захист рослин, що спричинило тяжкі наслідки	Загальний
44		ч. 2 ст. 252	Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно- заповідного фонду	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу або іншим загально- небезпечним способом, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
45		ч. 2 ст. 253	Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля	Ті самі дії, якщо вони спричинили наслідки, передбачені частиною першою цієї статті	Загальний

46	Розділ IX Кримінальні правопору- шення проти громадської безпеки	ч. 3 ст. 258	Терористичний акт	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини	Загальний
47		ч. 3 ст. 258 ⁵	Фінансування тероризму	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою чи в особливо великому розмірі, або якщо вони призвели до інших тяжких наслідків	Загальний
48		ч. 5 ст. 260	Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань	Діяння, передбачене частиною четвертою цієї статті, що призвело до загибелі людей чи інших тяжких наслідків	Загальний
49		ст. 264	Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів	Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
50		ч. 3 ст. 265	Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей, майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки	Загальний
51		ч. 3 ст. 265 ¹	Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей, майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки	Загальний

52		ч. 2 ст. 267	Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами	Ті самі діяння, а також незаконне пересилання поштою або багажем легкозаймистих або їдких речовин, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
53		ч. 4 ст. 267 ¹	Порушення вимог режиму радіаційної безпеки	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені службовою особою або повторно, а також якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
54		ч. 2 ст. 269	Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин	Ті самі дії, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний
55		ч. 2 ст. 270	Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей, майнову шкоду в особливо великому розмірі або інші тяжкі наслідки	Загальний
56		ч. 3 ст. 270 ¹	Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили майнову шкоду в особливо великому розмірі або загибель людини чи інші тяжкі наслідки	Загальний
57	Розділ X Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	ч. 2 ст. 271	Порушення вимог законодавства про охорону праці	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Спеціальний (працівник підприємства, установи, організації)
58		ч. 2 ст. 272	Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпечкою	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
59		ч. 2 ст. 273	Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний

60		ч. 2 ст. 274	Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
61		ч. 2 ст. 275	Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
62	Розділ XI Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	ч. 3 ст. 276	Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Загальний
63		ч. 3 ст. 277	Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Загальний
64		ч. 3 ст. 278	Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний
65		ч. 3 ст. 279	Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
66		ч. 3 ст. 280	Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (працівник транспорту та близькі йому особи)

67		ч. 3 ст. 281	Порушення правил повітряних польотів	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей, або інші тяжкі наслідки	Загальний
68		ч. 3 ст. 282	Порушення правил використання повітряного простору	Діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Загальний
69		ч. 2 ст. 283	Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
70		ч. 2 ст. 286	Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження	Загальний
71		ч. 3 ст. 286	Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель кількох осіб	Загальний
72		ст. 287	Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації	Випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, або не має права на керування транспортним засобом, чи інше грубе порушення правил експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух, вчинене особою, відповідальною за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, якщо це спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або його смерть	Загальний

73		ст. 288	Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху	Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху, вчинене особою, відповідальною за будівництво, реконструкцію, ремонт чи утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, інших дорожніх споруд, або особою, яка виконує такі роботи, якщо це порушення спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або смерть	Загальний
74		ст. 291	Порушення чинних на транспорті правил	Порушення чинних на транспорті правил, що забезпечують рух, а також правил, норм і стандартів виготовлення, переобладнання, ремонту транспортних засобів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
75		ч. 3 ст. 292	Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатороводів та нафтопродуктопроводів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей, інші нещасні випадки з людьми або призвели до аварії, пожежі, значного забруднення довкілля чи інших тяжких наслідків, або вчинені організованою групою	Загальний
76	Розділ XII Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	ч. 2 ст. 294	Масові заворушення	Ті самі дії, якщо вони призвели до загибелі людей або до інших тяжких наслідків	Загальний
77		ч. 4 ст. 297	Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний

78		ч. 4 ст. 303	Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені щодо малолітнього, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний
79	Розділ XIII Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення	ч. 3 ст. 314	Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього або особи, яка перебуває в безпорадному стані, чи вагітної жінки, або якщо вони були пов'язані з введенням в організм іншої особи особливо небезпечних наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, а також якщо внаслідок таких дій настанала смерть потерпілого	Загальний
80		ч. 3 ст. 321 ¹	Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки, або вчинені в особливо великих розмірах	Загальний
81		ч. 3 ст. 321 ²	Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого або інші тяжкі наслідки	Загальний
82		ч. 4 ст. 323	Спонування неповнолітніх до застосування допінгу	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони заподіяли істотну шкоду здоров'ю потерпілого або інші тяжкі наслідки	Спеціальний (неповнолітній)
83		ч. 2 ст. 325	Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний

84		ч. 2 ст. 326	Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний
85		ч. 2 ст. 327	Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції	Заготівля, перероблення з метою збуту або збут продуктів харчування чи іншої продукції, радіоактивно забруднених понад допустимі рівні, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний
86	Розділ XIV Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	ч. 2 ст. 328	Розголошення державної таємниці	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	Загальний
87		ч. 2 ст. 329	Втрата документів, що містять державну таємницю	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	Загальний
88	Розділ XV Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів	ч. 2 ст. 347	Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (працівник правоохоронного органу, органу державної виконавчої служби, приватний виконавець або їхні близькі родичі)
89		ч. 2 ст. 347 ¹	Умисне знищення або пошкодження майна журналіста	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (журналіст або його близькі родичі чи члени сім'ї)

90		ч. 2 ст. 352	Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок	Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (службова особа чи громадянин, який виконує громадський обов'язок або їх близькі родичі)
91		ч. 3 ст. 355	Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань	Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань, вчинене організованою групою або поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, або таке, що завдало великої шкоди чи спричинило інші тяжкі наслідки	Спеціальний (особа, яка має цивільно-правове зобов'язання, а також її близькі родичі)
92	Розділ XVIII Кримінальні правопорушення проти правосуддя	ч. 3 ст. 371	Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки або були вчинені з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах	Спеціальний (підозрюваний або обвинувачений, у випадках незаконного приводу також можуть бути свідок і потерпілий)
93		ч. 2 ст. 374	Порушення права на захист	Ті самі дії, які призвели до засудження невинної у вчиненні кримінального правопорушення особи, або вчинені за попередньою змовою групою осіб, або такі, що спричинили інші тяжкі наслідки	Спеціальний (підозрюваний або обвинувачений)
94		ч. 2 ст. 375	Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови	Ті самі дії, що спричинили тяжкі наслідки або вчинені з корисливих мотивів, в інших особистих інтересах чи з метою перешкоджання законній професійній діяльності журналіста	Загальний

95		ч. 2 ст. 378	Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (суддя, народний засідатель, присяжний та їхні близькі родичі)
96		ст. 380	Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист	Неприйняття рішення, несвочасне прийняття або прийняття недостатньо обґрунтованих рішень, а також невжиття, несвочасне вжиття достатніх заходів для безпеки працівників суду, правоохоронних органів або осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їхніх сімей та їхніх близьких родичів службовою особою органу, на який покладено функції забезпечення безпеки зазначених осіб, якщо ці дії спричинили тяжкі наслідки	Спеціальний (працівники суду, правоохоронних органів або особи, які беруть участь у кримінальному провадженні, члени їхніх сімей та їхні близькі родичі)
97		ч. 2 ст. 381	Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист	Ті самі дії, якщо вони спричинили смерть особи, взятої під захист, або інші тяжкі наслідки	Спеціальний (особа взята під захист)
98		ч. 3 ст. 399	Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, що спричинили загибель людей, завдання їм тяжких тілесних ушкоджень чи настання інших тяжких наслідків	Спеціальний (захисник чи представник особи або їх близькі родичі)
99	Розділ XIX Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	ч. 2 ст. 402	Непокора	Те саме діяння, якщо воно вчинено групою осіб або спричинило тяжкі наслідки	Загальний

100		ч. 3 ст. 402	Непокора	Непокора, вчинена в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
101		ч. 4 ст. 402	Непокора	Непокора, вчинена в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці	Загальний
102		ч. 1 ст. 403	Невиконання наказу	Невиконання наказу начальника, вчинене за відсутності ознак, зазначених у частині першій статті 402 цього Кодексу, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	Загальний
103		ч. 2 ст. 403	Невиконання наказу	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
104		ч. 3 ст. 403	Невиконання наказу	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці	Загальний
105		ч. 2 ст. 404	Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків	Ті самі дії, вчинені групою осіб або із застосуванням зброї, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Загальний
106		ч. 3 ст. 404	Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
107		ч. 4 ст. 404	Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці	Загальний
108		ч. 3 ст. 406	Порушення статутних правил взаємовідносин між військово-службовцями за відсутності відносин підлеглості	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені групою осіб або із застосуванням зброї, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	Загальний
109		ч. 2 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу або іншим загальнонебезпечним способом, або якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Загальний

110		ч. 3 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
111		ч. 4 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці	Загальний
112		ч. 2 ст. 412	Необережне знищення або пошкодження військового майна	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
113		ч. 2 ст. 414	Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення	Те саме діяння, що заподіяло тілесні ушкодження кільком особам або смерть потерпілого	Загальний
114		ч. 3 ст. 414	Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, що спричинило загибель кількох осіб чи інші тяжкі наслідки	Загальний
115		ч. 1 ст. 415	Порушення правил водіння або експлуатації машин	Порушення правил водіння або експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, що спричинило потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження або загибель потерпілого	Загальний
116		ч. 2 ст. 415	Порушення правил водіння або експлуатації машин	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, що спричинило загибель кількох осіб	Загальний
117		ст. 416	Порушення правил польотів або підготовки до них	Порушення правил польотів або підготовки до них, а також порушення правил експлуатації літальних апаратів, що спричинило катастрофу або інші тяжкі наслідки	Загальний

118		ст. 417	Порушення правил кораблеводіння	Порушення правил кораблеводіння, що спричинило загибель людей, загибель корабля або інші тяжкі наслідки	Загальний
119		ч. 1 ст. 418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Порушення статутних правил вартової (вахтової) служби чи патрулювання, що спричинило тяжкі наслідки, для запобігання яким призначено дану варту (вахту) чи патрулювання	Загальний
120		ч. 2 ст. 418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
121		ч. 3 ст. 418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці	Загальний
122		ч. 1 ст. 419	Порушення правил несення прикордонної служби	Порушення правил несення прикордонної служби особою, яка входить до складу наряду з охорони державного кордону України, якщо це спричинило тяжкі наслідки,	Загальний
123		ч. 2 ст. 419	Порушення правил несення прикордонної служби	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
124		ч. 3 ст. 419	Порушення правил несення прикордонної служби	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці,	Загальний
125		ч. 1 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Порушення правил несення бойового чергування (бойової служби), встановлених для своєчасного виявлення і відбиття раптового нападу на Україну або для захисту та безпеки України, якщо це спричинило тяжкі наслідки	Загальний
126		ч. 2 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний

127		ч. 3 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці	Загальний
128		ч. 1 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Порушення особою, яка входить у добовий наряд частини (крім варті і вахти), статутних правил внутрішньої служби, якщо воно спричинило тяжкі наслідки, запобігання яким входило в обов'язки даної особи	Загальний
129		ч. 2 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
130		ч. 3 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці	Загальний
131		ч. 3 ст. 422	Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний
132		ч. 3 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені із застосуванням зброї, а також діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Загальний
133		ч. 4 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	Загальний
134		ч. 5 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці	Загальний

135	Розділ XX Кримінальні правопору- шення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	ч. 2 ст. 439	Застосування зброї масового знищення	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Загальний
136		ч. 2 ст. 446	Піратство	Ті самі діяння, якщо вони вчинені повторно або спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Спеціальний (члени екіпажу, пасажери судна чи корабля)
137		ч. 3 ст. 447	Найманство	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини	Загальний

Додаток Г

**Перелік кримінальних правопорушень,
які потрібно виключити з Особливої частини КК України,
а також способи кваліфікації зазначених діянь
з урахуванням запропонованих змін**

№	Назва розділу Особливої частини КК України	Стаття	Назва статті	Диспозиція статті із зазначенням виду наслідку	У випадку необережного заподіяння смерті особі кваліфікувати такі діяння
1	Виключити, у випадку умисного ставлення до наслідку у вигляді смерті, кваліфікувати за сукупністю із ст. 115 КК	ч. 3 ст. 110	Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, які призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 110 + відповідна частина ст. 119 КК)
2	Виключити	ч. 2 ст. 114 ¹	Перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань	Те саме діяння, яке призвело до загибелі людей або інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 114 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
3	Викласти в іншій редакції	ч. 1. ст. 119	Вбивство через необережність	Вбивство , вчинене через необережність	Викласти в іншій редакції
4	Викласти в іншій редакції	ч. 2 ст. 119	Вбивство через необережність	Вбивство двох або більше осіб, вчинене через необережність	Викласти в іншій редакції
5	Виключити з ч. 2 ст. 121 КК ознаку «що спричинило смерть потерпілого»	ч. 2 ст. 121	Умисне тяжке тілесне ушкодження	Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 121 + відповідна частина ст. 119 КК)

6	Виключити	ч. 3 ст. 133	Зараження венеричною хворобою	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	ч. 1 або ч. 3 ст. 119 КК
7	Виключити з ч. 3 ст. 134 КК ознаку «або смерть потерпілої особи»	ч. 3 ст. 134	Незаконне проведення абортів або стерилізації	Незаконне проведення абортів, що спричинило тривалий розлад здоров'я, безплідність або смерть потерпілої особи	ч. 1 або ч. 2 ст. 119 КК
8.	Виключити з ч. 5 ст. 134 КК ознаку «смерть потерпілої особи»	ч. 5 ст. 134	Незаконне проведення абортів або стерилізації	Дія, передбачена частиною четвертою цієї статті, якщо вона спричинила смерть потерпілої особи чи інші тяжкі наслідки	ч. 1 або ч. 2 ст. 119 КК
9	Виключити з ч. 3 ст. 135 КК ознаку «смерть особи»	ч. 3 ст. 135	Залишення в небезпеці	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 135 + відповідна частина ст. 119 КК)
10	Виключити	ч. 3 ст. 136	Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 136 + відповідна частина ст. 119 КК)
11	Виключити	ч. 2 ст. 137	Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей	Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть неповнолітнього або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
12	Виключити	ст. 138	Незаконна лікувальна діяльність	Заняття лікувальною діяльністю без спеціального дозволу, здійснюване особою, яка не має належної медичної освіти, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого,	Відповідна частина ст. 119 КК
13	Виключити	ч. 2 ст. 139	Ненадання допомоги хворому медичним працівником	Те саме діяння, якщо воно спричинило смерть хворого або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК

14	Виключити	ч. 1 ст. 140	Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	Невиконання чи неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
15	Виключити	ч. 2 ст. 140	Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки неповнолітньому	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
16	Виключити	ст. 141	Порушення прав пацієнта	Проведення клінічних випробувань лікарських засобів без письмової згоди пацієнта або його законного представника, або стосовно неповнолітнього чи недієздатного, якщо ці дії спричинили смерть пацієнта або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
17	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ст. 145	Незаконне розголошення лікарської таємниці	Умисне розголошення лікарської таємниці особою, якій вона стала відома у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків, якщо таке діяння спричинило тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ст. 145 + відповідна частина ст. 119 КК)
18	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 146	Незаконне позбавлення волі або викрадення людини	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, ч. 2 або ч. 3 ст. 146 + відповідна частина ст. 119 КК)

19	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 147	Захоплення заручників	Ті самі дії, якщо вони були вчинені щодо неповнолітнього або організованою групою, або були поєднані з погрозою знищення людей, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 147 + відповідна частина ст. 119 КК)
20	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 149	Торгівля людьми	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього його батьками, усиновителями, опікунами чи піклувальниками, або вчинені щодо малолітнього, або організованою групою, або поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, ч. 2 або ч. 3 ст. 149 + відповідна частина ст. 119 КК)
21	Виключити	ч. 2 ст. 151	Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги	Те саме діяння, що спричинило тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
22	Виключити	ч. 5 ст. 152	Зґвалтування	Дії, передбачені частинами першою, другою, третьою або четвертою цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 152 + відповідна частина ст. 119 КК)
23	Виключити	ч. 5 ст. 153	Сексуальне насильство	Дії, передбачені частинами першою, другою, третьою або четвертою цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 153 + відповідна частина ст. 119 КК)
24	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплю-	ч. 2 ст. 155	Статеві зносини з особою, яка не досягла	Ті самі дії, вчинені близькими родичами або членами сім'ї, особою, на яку покладено	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 153 +

	ватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті		шістнадцятирічного віку	обов'язки щодо виховання потерпілого або піклування про нього, або якщо вони спричинили безплідність чи інші тяжкі наслідки	відповідна частина ст. 119 КК)
25	Виключити	ст. 166	Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування	Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК
26	Виключити з ч. 2 ст. 194 КК ознаку «загибель людей чи інші тяжкі наслідки»	ч. 2 ст. 194	Умисне знищення або пошкодження майна	Те саме діяння, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загально-небезпечним способом, або заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 194 + відповідна частина ст. 119 КК)
27	Виключити	ч. 3 ст. 194 ¹	Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 194 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
28	Виключити	ст. 196	Необережне знищення або пошкодження майна	Необережне знищення або пошкодження чужого майна, що спричинило тяжкі тілесні ушкодження або загибель людей	Відповідна частина ст. 119 КК
29	Виключити	ч. 3 ст. 204	Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підкачизних товарів	Незаконне виготовлення товарів, зазначених у частинах першій або другій цієї статті, з недоброякісної сировини (матеріалів), що становлять загрозу для життя і здоров'я людей, а так само незаконний збут таких товарів, що призвело до отруєння людей чи інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 204 + відповідна частина ст. 119 КК)

30	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «інші тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 206	Протидія законній господарській діяльності	Протидія законній господарській діяльності, вчинена організованою групою, або службовою особою з використанням службового становища, або поєднана з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, або така, що заподіяла велику шкоду чи спричинила інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 206 + відповідна частина ст. 119 КК)
31	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «інші тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 206 ²	Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації	Ті самі дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища або якщо вони заподіяли велику шкоду чи спричинили інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 206 ² + відповідна частина ст. 119 КК)
32	Виключити з ст. 236 КК ознаку «загибель людей»	ст. 236	Порушення правил екологічної безпеки	Порушення порядку здійснення оцінки впливу на довкілля, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів, якщо це спричинило загибель людей , екологічне забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
33	Виключити	ст. 237	Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення	Ухилення від проведення або неналежне проведення на території, що зазнала забруднення небезпечними речовинами або випромінюванням, дезактиваційних чи інших відновлювальних заходів щодо ліквідації або усунення наслідків екологічного забруднення особою, на яку покладено такий обов'язок, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК

34	Виключити з ч. 2 ст. 238 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 238	Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення	Ті самі діяння, вчинені повторно або в місцевості, оголошеній зоною надзвичайної екологічної ситуації, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 238 + відповідна частина ст. 119 КК)
35	Виключити	ч. 2 ст. 239	Забруднення або псування земель	Ті самі діяння, що спричинили загибель людей, їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
36	Виключити з ч. 3 ст. 239 ¹ КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 239 ¹	Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом або спричинили загибель людей, масову загибель об'єктів тваринного чи рослинного світу або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 239 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
37	Виключити	ч. 3 ст. 239 ²	Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 239 ² + відповідна частина ст. 119 КК)
38	Виключити з ч. 4 ст. 240 КК ознаку «загибель людей»	ч. 4 ст. 240	Порушення правил охорони або використання надр	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони вчинені шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом або спричинили загибель людей, їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 239 ² + відповідна частина ст. 119 КК)
39	Виключити	ч. 2 ст. 241	Забруднення атмосферного повітря	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК

40	Виключити з ч. 2 ст. 242 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 242	Порушення правил охорони вод	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захворювання людей , масову загибель об'єктів тваринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 242 + відповідна частина ст. 119 КК)
41	Виключити з ч. 2 ст. 243 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 243	Забруднення моря	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захворювання людей , масову загибель об'єктів тваринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 243 + відповідна частина ст. 119 КК)
42	Виключити з ч. 2 ст. 245 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 245	Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей , масову загибель тварин або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 245 + відповідна частина ст. 119 КК)
43	Виключити	ст. 247	Порушення законодавства про захист рослин	Порушення правил, установлених для боротьби зі шкідниками і хворобами рослин, та інших вимог законодавства про захист рослин, що спричинило тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
44	Виключити з ч. 2 ст. 252 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 252	Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу або іншим загально-небезпечним способом, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 252 + відповідна частина ст. 119 КК)
45	Виключити	ч. 2 ст. 253	Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля	Ті самі дії, якщо вони спричинили наслідки, передбачені частиною першою цієї статті (загибелі або масового захворювання населення або інших тяжких наслідків)	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК

46	Виключити, у випадку умисного ставлення до наслідку у вигляді смерті, кваліфікувати за сукупністю із ст. 115 КК	ч. 3 ст. 258	Терористичний акт	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 258 + відповідна частина ст. 119 КК)
47	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «інші тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 258 ⁵	Фінансування тероризму	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою чи в особливо великому розмірі, або якщо вони призвели до інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 258 ⁵ + відповідна частина ст. 119 КК)
48	Виключити	ч. 5 ст. 260	Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань	Діяння, передбачене частиною четвертою цієї статті, що призвело до загибелі людей чи інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 або ч. 4 ст. 260 + відповідна частина ст. 119 КК)
49	Виключити	ст. 264	Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів	Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
50	Виключити з ч. 3 ст. 265 КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 265	Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей, майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 3 ст. 265 + відповідна частина ст. 119 КК)

51	Виключити з ч. 3 ст. 265 ¹ КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 265 ¹	Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони спричинили загибель людей , майнову шкоду у великому розмірі, значне забруднення довкілля чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 3 ст. 265 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
52	Виключити	ч. 2 ст. 267	Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами	Ті самі діяння, а також незаконне пересилання поштою або багажем легкозаймистих або їдких речовин, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
53	Виключити з ч. 3 ст. 267 ¹ КК ознаку «загибель людей»	ч. 4 ст. 267 ¹	Порушення вимог режиму радіаційної безпеки	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені службовою особою або повторно, а також якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3, або ч. 4 ст. 267 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
54	Виключити	ч. 2 ст. 269	Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин	Ті самі дії, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
55	Виключити з ч. 2 ст. 270 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 270	Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей , майнову шкоду в особливо великому розмірі або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 270 + відповідна частина ст. 119 КК)

56	Виключити з ч. 2 ст. 270 ¹ КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 270 ¹	Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили майнову шкоду в особливо великому розмірі або загибель людини чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 270 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
57	Виключити з ч. 2 ст. 271 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 271	Порушення вимог законодавства про охорону праці	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 271 + відповідна частина ст. 119 КК)
58	Виключити	ч. 2 ст. 272	Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
59	Виключити	ч. 2 ст. 273	Порушення правил безпеки на вибухо-небезпечних підприємствах або у вибухо-небезпечних цехах	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
60	Виключити	ч. 2 ст. 274	Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
61	Виключити	ч. 2 ст. 275	Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК

62	Виключити	ч. 3 ст. 276	Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
63	Виключити	ч. 3 ст. 277	Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	Відповідна частина ст. 119 КК
64	Виключити з ч. 3 ст. 278 КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 278	Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 278 + відповідна частина ст. 119 КК)
65	Виключити	ч. 3 ст. 279	Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК
66	Виключити з ч. 3 ст. 280 КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 280	Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 280 + відповідна частина ст. 119 КК)
67	Виключити	ч. 3 ст. 281	Порушення правил повітряних польотів	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей, або інші тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК

68	Виключити	ч. 3 ст. 282	Порушення правил використання повітряного простору	Діяння, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
69	Виключити	ч. 2 ст. 283	Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК
70	Виключити	ч. 2 ст. 286	Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження	ч. 2 ст. 119 КК
71	Виключити	ч. 3 ст. 286	Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель кількох осіб	ч. 3 ст. 119 КК
72	Виключити	ст. 287	Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації	Випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, або не має права на керування транспортним засобом, чи інше грубе порушення правил експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух, вчинене особою, відповідальною за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, якщо це спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або його смерть	Відповідна частина ст. 119 КК

73	Виключити	ст. 288	Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху	Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху, вчинене особою, відповідальною за будівництво, реконструкцію, ремонт чи утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, інших дорожніх споруд, або особою, яка виконує такі роботи, якщо це порушення спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або смерть	Відповідна частина ст. 119 КК
74	Виключити	ст. 291	Порушення чинних на транспорті правил	Порушення чинних на транспорті правил, що забезпечують рух, а також правил, норм і стандартів виготовлення, переобладнання, ремонту транспортних засобів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК
75	Виключити з ч. 3 ст. 292 КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 292	Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсаторпроводів та нафтопродуктопроводів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей , інші нещасні випадки з людьми або призвели до аварії, пожежі, значного забруднення довкілля чи інших тяжких наслідків, або вчинені організованою групою	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 292 + відповідна частина ст. 119 КК)
76	Виключити	ч. 2 ст. 294	Масові заворушення	Ті самі дії, якщо вони призвели до загибелі людей або до інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 294 + відповідна частина ст. 119 КК)
77	Виключити	ч. 4 ст. 297	Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК

78	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 4 ст. 303	Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені щодо малолітнього, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3, або ч. 4 ст. 303 + відповідна частина ст. 119 КК)
79	Виключити з ч. 3 ст. 314 КК ознаку «смерть потерпілого»	ч. 3 ст. 314	Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього або особи, яка перебуває в безпорадному стані, чи вагітної жінки, або якщо вони були пов'язані з введенням в організм іншої особи особливо небезпечних наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, а також якщо внаслідок таких дій настала смерть потерпілого	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3, або ст. 314 + відповідна частина ст. 119 КК)
80	Виключити з ч. 3 ст. 321 ¹ КК ознаку «смерть особи»	ч. 3 ст. 321 ¹	Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки , або вчинені в особливо великих розмірах	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3, або ст. 321 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
81	Виключити	ч. 3 ст. 321 ²	Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили смерть потерпілого або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 321 ² + відповідна частина ст. 119 КК)
82	Виключити	ч. 4 ст. 323	Спонування неповнолітніх до застосування допінгу	Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони заподіяли істотну шкоду здоров'ю потерпілого або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 323 + відповідна частина ст. 119 КК)

83	Виключити	ч. 2 ст. 325	Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
84	Виключити	ч. 2 ст. 326	Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
85	Виключити	ч. 2 ст. 327	Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції	Заготівля, перероблення з метою збуту або збут продуктів харчування чи іншої продукції, радіоактивно забруднених понад допустимі рівні, якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Відповідна частина ст. 119 КК
86	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 328	Розголошення державної таємниці	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 328 + відповідна частина ст. 119 КК)
87	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 329	Втрата документів, що містять державну таємницю	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 329 + відповідна частина ст. 119 КК)
88	Виключити з ч. 2 ст. 347 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 347	Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 347 + відповідна частина ст. 119 КК)

89	Виключити з ч. 2 ст. 347 ¹ КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 347 ¹	Умисне знищення або пошкодження майна журналіста	Ті самі дії, вчинені шляхом підпаду, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 347 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
90	Виключити з ч. 2 ст. 352 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 352	Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок	Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені шляхом підпаду, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 352 + відповідна частина ст. 119 КК)
91	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 355	Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань	Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань, вчинене організованою групою або поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я, або таке, що завдало великої шкоди чи спричинило інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 355 + відповідна частина ст. 119 КК)
92	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 371	Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки або були вчинені з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 371 + відповідна частина ст. 119 КК)
93	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «інші тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 374	Порушення права на захист	Ті самі дії, які призвели до засудження невинної у вчиненні кримінального правопорушення особи, або вчинені за попередньою змовою групою осіб або такі, що спричинили інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 374 + відповідна частина ст. 119 КК)
94	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 375	Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови	Ті самі дії, що спричинили тяжкі наслідки або вчинені з корисливих мотивів, в інших особистих інтересах чи з метою перешкодження законній професійній діяльності журналіста	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 375 + відповідна частина ст. 119 КК)

95	Виключити з ч. 2 ст. 378 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 378	Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 378 + відповідна частина ст. 119 КК)
96	Виключити	ст. 380	Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист	Неприйняття рішення, несвоєчасне прийняття або прийняття недостатньо обгрунтованих рішень, а також невжиття, несвоєчасне вжиття достатніх заходів для безпеки працівників суду, правоохоронних органів або осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їхніх сімей та їхніх близьких родичів службовою особою органу, на який покладено функції забезпечення безпеки зазначених осіб, якщо ці дії спричинили тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
97	Виключити	ч. 2 ст. 381	Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист	Ті самі дії, якщо вони спричинили смерть особи, взятої під захист, або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
98	Виключити	ч. 3 ст. 399	Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи	Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, що спричинили загибель людей , завдання їм тяжких тілесних ушкоджень чи настання інших тяжких наслідків	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2 ст. 399 + відповідна частина ст. 119 КК)
99	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 402	Непокора	Те саме діяння, якщо воно вчинено групою осіб або спричинило тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 2 ст. 402 + відповідна частина ст. 119 КК)
100	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 402	Непокора	Непокора, вчинена в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 402 + відповідна частина ст. 119 КК)

101	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 4 ст. 402	Непокора	Непопора, вчинена в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 4 ст. 402 + відповідна частина ст. 119 КК)
102	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 1 ст. 403	Невиконання наказу	Невиконання наказу начальника, вчинене за відсутності ознак, зазначених у частині першій статті 402 цього Кодексу, якщо воно спричинило тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 403 + відповідна частина ст. 119 КК)
103	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 403	Невиконання наказу	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 2 ст. 403 + відповідна частина ст. 119 КК)
104	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 403	Невиконання наказу	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 403 + відповідна частина ст. 119 КК)
105	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 2 ст. 404	Опір начальника або примушування його до порушення службових обов'язків	Ті самі дії, вчинені групою осіб або із застосуванням зброї, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 404 + відповідна частина ст. 119 КК)
106	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 404	Опір начальника або примушування його до порушення службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 404 + відповідна частина ст. 119 КК)
107	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 4 ст. 404	Опір начальника або примушування його до порушення службових обов'язків	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони були вчинені в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 4 ст. 404 + відповідна частина ст. 119 КК)

108	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 406	Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені групою осіб або із застосуванням зброї, або такі, що спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 403 + відповідна частина ст. 119 КК)
109	Виключити з ч. 2 ст. 411 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Ті самі дії, вчинені шляхом підпалу або іншим загальнонебезпечним способом, або якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 411 + відповідна частина ст. 119 КК)
110	Виключити з ч. 3 ст. 411 КК ознаку «загибель людей»	ч. 3 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (загибель людей чи інші тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 411 + відповідна частина ст. 119 КК)
111	Виключити з ч. 4 ст. 411 КК ознаку «загибель людей»	ч. 4 ст. 411	Умисне знищення або пошкодження військового майна	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (загибель людей чи інші тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 4 ст. 411 + відповідна частина ст. 119 КК)
112	Виключити	ч. 2 ст. 412	Необережливе знищення або пошкодження військового майна	Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 412 + відповідна частина ст. 119 КК)
113	Виключити	ч. 2 ст. 414	Порушення правил поведіння зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення	Те саме діяння, що заподіяло тілесні ушкодження кільком особам або смерть потерпілого	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 414 + відповідна частина ст. 119 КК)
114	Виключити	ч. 3 ст. 414	Порушення правил поведіння зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, що спричинило загибель кількох осіб чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 414 + ч. 3 ст. 119 КК)

115	Виключити	ч. 1 ст. 415	Порушення правил водіння або експлуатації машин	Порушення правил водіння або експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, що спричинило потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження або загибель потерпілого	ч. 2 ст. 119 КК
116	Виключити	ч. 2 ст. 415	Порушення правил водіння або експлуатації машин	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, що спричинило загибель кількох осіб	ч. 3 ст. 119 КК
117	Виключити	ст. 416	Порушення правил польотів або підготовки до них	Порушення правил польотів або підготовки до них, а також порушення правил експлуатації літальних апаратів, що спричинило катастрофу або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
118	Виключити	ст. 417	Порушення правил кораблеводіння	Порушення правил кораблеводіння, що спричинило загибель людей, загибель корабля або інші тяжкі наслідки	ч. 2 або ч. 3 ст. 119 КК
119	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 1 ст. 418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Порушення статутних правил вартової (вахтової) служби чи патрулювання, що спричинило тяжкі наслідки , для запобігання яким призначено дану варту (вахту) чи патрулювання	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 418 + відповідна частина ст. 119 КК)
120	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 2 ст. 418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 2 ст. 418 + відповідна частина ст. 119 КК)

121	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 418	Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 418 + відповідна частина ст. 119 КК)
122	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 1 ст. 419	Порушення правил несення прикордонної служби	Порушення правил несення прикордонної служби особою, яка входить до складу наряду з охорони державного кордону України, якщо це спричинило тяжкі наслідки ,	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 419 + відповідна частина ст. 119 КК)
123	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 2 ст. 419	Порушення правил несення прикордонної служби	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 419 + відповідна частина ст. 119 КК)
124	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 3 ст. 419	Порушення правил несення прикордонної служби	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці, (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 419 + відповідна частина ст. 119 КК)
125	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 1 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Порушення правил несення бойового чергування (бойової служби), встановлених для своєчасного виявлення і відбиття раптового нападу на Україну або для захисту та безпеки України, якщо це спричинило тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 420 + відповідна частина ст. 119 КК)

126	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 2 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 2 ст. 420 + відповідна частина ст. 119 КК)
127	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 3 ст. 420	Порушення правил несення бойового чергування	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 420 + відповідна частина ст. 119 КК)
128	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 1 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Порушення особою, яка входить у добовий наряд частини (крім варти і вахти), статутних правил внутрішньої служби, якщо воно спричинило тяжкі наслідки , запобігання яким входило в обов'язки даної особи	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 421 + відповідна частина ст. 119 КК)
129	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 2 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Те саме діяння, вчинене в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 2 ст. 421 + відповідна частина ст. 119 КК)
130	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 3 ст. 421	Порушення статутних правил внутрішньої служби	Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 3 ст. 421 + відповідна частина ст. 119 КК)

131	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті	ч. 3 ст. 422	Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості	Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 422 + відповідна частина ст. 119 КК)
132	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 3 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені із застосуванням зброї, а також діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1, або ч. 2, або ч. 3 ст. 426 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
133	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 4 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 4 ст. 426 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
134	Наслідки у вигляді смерті особи, не повинні охоплюватися поняттям «тяжкі наслідки» у зазначеній статті, а лише наслідки пов'язані із заподіянням матеріальної шкоди	ч. 5 ст. 426 ¹	Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці (тяжкі наслідки)	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 5 ст. 426 ¹ + відповідна частина ст. 119 КК)
135	Виключити , у випадку умисного ставлення до наслідку у вигляді смерті, кваліфікувати за сукупністю із ст. 115 КК	ч. 2 ст. 439	Застосування зброї масового знищення	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 ст. 439 + відповідна частина ст. 119 КК)

136	Виключити з ч. 2 ст. 446 КК ознаку «загибель людей»	ч. 2 ст. 446	Піратство	Ті самі діяння, якщо вони вчинені повторно або спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 446 + відповідна частина ст. 119 КК)
137	Виключити з ч. 3 ст. 447 КК ознаку «загибелі людини»	ч. 3 ст. 447	Найманство	Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, що призвели до загибелі людини	ЗА СУКУПНІСТЮ (ч. 1 або ч. 2 ст. 447 + відповідна частина ст. 119 КК)

* У випадку наявності складів кримінальних правопорушень, де поряд із наслідками у вигляді смерті особи зазначені інші тяжкі наслідки, що полягають у заподіянні шкоди здоров'ю особи, а не заподіянні матеріальної шкоди, то такі склади кримінальних правопорушень підлягають виключенню з КК, а діяння в результаті яких настали відповідні наслідки необхідно кваліфікувати за сукупністю із ст. 128 КК України.

Додаток Д

**Перелік проаналізованих кримінальних правопорушень,
наслідком в яких є необережне заподіяння смерті іншій особі,
по яких приймалися судові рішення у 2019 році
(на підставі даних, що містяться в
Єдиному державному реєстрі судових рішень)
із зазначенням відповідної статті КК України,
області в якій було винесено судове рішення,
посилання на відповідне судове рішення в ЄДРСР
та розміру і виду призначеного покарання**

Область	Загальний порядковий номер	Порядковий номер	Стаття КК	Посилання в ЄДРСР	Призначено покарання	Звільнено від відбування покарання
	1		ч. 3 ст. 110 КК	Відсутні	-	-
	2		ч. 2 ст. 114 ¹ КК	Відсутні	-	-
Тернопіль- ська	3	1	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79979535	3 роки і 6 місяців позбавлення волі	
Житомир- ська		2	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80184505	3 роки позбавлення волі	
Чернігівська		3	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80842590	4 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		4	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80926901	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Дніпропетровська		5	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81085827	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		6	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81097884	3 роки позбавлення волі з позбавленням права займатися мисливством строком на 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Кіровоградська		7	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81348352	3 роки позбавлення волі	
Дніпропетровська		8	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81527660	4 роки позбавлення волі	
Харківська		9	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81525485	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Харківська		10	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81805892	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		11	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81536119	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Полтавська		12	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81887122	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Херсонська		13	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82115478	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		14	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82027843	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Херсонська		15	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82391232	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Луганська		16	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82112332	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Вінницька		17	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82431411	4 роки позбавлення волі	ст. 1 п «в» Закону України «Про амністію в 2016 році»
Чернівецька		18	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82913608	3 роки позбавлення волі	
Чернівецька		19	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82845667	4 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		20	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83096941	3 роки позбавлення волі	п. «г» ст. 1 ЗУ «Про амністію у 2006 році» № 1810-VIII від 22.12.2016
Одеська		21	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83030374	3 роки і 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		22	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83351500	3 роки обмеження волі	
Житомирська		23	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83650489	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		24	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83863961	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		25	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84191270	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		26	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84302138	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		27	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84286216	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		28	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84437540	4 роки позбавлення волі	

Луганська		29	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84901942	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		30	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85232124	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		31	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85246623	3 роки і 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		32	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84973934	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік і 6 місяців)
Харківська		33	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85375162	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		34	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85461537	3 роки обмеження волі	
Черкаська		35	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85852781	4 роки позбавлення волі	п. «в» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Херсонська		36	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86656915	3 роки 4 місяці позбавлення волі	
Закарпатська		37	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86059371	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		38	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86595294	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		39	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85126690	3 роки позбавлення волі	
Луганська		40	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86086996	4 роки обмеження волі	

Кіровоградська		41	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85848626	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		42	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86598619	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		43	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86424450	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		44	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86211937	3 роки позбавлення волі	
Рівненська		45	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85724787	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		46	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85717836	3 роки 9 місяців 26 днів позбавлення волі	
Миколаївська		47	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85608038	5 років позбавлення волі	
Кіровоградська		48	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85190600	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Луганська		49	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84708609	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Донецька		50	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84068245	3 роки позбавлення волі	
Дніпропетровська		51	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83974684	5 років позбавлення волі	
Полтавська		52	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83886142	4 роки 6 місяців позбавлення волі	

Запорізька		53	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82871376	3 роки обмеження волі	
Миколаївська		54	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82605303	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		55	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82635606	5 років позбавлення волі	
Київська		56	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82505234	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		57	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82063014	4 роки 6 місяців позбавлення волі	п. «є» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Київська		58	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80571625	4 роки позбавлення волі	
Львівська		59	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79596070	3 роки позбавлення волі	
Дніпропетровська		60	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79340823	4 роки позбавлення волі	
Закарпатська		61	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79152071	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		62	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/78998607	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		63	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86382699	3 роки позбавлення волі	п. «а» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» №1810-VIII від 22.12.2016
Кіровоградська		64	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86325722	1 рік обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Закарпатська		65	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85805754	3 роки позбавлення волі	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Херсонська		66	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85342027	4 роки позбавлення волі	п. «д» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Вінницька		67	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85298061	5 років позбавлення волі	
Київська		68	ч. 1 ст. 119 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85812440	1 рік позбавлення волі, 1 рік позбавлення волі	ст. 69 КК, ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік); ст. 69 КК, ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		69	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85064469	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		70	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85072340	2 роки обмеження волі	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Івано-Франківська		71	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84365616	4 роки обмеження волі	
Миколаївська		72	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83711912	3 роки обмеження волі	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Житомирська		73	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83122468	4 роки позбавлення волі	
Полтавська		74	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83047261	4 роки обмеження волі	
Херсонська		75	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82468931	4 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Житомирська		76	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82441131	3 роки 6 місяців обмеження волі	
Донецька		77	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81848098	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		78	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81781712	4 роки позбавлення волі	п. «в» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Херсонська		79	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81713338	3 роки обмеження волі	
Запорізька		80	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81666360	виправдано	
Херсонська		81	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81417807	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		82	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81378179	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		83	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81322678	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		84	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81049868	4 роки 6 місяців позбавлення волі	
Закарпатська		85	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80910232	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Кіровоградська		86	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80903355	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Луганська		87	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80871350	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Чернівецька		88	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80774596	3 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпро- петровська		89	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80608905	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		90	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80451175	4 роки позбавлення волі	
Чернігівська		91	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80377006	3 роки обмеження волі	
Рівненська		92	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80009148	3 роки обмеження волі	
Миколаїв- ська		93	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79936281	3 роки обмеження волі	
Запорізька		94	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79892375	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельни- цька		95	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79773784	3 роки позбавлення волі	
Київська		96	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79627084	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Харківська		97	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79240903	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		98	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79569559	3 роки позбавлення волі	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Запорізька		99	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79182140	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Івано-Франківська		100	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79126250	3 роки позбавлення волі	
Львівська		101	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79155773	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		102	ч. 1 ст. 119 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79046438	3 роки позбавлення волі	
	4		ч. 2 ст. 119 КК	Відсутні		
Чернігівська	5	1	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79774303	8 років позбавлення волі	
Чернівецька		2	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80073511	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Миколаївська		3	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80057279	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Одеська		4	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80145216	7 років позбавлення волі	
Черкаська		5	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80354377	7 років позбавлення волі	
Хмельницька		6	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80436833	8 років позбавлення волі	
Вінницька		7	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80464584	7 років позбавлення волі	
Запорізька		8	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80595775	8 років позбавлення волі	
Харківська		9	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80670068	7 років позбавлення волі	

Черкаська		10	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80739607	7 років позбавлення волі	
Житомирська		11	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81051361	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Закарпатська		12	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81160707	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		13	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81085310	7 років позбавлення волі	
Житомирська		14	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81089726	10 років позбавлення волі	
Чернігівська		15	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81257767	10 років позбавлення волі	
Полтавська		16	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81298166	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Сумська		17	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81517412	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Київська		18	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81314735	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		19	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81373152	7 років позбавлення волі	
Харківська		20	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81456858	7 років позбавлення волі	
Полтавська		21	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81455069	7 років позбавлення волі	

Київська		22	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81450822	8 років позбавлення волі	
Івано- Франківська		23	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81521347	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Житомир- ська		24	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81579043	7 років позбавлення волі	
Миколаїв- ська		25	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81553321	7 років 3 місяці позбавлення волі	
Київська		26	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81664532	8 років позбавлення волі	
Миколаїв- ська		27	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81710053	8 років позбавлення волі	
Івано- Франківська		28	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81717096	9 років 6 місяців позбавлення волі	
Донецька		29	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81788752	7 років позбавлення волі	
Одеська		30	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81896361	7 років позбавлення волі	
Запорізька		31	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81886374	7 років позбавлення волі	
Донецька		32	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81912478	7 років позбавлення волі	
Івано- Франківська		33	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81929777	7 років позбавлення волі	

Дніпропетровська		34	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81927986	7 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		35	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82061114	7 років позбавлення волі	
Київська		36	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82282931	8 років позбавлення волі	
Київська		37	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82109747	7 років позбавлення волі	
Кіровоградська		38	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82183520	7 років позбавлення волі	
Житомирська		39	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82162236	3 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Тернопільська		40	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82266607	8 років позбавлення волі	
Полтавська		41	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82231572	5 років 6 місяців позбавлення волі	ст. 69 КК
Харківська		42	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82271885	7 років позбавлення волі	
Полтавська		43	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82323399	7 років позбавлення волі	
Херсонська		44	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82357391	7 років позбавлення волі	
Черкаська		45	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82326090	8 років позбавлення волі	

Одеська		46	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82380111	7 років позбавлення волі	
Кірово-градська		47	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82389301	7 років позбавлення волі	
Вінницька		48	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82465471	7 років позбавлення волі	
Київська		49	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82407796	8 років позбавлення волі	
Кірово-градська		50	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82574309	9 років 6 місяців позбавлення волі	
Вінницька		51	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82528553	7 років позбавлення волі	
Волинська		52	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82648770	8 років позбавлення волі	
Одеська		53	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82673209	7 років позбавлення волі	
Вінницька		54	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82675758	8 років позбавлення волі	
Харківська		55	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82821989	8 років позбавлення волі	
Харківська		56	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82938681	7 років позбавлення волі	
Черкаська		57	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82941476	8 років позбавлення волі	

Чернігівська		58	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83277823	7 років позбавлення волі	
Харківська		59	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82961881	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		60	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82949617	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		61	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83113977	8 років позбавлення волі	
Київська		62	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83044783	8 років позбавлення волі	
Рівненська		63	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83129472	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		64	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83064948	8 років позбавлення волі	
Сумська		65	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83035158	7 років позбавлення волі	
Київська		66	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83112359	7 років позбавлення волі	
Волинська		67	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83143842	8 років позбавлення волі	
Івано- Франківська		68	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83169201	8 років позбавлення волі	
Закарпат- ська		69	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83801134	7 років позбавлення волі	

Волинська		70	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83234692	7 років 2 місяці позбавлення волі	
Кірово- градська		71	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83241830	6 років позбавлення волі	
Донецька		72	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83238693	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Хмельни- цька		73	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83338130	7 років позбавлення волі	
Херсонська		74	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83341609	9 років позбавлення волі	
Волинська		75	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83403361	8 років позбавлення волі	
Київська		76	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83440896	10 років позбавлення волі	
Київська		77	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83604262	7 років позбавлення волі	
Тернопіль- ська		78	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83606701	10 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		79	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83648448	7 років позбавлення волі	
Київська		80	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83815398	7 років позбавлення волі	
Харківська		81	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83717441	7 років позбавлення волі	

Волинська		82	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83704219	7 років позбавлення волі	
Київська		83	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83747329	7 років позбавлення волі	
Херсонська		84	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83897824	9 років 6 місяців позбавлення волі	
Київська		85	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83881184	7 років позбавлення волі	
Київська		86	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83952343	7 років позбавлення волі	
Сумська		87	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83945433	7 років позбавлення волі	
Рівненська		88	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83944064	7 років позбавлення волі	
Запорізька		89	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84050505	4 роки обмеження волі	ст. 69 КК
Волинська		90	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84039069	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Житомирська		91	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84042439	7 років позбавлення волі	
Харківська		92	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84108881	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Чернігівська		93	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84209578	7 років позбавлення волі	

Вінницька		94	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84275519	9 років позбавлення волі	
Донецька		95	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84317737	9 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		96	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84292405	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		97	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84332043	9 років позбавлення волі	
Чернігівська		98	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84442066	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		99	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84458473	7 років позбавлення волі	
Житомир- ська		100	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84505020	7 років позбавлення волі	
Донецька		101	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84684766	7 років 2 місяці позбавлення волі	
Полтавська		102	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84761790	8 років позбавлення волі	
Донецька		103	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84969369	8 років позбавлення волі	
Хмельни- цька		104	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84888514	8 років позбавлення волі	
Полтавська		105	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84912446	7 років позбавлення волі	

Волинська		106	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84944849	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Рівненська		107	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84993129	8 років позбавлення волі	
Київська		108	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85091746	10 років позбавлення волі	
Луганська		109	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85060090	7 років позбавлення волі	
Чернігівська		110	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85073741	7 років позбавлення волі	
Чернігівська		111	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85107666	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Сумська		112	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85176719	9 років 11 місяців позбавлення волі	
Дніпро- петровська		113	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85119189	8 років позбавлення волі	
Київська		114	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86254731	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		115	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85162337	8 років позбавлення волі	
Чернігівська		116	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85159444	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Миколаїв- ська		117	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85212699	8 років 6 місяців позбавлення волі	

Дніпропетровська		118	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85228655	8 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		119	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85319437	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Запорізька		120	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85732235	7 років 3 місяці позбавлення волі	
Запорізька		121	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85533612	8 років позбавлення волі	
Чернігівська		122	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85363618	9 років позбавлення волі	
Київська		123	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85434102	7 років позбавлення волі	
Запорізька		124	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85537526	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Полтавська		125	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85460569	7 років позбавлення волі	
Одеська		126	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85563349	7 років позбавлення волі	
Київська		127	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85591986	7 років 5 місяців позбавлення волі	
Миколаївська		128	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85608223	8 років позбавлення волі	
Сумська		129	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85824922	6 років позбавлення волі	ст. 69 КК

Дніпро-петровська		130	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85687419	7 років позбавлення волі	
Дніпро-петровська		131	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85621984	7 років позбавлення волі	
Полтавська		132	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85707685	7 років позбавлення волі	
Дніпро-петровська		133	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85688011	7 років позбавлення волі	
Київська		134	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85691257	8 років позбавлення волі	
Донецька		135	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85856761	8 років позбавлення волі	
Сумська		136	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85789167	8 років позбавлення волі	
Закарпатська		137	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85820962	7 років позбавлення волі	
Запорізька		138	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85822132	7 років позбавлення волі	
Вінницька		139	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85940134	7 років позбавлення волі	
Київська		140	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85908175	10 років позбавлення волі	
Херсонська		141	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85873021	7 років позбавлення волі	

Харківська		142	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85990828	9 років позбавлення волі	
Чернігівська		143	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85973703	7 років позбавлення волі	
Київська		144	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86113129	7 років позбавлення волі	
Полтавська		145	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86015029	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		146	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86049500	8 років позбавлення волі	
Хмельницька		147	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86323721	8 років позбавлення волі	
Рівненська		148	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86154145	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Донецька		149	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86147187	7 років позбавлення волі	
Хмельницька		150	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86237004	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Запорізька		151	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86319294	7 років позбавлення волі	
Одеська		152	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86311803	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		153	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86317231	9 років позбавлення волі	
Херсонська		154	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86323495	7 років 4 місяці позбавлення волі	

Вінницька		155	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86439023	8 років позбавлення волі	
Рівненська		156	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86381008	7 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		157	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86444166	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Хмельни- цька		158	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86556366	7 років позбавлення волі	
Запорізька		159	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86604381	7 років позбавлення волі	
Чернігівська		160	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86580565	8 років позбавлення волі	
Харківська		161	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86601174	7 років позбавлення волі	
Київська		162	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86575353	9 років позбавлення волі	
Київська		163	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86574551	8 років позбавлення волі	
Рівненська		164	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86626627	8 років позбавлення волі	
Одеська		165	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86644888	7 років 6 місяців	
Хмельни- цька		166	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86683167	7 років позбавлення волі	

Чернігівська		167	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86711858	7 років позбавлення волі	
Одеська		168	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86681170	7 років позбавлення волі	
Чернігівська		169	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86663924	7 років позбавлення волі	
Сумська		170	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86701877	7 років позбавлення волі	
Одеська		171	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85791897	виправдано	
Чернігівська		172	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86094135	виправдано	
Донецька		173	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86514741	виправдано	
Донецька		174	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86671732	7 років позбавлення волі	
Запорізька		175	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86641183	7 років 3 місяці позбавлення волі	
Вінницька		176	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86610593	8 років позбавлення волі	
Херсонська		177	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86649552	виправдано	
Житомирська		178	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86508046	виправдано	
Херсонська		179	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86525219	8 років позбавлення волі	

Київська		180	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86510986	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Дніпропетровська		181	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86475216	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Вінницька		182	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86469749	7 років позбавлення волі	
Київська		183	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86480703	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		184	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86405968	7 років 4 дні позбавлення волі	
Житомирська		185	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86344292	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Кіровоградська		186	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86325779	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		187	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86341773	7 років 1 місяць позбавлення волі	
Сумська		188	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86247051	8 років позбавлення волі	
Київська		189	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86276259	8 років позбавлення волі	
Кіровоградська		190	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86255933	8 років позбавлення волі	
Кіровоградська		191	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86218274	8 років позбавлення волі	
Харківська		192	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86221828	7 років позбавлення волі	

Дніпропетровська		193	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86115967	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Закарпатська		194	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86139253	7 років позбавлення волі	
Харківська		195	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86089385	7 років позбавлення волі	
Харківська		196	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86019084	9 років позбавлення волі	
Запорізька		197	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85981468	7 років позбавлення волі	
Донецька		198	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86009794	8 років позбавлення волі	
Херсонська		199	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85972841	10 років позбавлення волі	
Житомирська		200	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85975689	7 років позбавлення волі	
Черкаська		201	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85918560	7 років 6 місяців 30 днів позбавлення волі	
Луганська		202	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85914384	8 років позбавлення волі	
Полтавська		203	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85909320	виправдано	
Черкаська		204	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85852242	виправдано	

Дніпропетровська		205	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85845653	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		206	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85751958	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		207	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85751396	виправдано	
Київська		208	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85690979	9 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		209	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85689304	7 років позбавлення волі	
Черкаська		210	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85699216	7 років позбавлення волі	
Одеська		211	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85685066	7 років позбавлення волі	
Сумська		212	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85618001	9 років позбавлення волі	
Донецька		213	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85575462	9 років позбавлення волі	
Київська		214	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85477363	виправдано	
Дніпропетровська		215	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85482033	8 років позбавлення волі	
Львівська		216	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85534383	7 років позбавлення волі	
Київська		217	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85464726	8 років позбавлення волі	

Волинська		218	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85365331	8 років позбавлення волі	
Херсонська		219	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85364559	8 років позбавлення волі	
Миколаївська		220	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85298743	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		221	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85331237	7 років позбавлення волі	
Львівська		222	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85524291	6 років два місяці позбавлення волі, 4 роки позбавлення волі	ст. 69 КК, ст. 69 КК
Київська		223	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85277425	7 років позбавлення волі	
Житомирська		224	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85244796	6 років позбавлення волі	
Закарпатська		225	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86763219	6 років 7 місяців 28 днів позбавлення волі	
Київська		226	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85245491	8 років позбавлення волі	
Херсонська		227	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85215242	7 років 7 місяців позбавлення волі	
Запорізька		228	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85181956	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Одеська		229	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85581986	7 років 8 місяців позбавлення волі	

Вінницька		230	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85179242	8 років позбавлення волі	
Запорізька		231	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85235209	7 років позбавлення волі	
Житомирська		232	ч. 2 ст. 121 КК (чотири суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85148997	10 років позбавлення волі, 8 років позбавлення волі, 8 років позбавлення волі, 8 років позбавлення волі	
Волинська		233	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85118395	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Київська		234	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85139663	7 років позбавлення волі	
Закарпатська		235	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85066892	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		236	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85141018	8 років позбавлення волі	
Харківська		237	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85062700	5 років 7 місяців 28 днів позбавлення волі	ст. 69 КК
Дніпропетровська		238	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85055862	8 років позбавлення волі	
Сумська		239	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85071011	8 років позбавлення волі	
Кіровоградська		240	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85037209	7 років позбавлення волі	

Вінницька		241	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85049659	8 років позбавлення волі	
Сумська		242	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85003321	9 років 6 місяців позбавлення волі	
Миколаївська		243	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85083018	виправдано	
Київська		244	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84913056	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Дніпропетровська		245	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84832715	7 років позбавлення волі	
Херсонська		246	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85072431	9 років позбавлення волі	
Львівська		247	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84732672	7 років 1 місяць позбавлення волі	
Миколаївська		248	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84688998	7 років позбавлення волі	
Луганська		249	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84676823	4 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Київська		250	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84565178	виправдано	
Київська		251	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84726410	8 років позбавлення волі	
Одеська		252	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84485978	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Вінницька		253	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84467303	8 років позбавлення волі	

Сумська		254	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84476107	7 років позбавлення волі	
Житомирська		255	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84421482	8 років позбавлення волі	
Сумська		256	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84689998	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		257	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84410646	2 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Кіровоградська		258	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84407325	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		259	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84359734	8 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		260	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84228035	9 років позбавлення волі	
Запорізька		261	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84201389	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		262	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84167491	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		263	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84168096	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Дніпропетровська		264	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84168187	9 років позбавлення волі	
Черкаська		265	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84646699	7 років 4 місяці позбавлення волі	
Дніпропетровська		266	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84068977	7 років позбавлення волі	

Івано-Франківська		267	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83987399	7 років позбавлення волі, 8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		268	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83959384	8 років позбавлення волі	
Кіровоградська		269	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83910995	8 років позбавлення волі	
Кіровоградська		270	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83804897	7 років позбавлення волі	
Харківська		271	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83839387	8 років позбавлення волі	
Запорізька		272	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83832069	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Черкаська		273	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84130525	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Донецька		274	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83728608	7 років позбавлення волі	
Київська		275	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83629150	виправдано	
Полтавська		276	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83581934	8 років позбавлення волі	
Донецька		277	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83541202	8 років позбавлення волі	
Одеська		278	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83485593	4 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 69 КК
Київська		279	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83467473	9 років позбавлення волі	

Миколаївська		280	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83487304	7 років позбавлення волі	
Полтавська		281	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83445721	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Донецька		282	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83454019	виправдано	
Полтавська		283	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83128844	9 років позбавлення волі	
Одеська		284	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83117291	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Київська		285	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83321889	4 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Вінницька		286	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83089147	9 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		287	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83064191	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		288	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83210175	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Харківська		289	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83050657	10 років позбавлення волі	
Харківська		290	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83052726	7 років позбавлення волі	
Рівненська		291	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83017294	8 років позбавлення волі	
Київська		292	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83124018	8 років позбавлення волі	

Чернівецька		293	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83055999	7 років позбавлення волі	
Донецька		294	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82977388	7 років позбавлення волі	
Донецька		295	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83156078	7 років позбавлення волі	
Вінницька		296	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82973773	9 років позбавлення волі, 7 років позбавлення волі	
Харківська		297	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82938849	9 років позбавлення волі	
Волинська		298	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82927323	3 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Київська		299	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83043589	9 років позбавлення волі	
Волинська		300	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82891108	7 років позбавлення волі	
Сумська		301	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82877643	7 років позбавлення волі	
Запорізька		302	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82922868	7 років позбавлення волі	
Харківська		303	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83382263	8 років позбавлення волі	
Львівська		304	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82837716	8 років позбавлення волі	

Миколаївська		305	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82852743	7 років позбавлення волі	
Вінницька		306	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82802552	9 років позбавлення волі	
Київська		307	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82823500	7 років позбавлення волі, 7 років 5 місяців позбавлення волі	
Кіровоградська		308	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82687621	7 років позбавлення волі	
Кіровоградська		309	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82688908	7 років 2 місяці позбавлення волі	
Дніпропетровська		310	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82569967	8 років позбавлення волі	
Харківська		311	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82552366	9 років позбавлення волі	
Одеська		312	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82672754	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Одеська		313	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82428493	8 років позбавлення волі	
Київська		314	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82583156	10 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		315	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82453022	7 років позбавлення волі	
Луганська		316	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82416392	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК

Івано-Франківська		317	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82363660	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		318	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82679951	8 років позбавлення волі	
Харківська		319	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82271758	7 років 3 місяці позбавлення волі	
Луганська		320	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82322734	9 років позбавлення волі	
Харківська		321	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82272000	8 років позбавлення волі	
Київська		322	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82233347	7 років позбавлення волі	
Донецька		323	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82163791	8 років позбавлення волі	
Житомирська		324	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82162601	8 років позбавлення волі	
Львівська		325	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82174076	7 років позбавлення волі	
Запорізька		326	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82234248	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Київська		327	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82217281	8 років позбавлення волі	
Черкаська		328	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82141764	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Запорізька		329	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82143976	8 років позбавлення волі	

Запорізька		330	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82091467	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Київська		331	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82042740	7 років позбавлення волі	
Сумська		332	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82010111	7 років позбавлення волі	
Вінницька		333	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81943353	7 років позбавлення волі	
Київська		334	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81929914	7 років позбавлення волі, 8 років позбавлення волі	
Рівненська		335	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82121095	6 років позбавлення волі, 7 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Запорізька		336	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81860136	8 років позбавлення волі	
Запорізька		337	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81861168	8 років позбавлення волі	
Житомирська		338	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81848807	7 років позбавлення волі	
Запорізька		339	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81824427	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Хмельницька		340	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81831994	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		341	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81777666	5 років 3 місяці позбавлення волі	ст. 69 КК

Харківська		342	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81745958	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Луганська		343	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81739377	7 років позбавлення волі	
Київська		344	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82884269	7 років 5 місяців позбавлення волі	
Вінницька		345	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81586124	10 років позбавлення волі	
Черкаська		346	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81593960	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Херсонська		347	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81601852	7 років позбавлення волі	
Вінницька		348	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81483942	7 років позбавлення волі	
Київська		349	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81449279	7 років позбавлення волі	
Івано- Франківська		350	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81420465	8 років позбавлення волі	
Луганська		351	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81377149	7 років позбавлення волі	
Донецька		352	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81374730	7 років позбавлення волі	
Херсонська		353	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81340171	8 років позбавлення волі	

Харківська		354	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81293944	7 років позбавлення волі	
Донецька		355	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81272184	виправдано	
Київська		356	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81248247	4 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Кірово-градська		357	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81249052	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Дніпропетровська		358	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81213335	7 років позбавлення волі	
Сумська		359	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81230394	2 роки 5 місяців позбавлення волі	ст. 69 КК
Кірово-градська		360	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81314269	7 років позбавлення волі	
Київська		361	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81183842	8 років позбавлення волі	
Кіровоградська		362	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81154192	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Тернопільська		363	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81167425	7 років позбавлення волі	
Львівська		364	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81162399	7 років позбавлення волі	
Харківська		365	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81167642	7 років позбавлення волі	

Рівненська		366	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81126426	3 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Житомирська		367	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81113642	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Хмельницька		368	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81412035	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Донецька		369	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81117742	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Житомирська		370	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81021232	7 років позбавлення волі	
Донецька		371	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81029223	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Сумська		372	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81001912	7 років позбавлення волі	
Хмельницька		373	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82178836	1 рік 6 місяців позбавлення волі	ст. 69 КК
Чернігівська		374	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80996919	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Запорізька		375	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81122275	8 років позбавлення волі	
Житомирська		376	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80960376	8 років позбавлення волі	
Чернівецька		377	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80975993	7 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		378	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80934196	6 років позбавлення волі	ст. 69 КК

Черкаська		379	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80941961	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Одеська		380	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80958526	8 років позбавлення волі	
Запорізька		381	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81030784	8 років позбавлення волі	
Харківська		382	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80907046	8 років 2 місяці 20 днів позбавлення волі	
Київська		383	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80807979	9 років позбавлення волі	
Полтавська		384	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80700269	6 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Київська		385	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81360025	8 років позбавлення волі	
Миколаївська		386	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80650024	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Тернопільська		387	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80711635	8 років позбавлення волі, 8 років 4 місяці	
Полтавська		388	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80602682	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		389	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80689897	7 років позбавлення волі	
Київська		390	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80615971	7 років позбавлення волі	

Харківська		391	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80586164	2 роки позбавлення волі, 2 роки тримання в дисциплінарному батальйоні	ст. 69 КК, ст. 69 КК та ст. 62 КК
Одеська		392	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80567354	9 років позбавлення волі	
Рівненська		393	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80545060	8 років позбавлення волі	
Закарпатська		394	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80536931	4 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Чернігівська		395	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80494763	7 років позбавлення волі	
Одеська		396	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80462195	9 років позбавлення волі	
Вінницька		397	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80460662	5 років 6 місяців позбавлення волі	ст. 69 КК
Полтавська		398	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80445080	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		399	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80621530	8 років позбавлення волі	
Київська		400	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80476016	9 років позбавлення волі	
Кіровоградська		401	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80416046	9 років позбавлення волі	
Черкаська		402	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80422155	8 років позбавлення волі	

Дніпропетровська		403	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80405556	7 років позбавлення волі	
Донецька		404	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80430322	7 років позбавлення волі	
Рівненська		405	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80446238	9 років позбавлення волі	
Львівська		406	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80412691	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Дніпропетровська		407	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80580638	8 років позбавлення волі	
Львівська		408	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80433177	7 років 2 місяці позбавлення волі	
Хмельницька		409	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80458644	8 років позбавлення волі	
Донецька		410	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80311029	8 років 2 місяці позбавлення волі	
Донецька		411	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80279927	7 років позбавлення волі	
Київська		412	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80342229	8 років позбавлення волі	
Київська		413	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80282208	виправдано	
Чернігівська		414	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80246530	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Херсонська		415	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80244013	7 років позбавлення волі	

Полтавська		416	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80261902	8 років позбавлення волі	
Донецька		417	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80212030	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Кірово- градська		418	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80259881	7 років позбавлення волі	
Житомир- ська		419	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80184359	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Харківська		420	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80165663	8 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		421	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80250330	8 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		422	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80154706	10 років позбавлення волі	
Київська		423	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80173930	9 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		424	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80088354	7 років позбавлення волі	
Київська		425	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80064751	7 років 9 місяців 24 дні позбавлення волі	
Житомир- ська		426	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80030046	8 років позбавлення волі	
Вінницька		427	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79991683	7 років позбавлення волі	

Чернігівська		428	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80048312	8 років позбавлення волі	
Чернігівська		429	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80005467	виправдано	
Черкаська		430	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80019250	8 років позбавлення волі	
Дніпро- петровська		431	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79961896	7 років позбавлення волі	
Полтавська		432	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79946518	10 років позбавлення волі	
Херсонська		433	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79942759	8 років позбавлення волі	
Полтавська		434	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79875754	7 років позбавлення волі	
Рівненська		435	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79855406	6 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Кірово- градська		436	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79851997	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Дніпро- петровська		437	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79883535	7 років позбавлення волі	
Житомир- ська		438	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79869787	8 років позбавлення волі	
Рівненська		439	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79793838	8 років позбавлення волі	
Донецька		440	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79824929	8 років позбавлення волі	

Вінницька		441	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79809285	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		442	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79811598	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		443	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79750718	8 років позбавлення волі	
Херсонська		444	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79786050	8 років позбавлення волі	
Чернігівська		445	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79760109	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК
Херсонська		446	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86779970	9 років позбавлення волі	
Кіровоградська		447	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79702714	7 років позбавлення волі	
Чернігівська		448	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79712649	7 років позбавлення волі	
Полтавська		449	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79674477	8 років позбавлення волі	
Рівненська		450	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79674838	9 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		451	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79659874	7 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		452	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79633835	8 років 6 місяців позбавлення волі	
Запорізька		453	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79699397	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Хмельницька		454	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79683593	7 років позбавлення волі	
Київська		455	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79612747	7 років позбавлення волі	
Полтавська		456	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79619784	5 років позбавлення волі	ст. 69 КК ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		457	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79607616	8 років позбавлення волі	
Херсонська		458	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79803618	9 років позбавлення волі	
Харківська		459	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79565651	7 років позбавлення волі	
Черкаська		460	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79535891	9 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		461	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79519625	7 років 3 місяці позбавлення волі	
Львівська		462	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79541122	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Донецька		463	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79499855	7 років позбавлення волі	
Хмельницька		464	ч. 2 ст. 121 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79541942	8 років позбавлення волі	
Черкаська		465	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79478643	7 років позбавлення волі	
Запорізька		466	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79407731	8 років позбавлення волі	

Волинська		467	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79373198	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Дніпропетровська		468	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79364011	9 років позбавлення волі	
Київська		469	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79335193	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Полтавська		470	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79267538	7 років позбавлення волі	
Київська		471	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80174239	8 років позбавлення волі	
Черкаська		472	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79213599	виправдано	
Полтавська		473	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79171931	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		474	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79174472	7 років позбавлення волі	
Запорізька		475	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79239751	8 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		476	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79145917	7 років позбавлення волі	
Закарпатська		477	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79152777	7 років позбавлення волі	
Одеська		478	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79208393	7 років позбавлення волі	
Харківська		479	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79212474	7 років 5 місяців позбавлення волі	

Миколаївська		480	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79122972	7 років позбавлення волі	
Харківська		481	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79133885	7 років 6 місяців позбавлення волі	
Луганська		482	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79587661	7 років позбавлення волі	
Київська		483	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79127137	7 років позбавлення волі	
Луганська		484	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79235925	8 років позбавлення волі	
Вінницька		485	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79113934	7 років позбавлення волі	
Чернігівська		486	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79073633	7 років позбавлення волі	
Львівська		487	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79105280	7 років позбавлення волі	
Житомирська		488	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79065041	виправдано	
Закарпатська		489	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79014454	8 років позбавлення волі	
Чернівецька		490	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84772980	8 років позбавлення волі	
Житомирська		491	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83439943	9 років позбавлення волі	
Харківська		492	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81078321	9 років позбавлення волі	

Запорізька		493	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79932397	8 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		494	ч. 2 ст. 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79037083	9 років позбавлення волі	
	6		ч. 3 ст. 133 КК	Відсутні		
	7		ч. 3 ст. 134 КК	Відсутні		
	8		ч. 5 ст. 134 КК	Відсутні		
Хмельницька	9	1	ч. 3 ст. 135 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81654673	3 роки позбавлення волі	
Миколаївська		2	ч. 3 ст. 135 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83415499	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		3	ч. 3 ст. 135 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83703849	3 роки позбавлення волі	
Харківська		4	ч. 3 ст. 135 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79178497	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		5	ч. 3 ст. 135 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79186688	6 років позбавлення волі	
Сумська		6	ч. 3 ст. 135 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85071011	4 роки позбавлення волі	
Чернігівська	10	1	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79786644	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		2	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83913097	2 роки позбавлення волі	

Харківська		3	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84573903	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Закарпатська		4	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84170693	2 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Житомирська		5	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80693963	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки). ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Вінницька		6	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80626058	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Житомирська		7	ч. 3 ст. 136 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85148997	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська	11	1	ч. 2 ст. 137 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83522086	4 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади та займатись навчально-виховною діяльністю з неповнолітніми на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		2	ч. 2 ст. 137 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80701077	3 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська	12	1	ст. 138 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81321662	2 роки 10 місяців позбавлення волі	п. 3 ч. 1 ст. 49 КК
	13		ч. 2 ст. 139 КК	Відсутні		
Кіровоградська	14	1	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82111385		ст. 49 КК

Житомирська		2	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85975476		ст. 49 КК
Одеська		3	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81834951		ст. 49 КК
Львівська		4	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/87014360		ст. 49 КК
Львівська		5	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84889588	2 роки обмеження волі	ст. 49 КК
Кіровоградська		6	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82183481		ст. 49 КК
Одеська		7	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81835137		ст. 49 КК
Київська		8	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82582462		ст. 49 КК
Львівська		9	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84889586		ст. 49, 74 КК
Івано-Франківська		10	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84960295		ст. 49 КК
Черкаська		11	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/87100994	2 роки позбавлення волі	ст. 49, 74 КК
Львівська		12	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82352587	5 (п'яти) років позбавлення права обіймати посади, пов'язані із здійсненням медичної (хірургічної) практики	ст. 49, 74 КК

Житомирська		13	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81701139	позбавлення права займатись лікарською діяльністю на строк 5 (п'ять) років.	
Закарпатська		14	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81700555	1 рік позбавлення волі	
Львівська		15	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81410675	1 рік позбавлення волі	п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Львівська		16	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81246509	2 роки обмеження волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Вінницька		17	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79281813	штраф в розмірі 300 неоподатковуваних мінімумів громадян, що становить 5100 (п'ять тисяч сто) гривень в дохід держави	ст. 69 КК
Дніпропетровська		18	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79114439	Виправдано	
Дніпропетровська		19	ч. 1 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83490528	Виправдано	
Донецька	15	1	ч. 2 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83227951	2 роки обмеження волі з позбавленням права займатися лікарською та акушерсько-гінекологічною діяльністю строком на два роки	ст. 49, 74 КК

Херсонська		2	ч. 2 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85105453	2 роки позбавлення волі з позбавленням права займатися лікарською діяльністю на строк три роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		3	ч. 2 ст. 140 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79063650	2 роки позбавлення волі, з позбавленням права обіймати посади у галузі охорони здоров'я та пов'язані із наданням медичних послуг строком на 3 (три) роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
	16		ст. 141 КК	відсутні		
	17		ст. 145 КК	відсутні		
	18		ч. 3 ст. 146 КК	відсутні		
	19		ч. 2 ст. 147 КК	відсутні		
	20		ч. 3 ст. 149 КК	відсутні		
	21		ч. 2 ст. 151 КК	відсутні		
	22		ч. 5 ст. 152 КК	Відсутні, в значній кількості вироків інформація заборонена для оприлюднення згідно з пунктом чотири частини першої статті 7 Закону України «Про доступ до судових рішень»		

	23		ч. 5 ст. 153 КК	Відсутні, в значній кількості вироків інформація заборонена для оприлюднення згідно з пунктом чотири частини першої статті 7 Закону України «Про доступ до судових рішень»		
	24		ч. 2 ст. 155 КК	відсутні		
Черкаська	25	1	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80043025	2 роки позбавлення волі	
Миколаївська		2	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83529252	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернігівська		3	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83688706	2 роки обмеження волі	
Вінницька		4	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84496462	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		5	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85286791	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		6	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85279442	2 роки обмеження волі	
Закарпатська		7	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85889142	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Волинська		8	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86405475	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		9	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79730770	4 роки позбавлення волі	

Одеська		10	ст. 166 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80402809	3 роки обмеження волі	
Одеська		11	ст. 166, 121 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85684898	3 роки обмеження волі, 8 років позбавлення волі	
	26		ч. 2 ст. 194 КК	відсутні		
	27		ч. 2 ст. 194 ¹ КК	відсутні		
	28		ст. 196 КК	відсутні		
	29		ч. 3 ст. 204 КК	відсутні		
	30		ч. 3 ст. 206 КК	відсутні		
	31		ч. 3 ст. 206 ² КК	відсутні		
	32		ст. 236 КК	відсутні		
	33		ст. 237 КК	відсутні		
	34		ч. 2 ст. 238 КК	відсутні		
	35		ч. 2 ст. 239 КК	відсутні		
	36		ч. 3 ст. 239 ¹ КК	відсутні		
	37		ч. 3 ст. 239 ² КК	відсутні		
	38		ч. 4 ст. 240 КК	відсутні		
	39		ч. 2 ст. 241 КК	відсутні		
	40		ч. 2 ст. 242 КК	відсутні		

	41		ч. 2 ст. 243 КК	відсутні		
	42		ч. 2 ст. 245 КК	відсутні		
	43		ст. 247 КК	відсутні		
	44		ч. 2 ст. 252 КК	відсутні		
	45		ч. 2 ст. 253 КК	відсутні		
	46		ч. 3 ст. 258 КК	відсутні		
	47		ч. 3 ст. 258 ⁵ КК	відсутні		
	48		ч. 5 ст. 260 КК	відсутні		
Одеська	49	1	ст. 264 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85485788	2 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Харківська		2	ст. 264 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80272363	3 роки позбавлення волі	
	50		ч. 3 ст. 265 КК	відсутні		
	51		ч. 3 ст. 265 ¹ КК	відсутні		
	52		ч. 2 ст. 267 КК	відсутні		
	53		ч. 4 ст. 267 ¹ КК	відсутні		
	54		ч. 2 ст. 269 КК	відсутні		
	55		ч. 2 ст. 270 КК	відсутні		
	56		ч. 3 ст. 270 ¹ КК	відсутні		

Донецька	57	1	ч. 2 ст. 271 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82021579	2 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати організаційно-розпорядчі посади зі спеціальним обов'язком щодо охорони праці строком на 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Хмельницька		2	ч. 2 ст. 271 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83948638	2 роки виправних робіт з відрахуванням на користь держави 20% заробітку щомісячно, без позбавлення права обіймати певні посади чи займатись певною діяльністю	
Сумська		3	ч. 2 ст. 271 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84607561	1 рік 6 місяців виправних робіт з відрахуванням в доход держави у розмірі 15 відсотків із суми заробітку без позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю	
Сумська		4	ч. 2 ст. 271 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85364292	1 рік 6 місяців виправних робіт з відрахуванням в доход держави у розмірі 15 відсотків із суми заробітку без позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю	

Тернопільська		5	ч. 2 ст. 271 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86132896	1 рік 6 місяців виправних робіт із відрахуванням щомісячно з суми заробітку засудженого в дохід держави 10 відсотків без позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю	
Чернігівська	!	6	ч. 2 ст. 271 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82179601	виправдано	
Полтавська	58	1	ч. 2 ст. 272 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82982056	6 років позбавлення волі із позбавленням права займатися усіма видами діяльності, яка пов'язана з виконанням робіт з підвищеною небезпечкою, а також обіймати посади, пов'язані з організацією та забезпеченням дотримання правил безпеки на виробництві строком на 3 роки. 3 роки позбавлення волі із позбавленням права займатися усіма видами діяльності, яка пов'язана з виконанням робіт з підвищеною небезпечкою, а також обіймати посади, пов'язані з організацією та забезпеченням	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році». п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

					дотримання правил безпеки на виробництві строком на 3 роки	
Сумська		2	ч. 2 ст. 272 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83549930	3 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, якими передбачено забезпечення дотримання підлеглими працівниками правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою на виробництві або будь-якому підприємстві строком на два роки	
Запорізька		3	ч. 2 ст. 272 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85731794	виправдано	
Луганська		4	ч. 2 ст. 272 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81740294	виправдано	
Сумська		5		http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80558665	2 роки обмеження волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням адміністративно-розпорядчих функцій на строк 1 (один) рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Запорізька		6	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80841794	3 роки позбавлення волі з позбавленням права займатися підприємницькою діяльністю пов'язаною з вико-	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

					нанням робіт з підвищеною небезпекою строком на 3 роки	
Кіровоградська	!	7	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81184400	3 роки обмеження волі з позбавленням права обіймати посади та займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням робіт з підвищеною небезпекою, строком на один рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		8	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81308821	3 роки обмеження волі з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк два роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Львівська		9	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81386721	4 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади та займатись діяльністю, що пов'язані з контролем за дотриманням правил безпеки під час виконання робіт із підвищеною небезпекою, строком на два роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		10	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81647256	2 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати певні посади, якими передбачено забезпечення дотримання підлеглими працівниками правил	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

					безпеки під час виконання робіт на обладнанні певних типів (автоматичні, напівавтоматичні фасувальні установки, вагові дозатори, стрічкові транспортери та ін.) строком на 1 рік	
Полтавська		11	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81667400	3 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади пов'язані з керівництвом робіт з підвищеною небезпекою строком на 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Донецька		12	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81945685	3 роки позбавлення волі із позбавленням права займатися діяльністю, пов'язаною з використанням праці допоміжних робітників, строком на 2 (два) роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		13	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82809595	4 роки обмеження волі з позбавленням права обіймати посади машиніста електровозу підземного на строк один рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано-Франківська		14	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83289387	2 роки позбавлення волі з позбавленням права виконувати роботи з підвищеною небезпекою строком 1 (один) рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Львівська		15	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85530672	1 рік обмеження волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з контролем за виконанням робіт з підвищеною небезпекою строком на 1 (один) рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Харківська		16	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85725393	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		17	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86164170	1 рік позбавлення волі з позбавленням права обіймати керівні посади при виконанні робіт, пов'язаних з підвищеною небезпекою на строк 3 (три) роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Донецька		18	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86123362	5 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади пов'язані з виконанням робіт електрослюсаря на роботах з підвищеною небезпекою терміном на 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Донецька		19	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86477143	3 роки позбавлення волі з позбавленням права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням робіт підвищеної небезпеки у підземних умовах в вугільній промисловості, строком на 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Донецька		20	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86514641	2 роки обмеження волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій у сфері охорони праці та виконання робіт з підвищеною небезпечкою, на строк 1 (один) рік 6 (шість) місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Львівська		21	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86520044 загибель 2 осіб	3 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади та займатись діяльністю, що пов'язані з контролем за дотриманням правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпечкою, строком на три роки	
Харківська		22	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86221548	3 роки обмеження волі з позбавленням права на 1 (один) рік займати посади пов'язані з організаційно-розпорядчими функціями	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		23	ч. 2 ст. 272 КК (два суб'єкти)	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85945757	3 роки позбавлення волі з позбавлення права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпо-	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

					рядчих функцій у сфері охорони праці та виконання робіт з підвищеною небезпекою на виробництві на строк два роки	
Донецька		24	ч. 2 ст. 272 КК (п'ять суб'єктів)	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83643272	5 років позбавлення волі з позбавленням права виконувати роботи з підвищеною небезпекою строком на 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		25	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82804982 загибель 2 осіб	3 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати керівні посади при виконанні робіт пов'язаних з підвищеною небезпекою на строк три роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		26	ч. 2 ст. 272 КК (два суб'єкти)	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82033189	5 років позбавлення волі з позбавленням права виконувати роботи з підвищеною небезпекою строком на 2 (два) роки. 4 роки позбавлення волі з позбавленням права виконувати роботи з підвищеною небезпекою строком на 1 (один) рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки). ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		27	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80960628	3 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади пов'язані	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки). п. «В» ст. 1 Закону

					ні з керівництвом робіт з підвищеною небезпекою строком на 2 роки	України «Про амністію у 2016 році»
Харківська		28	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80773896	2 роки позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади з адміністративно-розпорядчими функціями	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		29	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79737037	3 роки обмеження волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням адміністративно-господарських та організаційно-розпорядчих функцій в установах, підприємствах та організаціях усіх форм власності на строк 1 рік	
Хмельницька		30	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79683685	1 рік позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих функцій строком на один рік	п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Запорізька		31	ч. 2 ст. 272 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79324145	2 роки позбавлення волі з позбавленням права виконувати роботи з підвищеною небезпекою строком на 1 (один) рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

	59		ч. 2 ст. 273 КК	відсутні		
	60		ч. 2 ст. 274 КК	відсутні		
	61		ч. 2 ст. 275 КК	відсутні		
Донецька	62	1	ч. 3 ст. 276 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86187531	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		2	ч. 3 ст. 276 КК загинуло 20 людей «Іволга»	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85034757	9 років позбавлення волі	
	63		ч. 3 ст. 277 КК	відсутні		
	64		ч. 3 ст. 278 КК	відсутні		
	65		ч. 3 ст. 279 КК	відсутні		
	66		ч. 3 ст. 280 КК	відсутні		
	67		ч. 3 ст. 281 КК	відсутні		
	68		ч. 3 ст. 282 КК	відсутні		
	69		ч. 2 ст. 283 КК	відсутні		
Львівська	70	1	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85895322	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Кірово- градська		2	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/87158703	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Миколаївська		3	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82473385	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Дніпропетровська		4	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79749691	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		5	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80712794	5 років позбавлення волі з позбавленням права керування транспортними засобами строком на три роки	п. «д» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 р.»
Одеська		6	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86611481	5 років позбавлення волі без позбавлення права керувати транспортними засобами	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		7	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82701959	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		8	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80336809	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Івано-Франківська		9	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79329314	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Кіровоградська		10	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80734286	виправдано	

Запорізька		11	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82516766	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		12	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83077953	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		13	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79025415	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Київська		14	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79168290	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. п. г, ґ ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Херсонська		15	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79128133	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		16	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79109087	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		17	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79125350	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		18	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79124714	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Львівська		19	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79119956	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Дніпропетровська		20	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79113339	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Херсонська		21	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79150380	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Львівська		22	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79182858	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельницька		23	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79358350	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Херсонська		24	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79186475	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Сумська		25	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79209953	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		26	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79183275	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Запорізька		27	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79172458	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		28	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79176502	7 років 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		29	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79180386	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Харківська		30	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79212559	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		31	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79202896	виправдано	
Дніпропетровська		32	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79246283	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Київська		33	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/79216128	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22 грудня 2016 року

Запорізька		34	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79239448	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Житомирська		35	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79228733	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		36	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79244976	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		37	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79242566	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Тернопільська		38	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79388626	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Хмельницька		39	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79299208	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		40	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79305275	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		41	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79303745	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Житомирська		42	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79337602	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		43	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79600035	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки), п. в. ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Івано-Франківська		44	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79293449	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		45	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79288529	5 років позбавлення волі	
Черкаська		46	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79334802	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		47	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79362679	4 роки позбавлення волі	
Хмельницька		48	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79361722	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		49	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79320554	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Миколаївська		50	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79352132	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Київська		51	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79678345	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		52	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79392395	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		53	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79374903	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Івано-Франківська		54	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79440251	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		55	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79481392	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		56	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79542740	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		57	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79445837	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	

Житомирська		58	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79471613	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Львівська		59	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79503291	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		60	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79473062	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		61	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79471749	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Херсонська		62	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79501816	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Херсонська		63	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79822999	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		64	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79832277	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Івано-Франківська		65	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79524534	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		66	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79532104	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Запорізька		67	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80818204	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		68	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79547290	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		69	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79577193	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Вінницька		70	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79576541	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельницька		71	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79626996	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		72	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79684108	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Миколаївська		73	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79610054	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Волинська		74	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79680296	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Дніпропетровська		75	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79680222	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		76	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79661638	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		77	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79632843	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		78	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79640353	3 роки позбавлення волі	
Київська		79	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79672330	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернігівська		80	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79669959	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		81	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79712010	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		82	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79699812	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Миколаївська		83	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79728797	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		84	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79709781	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		85	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79722927	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Херсонська		86	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79759587	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Херсонська		87	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79788180	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		88	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79812570	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		89	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79769931	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		90	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79822893	4 роки позбавлення волі	п. «в» ст. 1 Закону «Про амністію у 2016 році»
Чернігівська		91	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79760022	4 роки позбавлення волі	

Миколаївська		92	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79811822	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		93	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79821178	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		94	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79824161	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		95	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79842319	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		96	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79840151	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		97	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79998723	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		98	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79857303	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		99	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79887110	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Житомирська		100	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79972651	2 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Житомирська		101	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79936116	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Чернівецька		102	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79948993	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Кіровоградська		103	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79938735	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році» № 1810-УІІІ від 22.12.2016 року
Луганська		104	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79975039	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		105	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80038159	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Тернопільська		106	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79942282	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Одеська		107	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79964824	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		108	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79982777	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. в ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Полтавська		109	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79980142	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		110	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80035321	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		111	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79992652	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Черкаська		112	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80020208	3 роки позбавлення волі	
Полтавська		113	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80063464	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		114	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80028575	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Рівненська		115	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80063889	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		116	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80060531	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Харківська		117	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80101151	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		118	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80137209	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		119	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80144957	6 років позбавлення волі	
Харківська		120	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80147029	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» статті 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Чернівецька		121	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80141868	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Івано-Франківська		122	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80157441	3 роки обмеження волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 69 КК

Кіровоградська		123	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80159182	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		124	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80189856	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		125	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80256140	4 роки позбавлення волі	
Дніпропетровська		126	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80501881	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		127	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80423147	штраф в розмірі десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить сто сімдесят тисяч гривень	ст. 69 КК
Харківська		128	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80274709	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Львівська		129	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80882508	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Львівська		130	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80541722	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		131	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80269188	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Кіровоградська		132	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80257124	виправдано	
Дніпропетровська		133	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80340889	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		134	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80286191	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		135	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80276913	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		136	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80265907	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		137	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80275058	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано-Франківська		138	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80253745	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Волинська		139	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80247075	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Чернівецька		140	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80813450	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		141	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80286809	3 роки позбавлення волі	п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Волинська		142	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80259255	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Херсонська		143	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80327766	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки), п. п. «в», «г» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Вінницька		144	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80686459	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		145	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80373003	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Волинська		146	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80340328	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Вінницька		147	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80335867	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	«в» статті 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Київська		148	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80578573	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		149	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80438390	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		150	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80430817	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		151	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80532446	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Львівська		152	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80433142	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		153	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80522309	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		154	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80484760	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Івано-Франківська		155	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80474773	3 роки обмеження волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 69 КК
Дніпропетровська		156	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80437952	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		157	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80498745	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		158	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80520261	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Миколаївська		159	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80515937	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		160	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80732499	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		161	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80555221	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		162	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80553211	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Львівська		163	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80596472	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		164	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80566088	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		165	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80568956	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		166	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80780250	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		167	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80634792	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Кіровоградська		168	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80611346	4 роки позбавлення волі	
Миколаївська		169	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81672260	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		170	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80672645	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Київська		171	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80695227	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Херсонська		172	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80712703	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		173	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80799015	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Запорізька		174	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80747026	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		175	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80702265	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		176	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80842918	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		177	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80698148	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Кіровоградська		178	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80734286	виправдано	
Закарпатська		179	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80745579	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Чернівецька		180	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80773678	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		181	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80730373	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		182	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80738548	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		183	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80769965	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		184	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81040686	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		185	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80766812	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Миколаївська		186	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80799730	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Сумська		187	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80818693	3 роки позбавлення волі	

Одеська		188	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80818974	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік), ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Вінницька		189	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80788098	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Миколаївська		190	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80826156	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		191	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80800224	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		192	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80810522	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		193	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80830142	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Сумська		194	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80883340	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Рівненська		195	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80872181	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		196	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80916688	7 років позбавлення волі	
Івано-Франківська		197	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80933808	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «Г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Івано-Франківська		198	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80900081	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 1 п. «а» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Одеська		199	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81071900	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію в 2016 році»
Кіровоградська		200	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80935219	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		201	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80968908	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Дніпропетровська		202	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80959965	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «є» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22 грудня 2016 року

Львівська		203	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80962792	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		204	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80962564	7 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		205	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81014263	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		206	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81404906	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		207	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81035697	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		208	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80996300	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		209	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80994746	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. 4 ч. 1 ст. 49 КК України
Київська		210	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81357364	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Одеська		211	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81070670	виправдано	
Рівненська		212	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81055174	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		213	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81181649	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Чернігівська		214	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81067956	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Херсонська		215	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82924716	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		216	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81121949	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22 грудня 2016 року
Волинська		217	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81020654	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22 грудня 2016 року.
Луганська		218	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81077106	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки), п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

Львівська		219	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81069222	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		220	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81064946	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		221	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81097726	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		222	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81104496	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Івано-Франківська		223	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81119432	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Івано-Франківська		224	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81090676	4 роки позбавлення волі	
Одеська		225	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81120993	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		226	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81149201	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Івано-Франківська		227	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81183045	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Харківська		228	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81189895	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		229	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81376345	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Донецька		230	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81160440	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Волинська		231	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81147336	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		232	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81193615	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		233	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81281467	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		234	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81259143	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		235	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81323641	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Сумська		236	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81313015	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Івано-Франківська		237	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81284124	не зазначено скільки років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		238	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81307120	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Харківська		239	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81322888	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		240	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81325128	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		241	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81344797	7 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		242	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81343889	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Вінницька		243	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81369535	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Одеська		244	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81379880	3 роки позбавлення волі	
Черкаська		245	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81411501	4 роки позбавлення волі	
Житомирська		246	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81373947	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Київська		247	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81521592	виправдано	
Дніпропетровська		248	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81496008	4 роки 6 місяців позбавлення волі	
Дніпропетровська		249	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81513499	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Херсонська		250	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81500359	виправдано	
Одеська		251	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81516515	3 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		252	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81599518	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		253	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81635780	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		254	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81609361	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Закарпатська		255	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81591636	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Івано-Франківська		256	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81604269	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Львівська		257	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81704412	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		258	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82114803	6 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. в ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Львівська		259	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81634705	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Кіровоградська		260	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81628637	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		261	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81625305	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. г ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Київська		262	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81664522	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Кіровоградська		263	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81717170	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Херсонська		264	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81806895	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Луганська		265	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81800883	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		266	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81721882	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		267	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81740846	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		268	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81769948	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		269	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81749471	7 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		270	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81778325	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»

Донецька		271	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81789473	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		272	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81805878	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		273	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81831565	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Житомирська		274	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81822670	виправдано	
Закарпатська		275	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81822552	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		276	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81851609	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		277	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81818257	5 років позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Закарпатська		278	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81885049	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 2 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Дніпропетровська		279	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81870229	виправдано	

Одеська		280	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81913160	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Донецька		281	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82020865	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано-Франківська		282	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82029404	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		283	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81982685	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Харківська		284	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82032193	3 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Черкаська		285	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82048496	виправдано	
Київська		286	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82042518	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		287	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82109104	4 роки позбавлення волі	
Волинська		288	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82133591	4 роки позбавлення волі з позбавлення права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		289	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82099959	3 роки позбавлення волі	ст. 1 п. «г» ЗУ «Про амністію у 2016 році»

Запорізька		290	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82104849	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «а» ст. 1 ЗУ «Про амністію у 2016 році»
Житомирська		291	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82105568	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		292	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82746453	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Запорізька		293	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82208575	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		294	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82257584	3 роки позбавлення волі	
Одеська		295	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82169992	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		296	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82200295	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		297	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82283065	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Дніпропетровська		298	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82255822	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Дніпропетровська		299	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82257708	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		300	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82321317	8 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Волинська		301	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82329107	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Миколаївська		302	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82372679	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельницька		303	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82633944	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		304	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82412519	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		305	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82378182	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Закарпатська		306	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82482511	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		307	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82407226	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		308	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82450388	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		309	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82465480	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		310	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82522433	5 років позбавлення волі	
Запорізька		311	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82516766	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Тернопільська		312	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82520611	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		313	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82501254	7 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Львівська		314	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82542529	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		315	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82581180	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Закарпатська		316	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82630238	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		317	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82727753	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		318	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82747292	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Одеська		319	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82602248	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		320	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82971708 http://reyestr.court.gov.ua/Review/82658067	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Закарпатська		321	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82630175	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Дніпропетровська		322	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82651828	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		323	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82765197	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Житомирська		324	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82681041	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Вінницька		325	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82674620	5 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		326	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84027303	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		327	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82762825	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Закарпатська		328	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82779928	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		329	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82836881	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Дніпропетровська		330	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82892338	4 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Закарпатська		331	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82806371	4 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Житомирська		332	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82810370	7 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Полтавська		333	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82875563	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		334	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82884296	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Донецька		335	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82903265	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		336	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82960895	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Кіровоградська		337	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82957175	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Одеська		338	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82972909	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		339	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82988668	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		340	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83210481	5 років позбавлення волі	п. «г» ч. 1 ст. 2 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Київська		341	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83135178	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельницька		342	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83097199	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Тернопільська		343	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83128318	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		344	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83157828	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «В» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Дніпропетровська		345	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83160482	5 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Харківська		346	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83449668	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «Г» ст. 1 ЗУ «Про амністію у 2016 р.»
Сумська		347	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83197555	Виправдано (засуджено за ч. 1 ст. 286 КК)	
Дніпропетровська		348	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83208518	5 років 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Закарпатська		349	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83268354	5 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		350	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83289733	виправдано	
Волинська		351	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83313335	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Чернігівська		352	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83392328	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Запорізька		353	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83410884	6 років 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Дніпропетровська		354	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83353076	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Одеська		355	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83458088	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		356	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83388044	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Івано-Франківська		357	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83374673	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		358	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83421532	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернігівська		359	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83448531	виправдано	
Луганська		360	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83556633	6 років позбавлення волі	п. «в» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Черкаська		361	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83504807	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Львівська		362	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83527961	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		363	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83561613	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		364	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83735929	виправдано	
Миколаївська		365	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83711934	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		366	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83687628	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		367	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83725113	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		368	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83788615	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «г» статті 1 Закону України «Про амністію у 2014 році» від 08.04.2014
Сумська		369	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84147917	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Дніпропетровська		370	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83849960	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		371	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83793869	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Миколаївська		372	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84210762	4 роки обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		373	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83876529	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		374	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84284790	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Харківська		375	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83970250	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		376	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83982553	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Миколаївська		377	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83996897	6 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		378	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83982624	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		379	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84041887	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		380	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84043593	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		381	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84174373	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Донецька		382	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84197638	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Кіровоградська		383	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84198387	5 років позбавлення волі	
Закарпатська		384	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84309694	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		385	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84314189	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)

Харківська		386	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84368177	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Київська		387	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84565359	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		388	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84403912	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		389	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84450843	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Закарпатська		390	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84502587	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Миколаївська		391	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84507433	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано-Франківська		392	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84522742	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		393	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84528354	3 роки 6 місяців позбавлення волі	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

Миколаївська		394	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84548540	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		395	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84572287	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «Г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Хмельницька		396	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84542207	3 роки позбавлення волі	п. «Є» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Херсонська		397	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84549675	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «Г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Запорізька		398	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84603173	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		399	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84587570	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	п. «Г» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Черкаська		400	ч. 2 ст. 286 КК (два суб'єкта)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84644034	Одного виправдано, іншому 3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «В» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Черкаська		401	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84680712	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «В» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

Львівська		402	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84688375	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Чернівецька		403	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84680837	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		404	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84754542	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		405	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85417828	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Донецька		406	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84890020	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		407	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84891903	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Сумська		408	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84932793	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		409	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84911837	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Рівненська		410	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84925657	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		411	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84981685	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		412	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84994253	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		413	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85006297	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «є» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Житомирська		414	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84986737	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		415	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85069496	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Полтавська		416	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85060906	4 роки позбавлення волі	
Сумська		417	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85341442	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Львівська		418	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85107989	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Вінницька		419	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85082370	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «б» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Тернопільська		420	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85172238	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		421	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85194224	виправдано	
Кіровоградська		422	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85229827	виправдано	
Кіровоградська		423	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85284814	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		424	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85311636	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Одеська		425	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85281389	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Дніпропетровська		426	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85345342	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 1 п. «В» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Київська		427	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85334785	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		428	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85369390	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «а» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2014 році»
Рівненська		429	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85437700	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «є» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Київська		430	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85401201	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		431	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85563968	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		432	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85473993	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Житомирська		433	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85506330	виправдано	
Дніпропетровська		434	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85515423	5 років позбавлення волі	
Вінницька		435	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85562210	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Закарпатська		436	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85576764	4 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Харківська		437	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85599054	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		438	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85701680	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		439	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85626826	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		440	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85665379	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Сумська		441	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85736014	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		442	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85733114	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		443	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85719396	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		444	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85842756	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік), п. в ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Одеська		445	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85817992	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		446	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86027736	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки), п. «в» ст. 1, п. «а» ст. 10 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Тернопільська		447	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85865052	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Закарпатська		448	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85919785	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Івано-Франківська		449	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85913600	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		450	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86104056	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Івано-Франківська		451	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85958333	5 років обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Чернігівська		452	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85973770	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. п. «г», «е» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Запорізька		453	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86124296	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		454	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86053683	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Одеська		455	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86205412	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 1 п. «е» Закону України «Про амністію у 2016 році»

Донецька		456	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86185209	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Київська		457	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86224897	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Донецька		458	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86081178	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		458	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86142741	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		460	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86148794	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Донецька		461	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86225858	4 роки позбавлення волі	
Харківська		462	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86159131	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Харківська		463	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86159544	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

Волинська		464	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86178444	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	
Чернівецька		465	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86193150	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		466	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86217141	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		467	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86271924	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Хмельницька		468	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86296139	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		469	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86307519	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Житомирська		470	ч. 2 ст. 286 КК	http://reestr.court.gov.ua/Review/86318548	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «є» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

Одеська		471	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86281413	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		472	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86338133	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		473	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86320096	3 роки позбавлення волі	п. «г» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Житомирська		474	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86372833	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		475	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86388840	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		476	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86579626	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Рівненська		477	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86414863	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		478	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86403901	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Житомирська		479	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86408386	виправдано	
Луганська		480	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86481288	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Луганська		481	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86597459	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Житомирська		482	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86447062	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Полтавська		483	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86512483	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Херсонська		484	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86555744	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		485	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86694034	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		486	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86674154	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Вінницька		487	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86686046	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортним засобами на строк 3 роки	п. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Одеська		488	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86681048	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		489	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79321543	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		490	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79389779	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		491	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79483812	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Тернопільська		492	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79599215	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		493	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80043490	1 рік 6 місяців обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Чернігівська		494	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79788413	3 роки позбавлення волі	
Львівська		495	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80033207	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Тернопільська		496	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79893850	штраф в розмірі 1200 неоподаткованих мінімумів, що становить 20400 грн.	ст. 69 КК
Дніпропетровська		497	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79839969	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		498	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80011042	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		499	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79977286	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернігівська		500	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80048349	1 рік позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Дніпропетровська		501	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80146042	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		502	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80156101	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		503	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80190325	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Київська		504	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80287797	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		505	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80414816	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		506	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80471220	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		507	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80504132	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		508	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80482953	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Київська		509	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80484086	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Кіровоградська		510	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80522449	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		511	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80517688	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Чернівецька		512	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80813535	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Черкаська		513	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80577323	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Житомирська		514	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80570037	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		515	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81055584	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		516	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80626615	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Закарпатська		517	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80677404	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		518	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80638951	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		519	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80654275	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		520	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80677795	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)

Одеська		521	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80666079	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		522	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80697537	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		523	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80744283	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		524	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80768468	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		525	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81169437	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		526	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80886490	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Харківська		527	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80873706	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		528	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80880979	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Тернопільська		529	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80948192	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Миколаївська		530	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80896328	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		531	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80901117	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		532	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80927369	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Житомирська		532	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80899173	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		533	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81068926	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Волинська		534	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81047675	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Луганська		535	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81254961	7 років 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Херсонська		536	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81132335	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Миколаївська		537	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81094134	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		538	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81296967	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		539	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81127536	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Сумська		540	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81712765	штраф в розмірі чотири тисячі сто неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 69700 (шістдесят дев'ять тисяч сімсот) гривень	ст. 69 КК
Хмельницька		541	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81169949	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Одеська		542	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81152722	4 роки позбавлення волі	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року

Київська		543	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81217117	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		544	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81455589	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		545	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81269153	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Сумська		546	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81284094	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Херсонська		547	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81291646	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		548	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81324981	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Київська		549	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81347377	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		550	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81584112	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		551	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81351506	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Хмельницька		552	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81410167	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Хмельницька		553	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82521983	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		554	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81389573	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		555	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81484450	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		556	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81528385	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 1 п. «в» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Тернопільська		557	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81497832	3 роки 6 місяців позбавлення волі	п. «г» ч. 1 ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Івано-Франківська		558	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81487386	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Волинська		559	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81507889	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Волинська		560	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81533884	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Одеська		561	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81585306	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		562	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81641562	6 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		563	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81720378	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		564	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81666153	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		565	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81714320	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		566	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81714661	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Волинська		567	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81729579	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Київська		568	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81749957	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Львівська		569	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81777727	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Сумська		570	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81865485	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Полтавська		571	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81854447	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		572	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81919899	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Запорізька		573	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81887613	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		574	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81914155	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		575	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81919595	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Дніпропетровська		576	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81994715	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Дніпропетровська		577	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82377532	3 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Сумська		578	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81957794	2 роки обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 69 КК
Одеська		579	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81992740	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		580	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81993276	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Львівська		581	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82024037	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Харківська		582	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82031456	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Харківська		583	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82032571	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		584	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82057044	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Вінницька		585	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82097113	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Рівненська		586	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82126489	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		587	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82134876	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		588	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82099507	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		589	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82175172	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельницька		590	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82240028	2 роки службового обмеження із відрахуванням в дохід держави 20 відсотків із суми грошового забезпечення з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Донецька		591	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82163369	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		592	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82186812	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		593	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82281042	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Київська		594	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82301854	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Тернопільська		595	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82389138	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		596	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82237733	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Запорізька		597	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82234329	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Вінницька		598	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82249665	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		599	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82347011	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		600	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82307579	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Вінницька		601	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82278128	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)

Миколаївська		602	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82311106	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		603	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82350182	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		604	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82331495	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		605	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82451352	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Кіровоградська		606	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82419449	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Київська		607	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82665448	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		608	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82358731	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		609	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82413610	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Полтавська		610	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82662742	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		611	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82452332	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		612	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82501232	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		613	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82544793	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		614	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82599539	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		615	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82599415	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		616	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82585370	2 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 69 КК

Житомирська		617	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82636658	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Івано-Франківська		618	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82624423	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		619	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82663868	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		620	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82654924	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		621	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82659173	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Хмельницька		622	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82781356	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		623	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82730515	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		624	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82718114	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Львівська		625	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82748248	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернівецька		626	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82822512	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		627	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82822080	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		628	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82875678	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Житомирська		629	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82838056	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		630	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82888983	3 роки позбавлення волі	
Кіровоградська		631	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82933616	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		632	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82989919	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		633	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82925241	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		634	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82918123	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Харківська		635	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82961840	4 роки позбавлення волі	
Харківська		636	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82962184	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		637	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82982268	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Полтавська		638	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83017613	5 років 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		639	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83084096	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Луганська		640	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83106439	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		641	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83157611	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)

Дніпропетровська		642	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83120249	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		643	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83252341	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		644	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83248789	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		645	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83296003	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Волинська		646	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83285665	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		647	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83384066	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		648	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83347458	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		649	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83351909	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано-Франківська		650	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83385461	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Львівська		651	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83471618	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		652	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83380786	4 роки позбавлення волі	
Запорізька		653	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83575035	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		654	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83423593	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		655	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83451230	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		656	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83479427	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		657	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83482964	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		658	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83421402	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Харківська		659	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83449877	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортним засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		660	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83539468	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Одеська		661	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83558374	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		662	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83527408	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		663	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83522852	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		664	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83510941	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		665	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83560811	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернівецька		666	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83561339	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Житомирська		667	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83587532	6 років 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		668	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83583894	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		669	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83610048	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		670	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83677929	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		671	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83639772	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Київська		672	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83629573	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		673	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83666353	2 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Івано-Франківська		674	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83676634	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Чернівецька		675	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83662033	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		676	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83694293	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Полтавська		677	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83689680	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		678	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83745170	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		679	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83725152	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		680	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83808060	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		681	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83792601	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		682	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84269075	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Вінницька		683	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83794371	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		684	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83859223	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		685	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83902703	штраф у розмірі 2000 (дві тисячі) неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що дорівнює 34000 (тридцяти чотирьом тисячам) гривень з позбавленням права керування транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 69 КК
Чернівецька		686	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83890434	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		687	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83889507	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		688	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83948163	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Чернівецька		689	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83948534	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		690	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83929764	3 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Івано-Франківська		691	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83987084	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Черкаська		692	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83970693	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		693	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83995691	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		694	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83996844	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Житомирська		695	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84006120	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		696	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84026216	2 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Житомирська		697	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84028017	3 роки обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Харківська		698	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84414237	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. п. «в», «є» статті 1 Закону України «Про амністію у 2014 році»
Одеська		699	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84057475	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Сумська		700	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84080335	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		701	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84077740	3 роки 3 місяці позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Донецька		702	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84823848	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Дніпропетровська		703	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84206841	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Тернопільська		704	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84315516	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Дніпропетровська		705	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84168260	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		706	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84176369	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Вінницька		707	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84247403	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		708	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84280761	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		709	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84266763	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		710	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84270814	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		711	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84316005	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		712	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84266685	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Вінницька		713	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84324351	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		714	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84722936	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		715	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84364860	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Хмельницька		716	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84440889	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Сумська		717	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84386506	2 роки обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 69 КК
Хмельницька		718	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84440908	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		719	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84394168	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		720	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84409779	3 роки 8 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортним и засобами на строк 2 роки	

Київська		721	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85407089	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		722	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85182694	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		723	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84525841	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Тернопільська		724	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84540910	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Полтавська		725	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84569024	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Київська		726	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84567559	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		727	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84557596	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		728	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84606267	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Одеська		729	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84658430	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		730	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84658457	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		731	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84674040	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Тернопільська		732	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84690456	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		733	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84738400	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		734	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84885522	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Миколаївська		735	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84761877	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		736	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84806685	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Закарпатська		737	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84807130	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році» від 22.12.2016 року
Львівська		738	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84830554	3 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Київська		739	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84789955	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Миколаївська		740	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84834211	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Луганська		741	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84902137	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		742	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84930855	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		743	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84961411	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Харківська		744	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84962812	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		745	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84945417	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		746	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85097337	7 років 6 місяців позбавлення волі	

Рівненська		747	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84993080	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		748	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85334719	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Житомирська		749	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84987232	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		750	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84995687	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		751	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84995726	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Чернівецька		752	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85064329	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		753	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85029146	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		754	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85028872	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Запорізька		755	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85021506	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Миколаївська		756	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85417172	5 років обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Тернопільська		757	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86521813	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		758	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85030825	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		759	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85055684	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		760	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85078335	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		761	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85195756	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		762	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85099396	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Тернопільська		763	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85131948	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки), п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»

Київська		764	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85091249	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		765	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85947745	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Сумська		766	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85139129	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Тернопільська		767	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/86750288	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		768	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85136562	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Сумська		769	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85153397	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Луганська		770	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85199317	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Закарпатська		771	ч. 2 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85181196	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		772	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86850846	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Закарпатська		773	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85260155	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		774	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85256527	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		775	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85251149	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Тернопільська		776	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85258209	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		777	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85339896	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		778	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85313074	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		779	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85426618	5 років обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		780	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85340109	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Чернігівська		781	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85342849	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		782	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85340520	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		783	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85368405	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		784	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85329442	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Волинська		785	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85397266	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		786	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85539486	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		787	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85459713	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		788	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85455235	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		789	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86204930	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Кіровоградська		790	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85483280	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Хмельницька		791	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85549569	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Житомирська		792	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85506583	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Закарпатська		793	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85576666	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Полтавська		794	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85561206	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		795	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85567058	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Кіровоградська		796	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85593319	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		797	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85636017	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернігівська		798	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85587464	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Львівська		799	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85863880	виправдано	
Одеська		800	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85634610	4 роки позбавлення волі	
Івано- Франківська		801	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85623462	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Житомирська		802	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85652696	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Херсонська		803	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86020646	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		804	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85733416	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		805	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86640210	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Львівська		806	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85696604	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		807	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85741285	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Тернопільська		808	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85736224	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		809	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85730571	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		810	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85767274	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію в 2016 році»
Чернігівська		811	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85740222	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		812	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86015363	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		813	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85762361	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Миколаївська		814	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85779770	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Одеська		815	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85793047	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Київська		816	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85853630	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		817	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85846816	4 роки 8 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Сумська		818	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85872298	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано-Франківська		819	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85825248	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Дніпропетровська		820	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85814503	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Полтавська		821	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85850370	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Рівненська		822	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85947811	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернігівська		823	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85873487	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Львівська		824	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85895322	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Вінницька		825	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85915796	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Полтавська		826	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85910140	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Волинська		827	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85941495	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		828	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85944395	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернівецька		829	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85963270	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		830	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85974172	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Чернігівська		831	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85973858	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Миколаївська		832	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86017497	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		833	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86032172	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Івано-Франківська		834	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86059278	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		835	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86063635	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Сумська		836	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86107908	5 років обмеження волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 69 КК
Тернопільська		837	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86090397	штраф в дохід держави в розмірі 2000 (два тисячі) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 34000 (тридцять чотири тисячі) гривень	ст. 69 КК
Закарпатська		838	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86082281	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Полтавська		839	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86118505	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		840	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86082103	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		841	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86182421	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		842	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86158950	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		843	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86122541	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Запорізька		844	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86162970	4 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		845	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86154196	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		846	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86146104	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Полтавська		847	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86153601	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Донецька		848	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86183991	4 роки 6 місяців позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Івано-Франківська		849	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86149490	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		850	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86219969	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернігівська		851	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86198048	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		852	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86210130	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		853	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86271897	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Тернопільська		854	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86301023	4 роки позбавлення волі	
Львівська		855	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86452501	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		856	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86583505	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Херсонська		857	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86324578	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		858	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86290590	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		859	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86286848	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		860	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86349209	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Одеська		861	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86282179	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернівецька		862	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86308022	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		863	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86315297	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Черкаська		864	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86328388	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Харківська		865	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86327456	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		866	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86423739	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		867	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86452040	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Херсонська		868	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86393373	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Хмельницька		869	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86397334	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	п. «є» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Львівська		870	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86452643	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		871	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86372533	3 роки 6 місяців позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Житомирська		872	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86372579	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Рівненська		873	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86380822	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		874	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86373556	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		875	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86424018	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Тернопільська		876	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86428852	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Хмельницька		877	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86434121	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		878	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86430606	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	
Дніпропетровська		879	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86442241	6 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		880	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86461825	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Сумська		881	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86472617	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Донецька		882	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86528145	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки 6 місяців	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки 6 місяців)
Донецька		883	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86419148	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Одеська		884	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86402647	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		885	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86440895	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		886	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86510491	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Кіровоградська		887	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86511198	7 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		888	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86475755	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Хмельницька		889	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86556296	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Запорізька		890	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86539965	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Київська		891	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86575816	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Миколаївська		892	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86532108	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Херсонська		893	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86555662	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Миколаївська		894	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86572212	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Херсонська		895	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86577257	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		896	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86580100	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Київська		897	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86575818	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Запорізька		898	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86605643	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Івано-Франківська		899	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86629061	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		900	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86720343	3 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік 6 місяців)
Івано-Франківська		901	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86628620	4 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Хмельницька		902	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86684194	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Львівська		903	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86674941	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Полтавська		904	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86668181	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		905	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86674730	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 1 рік	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)

Київська		906	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86667079	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Дніпропетровська		907	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86703643	5 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		908	ч. 2 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86018584	4 роки позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська	71	1	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86651237 загибель 2 осіб	6 років і 6 місяців позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		2	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83387959 загибель 3 осіб	9 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Кіровоградська		3	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86596716 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Полтавська		4	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79237443 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки.	
Рівненська		5	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80136458 загибель 3 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Дніпропетровська		6	ч. 3 ст. 286 КК неповнолітній	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79403162 загибель 2 осіб	4 роки позбавлення волі	ст. 69 КК
Черкаська		7	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79594075 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		8	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79539586 загибель 2 осіб	3 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Черкаська		9	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79711650 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Чернівецька		10	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79861531 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		11	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80528867 загибель 4 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		12	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80047056 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Харківська		13	ч. 3 ст. 286 КК (два суб'єкти)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80092400 загибель 5 осіб	10 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		14	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80400998 загибель 2 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки.	
Київська		15	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81357783 загибель 2 осіб	4 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		16	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80472291 загибель 2 осіб	виправдано	
Житомирська		17	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80601011 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		18	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80727651 загибель 2 осіб	9 років позбавлення волі	
Київська		19	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81012561 загибель 2 осіб	9 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Київська		20	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80934954	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		21	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81079234	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Херсонська		22	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81109064	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		23	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81094274	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Миколаївська		24	ч. 3 ст. 286 КК (два суб'єкти, один з яких загинув)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81553499	9 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		25	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81652663	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Запорізька		26	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81567623	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Дніпропетровська		27	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81603326 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		28	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81665056 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі	
Чернігівська		29	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81713851 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Дніпропетровська		30	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81789568 загибель 2 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		31	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81942464 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Житомирська		32	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81972957 загибель 3 осіб	4 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Львівська		33	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82128528 загибель 2 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Дніпропетровська		34	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82288379	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Житомирська		35	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82379023	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Закарпатська		36	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82433489	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		37	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82614513	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Кіровоградська		38	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82841511	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Херсонська		39	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82884999	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		40	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82878886	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Одеська		41	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83087911 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Одеська		42	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83144498 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		43	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83095627 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі	
Дніпропетровська		44	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83387959 загибель 3 осіб	9 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		45	ч. 3 ст. 286 КК (неповнолітній)	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83807959 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі	
Рівненська		46	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83926948 загибель 2 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Закарпатська		47	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84393712 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		48	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84647430 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Чернігівська		49	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84723344 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		50	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84934709 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Рівненська		51	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84762439 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Львівська		52	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85256668 загибель 2 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		53	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85336103 загибель 2 осіб	10 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		54	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85476587 загибель 5 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		55	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85670343 загибель 2 осіб	10 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Полтавська		56	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85707672 загибель 2 осіб	3 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Чернігівська		57	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86577934 загибель 2 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Харківська		58	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86636812 загибель 2 осіб	9 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Київська		59	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86655046 загибель 2 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернівецька		60	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80881468 загибель 2 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		61	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81121682 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Івано-Франківська		62	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81566555 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Запорізька		63	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82630615 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		64	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82320993 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Львівська		65	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82354670 загибель 2 осіб	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Рівненська		66	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82913564 загибель 3 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	
Черкаська		67	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83021980 загибель 2 осіб	4 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Київська		68	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83100114 загибель 2 осіб	10 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Чернігівська		69	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83131260 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)

Вінницька		70	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83234023 загибель 3 осіб	4 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Львівська		71	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83273672 загибель 4 осіб	7 років 6 місяців позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Рівненська		72	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83300439 загибель 2 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Донецька		73	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83393729 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Вінницька		74	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83486573 загибель 3 осіб	7 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Одеська		75	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83637505 загибель 2 осіб	9 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Хмельницька		76	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83688525 загибель 2 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	

Івано-Франківська		77	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84042221 загибель 2 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Донецька		78	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84501084 загибель 2 осіб	6 років 6 місяців позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Донецька		79	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84730430 загибель 6 осіб	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Вінницька		80	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84820548 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		81	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84818297 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Київська		82	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84818488 загибель 2 осіб	9 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Черкаська		83	ч. 3 ст. 286 КК	http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84939519 загибель 2 осіб	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)

Львівська		84	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85378598	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Житомирська		85	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/85368134	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Тернопільська		86	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86608930	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		87	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86186701	3 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Тернопільська		88	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86356587	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Черкаська		89	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86554515	5 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Луганська		90	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86481949	8 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 2 роки	

Кіровоградська		91	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86596716	6 років позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	
Дніпропетровська		92	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86593516	8 років позбавлення волі	
Запорізька		93	ч. 3 ст. 286 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86694577	4 роки позбавлення волі, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк 3 роки	ст. 69 КК
Луганська	72	1	ст. 287 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/79531029	штраф у розмірі трьохсот неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що дорівнює сумі 5100,00 грн.	
Вінницька		2	ст. 287 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80335856	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
Харківська		3	ст. 287 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/83380967	штраф у розмірі 300 (триста) неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що становить 5100 грн.	
Сумська		4	ст. 287 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/84835212	штраф у розмірі п'ятсот неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що становить 8500 грн.	
	73		ст. 288 КК	відсутні		

Волинська	74	1	ст. 291 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86573437	3 роки позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Чернігівська		2	ст. 291 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80645924	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 1 рік)
Чернігівська		3	ст. 291 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80970826	3 роки позбавлення волі	п. «в» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Дніпро- петровська		4	ст. 291 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/86075985	3 роки позбавлення волі	п. «а» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
	75		ч. 3 ст. 292 КК	відсутні		
	76		ч. 2 ст. 294 КК	відсутні		
	77		ч. 4 ст. 297 КК	відсутні		
	78		ч. 4 ст. 303 КК	відсутні		
	79		ч. 3 ст. 314 КК	відсутні		
	80		ч. 3 ст. 321 ¹ КК	відсутні		
	81		ч. 3 ст. 321 ² КК	відсутні		
	82		ч. 4 ст. 323 КК	відсутні		
	83		ч. 2 ст. 325 КК	відсутні		
	84		ч. 2 ст. 326 КК	відсутні		
	85		ч. 2 ст. 327 КК	відсутні		

	86		ч. 2 ст. 328 КК	відсутні		
	87		ч. 2 ст. 329 КК	відсутні		
	88		ч. 2 ст. 347 КК	відсутні		
	89		ч. 2 ст. 347 ¹ КК	відсутні		
	90		ч. 2 ст. 352 КК	відсутні		
	91		ч. 3 ст. 355 КК	відсутні		
	92		ч. 3 ст. 371 КК	відсутні		
	93		ч. 2 ст. 374 КК	відсутні		
	94		ч. 2 ст. 375 КК	відсутні		
	95		ч. 2 ст. 378 КК	відсутні		
	96		ст. 380 КК	відсутні		
	97		ч. 2 ст. 381 КК	відсутні		
	98		ч. 3 ст. 399 КК	відсутні		
	99		ч. 2 ст. 402 КК	відсутні		
	100		ч. 3 ст. 402 КК	відсутні		
	101		ч. 4 ст. 402 КК	відсутні		
	102		ч. 1 ст. 403 КК	відсутні		

	103		ч. 2 ст. 403 КК	відсутні		
	104		ч. 3 ст. 403 КК	відсутні		
	105		ч. 2 ст. 404 КК	відсутні		
	106		ч. 3 ст. 404 КК	відсутні		
	107		ч. 4 ст. 404 КК	відсутні		
	108		ч. 3 ст. 406 КК	відсутні		
	109		ч. 2 ст. 411 КК	відсутні		
	110		ч. 3 ст. 411 КК	відсутні		
	111		ч. 4 ст. 411 КК	відсутні		
	112		ч. 2 ст. 412 КК	відсутні		
Донецька	113	1	ч. 2 ст. 414 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82870061	2 роки позбавлення волі. На підставі ст. 62 КК замінено на тримання у дисциплінарному батальйоні строком на 2 (два) роки	
Донецька		2	ч. 2 ст. 414 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80426002	5 років позбавлення волі	ст. ст. 2, 1 п. «д» Закону України «Про амністію у 2016 році»
Луганська		3	ч. 2 ст. 414 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82082324	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
	114		ч. 3 ст. 414 КК	відсутні		

Київська	115	1	ч. 1 ст. 415 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82229178	4 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 2 роки)
Івано- Франківська		2	ч. 1 ст. 415 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/81954448	2 роки позбавлення волі	п. «д» ст. 1 Закону України «Про амністію у 2016 році»
Рівненська	116	1	ч. 2 ст. 415 КК	http://reyestr.court.gov.ua/Review/80385940	5 років позбавлення волі	ст. 75 КК (іспитовий строк 3 роки)
	117		ст. 416 КК	відсутні		
	118		ст. 417 КК	відсутні		
	119		ч. 1 ст. 418 КК	відсутні		
	120		ч. 2 ст. 418 КК	відсутні		
	121		ч. 3 ст. 418 КК	відсутні		
	122		ч. 1 ст. 419 КК	відсутні		
	123		ч. 2 ст. 419 КК	відсутні		
	124		ч. 3 ст. 419 КК	відсутні		
	125		ч. 1 ст. 420 КК	відсутні		
	126		ч. 2 ст. 420 КК	відсутні		
	127		ч. 3 ст. 420 КК	відсутні		
	128		ч. 1 ст. 421 КК	відсутні		
	129		ч. 2 ст. 421 КК	відсутні		

	130		ч. 3 ст. 421 КК	відсутні		
	131		ч. 3 ст. 422 КК	відсутні		
	132		ч. 3 ст. 426 ¹ КК	відсутні		
	133		ч. 4 ст. 426 ¹ КК	відсутні		
	134		ч. 5 ст. 426 ¹ КК	відсутні		
	135		ч. 2 ст. 439 КК	відсутні		
	136		ч. 2 ст. 446 КК	відсутні		
	137		ч. 3 ст. 447 КК	відсутні		

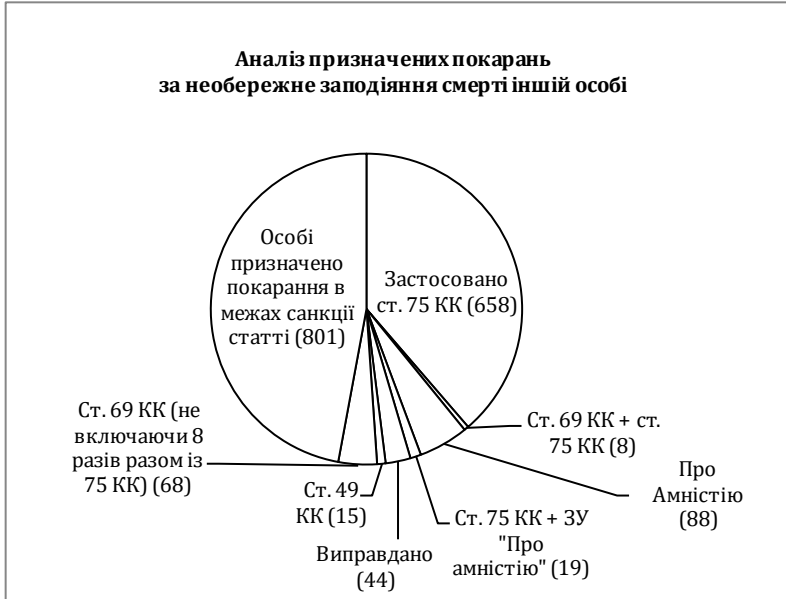
Додаток Е

**Статистичні дані щодо призначення судами покарань
за необережне заподіяння смерті іншій особі за 2019 рік**

№	Стаття	Кількість судових рішень в 2019 році	3 них застосовано ст. 75 КК	Ст. 69+ст. 75 КК	3 них застосовано ЗУ «Про амністію»	Ст. 75 + Амністія	Виправдано	Ст. 49	Ст. 69	Особі призначено покарання в межах санкції статті	Додаткове покарання
1	ч.1 ст.119 КК	102	54	-	11	-	1	-	-	36	-
2	ч.2 ст.121 КК	476	-	8	-	-	1 8	-	36 (не включаючи 8 разів разом із 75 КК)	414	-
	Багато- суб'єктні ч.2 ст.121 КК	18	-	-	-	-	-	-	4	14	-
3	ч.3 ст.135 КК	6	2	-	-	-	-	-	-	4	-
4	ч.3 ст.136 КК	7	5	-	-	1	-	-	-	1	-
5	ч.2 ст.137 КК	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ст.138 КК	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-

7	ч.1 ст.140 КК	19	1	-	1	-	2	12	1	2	-
8	ч.2 ст.140 КК	3	2	-	-	-	-	1	-	-	-
9	ст.166 КК	11	5	-	-	-	-	-	-	6	-
10	ст.264 КК	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-
11	ч.2 ст.271 КК	6	1	-	-	-	1	-	-	4	-
12	ч.2 ст.272 КК	31	19	-	5	2	2	-	-	3	3
13	ч.3 ст.276 КК	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-
14	ч.2 ст.286 КК	908	534	-	67	16	19	1	18	253	240
15	ч.3 ст.286 КК	93	25	-	-	-	1	-	9	58	59
16	ст.287 КК	4	1	-	-	-	-	-	-	3	-
17	ст.291 КК	4	2	-	2	-	-	-	-	-	-
18	ч.2 ст.414 КК	3	1	-	1	-	-	-	-	1	-
19	ч.1 ст.415 КК	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20	ч.2 ст.415 КК	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Загалом		1701	658	8	88	19	44	15	68	801	302
%			38,68	0,47	5,17	1,12	2,59	0,88	4,00	47,09	

Додаток Ж

Наукове видання

Тарас Луцький

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА НЕОБЕРЕЖНЕ ЗАПОДІЯННЯ СМЕРТІ
В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Монографія

Видано в авторській редакції

Підписано до друку 29.09.2022

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 31,62

Тираж 300 прим.

Львівський державний університет внутрішніх справ

Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.

Луцький Т. М.

Л86 **Кримінальна відповідальність за необережне заподіяння смерті в Україні: теорія та практика: монографія. Львів. Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 544 с.**

Досліджено кримінальну відповідальність за необережне заподіяння смерті в історичному розрізі, розглянуто абсолютно всі кримінальні правопорушення, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті особі, проведено юридичний аналіз кожного з них, проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки; визначено проблеми кримінально-правової кваліфікації необережного заподіяння смерті іншій особі; проаналізовано санкції кримінальних правопорушень; вивчено судову практику з призначення покарань; на підставі аналізу 1701 судового вироку за 2019 рік встановлено частоту застосування конкретного виду покарання за вчинення кримінальних правопорушень, що мають своїм наслідком необережне заподіяння смерті іншій особі; запропоновано внести зміни до кримінального законодавства в частині кримінальної відповідальності за необережне заподіяння смерті іншій особі та обґрунтовано це необхідністю покращення правозастосування.

The monograph is studied criminal liability for causing death by negligence in the historical context; absolutely all criminal offenses that result in careless death of a person are investigated, a legal analysis of each of them is carried out, objective and subjective features are determined; the problems of criminal qualification of negligence causing death to another person are elucidated; the sanctions of the investigated criminal offenses are analyzed; the judicial practice in sentencing is studied; based on the analysis of court verdicts 1701 (2019), the frequency of application of a specific type of punishment for committing criminal offenses that result in negligence causing death to another person is established; amendments to the criminal legislation in terms of criminal liability for negligence causing death to another person in order to improve law enforcement are proposed.

Для науковців, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти юридичних факультетів та закладів освіти юридичного спрямування, а також практичних працівників органів Національної поліції.

For scientists, teachers, students and cadets of law faculties and legal education institutions, as well as law enforcement officials.